

■ Txetxenia

Maskhadov lehendakariak gerra aldarrikatu dio Moskuri

■ Errusiako Armadak mendean hartu du errepublikaren herena • 27

politika

■ EHren ustez, gatazkaren ukapenari eta errepresioari eustea Parisen eta Madrilén ahuleziaren seinale da • 6

gizartea

■ Hizkuntza Politika
Katalana erabiltzeari muzin egiten dion enpresa zigortzea «bidezkoa» da Generalitateko Hizkuntza Politikarako zuzendariarentzat • 17

europa

■ Ipar Irlanda
Bake prozesua arriskuan dagoela dio Mitchellék • 29

kultura

■ Gasteizko Antzerki Jaialdia
Euskarazko obren eskaintza iazkoaren erdia da • 40

Itoitz: 'Solidarioak' Estrasburgon ◆

'Solidarioek' Europara eramane dute urtegia gerarazteko ekimena

Europako Parlamentuan egin dute kartzelatze agindua jaso osteko lehen agerraldia

■ Estrasburgoko parlamentario abertzaleen babesak jaso zuten 'solidarioek'

■ ITOIZKO 'solidarioek' urtegiaren auzia Europan ezagut dadin datozen hila-beteetan egingo duten biraren berri eman zuten atzo Estrasburgon. Irailaren 14an kartzela zigorra jaso zuten zortzi lagunetarik bost azaldu ziren. Hau xe izan da kartzelatze agindua jaso zutenetik egindako lehen agerraldia. Esan zutenez, epaia «politikoa» izan da, baina ez dute indulturik eskatuko, ezereen errudun ez direla uste baitute. Estrasburgon parlamentario abertzaleen sustengua jaso zuten. EHko ordezkari Koldo Gorostia-gak bideratu zuen prentsaurrekoa. EAJ-EAko Josu Ortuondok eta Gorka Knörrek, berriz, berdeekin duten elkargunearen bidez auzia Parlamentura eramaten saiatuko direla iragarri zuten. • 14-15

MIKEL MARTINEZ

'Solidarioak' Estrasburgoko Legebiltzarraren aurrean, atzo egin zuten protestaldian.

Kamioi ilada luzea Biriatur. BOB EDMÉ

Donibane-Lohizunetik Errenteriara, bost orduz blokeatu dute kamioilariak autobidea

■ Garraiolariek lanorduak mugatzeko Europa osorako araudi bateratua eskatu zuten • 23

iritzia

gaurko...

...elkarriketa

Consuelo Elosua

• LUR MAITEA TALDE
EKOLOGISTAKO KIDEA •

«Lindano dosi txiki bat nahikoa izan daiteke minbizia eragiteko»

Sondikako aireportuaren segurtasun eza salatu dute

■ Funtsean zein da Sondikaren segurtasun ezaren arrazioa?

Urte askotan aireportu inguruan zeuden hainbat zulo zabortezi bezala erabiltzetik dator arazoa. Bertara hainbat produktu isuri zen, eta horien artean lindanoa eta beste zenbait hondakin toxikoagoak. Beraz, etengabeko arriskuan bizi gara.

■ Zer arrisku dago lindanoarekin?

Lindanoa arnasketa bidez, kontaktu bidez edo irentsiz har dezakegu gizakiok. Ez da uretan disolbagarria eta zelula grasa deritzonetan barneratzen da. Behin bertan, ezinezkoa da ateratzea. Oso dosi txikiarekin minbizia eragin dezake, eta aukera gehiago dute emakumeek zelula grasa gehiago sortzen dutelako.

■ Tenperaturek eraginik al dute lindanoan?

Beroak eragin handia du lindanoan. Eguzkiak asko jotzen badu adibidez, izugarriko kiratsa ateratu ohi du. Tenperaturek eragin handia izan dezakete. Izan ere, kontuan hartu behar da 112 gradurekin lindanoa deskonposatu egiten dela eta hegazkin baten turbina batek bakarrik tenperatura askoz altuagoa izaten duela. Deskonposatuz gero, laino toxiko eta hilgarri bat produzitzen du fosgeno eta klorhidrikoz osatua.

■ AENA elkarteak dio ez dagoela arriskurik.

Elkarte horrek epaileari adierazi zion istripuren bat gertatzeko aukerarik ez zela. Dena den, matematikoki aukera eza ez da existitzen. Kontuan izan behar da Sondikan lindanoa leku kritiko batean dagoela eta, beraz, arriskua egon badago. Inguruan bizi garenak behintzat hegazkin bat pasatzen den bakoitzean behatzak gurutzatzen ibiltzen gara.

Ekaitz Agirre
DONOSTIA

...esaera

«Haundia haunditxo, txikia txikitxo»

...hizpideak

Jauzi kualitatiboa Itoitzen

■ Itoizko aferarentzat, jauzi kualitatiboa da *solitario*ek hasitako bidea. Europatik barna kanpaina ikusgarria izango da eta, lehenago atxilotzen ez badituzte, iragar daiteke jende askok ezagutuko duela Nafarroako urtegiaren arazoa datozen hilabeteetan.

Baina horretan ez ezik, jauzia izan daiteke, halaber, azkenean berdeen taldeak salaketa Parlamentura eramatea onartzen badu. Gogoratu behar da Europako Arartekoak kritikatu zuela iaz Itoizko Koordinakundeak jarritako salaketa artxi-

batzea, eta gaia berriro Estrasburgora eramaten badute —Josu Ortuondo EAJko kideak aipatu zuen atzo aukera hori—, propagandistikoki, bederen, lorpena izango da.

Urtegiaren ondoko lur mazeletan dauden mugimenduengatik inguruko herrietan ez ezik Nafarroa osoan piztu den kezka, joan den asteko manifestazioari eman zitzaion erantzuna, orain Europako kanpaina berria... garai berria dator jada hamabost urte bete behar dituen arazo amaigabe honen istorioan.

Dimisio liskartsua

■ Noaingo UPNko bi zinegotzik dimisioa aurkeztu dute, horietako baten kontra joan den astean lehergailu bidezko eraso bat gertatu ondoren. UPN alderdia eta alkatea ulerbera agertu dira, baina herrian batzuek ez dute begi onez ikusi bi zinegotzi horien dimisioa eta gogor hitz egin dute haien kontra. IUko zinegotzi bat nabarmendu da jarrera gogor horretan. Aldi berean, Goardia Zibilak bi gazte atxilotu ditu. Noianen tentsioa agerikoa da.

Gerra ofiziala Txetxenian

■ Txetxeniako Gobernuak gerra egoera aldarrikatu zuen atzo ofizialki. Groznik Armada erabili ahal izateko hartu du neurri hori, orain artean gerrillariak eta zibil armatuak baizik ez direlako ari txetxeniarren aldetik. Moskuk herri horren heren bat hartu du jadanik, eta «lurralde matxinatua» berreskuratzeko asmoa dauka, Errusiako lehen ministro Vladimir Putinek azaldu duenez.

Euskarazko antzerkia lekua galtzen ari ote?

■ Euskarazko antzerkiak orain baino sasoi hobeak bizi izan dituela esateak, ez dirudi *boutade* bat denik. Azkenaldian alarman batek baino gehiagok jo du: euskara hutsez lan egingo duen talde profesionalik ez da gurean; euskarazko antzerkia gero eta gehiago mugatzen da haurrentzako esparrura, eta azkenaldian euskal hiriburuetako antzoki nagusien zirkuitotik kanpo geratzen ari dela dirudi. Egoera

horren adierazgarri izan liteke Gasteizko antzerki jaialdi hasi berrian euskarazko antzerkiak duen testimonio hutseko presentzia. Kalitatea eta merkatu arazoak aipatzen dituzte berdin Gasteizen, Donostian edota Baionan antzoki publikoek. Ez dirudi osoki informaturik daudenik. Baina, gainera, erakunde publikoek badute zeresanik euskal antzerkiak bere lekua izan —eta hazi— dezan.

...pertsonaiak

LLUIS JOU • Generalitateko Hizkuntz Politikarako zuzendari nagusiaren arabera, bidezkoa da katalana erabiltzeari muzin egiten dioten enpresak zigortzea. Nazioarteko Hizkuntz Politikako mintegian hitz egin du.

MARTINE AUBRY • Frantziako ministroaren izena daraman legeak zalaparta ugari sortuko du datozen egunean. 35 orduko lanasteaz iritzi kritikoa azaldu dute oposizioak eta ezkerreko zenbait alderdik.

GEORGE MITCHELL • Bake prozesua kinka larrian dagoela ziurtatu du Ipar Irlandako bake prozesuan bitartekari lanak egin dituen senadore ohi estatu batuarra. Bake elkarriketak arindu beharra azpimarratu du.

...datua

23.285 sarrera ditu UZEIk aurkeztu duen *Sinonimoen hiztegiak*. Elkarlanean argialetxearekin kaleratu dute, eta aurki CD-Roma jarriko dute salgai.

...adierazpena

«Penagarria da Kilometroetan zegoen sakrifizio izpiritua galtzea»

•
Josu Erguin
Kilometroen sortzailea

... seiko urrea

• XABIER OLEAGA •

Euriaren xarma

Igandean euririk izan ez bazen inoizko Kilometroakik jendetsuena izango zela pentsa ohi da prestatzen ibili ginenon artean. Egon ere jende andana etorri zen Orereta/Errenteriara gaua eta goiza euriak eta haizeak zigortu zituen bezala zigortu izateko.

Dei hauek ezaugarri koantitatiboen bitartez neurtzeko joera nabarmen-tzen da urtez urte eta agian ordua da beste irizpide batzuk erabiltzeko ere. Ikastolak barrutik bizitzea tokatzen zaigunok igandekoa eta gehiagoko euriteak ere pozik agoantatuko genituzke Inaxio Oliveriri entzun genizkionak entzuteagatik. Aspaldiko elipsi

kontzienteekiko justizia egin zuen igandeko Oliveriren diskurtsoak. Bere jaioterrian zegoen, berak jaiotzetik ezagutu zuen ikastolan zegoen,

Orereta Ikastolako lehendakaria izan zen zenbait urtez, bere karrera publikoa eta politikoa ere hor hasi zituela esaten duenik ere ez da falta hemen. Gertutasunezko giroan blai zegoen Hezkuntza sailburua. Ikastolei aitortu zien gaur eguneko

eta bihar etziko eskolaren aurrekaria izana besteak beste. Proposito onak ere egin zituen ikastolekiko aurrera begira.

Orain zailena falta zaio, alegia, hitzak betetzen joatea. Jakin beza, eta berak ongi ezagutzen ditu ikastolak, igandeko bere hitzak jasota geratu zirela ez bakarrik memoriari. Ez du lan zaila esandakoa betetzeko bokazioa badu, baina laguntza ere ez

zaio faltako, ez ikastolena ez eta ere beste batzuenak. Indar korrelazioa ere ez zaio falta Legebiltzarrean. Balia-bideak kudeatzen asma dezala, anbizioarik gabeko joan-etorri urdinetan murgildu gabe.

Gainerakoz, esanda gera dadila Kmk-99ren arrakastaren meritua ezin dutela antolatzaileek monopolizatu. Errenteriak, Oreretak, berezko gainbalioa du halakoetarako. Herri berezia izaten jarraitzen du, erakargarria hain zuzen ere gaztediarentzat, eta hori nabaritu genuen. Bakoitzari berea.

Hitz gutxitan esateko, eguzkiaren distiraren faltan, euriaren xarma izan genuen.

• MATTIN •

‘Goenkale’, mila eta bat ale

• ISABEL ALBA ETA EDORTA JIMENEZ •

[EUSKAL HERRIKO GIDOILARIEN ELKARTE PROFESIONALEKO ZUZENDARITZA BATZORDEAREN IZENEAN]

Goenkale, mila ale! Postariak zaku bete eskutitz dakar. Denak, hala ETBk bere etxeko postontzian uzten dituen horiek, nola besteak, lausenguz eta zorion hitzez beteak. Ulergarria, bai, milagarren alea ospatzea. Haatik, guk, Euskal Herriko Gidoilarien Elkarte Profesionala garen aldetik, kale horretako alde ezkutetara zuzenarazi nahi ditugu irakurlearen begiak.

Goenkale dela eta, guk, gidoilariak garen aldetik, alde batera utziko dugu oraingoz gidoien kalitateari buruzko eztabaida, hori ere aberasgarri gerta litekeen arren. Begiratu beharrekoa da, aldiz, Kale horretan biziarazten direnen gidoiak —irakur hau ondo, arren— azken fasean baidarik ez direla euskaraz lantzen, edo sortzen. Bai jaun-andreok, gure *Kale kuttunean* —errealitatean bezalaxe?— azken elkarriketa ez den beste guztia gazteleraz egiten baita. Mila aletako milaka elkarriketak euskaraz sortu dira. Horien atzean izan diren mila gidoiak ez. Nork sortu ditu gidoiak, ordea?

Goenkale kaleko gidoiak ez ditu euriak ekarri, egia. Horrela etorriak izan balira baino garestiagoak ez direla suertatu izan bezain egia handia. Kale horretakoak historiako mila gidoi merkeenak izan direlakoan gaude. Ikusleen aldetik arrakastatsua izan dela? Zorionak. Baina Arralden txapela janzteko ez da derigorrezkoa arrakasta eta *lan-baldintza duinak* bertso berean sartzea. Goenkale ez den beste edozein kaltetan bai, gidoilariaren duintasuna eta ikuslegoaren euspina batera baitabiltza.

Goenkale mila gidoi horietako orrialdeetan sartu dutenek, eskaletagileek, elkarriketa sortzaileek eta gidoi-editoreek, ez dute Madrilen

edota Katalunian lan beragatik ordaintzen denaren ezta erdia ere jaso. Mila aleak mahats aleak balira, horietatik sorturiko ardotik sortzaileek edan dutena, hutsaren hurrengoa. Eta inork horri huskeria irizten baldin badio, eta azken batean garrantzizkoena gidoilariak lan egiten dutela dela uste baldin badu, jakin beza mundu guztiak ezen Jaunaren mahastietan lan egiten duten edo egin izan duten asko lan-kontraturik gabeko lan-gile (izan) direla, eta jakin bezate denek horrela ez denetan lan-kontratuak inoren lotsa sentitzeko modukoak direla.

Mila mahats aleak norenak diren erabakitzea ez dagokio gidoilariari. Haatik, legeak dio (Jabego Intelektualari Buruzko Legeak

dioena) horrek, sortzailea den aldetik, bere eskubideak dituela, eta eskubide horietako zenbait besteganezin eta ukaezin direla. Arraldeko liburutegian ez dute lege horren alerik. Goenkale horretan izan diren sortzaileetarik, bakarrak ere ez du eskubide tantarik edan.

Zorionez hemen dugu milaurteko berria, hemen da mila eta bat alea, eta honez gero ez daukate atzera egiterik. Zeren eta lehenago oihartu izan balira, praktiketako neska-mutilak gidoilari! Eta ez pentsa azken hori Bar Sobian botatako ahoberokeria denik. Arraldeko telefono-zentraltxoan behin baino gehiagotan entzundakoa. Lastima zentraltxo horrekin beste telesail bat ez osatzea!

Bestalde, ikustentzutekoen industria propioa, bertokoa, Arraldeko lantegitik polito bultzatu dela aditzeak barregurea ematen digu. Lantegi horretan ez dira gidoilariaren lanari dagozkion ezta behinenak ere betetzen, gidoilariaren beraren hitza eta iritzia gauerdiko eztul modura hartzen dira eta, azkena, lausengu eta koipez beteriko eskutitzekin batera, postariak diru politik

Sektorea osatzen dugun auzokide guztion alde egin beharrean, ETBk kale jakin batekoak aterpetzen ditu bereziki; Pausoka kalekoak, argi esanda

uzten ditu ekoiztetxe jakin baten kutxatilan.

Gurean, ezinezko ote da Katalunian TV3 telebis-tak Kataluniako Gidoilarien Elkarte Profesionalarekin (GAC) batera sinaturik duena bezalako hitzarmena egitea? Hitzarmena ez da guretzat bakarrik eskatzen dugun ezer, bestalde. Aipatu telebista kate horrek ikustentzutekoen industriako beste eragile batzuekin ere hitzarmenak egin ditu. Horien arabera, badira gutxienezko ukaezin batzuk, Jabego Intelektualari Buruzko Legea betetzen da eta zenbait kasutan irabazien zatitxo bat, horrelakorik egonez gero, telesailaren sortzaileei banatzen zaie.

Honetan ETBk ez du kale egiteko eskubiderik. Esan behar da, aldiz, sektorea osatzen dugun auzokide guztion alde egin beharrean, ETBk kale jakin batekoak aterpetzen dituela bereziki; Pausoka kalekoak, argi esanda. Sortzez eta izatez ETB ez da ba denon etxea, denon zergateilez eginiko etxea denez gero? Ala ez?

••• MARIBI UNAMUNO

Ekinozinoa

Ekinozioaren autua deigarri egin zait; iluna eta argia iraupen bereberekoak izatea kasualitate da, antza; aldi batean bata eta bestean besteak irauten du luzaroago.

Munduak biraka dihardueneguz, alde batean egun denean bestean gau da, birak jarraitu ahala gerizpetakoa eguzkitara heldu ohi da eta alderantziz. Argia eta ilunaren kontrastea etengabea da gure bizitzan; hain da halan bada ezen, argi ilun fisikoez gan, sentimentu, egoera, bizipen zein edozeri eransten dizkiogu ideiak.

Iluna, desezaguna, ezjakina, itsumena, misterioa, batzuetan bildurra, loaldia, heriotza, etena, zuloa, bizimodu iluna, pentsamendu ilunak, eta abar. Argia, aldiz, bizia, ikusmena, ernealdia, jakituria, aurrerakotasuna eta pentsa daitezkeen konnotazio positibo guztiez horni dezakegu. Kontua da ez dela bata eta bestearen arteko orekarik une ia perzibiezin batez ez bada; edo bata edo besteak elkar gailentzen dutela eta bakoitza bere unean nagusi dela.

Batetik, udagueneko ekinozinoa pasatu denez, gauak egunak baino luzeago izango dira hurrengo hiletan, eguzkiaren izpiak gero eta indar ahulagoz helduko zaizkigu eta eguraldia hasi da jada hotzitzen; bestetik, Ekialdeko Timor, independentzia aldarrikatu ondoren, agian aldarrikatzeagatik, odolusten; Europa puzzleko piezak balaz aldatzen; Japonian deskoidu nuklearra; Turkia, Grezia, Mexiko, Taiwan ikaraturik; Antartidan Lanzaroteran tamainuko izotz puska nora doan ez dakiela, *on the rock*’sa prestatu nahi duenari begira... Honenbestez udaguen iluna dugula aurten esan dezakegu.

Nahi luke batek begiak itxi eta ilunaldiaren ondoren, zabaltzerakoan gaitz guztia desagertuta egotea, argiuneraren bat ikustea; tamalez, desioak formulatzeak ez ditu eurok egi bihurtzen, baina, esperientziak baieztatzen digu, gauaren ondoren eguna etorri ohi dela.

...kornerra

MIKEL ELORZA

Saihesbidea

■ Chirac jauna Aznarrekin bildu eta bi izan dira tituluak: ez dute hitz egin *euskal gatazkaz*, departamenduaren sorreraz ere ez, pentsatzekoa da 35 orduen afera ere ez zutela mintzagai izanen, eta arrantza edo marrubien kontuekin ez zutela jardungo; baina hori bai, harremanak inoiz baino hobeak dira. Ez da harritzekoa; izan ere, zer arraioz mintzatu dira? Horretaz, noski. Euskal gatazka, departamendua eta beste nahitaez izango zituzten hizpide, hain zuzen lehendik hitz egindakoa berresteko: bide berari eustea. Hitzek baino ekintzek erakutsia digute hori. Gai labainkorragoak izan daitezkeenak, berriz, albora utziko zituzten, behin etorriko eta sesioan jardutea ez baita itxurazkoa.

Gaur Lizarran saihesbidea inauguratu dute, Lizarra iragan beharrik ez dago. Inauguraziora etor zitezkeen Chirac eta Aznar, sinbolismoz bete zatekeen.

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

zuzendariari@egunkaria.com

943 300 228

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 le-
rro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea
eta NAREN zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak
bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari

ETAn espainolez

Jabetu naiz Britainian lehergailuak xixkatzen izan diren etakideak gazte-lanariak ederrenean aritzen zirela euren artean. Ez al zaizue, irakurle eskualdun horiek, bitxi samar egiten? Neuri, segurik, bai. Zein zilegitasunez zipriztinduko dizkigute etakide horiek ustez *abertzale* eta Euskal Herri *euskaldun* eta *librea* iristeko diren euren ekintzak? Berebat, ezin endelegatuzkoa da oraindik ez diodala nehoi honetazko aipurik aditu.

Bizkitartean, enkartauok behar gataizkie jin zertara eta ez dakiten eskuara ikasi eta mintzatzer. **Juan Luis Fernandez Gutierrez** • GETXO (BIZKAIA)

Arte Ederrak ala ederra artea

Zer gertatzen da EHU edo UPVn?

Oliveri Jauna: Zuri zuzentzen gataizkizu, zeren, azken finean, zu baitzara EHUKo Arte Ederretako fakultatean gertatzen ari denaren arduradun nagusia.

Arte Ederrak egiteko aukerarik gabe gelditu diren ikasle batzuen gurasoak gaituzu, eta gure ondoeza eta kezka agertu nahi genizuke, zuk, zure erabaki politikoarekin, gure seme-alabengan eragin duzun egoera tamalgarria salatuz.

Nolabait laburbiltzeko eta jendeak, gain-gainetik bederen, jakin dezan, hona hemen gertaeren pasadizo:

—Otsailaren 97ko azaroan Estatu mailako agindu berria kaleratzen da, non agertzen den zeintzuk izango diren lehentasunak.

—95etik, jada, EHUK Hezkuntza Sailburuari LOGSE Artistikoa ezartzearen premia adierazten dio, baina

Hezkuntza sailak ez du aintzakotzat hartzen.

—97-98 ikasturtean Arte Ederrak egin nahi duten ikasleek, LOGSE Artistikorik ez egin arren, ez dute lehentasunik galtzen.

—98-99 ikasturtean gure seme-alabei UBI edo edozein LOGSE egiteko aukera ematen zaie, lehentasunik galduko ez dutela esanez. Unibertsitateak aurreko ikasturtean ateratako gidan hala ageri baita eta institutuak irakasleengandik ildo horretako informazioa jasotzen baitute.

—98-99 ikasturteko 2. hiruhilabetean Unibertsitateko gida liburua banatzen zaie ikasleei, non lehentasun guztiak galtzen dituztela argi eta garbi agertzen den. Lehentasunik galtzen ez dutenak UBI edo LOGSE Artistikoko ikasleak dira, beste guztiek lehentasuna galduz. Beraz, lehenik UBI egin dutenak sartu dira, 5 puntuaketa atera dutenak barne, gero LOGSE Artistikoa egin dutenak (Euskal Autonomia Erkidegoan LOGSE Artistikorik ez dagoenez, beste komunitateetako ikasleak izan dira leku horiek bete dituztenak. Kontuan hartu Kantabria, Burgos, Logroño eta Nafarroan ezarria dutela LOGSE Artistikoa duela urte batzuk). Haiek ere, 5 puntuaketa atera dutenak barne, onartuak izan dira.

Azkenik, lehentasun guztia galduz eta Hautespen azterketan ateratako puntuaketaren arabera, EAEn LOGSE egin dutenak.

Honek guztiak eragin duen ondorio nabaria zera da: 98-99ko otsailean Arte Ederrak egiteko Unibertsitateari egindako eskaera 500 ikasletik gorakoa izan zen. Demagun 500 ikasle horietatik erdiekin baino gehiagok, sortu den egoera berezi hau kontuan harturik, beste aukeraren bat egin dutela (inolako informazio-

rik eman nahi ez digutenez, estimazio mailan ari gara). Dena den, kanpoan gelditu direnak (6tik gorakoak barne) ehun ikasletik gora direla suposatzen dugu.

Hori dela eta, Oliveri Jauna, zer egiteko asmoa duzu?, isilik jarraitu behar al duzu?, zuk egindako hutsegitea, eta ez nolanahikoa, ikasleek ordaindu behar dute? Nola dezakezu zeure burua abertzaleztat jo ikasle euskaldunak kalean utzi eta ikasten jarraitzeko duten eskubide guztiak kenduz?

Oliveri Jauna, zuk duzuna ez da arte ederrak, ederra artea baizik. **Joxerra Aizpurua** • (Arte Ederretako Fakultatekan kanpo gelditu den ikasle talde baten gurasoen izenarekin) LASARTE-ORIA (GIPUZKOA)

Gure Trula

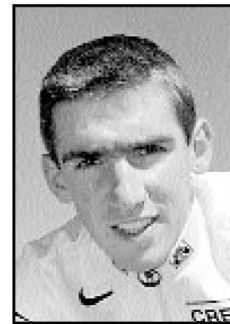
Heriotza zure bihotzean sartu den udazken honetan, Iñako, ez da egia gure artetik alde egin duzula. Gure artean zaude: ikusi bestela zenbat herriko seme eta alaba gerturatu garen zugana, adiorik gabeko agurra eskaintzera!

Ez adiorik, Iñako, udazkena delako eta itzuli egiten direlako hegiora abiatzen diren enarak eta bizitza maitatzen dakiten hegaztiak, itzuli egiten direlako udaberri oro, eta itzuli gure oroimenak desiratzen duen bakoitzean.

Iñako, ez da egia gure artetik alde egin duzula; sentitu bestela Zarauzko plazan gure bihotzen tau-padak! ikusi bestela gure begien malkoak, ezpainen «gure Trula» ahoskatzen duten bitartean!

Ez adiorik, lagun maittea, eta datozen udaberriak arte. **Arantxa Carbonell** • ZARAUTZ (GIPUZKOA)

galdeiozu...

Unai Osa

• TXIRRINDULARIA •

Itzuli handiak gero eta gogoragoak dira, eta trantsizio-ko etapa gehiegi dituzte; ez litzateke hobe izango bi aste-ko itzuliak egitea eta etapa laburragoekin osatzea itzuli handi horiek?

Andoni Oiarbide (Legorreta)

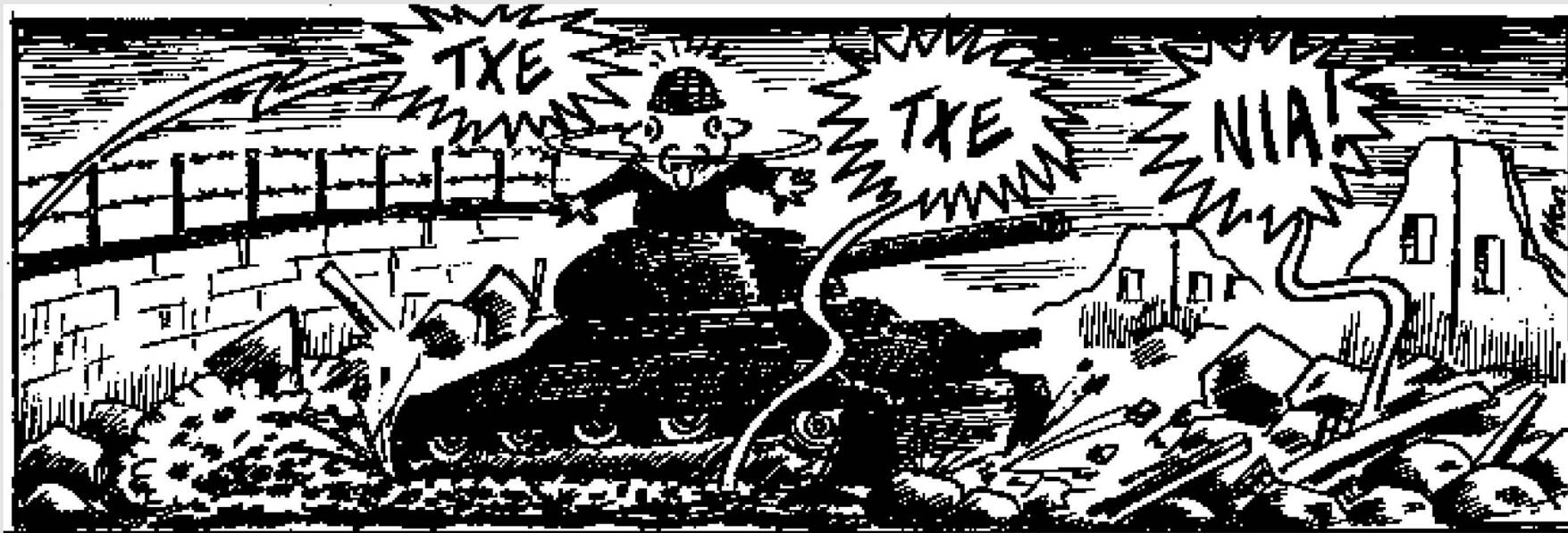
■ **200 KILOMETROTIK GORAKO** etapak antolatuz, nire ustez, antolatzaileek kalte egiten diote beren buruari. Zenbat eta etapa luzeagoa antolatu, orduan eta mantoago joaten zara. Askotan egokiena etapa motzagoak antolatzea da, jendea azkarrago mugitzen baita, ihesaldi gehiago daude eta etapak ikusgarriago suertatzen dira.

Dena dela, hiru asteko itzuliak mantentzeari ondo deritzot. Horrek badu bere xarma. Gainera, hirugarren astean hasten da jendea hondoa jotzen, eta hori interesgarria da.

Urriaren 12tik aurrera
Mikel Bujanda

• EUSKALERRIA IRRATIKO
ZUZENDARIA izango da Galdeiozu
ataleko gonbidatua.
Bidali zure galderak ordurako.

• MONTXO •

Uztaroa

• JOAQUIN NAVARRO ESTEVAN •
[MAGISTRATUA]

Albert Camusen gogoetak dira: «Historiaren denbora ez bada-go uztaroz eginda, historia itzal igarokor eta anker bat baino ez da, eta gizakia ez da hartako zati. Historia horri lotzen zaiona ez zaio ezeri ematen eta, aldi berean, ez da ezer. Baina bizi den denborari, aldezten duen etxeari, beretarren duintasunari lotzen zaiena, hori lurrari ematen zaio, eta bere uzta jasotzen du, zeina berriz ere erein eta elikatu egiten baitu». Geure bekatuetak Zeltiberia honetan, botereko jende gehiegik eta bote-redun gehiegik inola ere ez dute nahi historiaren denbora eta uzta biltzekoa batera gertatzea. Jende gehiegik ez du ulertu nahi etorkizunarekiko benetako eskuzabaltasuna gaur egun dena ematea dela. Jende gehiegik, ohikeriak eta geldikeriak obsesionatuta, etsaitzat hartzen ditu berri-tasuna, bizirik dagoena, aldatu nahia, giza-kiari, haren etxeari, lurrari eta hurbilekoei zor zaien begirune sakona. Jende gehiegik bazter uzten ditu kontraesan sortzaileak, eta edozein *desordena* kondenatzen du, inola ere ulertu gabe ordenak, berez helburutzat hartuta, makaldu egiten duela gizakia bere funtsezko ahalmenean, mundua eta bere burua aldatzeko ahalmenean, alegia. Eta, orobat, ez dute ulertzen bizitzak ordena sortzen duela, baina ordenak ez duela bizitzarik sortzen.

Beldur izugarria diete demokraziari eta askatasunari. Pentsamendu bakarrarentzat, jokabide politikoki zuzenarentzat, betiere hobe da geldikeriaren nekrosia askatasunaren ekaitzak baino. Iazko irailaren 16 hartan ETak su-eten mugagabe eta baldintzarik gabearen bonba jaurti zuenean, Espainiako klase politikoa gehien-gehienek aurpegi txarra jarri zuten. Hobeto bizi ziren indarkeria armatuarekin, gerra zikinarekin, mo-

ta bateko zein besteko terrorearen ohikeriarekin. Bozkarioz betetzen zituen pentsatzeak presente bera errepikatuz etorkizun hobearen alde ari zirela borrokatzen, bakearen uztarekin batere zerikusirik ez zuen historia-denbora baten alde. Indarkeria eta gerra, gerraren eta indarkeriaren aurka. Haiek ziren *indarkeria legitimoaren* monopolistak. Besteak terroristak ziren. Betikoa. Alfonso Sastrek dioen bezala, aberatsen terrorismoa gerra da, eta txiroen gerra terrorismoa.

*Beldur izugarria
diote demokraziari.
Pentsamendu
bakarrarentzat hobe
da geldikeriaren
nekrosia
askatasunaren
ekaitzak baino*

Nahiago zuten iruzurrezko menia bat, indarkeria armatuaren etenaldi huts bat. Urtebete ere ez zuela iraungo segurtatu zuten, eta, orobat, meniaren ondoren *fronte nazionalistak* ETA ordezkutuko zuela politikoki, baina ETak zuzenduko zuela. Aznarrek ia hiru hilabete behar izan zituen eta kideekin harreman ofizialak izatea *baimentzeko*. Elkarrizketa bat bera ere ez maiatza arte. Ez adiskidetzeko

keinurik, ez bake ekimenik. Hitz harroak, kea eta harria. Lelo bat errepikatzen da botereguneetan: bakea presoene truke. Keinu politikoki bat bera ere ez. Aldaketa estrukturalik ez. Ez eta lurraldetasunik, autodeterminaziorik, identitate nazionalik edo burujabetzarik ere. Ezertxo ere ez. Agintea, zurruntasuna eta denik eta erretorikarik handiena, Canovasek Kubako independentistak *garaitzeko* erabili zuen doktrina bera. Euskal presoak ez ziren *preso politikoak*, baina ezohiko tratamendua ematen zaie, bahituena. Haien-tzat ez dago ohiko gradu aldaketarik, baldintzapeko askatasunik, edo eritasun larriagatik kartzelatik ateratzerik. Haien-tzat ez du balio presoak bere herri-tik edo familiatik ahalik eta hurbilen egon behar duelako arauak. Baina preso komunak dira. Teologia maiorista hunki-

garria da: neurriak ez dira guztientzat hartuko, banan-banan baizik. Baina menia behin betikoa bada, aldaketak izango dira kartzela-politikan. Hipokrisia eta zionismoa. Presoak dira sistema honen truke-baliorik onena; izan ere, sistemak, bere arauak berak baztertuta, Estatu-arrazoiaren zimentarri bihurtzen baitu zigor askatasun gabetzaileak betearazteko erregimena.

Lizarrako itunaz geroztik, euskal nazionalismoa setakeria, integrista, arrazakeria eta satanismoa da. Nazionalismo espainola beste zerbait da: aber-tzaletasuna, Estatu-zentzua, europazale-tasuna, otanismoa eta usakoen inperioan sartzea. Herenegungo aliatuak betiko etsaien konplize bihurtu dira. Lizarra infernua eta Euskadiko demokraziaren hilobia da. Euskal Herriko Udalerrien Biltzarra, orobat, euskal nazioa bere Estatura iristeko abiaburua. Bitartean, kleptokrazia sistematik zehar hedatzen da, eta Estatu-lapurretak, Estatu-torturak, Estatu-gezurak eta Estatu-ergelkeria oraindik ere ohikoak dira. Alderdi-oligarkiak Estatu-harrapakinak bereganatu nahirik beren gogara dabil-tzan honetan, oso seriozki diote HB edo EH ez direla erakunde demokratikoak, eta ez dutela merezi alderdi-Estatuaren mintzakide izatea, ez eta bidegabekeria-jauregia ere.

Horrek guztiak ezkortasunera eta malenkoniarik beltzenera bultzatzen duen arren, beharrezkoa da arrazoiaren eta askatasun grinaren indarrean konfian-tza izatea. Geure egin behar ditugu Angel Gonzalezen hitzak: «Baina oraindik ezer ez da behin betiko / bihar aurrera egitea erabaki dut / eta aurrera egingo dut; / bihar prest nago pozik egoteko / bihar maitatuko zaitut goiz / eta arratsalde / bihar ez da izango Jainkoak nahi duena». Euskadiko gizon-emakumeek eta Estatu osoko fede on eta borondate hobeko jendeak nahi dutena izango da. Espero baitute, guztiaz ere, eta akatsez akats, aurkitu egingo dugula sura eta uztara daraman bidea.

• Erredakzioan itzulia

hirusta...

XABIER ALDAY

Eskerrak amari

Espainiako telebista kate publiko zein pribatuek programazio berriaren aurkezpen galak egiten dituzte egunotan. Normalean, une horretan jendearen ahotan dabil-tzan aurpegi famatu-ei ordaintzen diete auditorioaren

aurreko eserlekuetan irribarretsu agertzeko, baina guztiok ikuskizun penagarritzat ditugu. Hala ere, gutxik galtzen dute

kameren aurrean edo prentsan zer esana sortzeko aukera, horregatik, eta besteak beste Kursaal artifizial bezain garestiari zertarako balio duen asmatu behar zaiolako, merezi zuen *Goenkale*-ren 1.000. atalak ospakizunik. Zinemaldiaren ajea pasagabea, ezin glamurra falta txoritxoaren ninian. Besteak beste Ibarretxe, Garmendia eta Sudupek, zer egiten duten jakingo ez dugun beste hainbat funtzionarioekin(?) batera, ustezko solemnitare ikutua eskaintzen zuten, Perurenaren ondoan.

Goenkale 1.000. atalak telesailaren kalitateaz baino ikusleko kopuruaz dio ezer, milaka milioika eulik kaka jaten dutelako ez gara gu beste horrenbeste makurtuko. Oraindik ez digu inork azaldu zer onura ekarri dion Euskal Antzerkiari, edo zer baliabide berriz jantzi gaituen, ahozkoan inork erabiltzen ez dituen «ditiat» eta «ditinat» batzuekin batera. Euskararen Normalkuntza Planaren barruan ulertu beharko dugu.

Hau da euskaldunok dugun telebista publikoaren modeloa, baina tontoen artean tontoenak izanik ere, hau al da merezi dugun telebista? Inorekin zorretan gaude edo hain gaiztoak izan gara?

...hemeroteka

Guraso

[TXILLARDEGI]

Hizkuntza ohartxo bat gaurkoan.

Amurizak jarri dit *punttua*. Eta, hasi aurretik, erabat ados naitzela esan behar dut.

Baina erdal esakerak eta erdal fonetika (eta erdal hiztegia, eta erdal abar) muinetaraino sartu zaizkigun honetan,

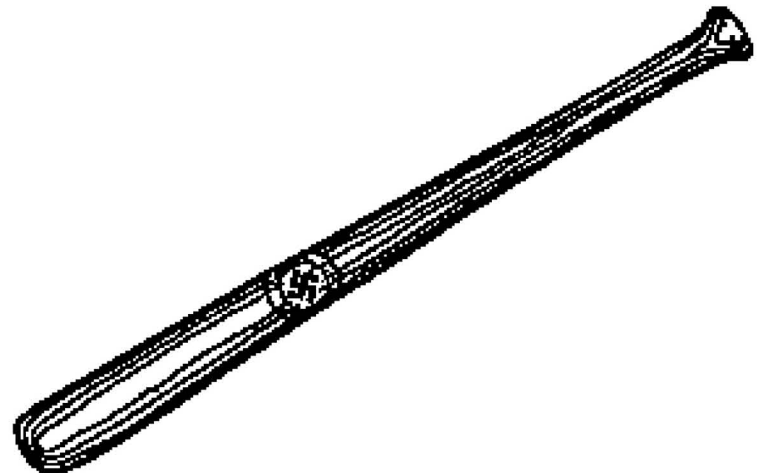
hizkuntza jatortasunaren alde agertzeko... ausardia apur bat behar da! Eta apur bat baino gehiago ere bai.

Euskaldun petoek «gure aita» esaten dute, bai, eta ez «nire aita», gure poeta handi bati behin hori itzuri bazi-tzaion ere.

(...)Hain zuzen ere, oso ezaguna da «guraso» euskal hitzaren berezi-tasuna. Erdara askotan, Europako gehi-entan «guraso» hitzari jato-rriz «aita» hitza datxekio (*padres; parents, fran-*

tsesez eta ingelesez). Eta ez «gu» lehenengo pertsonaren izenordetik eratorritako «guraso» hori.

(...)«Nire aita» horretan erdaratikako inter-ferentzia baten aurrean gaudela garbi dago. Eta erakuskaririk garbiena askotan entzun ohi den sasi-euskarakada hau da, hain zuzen, beste muturrean oratua: «*mis aitas no vendrán con nosotros*» (!!!). Nik dakidala, eta erdaldunek bar-ka nazatela, aita baka-rra dugu denok... (...)

made in Austria

EL ROTO / EL PAIS

PROIEKTU INDEPENDENTISTAREN ZILEGITASUNA ZALANTZAN JARTZEA ONARTEZINTZAT JO DU ARNALDO OTEGIK

Gatazkaren ukapenari eta errepresioari eustea ahuleziaren seinale dela dio EHk

■ Frantziak eta Espainiak aspalditik euskal politika nazionalaren kontrako dinamika dutela nabarmendu du Otegi

■ Euskal Herriak «erantzuteko gaitasuna eta beste eszenatoki batera joateko determinazioa» duela ziurtatu du EHk

■ Euskal herritarren etorkizuna antolatzea beraiei dagokiela onartzeko eskatu die EHk Frantziari eta Espainiari

Pello Urzelai / Donostia

EUSKAL HERRITARROK taldeak Jacques Chirac Frantziako estatuburuak eta Jose Maria Aznar Espainiako gobernuburuak euskal auziari buruz erakutsitako jarrera kritikatu zuen atzo. EHren ustez, urtebete iragan ondoren, bi agintariek euskal gatazkari buruz egin duten planteamendua «gutziz era defentsiboan» egin dute, «beren ahulezia politikoa agerian utziz». Izan ere, Aznarrek eta Chiracek, Arnaldo Otegi EHko bozeramaileak nabarmendu zuenez, «bi errezeta» baino ez dituzte eskaini: «ETA suntsitzea, ETA desagertaraztea zapalkuntzaren bitartez, eta gatazka politikoa ukatzea, Euskal Herrian arazo terroristarista baino ez dagoela esanez».

Gatazka badagoela ez onartzea eta «arazo tekniko gisa» aurkeztea ironiaz kritikatu zuen Otegi: «Ulertu beharko dugu azken 150 urte hauetan espainiarrek eta frantziarrek oso teknikari txarrak izan dituztela, arazo tekniko bat gaingintzeko gaitasunik izan ez dutelako».

Aznarren eta Chiracen adierazpenak kezkatu eta larritzekoak direla uste du EHk, «nonbait ahulezia politikoko hori gaingintzeko duten tresna bakarra zapalkuntza delako». Espainiako eta Frantziako gobernuek bide horretik segituz gero, «hemendik aurrera ere daukaten erreze-ta bakarra izango da, errepresioa, tortura, erailketa, atxilotetak...». Gatazka ez onartzeak eta errepresioa iragartzeak gatazka elikatzea baino ez du egiten, Otegiaren ustez. EH elikatze horren kontra dagoela gaineratu zuen Otegi.

Espainia eta Frantziaren jarrera horren aurrean Euskal Herrian erantzuteko dagoen gaitasuna nabarmendu zuen EHko bozeramaileak.

Juan Jose Petrikorena eta Arnaldo Otegi, EHren izenean, atzo Donostian eskaini zuten prentsaurrekoan.

«Euskal Herriak badaki horiei erantzuten, eta determinazio politikoa badu herri hau betikoz beste eszenatoki batean jartzeko, subiranotasunean eta lurraldetasunean kokatuta», adierazi zuen Otegi. Horrez gain, Frantziako presidentek proiektu independentistaren zilegitasuna zalantzan jarri izana salatu zuen EHko bozeramaileak. «Euskal inde-

pendentistek entzun behar dugu proiektu independentista ez dela zilegi, eta nork ukatuko zilegitasuna, eta herri hau zapaltzen dutenak».

Chirac eta Aznar agintarien jarrerak, EHren ustez, erakusten du ez daukatela konfiantzarik beren posizio politikoetan, «jakin badakitelako eztabaida libre eta demokratiko batean beraien posizio

politikoak guztiz joko kanpo daudela». Azkenik, EHk dei egin zien Espainiako eta Frantziako gobernuei «erabaki garrantzitsua» hartzeko, hau da, «euskaldunok gure etorkizuna libre eta demokratikoki antolatzeko eskubidea badugula ulertzeko eta beraiek egin behar duten gauza bakarra hori errespetatzea dela».

«Espainia handiaren aurrean Frantzia handiaren hitzaldia» egitea egotzi dio EAJk Chiraci

Pello Urzelai / Donostia

Jacques Chirac Espainiako Kongresuan izan zen atzo, egunotan Espainian barna egiten ari den bisitaren baitan. Bertan Espainia eta Frantziaren arteko harreman ona goraipatu zuen behin eta berriro, eta «terrorismoaren kontrako elkarlan polizial eta judiziala erdugarria» dela adierazi zuen. EAJko eta IUko diputatuak ez zuten txalotu Chiracen hitzaldia. Joxe Joan G. Txabarri diputatu jeltzaleak «Espainia handiaren aurrean Frantzia handiaren hitzaldia» egitea egotzi zion Chiraci, EGUNKARIARI eginiko adierazpenetan. «Horrela koetan jaten gaituzte», gehitu zuen. Testu idatzian «terrorisme basque» jarrita egon arren, irakurtzean «basque» hitza ez zuela esan adierazi zuen Txabarrik. Halaber, hizkuntzak aipatzean irakuskuntza «ezarri» egin behar dela esatea salatu zuen.

Mayor: «Frantzia eta Espainiaren arteko harremana lehen oraingoa izan balitz, ez genuen jasango jasan dugun ETA»

Agentziak / Madril

JAIME MAYOR OREJA Espainiako Barne ministroak Jacques Chirac Frantziako lehendakariaren bisita izan zuen hizpide. Egun bi estatuetako agintarien arteko harreman ona dela azaldu zuen, eta bide hori indartzea «bakea lortzeko bermea»

dela. Hala eta guztiz ere, iraganari ere begiratu zion, eta esan zuenez, «Espainia eta Frantziaren arteko harremana orain bezala pitzadurarik gabea izan balitz, ez genuen ezagutuko ezagutu dugun ETAREN terrorismoa eta ez genuen jasango jasan dugun bezala».

Josep Pique Espainiako Gobernuako bozeramaileak ere Frantzia eta Espainiaren arteko harremana izan zuen hizpide atzo. Hala, elkarlana erabatekoa dela azpimarratu zuen Josep Pique ministroak, eta «eraginkortasun polizialaren beste erakustaldi batzuk» izango direla ira-

garri zuen. Josep Pique ministro bozeramailearen aburuz, azkenaldian eginiko operazioek honako hau adierazten dute: «Funtsezkoa den zerbait azaltzen dute, alegia, Zuzenbide Estatua ez dagoela su-etenean, ez Frantzian eta ez Espainian».

Bretainian beste bi lagun atxilotu dituzte joan den astean hasi operazioaren barne

Poliziak lo zakuak eta beste zenbait gauza aurkitu ditu Pornic-eko etxe huts batean

Erredakzioa / Donostia

Joan den astean Pauen hasitako polizia operazioa oraindik ez da amaitu. Azken atxilotetak atzo goizean egin zituen Frantziako Poliziak. Bretainian izan ziren, eta bikote bat atxilotu zuten. EGUNKARIAK jakin ahal izan duenez, Bertrand Grimaud eta Christelle Barbet dira atxilotuak. Bestetik, Poliziak joan den astean Bretainiako Pleven herrian lapurtutako lehegaiaren bila jarraitzen du.

GRIMAUD eta Barbet atzo goizean atxilotu zituzten Bretainiako Karaezh herrian, beren etxean. Poliziak haien etxea ere miatu zuen. Grimaudek 25 urte ditu eta Breizh Info aldizkarian lan egiten du. Gogoratu Charlie Grall, joan den astean operazio berean atxilotutako kazetari bretoa aldizkari horretako zuzendaria dela. Poliziak Grall atxilotu ostean aldizkariaren egoitza miatu zuen eta zenbait gauza eraman zituen bertatik.

Azken horiekin 12 dira polizi operazio horretan atxilotuak. Lehenengo bederatiak espetxean dira jada astelehenean epailearen aurrean deklaratu eta gero. Jon Bienzobas, Patxi Seguro-

Paue ondoko Idron herriko etxea, lehen atxilotetak egin eta lehegaiaren zati bat aurkitu zuten bertan.

la eta Argi Perurena ustezko ETako kideak, Denis Riou, Alain Sole, Charlie Grall eta Richard Lefaucheux bretoiak, eta Sylvie Artola eta Jimmy Arrabit dira jada espetxean daudenak. Horiek guztiak gaiztagin taldeko kide izateaz akusatuta auzipetu ditu Laurence Le Vert epaileak.

Astelehenean bertan Poliziak Hendaian atxilotutako Mirentxu Gimon euskal herritarrari dagokionez, seguruenik ostiralean dekla-

ratuko du epailearen aurrean. Grimaud eta Barbet Bretainiako atxilotuei buruz ere ez dago berririk, eta litekeena da asteburura arte ez deklaratzeko epailearen aurrean.

Ikerketak jarraitzen du

Poliziak ikerketekin aurrera jarraitzen du oraindik Bretainiako Pleven herriko armategi batetik lapurtutako zortzi tona lehegaietatik, ia erdia berreskuratzeke baitu. Lapurreta egiteko erabili kotxeeta-

tik bi Nantesen lapurtu zituzten polizi iturrien arabera. Bestetik, Pornic-en, Nantetik 40 kilometrora dagoen herrian, etxebizitza bat aurkitu zuen Poliziak duela hiru egun. Hutsik zegoen, baina lo zakuak eta beste zenbait gauza aurkitu zituzten, bertakok presak alde egin izan balute bezala.

Egunotan Bretainian zein Iparraldean mobilizazioak ari dira egiten atxilotuen alde. Atzo Hendaian egin zuten bilkura.

Villabona eta Malagako euskal presoek bizi baldintzek okerrera egin dute

■ Ocaña len, aldiz, euskal presoak modulu bakar batean elkartu dituzte

Erredakzioa / Donostia

MALAGA eta Villabonako (Asturias) espetxeetan dauden euskal presoek bizi baldintzek okerrera egin dute. Malagako bost presoek, beraz, protesta hasi dute, txapeo mugagabe bat hasiz. Ziega senideak ikusteko bakarrik uzten dute. Modulu batean elkartzea, ekonomatara joateko debekua kentzea eta ur beroarekin dutxatzen uztea eskatzen dute.

105 euskal presoren espetxe aldaketen ostean Villabonara eraman zituzten hiru euskal presok ere baldintza gogorrak pairatzen dituzte. AABen arabera, irailaren 23an espetxe horretara iritsi zirenetik, komunikazioak interbenituta dituzte, katxeo etengabeak pairatzen dituzte eta hamar metro koadro eskaseko patio batetara ateratzen dituzte. Bestalde, Ocaña I espetxeko zortzi euskal presoak modulu batean elkartu dituzte, irailaren 6an hasitako txapeoari esker.

Fresneseko euskal presoek gose greba hasi dute Sorzabalekin elkartasunean

Erredakzioa / Donostia

FRESNESEKO hamar euskal presoek gose greba bati ekin zioten herenegun, espetxe berean dagoen Iratxe Sorzabalekin elkartasunean. Fresnese-ko presoek euskal herritarren euren herrian bizitzeko duten eskubidea aldarrikatzen dute. Sorzabalek irailaren 28an ekin zion gose grebari. Izan ere, urriaren 12an Parisko Apelazio Gorteak Sorzabalen behin betiko epaia kaleratu du, eta horren arabera Irungo presoak beteta izango du zigor osoa. Epaia ezagutzeko, litekeena da Frantziak Sorzabal Espainiara kanporatzea. Aurten kanporatzen duten zortzigarren euskal presoak litzateke.

Bi eta bederatzi urte bitarteko zigorrak jarri dizkie hamaika laguni Pariseko Auzitegi Korrekzionalak

■ Berruete ez beste gainontzekoei Frantziako Estatuan egoteko betirako debekua ere jarri diete

Erredakzioa / Donostia

PARISEKO Auzitegi Korrekzionalak atzo kaleratu zuen 12 euskal herritarren kontrako auziaren epaia. Bi dossier ezberdinetan epaitu bazituzten ere, bata bestearekin lotura zuen. Lehenengo dossierrean, Jose Ramon Naveiro, Idoia Martinez eta Roberto Murgiondo euskal presoak epaitu zituzten. Hirurak 1997ko azaroan atxilotu zituzten Arroxelan. Fiskalak hamarna urteko zigorra eskatu zuen, baina atzo kaleratu epaiaren arabera, Naveirori eta Murgiondori bederatzina urteko zigorra jarri die-

te, eta Martinezzi zazpikoa. Guztiei gaiztagin elkarteko kide izatea egotzi diete.

Auzi berean epaitu zituzten irailaren 13an, ustez ihesean dauden Javier Abaunza, Patxi Rementeria eta Sergio Polo, azken hori Espainian espetxeratuta dagoen arren. Abaunza eta Polori lau urteko zigorra jarri diete eta Rementeriarri sei urtekoa. Yolanda Berruete —egun Hendaian bizi den deportatu ohia— ere egun horretan epaitu zuten, eta bi urteko zigorra jarri diote sursiarekin, beraz ez du espetxera sartu beharko.

Irailaren 14an beste dossier batekin lotuta epaitu

zituzten Rufino eta Maria Jesus Arriaga neba-arrebak, Gorka Martinez eta Xabier Irastorza. Horiek ere 1997ko azaroan atxilotu zituzten Orleansek, Arroxelako atxilotetak izan eta lau egunera. Maria Jesus Arriagari zortzi urteko zigorra jarri diote. Rufino Arriagari eta Xabier Irastorzari zazpina urteko zigorra eta Gorka Martinezzi sei urtekoa. Horiei ere gaiztagin taldeko kide izatea leporatu diete. Auzi berean ustez ihesean den Julia Moreno epaitu zuten, baina hori errugabe jo du auzitegiak.

Berruete ezik, gainontzeko guztiei espetxe zigorrak gain

Frantziako Estatuak egoteko betirako debekua jarri diete.

Yolanda Molina abokatuak epaia jakin ostean azaldu zuen «zigorrak biziki gogor-rrak» direla. Epai horrek azken gertaerekin lotura izan dezakeela iritzi dio Molinak, bere hitzetan, ez baita normala horrelako zigorrak jartzeko.

Halaber, abokatuak jakinarazi zuenez, Maria Jesus Arriaga epaia jakinarazteko kartzelatik epaitegira eraman zutenean funtzionario batek aurpegian jo zuen. Epaitegira heltzean izan zen gertaera, eta Molinak salaketa aurkeztuko duela iragarri zuen.

Noingo UPNko lau zinegotzietatik bik dimititu dute udalbatzar istilutsu batean

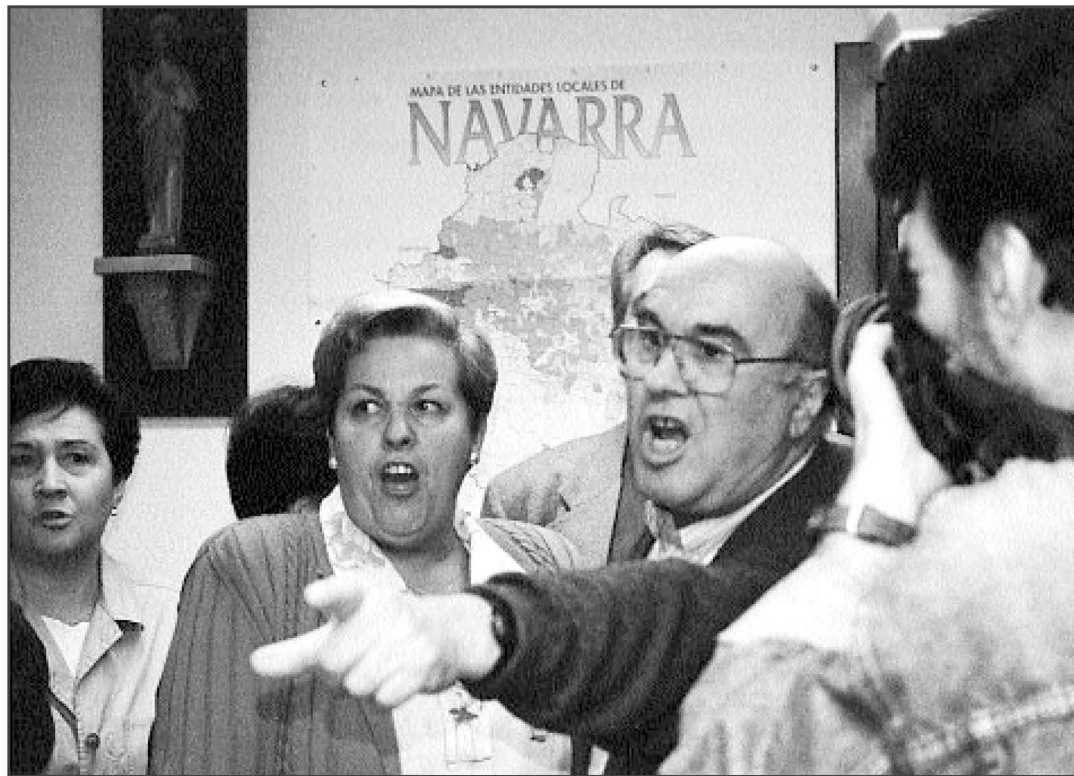
IU-EBko zinegotziek erregionalistak eta Loitegi Herri Taldea iraindu zituzten

Irene Arrizurieta / Noain

Noingo UPNko lau zinegotzietatik bik dimisioa aurkeztu zuten atzo, alderdi bereko alkateak deitutako udalbatzar berezian. Kargua utzi duten biek «arrazoi pertsonalak» argudiatu dituzte. Bata Jose Maria Marco da, iragan astean etxeko atean lehergailu baten eztanda jasan zuena, eta bestea Julian Arranz Sanchez, alkatearen semea. Batzarraren ondotik, IU-EBko zinegotziak erregionalisten eta Loitegi Herri Taldearen aurka irainka hasi ziren.

LABURRA baina istilutsua izan zen UPNk Noingo Udalean deitu udalbatzar berezia. Udala 11 lagunek osatzen zuten: UPNko 4; Loitegi Herri Taldeko 3; IU-EBko 2; PSNko eta Elortzeko Lagunen taldeko bana. Dimisioa aurkeztu zuten bi zinegotziek —Jose Maria Marco eta Julian Arranz Sanchez— igorritako eskutitz bana irakurri zuten Julian Arranz Mariño alkateak, ez baitziren deialdira azaldu. Biek, alkateak adierazi zuenez, «arrazoi pertsonalak» argudiatu dituzte.

Egunotan giroa gaiztotua dago Noainen, eta joan den asteko leherketaren ondoren, herriko jaiak bertan behera gelditu ziren. Horren harira, alkateak udalbatzarraren ize-

INAKI VERGARA

Noingo udalbatzar berezian izandako bizilagun batzuk, haserre.

nean «lasaitasuna eta guztiontzako errespetua» eskatu zien herritarrei. Oraindik ez dute ordezkarik aurkitu, eta alderdiburuak nahi duena aurkezteko askatasuna eman omen die.

Noingo alkateak esan zuen ulertzen duela bi partidukideen erabakia. «Mingarria da udala kudeatzeko konfiantza duzun lagunak joatea, baina ulertu eta onartu behar da». Alkateak «lasaitasuna eta bizikidetzatza» eskatu du. Era berean, Loitegi Herri Taldeak IU-EBko bi zinegotziengandik jasotako

irainengatik «barkamena» eskatu zien.

«Iuk isilik behar luke»

UPNk, alkatetza hartu zuenean, talde guztiei eskaini zien batzordeetan parte hartzea. «Loitegi agertu zen gurekin lan egiteko prest, eta ez da tentsiorik izan», azaldu du. IU-EBkoek, berriz, alkatetza galduko zutela aurpegiratu zieten atzo behin eta berriro UPNkoei. Horri ere erantzun zion alkateak. «Oso polita da adierazpenak egitea bonba baten inguruan. Gaia ez da

bonba. Auzokideek ere mehatxuak izan dituzte. IU isilik egon behar luke, orain arte ez baitzaie deus axola izan», erantsi zuen. Alkateak azaldukoaren arabera, eurei batzordeetako ateak ireki zaizkie, «eta beti ezetz esan dute, argudiatuz UPNrekin ezin dutela deus adostu beste muturrean daudelako», gaineratu zuen alkateak. Ildo beretik, Jon Oiartzun, Loitegi Herri Taldeko kideak alkatearen hitzak berretsi zituen, lanean «gustura» ari zirela eta udalean «giro ona» zegoela esanez.

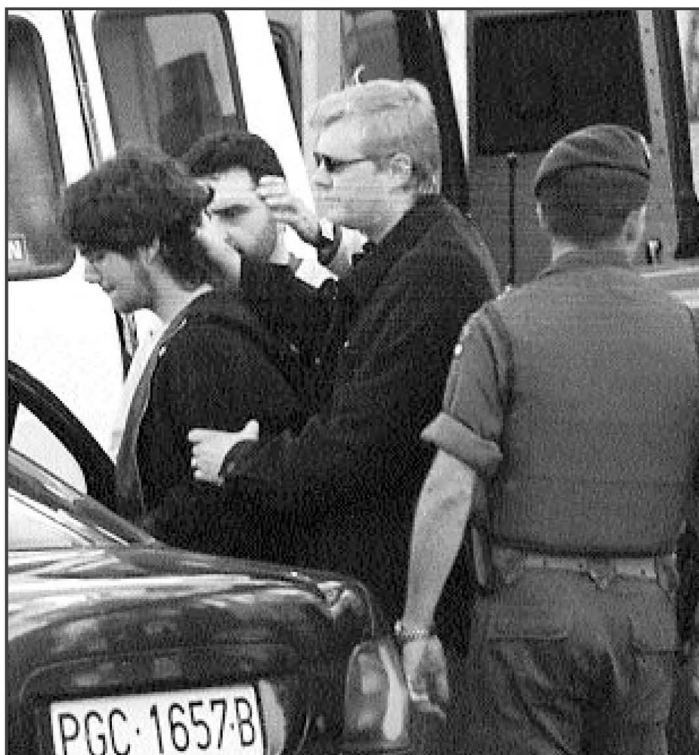
Bi gazte atxilotu ditu Guardia Zibilak Noainen

GUARDIA ZIBILAK bi gazte atxilotu zituen atzo Noainen. Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzaren arabera, egunotan gertatutako erasoekin zerikusia omen dute, eta Agoitzko instrukzio epailearen aginduz eraman zituzten gazteak komisariara.

Atxilotuak Jon Erro Espinal eta Miguel Angel Llamas dira. Lehen Noingo Industrialdean lanean ari zela harrrapatu zuen Guardia Zibilak, eta bestea etxean. Halaber, Guardia Zibilak bien etxebizitzak miatu zituen, eta Llamasen sotoa. Bertan, Guardia Zibilak presoan Euskal Herriratzearen alde-

ko pankartak aurkitu eta eraman zituen. Bi atxilotuak Iruñeko komisarian daude, eta seguruenik gaur goizean Madrilera eramango dituzte.

Amnistiaren Aldeko Batzordeek, bestalde, egunotan herrian Guardia Zibilak gazteekin izandako «jarrera erasotzailea» salatu dute. Halaber, bi atxilotetok gaitzesteaz gain, adierazi du Guardia Zibilak egindako lana «jukurria bat» dela, «herrialde honetako aukera politiko bat kriminalizatzeko, euskal gizarteak bere hitza berreskuratzea defendatzen duen aukerarena, hain zuzen».

INAKI VERGARA

Guardia zibilak, Noingo gazteetako bat atxilotzen.

Larreinak ez du onartzen PSOEk EA biolentziarekin parekatzea

Erredakzioa / Gasteiz

RAFAEL LARREINA Eusko Alkartasunako idazkariorde nagusiak adierazi du ez duela onartzen bere alderdia biolentziarekin parekatzea. Bezperan Fernando Buesak egindako deklarazioak arbuiaitu zituen atzo Larreinak. «Sarkasmoa da gu biolentziarekin parekatzea alderdi sozialistak, Gualajarako izpiritua bultzatu zuen alderdiak», adierazi zuen.

«Hipokrisia politikoa da EAri leporatzea bat datorrela biolentziarekin. Izan ere, etxe barruan begiratu beharko lukete, giza esku-bideak bortxatzeagatik zigortuak baitituzte», adierazi zuen Larreinak.

Bestalde, Eusko Jaurlaritzak Gobernu Ituna betetzeko exijituko dio EHri, Josu Jon Imaz Jaurlaritzako bozeramaileak atzo ziurtatu zuenez. Gobernu Kontseiluaren ostean, eta kazetariaren galdereri erantzunez, Imazek berretsi egin zuen aurreko asteetan adierazitakoa, hau da, EHk izenpetu zuena bete behar duela.

Gobernu Itunaren arabera, EHk hitzartu zuen «bide demokratikoak eta politikoak» soilik erabilitzea. Hori dela eta, Jaurlaritzako kideak uste dute ezkerreko koalizio aber- tzaleak «ahalegin guztiak» egin behar dituela kale borroka geldiarazteko.

Eusko Tren-en geltoki bati eraso diote Bilbon

Agentziak / Bilbo

EUSKO TRENBIDEK Bilboko Deustua auzoan duten geltokiari eraso egin zioten astelehen gauean. Molotov koktel bat jaurti zuten txartelak ateratzeko makina baten kontra, eta erabat kiskalita geratu zen. Suak geltokiko sarre- rako atea eta markesina ere kaltetu zituen.

Eraso horiek direla eta, EAJk jarrera «bigun eta anbigua» duela salatu zuen PPko zinegotzi Antonio Basagoitik. Esan zuenez, EAJk EHrekin dituen akordioen ondorioz, «indartuta sentitzen dira biolentoak, eta ez dute euren metodo faxistak baztertze- ko premiarik ikusten».

Baionako fiskalak lau eta zortzi hilabete arteko zigorra eskatu du bost ertzaintentzat

1996 urteko apirilean bi gazte urruñar jipoitzea leporatu die prokuradoreak

Hur Gorostiaga / Baiona

Baionako Auzitegiko prokuradoreak, Jean Jacques Bosqek, lau eta zortzi hilabeteko presondegi zigorrak sursiarekin galdegin zituen atzo, 1996ko apirilean Oiarztunen kontrola gainditu zuten bi urruñar atxilotu eta jipoitu zituzten bost ertzaintentzako. Epaia azaroaren 16an emanen du epaimahaia. Ertzainek ETako komando baten atzetik zebiltzala argudiatu zuten bere ekimena justifikatzeko.

BI GAZTE urruñarrek Ertzaintzak Oiarztundik Hendaiara bitartean ezarritako hiru kontrol gaintitu zituzten 1996ko apirilaren 15ean, muga zeharkatu eta Hendaiatik Pausurako bidean ukan istripuaren ondorio atxilotu zituzten arte.

Jean Philippe Mitxelena gidariak eta Dominique Alsuguren lagunak La Rosa clubetik goizeko hiruretan ateratzean «behar baino gehiago» edan zutela onartu zuten atzo. Bertan zegoen alkohol kontrolean gelditu ordez aitzina segitzea erabaki zuten, pasatzerakoan gelditzeko galdegin zuten ertzain bat zauriturik, Ertzaintzaren bertsioaren arabera. Ertzaintza berehala tiroka hasi bazen ere, bertze bi kontrol gaintitu eta Hendaiaraino heltzea lortu zuten tiro artean, auto lasterketa biziaren ondorioz istripua heldu zen arte.

Lapurdiko aldean atxilotetaren unean, «bi gazteek era-

Atzo epaitutako bost ertzaintentatik lau —alboetan—, eta erdian abokatua.

bilitako bortizkeria geldiarazteko behar adina indar» erabili zutela argudiatu zuten ertzainek. Hiru lekukok azaldu zuten, ordea, bi gazteak lurtean atxikitzen zituzten bitartean gogorki jipoitu zituztela; hala nola, ostikadak aurpegian, eta makilkadak bizkarrean. Medikuek, 21 makil kolpe marka atzeman zizkion Alsugureni bizkar eta izterretan eta hainbat zauri Mitxelenari. Epaileak eta prokuradoreak bost ertzainei azalpen bat galdeginenez gero, berriz, ez zuten kolpe kopuru handi horren zergatia esplikatzerik izan.

Ertzainek egindako adierazpenetan oinarriturik eta lekukotasunak lagundurik, Bosqek zortzi hilabeteko presondegi zigorra sursiarekin

galdegin zuen Pedro Dorao, Marta Ortega eta Jose Ramon Valigno ertzainen kontra Alsugurenen aurka egiteagatik, eta lau hilabetekoa sursiarekin Jaime Mogabure eta Teodoro Garcia ertzainen aurka, Mitxelenaren aurka egiteagatik. Prokuradoreak «gehiegizko indarkeria eta boterearen gehiegizko erabilera» egotzi zien bost ertzainei.

«ETaren komandoak La Rosan ibiltzen al dira?»

Ertzainek eta beren abokatuak, berriz, gertakizunak izan zuten zalutasuna aipatu zuten. Gisa berean gerkariak ETak Jose Mari Aldaia enpresaria askatu eta bi eguneratara gertatu zirela adie-

razi zuten, «ETako komando» zelakoan baitzeuden. Argumentu horri erantzunez, ETako komandoak La Rosa bezalako ostatueta ibiltzen ote diren uste al duten galdegin zien prokuradoreak.

Mitxelena eta Alsugurenen abokatuak 50.000 liberako kalte-ordaina galdegin zuen kaltetu bakoitzarentzat eta 15.000 libera prozedurako gastuentzat. Heldu den egunetan, aferak bere bigarren zatia izanen du Donostiako Auzitegian, bertan Mitxelena alkohol kontrola gaintitzeagatik, ertzainak zauritzeagatik eta ihes egiteagatik epaituko baitute. Akusazio partikularrak 20 urteko presondegia galdegiten badu ere, fiskalak bi urte fermu galdeginak ditu jada.

PPk eta PSE-EEK akordioa itxi dute Donostiako Udalean gobernatzeko

■ Zinegotzien izendapen dekretua sinatuta, gobernu programa aurkeztea falta zaie

Erredakzioa / Donostia

PSE-EE eta PPk Donostian elkarrekin gobernatzeko akordioak gorputz hartu zuen atzo. Izan ere, PPko zinegotziak gonbidatu gisa sartu ziren gobernu batzordearen bilerara, baina irtetea jada delegatuak ziren. Odon Elorza PSE-EEko alkateak izendapen dekretua sinatu zuen bilera amaitu ordutik. Ekainaren 13ko hauteskundeetan PSE-EEK lortu zituen boto gehien, eta hilabete hauetan negoziaketak egiten aritu da gobernu osatzeko. Odon Elorzak joan den astean jada aurreratu zuen akordioa ia egin zegoela.

Datozen lau urteetan elkarrekin gobernatzeko akordioa itxita, eta izendapen dekretua sinatuta, gobernu programa aurkeztea falta zaie PSE-EEri eta PPri. PPko zinegotziak jada beren karguetan lanean has daitezke. PPko ordezkariak, Kirolak, Hirigintza, Ingurugiroa, Turismoa, Lanak eta Udalerbitzuak izango dituzte bere gain. PSE-EEK, berriz, zortzi zinegotzi izango ditu: Kultura eta euskara, Ogasuna, Gazteria, Hezkuntza, Hirigintza planteamendua, Gizarte ekintza, Auzoak eta Trafikoa besteak beste.

Odon Elorza alkatea gustura agertu zen bilera ostean. Akordioak Donostiari egonkortasuna emango diola esan zuen, eta gehiengo absolutua izateak asko esan nahi duela nabarmendu. Mari Jose Usandizaga PPko bozeramailea ere pozik azaldu zen, gobernu egonkorra izango dela esanez.

Donostiako EHko udal taldea ezkor agertu zen akordioa dela eta. «Oraindik eskubiragoko bira ekarriko du». PPk eta PSOEek proiektu espainolista bat aurrera eramateko asmoa dutela azaldu zuen EHk. EAJk eta EAK ere kritikatu zuten akordioa, egin dutena egiteko ez zirela bi hilabete behar esanez.

Shengen eztabaidagai

■ ERTZAINTZAK muga zeharkatzeko eskubidea duen ala ez behin baino gehiagotan jalgi zen eztabaida izan zen atzokoan. Jean Jacques Bosq Prokuradoreak argi eta garbi erran zuen ertzainek horretarako eskubiderik ez zutela, Espainiak Guardia Zibila eta Polizia Nazionala izendatuak baititu soilik, nahiz eta Gasteizko Barne Sailak behin eta berriz eskaera egin, joan den irailaren 16an azken aldiz. Ertzainen abokatuak, berriz, «Ertzaintzak poliziaren

funtzio osoak betetzen dituen, berezko eskubidea» duela defendatu zuen. «Dena dela, gaizkileen atzetik muga iragaitzeko eskubidea izan balu ere, Frantziako poliziari zegokion atxiloteta egitea, eta Ertzaintzaren lanak begiratzera mugatu behar zuen», ohartarazi zuen prokuradoreak, mugaldean lan egiten zuten ertzainak horren jakitun zirela suposatuz. Muga zeharkatzean, legez Frantziako polizia deitu beharra dagoela erran zuen, ertzainek egin ez bazuten ere.

Prokuradorearen hautuak

■ ATZOKO auzian Ertzaintzako kideek Mitxelena eta Alsugurenekin atxilotetaren unean izan zuten jarraia auzipetu zen soilik. Aitzitik, Ertzaintzak legez ez zegokion lurraldean sartzea, lurralde horretan tiroak egin izana eta legez kanpoko atxiloteta egin izanaren akusazioak ez zituen kontuan hartu prokuradoreak, eta ondorioz, epaitu gabe gelditu ziren, nahiz eta horretarako elementu argiak izan. «Ez dagokio Baionako Auzitegi xume honi Estatuaren su-

biranotasunaren ustezko bortxatzeari buruz deus epaitzerik», adierazi zuen Bosqek, gai horretan inolako ardurarik hartu nahi ez zuela argi utziz. Atxilotetan 12 ertzainek eta sei autok parte hartu zuten, baimenik gabe muga zeharkaturik. Horiez gain, muga zeharkatzeko agindua eman zien Irungo komisaldegiko zerbitzu burua ere ekimeneko parte hartzaile zuzena izan zen manumaille gisa. Aitzitik, justiziak bost kideri soilik galdegin zizkien kontuak.

«Etorkizuna erabakitzeke, indar armatu atzerritarrek alde egitea» eskatu dute AABek

Etzi manifestazioak izango dira eskualdeburuetan, 9an hiriburuetan eta 12an nazionala

Joseba Arruti / Bilbo

Amnistiaren Aldeko Batzordeek **Alde Hemendik!** kanpaina jarri dute abian, «Euskal Herriari bere etorkizuna erabakitzeko ez uzteko Espainiako eta Frantziako estatuek baliatzen dituzten indar armatuek alde egin dezaten exijitzeko». Barikuan eskualdeburuetako kuartelen aurrean egingo dira manifestazioak, eta zapatuan, aldiz, Hego Euskal Herriko lau hiriburuetan. Asteartean, EHk deituta, manifestazio nazionala izanen da Donostian, eta AABek horrekin bat egin dute.

«ESTATU ESPAINIARRAK eta frantsesak txantaia egiten diote Euskal Herriari, gaur egungo egoera politikoak aldaketarik izan ez dezan euren indar armatuez baliatzen direlako». Iritzi horretatik abiatu zen atzo Aitor Jugo Amnistiaren Aldeko Batzordeetako Bizkaiko koordinatzailea **Alde Hemendik!** kanpainaren hasieraren berri emateko. Beronen helburua «euskal gizarteari bere etorkizuna erabakitzen uzten ez dioten indar armatu atzerritarrek Euskal Herriatik joan daitezen eskatzea» da. Horretarako, eskualde guztietako herri nagusietako kuartelen aurrean manifestazioak egingo dira datorren barikuan, eta zapatuan, berriz, Hegoaldeko lau hiriburuetan.

Tomas Linaza, Bego Galdeano eta Aitor Jugo azaldu ziren **Alde Hemendik!** kanpainaren aurkezpena egiteko.

Aitor Jugorekin batera, Begoña Galdeano HBko diputatua eta Tomas Linaza Guardia Zibilak torturatutakoa agertu ziren prentsaurrekoan. Galdeanok adierazi zuenez, «ETAren su-etenak eta Lizarra-Garaziko akordioak ilusioa piztu dute hiritarren artean eta prozesu politiko honek euskal gizarteari bere hitza berreskuratzeko aukera eman dio». Galdeanoren ustez, «gatazka politikoa irtenbide politikoa eman behar zaion arren, euskal gizarteak ezin izango du bere etorkizuna askatasunez erabaki indar armatu espainiarrek eta frantsesek hemen jarraitzen duten bitartean».

Azkenik, Xabier Galdeano GALEk eraildako kazetariaren alabak adierazi zuenez, «estatuaren errepresioa jasan dugunok ez dugu oztupo izan nahi prozesu politiko honetan eta espainiar intransigentziaren biktimen zerrendan izen gehiago agertu behar ez izatea da gure helburu bakarra».

Etorkizuna askatasunez erabaki

Aitor Jugoren iritziz, «Lizarra-Garazi bere etorkizuna era-

baki nahi duen herri baten adierazpena da eta, horren aurrean, gaur egungo egoera politikoari dagokionez, alde batean herri honek bere etorkizuna bere kabuz eta mugarik gabe erabaki dezan onartzen dugunok eta erabakitakoa errespetatzeko prest gaudenok kokatzen gara eta bestean, aldiz, erabakitzeke eskubideari berari ere uko egiten diotenak kokatu dira». Jugorentzat, «azken hauek indar armatuez baliatzen dira egungo egoera politikoak bere horretan jarrai dezan eta hori inposizio hutsa da».

Jugoren esanetan, «kuartel bat Euskal Herriaren azalean jarritako benetako inkrustazio antidemokratikoa baizik ez da» eta, ondorioz, «behar-beharrezkoa da euskal gizarteak horien aurka duen jarraera kalean azaltzea».

Malatxak bat egin du AABek eta EHk deitu manifestazioekin

MALATXA taldeak bat egin du Amnistiaren Aldeko Batzordeek deituta datorren barikuan eta zapatuan egingo diren manifestazioekin, eta baita Euskal Herriarrok deituta hilaren 12an Donostiako Intxaurrendoko kuartelaren aurrean egingo denarekin ere. Talde horren iritziz, «espainiar indar militarrek eta poliziak gure herritik alde egin behar dute, hori oinarritzko neurri demokratikoa baita euskal gizartearen borondatea eta subiranotasuna errespetatua izan dadin, armen indarrez zapaltzeko mehatxurik gabe». Horren aurrean, «indar armatuen lana Euskal Herriak gaur egun bizi duen ilusioz beteriko distentsio prozesu hau boikotatzea da, eta baita euskal gizarteak bere erabakia errespetatua izan dadin duen eskubidea zapaltzea ere».

Malatxak adierazten duenez, «deialdi hauek ez dira sinbolikoki egiten Guardia Zibilaren aurka eta zehatzago Hispanitatearen ospakizuna datorrelako, Euskal Herrian 12.000 militar eta espainiar poliziaren presentziak gizartearen eragiten duen gogaiduraren ondorioz baizik». Malatxakoek «okupazio arrotzaren eta honek eragiten duen errepresio odoltsuaren eta inposaketa legislatiboa, ekonomikoa, kulturala eta politikoaren amaiera» eskatzen dute, horiek baitira «Euskal herriak bizi duen gatazka militarren jatorria». Euskal herritarrek «guardia zibilen eta militarren gainetik beren eskubideak gauzatu» behar dituztela deritzo Malatxak.

Masa kereilatu egin da Brouard kasuko epailearen aurka, prebarikatu duelakoan

■ Dokumentu publikoa faltsutu izana ere egozten diote Armengoli

Erredakzioa / Bilbo

RAFAEL MASA Guardia Zibileko teniente koronelaren abokatu defendatzaileek «prebarikazioa egiteaz eta dokumentu publikoa faltsutzeaz» akusatu dute Jose Luis Gonzalez Armengol, Brouard kasuko epailea, eta kereila bat aurkeztu dute haren aurka. Horrez gain, Armengol epailaren idazkariari ere faltsutze delitu bat leporatzen diote kereilan.

Alde batetik, «jakinaren gainean egonda bidegabeko ebazpena diktatu izana» egozten diote epaileari, Masa guardia zibila izan arren ez zuelako kartzela militar batera bidali nahi izan. Horrez gain, dokumentu publikoa faltsutzeak akusatu dituzte epailea bera eta bere idazkaria, bi ebazpenetan adierazi baitzuten Mohand Talbi GALEko mertzenario izandakoa epaitegira deitzen zutela Juan Jose Rodriguez Diaz El

Frances-ek kasuan nahastu zuelako. Hala ere, Rodriguez Diazek ukatu egin zuen Talbi ezagutzen zuela.

Fiskalaren errekurtsua

Bestalde, Maria Angeles Montes EAEko Justizia Auzitegi Nagusiko fiskalak errekurtsua bat aurkeztu du, epaileak Julian Sancristobalek eta Rafael Masak bere aurka aurkeztutako errekusazioa tramitera onartu ez zuelako.

IK ST K	
ZKEN L Z K	
G z rt Kulur n m z tz l S x u H z k t st l k r l st l k Zuz n r G z l L ku k Eusk l J l s k Eusk r Sus n z l In nru r k H z k t 3. u k n m z tz l	urtx ntx sk l GI UZK (3 27 27)

Alkateek Trebiñorentzat laguntzak eskatzeko galdegin diete euskal eurodiputatuak

Estrasburgon EA, PSOE, EH, EAJ eta PPko ordezkariak lan egiteko prest azaldu dira

Erredakzioa / Donostia

Trebiño eta Argantzuneko alkateak eta enklabeak hainbat taldetako ordezkariak Estrasburgoko Parlamentua bisitatu zuten atzo. Ondoren euskal eurodiputatuarekin bildu ziren, Trebiñok Europako Batasunetik jaso beharko litzuzkeen diru laguntzei buruz eztabaidatzeko. Izan ere, Trebiñok, Gaztela-Leonen barruan egon eta lurralde horretan eskatzen den 8.000 laguneko biztanleriara ez iristeagatik, ez ditu nekazal garapenerako diru laguntza komunitarioak jasotzen.

ALFREDO ORAA Argantzuneko alkatea eta Juan Carlos Aguilar Trebiñokoa EAKo Gorka Knörr, EAJko Josu Ortuondo, PPko Jaime Valdivielso eta PSOEko Juan de Dios Izquierdo eurodiputatuarekin bildu ziren atzo Estrasburgon. Bilerara De Dios Rosa Diezen ordezkariak joan zen, eta EHko Koldo Gorostiak ezin izan zuen egon, Itoizko Solidarioekin zegoelako. Bileran antolatu zuen Knörrrek azaldukoaren arabera, Gorostia ados zegoen bileran eztabaidatu zenarekin. Bileran, Trebiñoko bi alkatez gain, UDA-Trebiñoko eta Zortzigarrena fundazioko sei ordezkari egon ziren.

MIKEL MARTINEZ

Trebiñoko alkateak eta UDA eta Zortzigarrena fundazioko kideak atzo Estrasburgon eskaintako prentsaurrekoa.

Gorka Knörrrek EUSKALDUN EGUNKARIA-ri azaldukoaren arabera, «Trebiñoko ordezkariak euren arazoa azaldu zuten, EBtik nekazal garapenerako jaso beharreko laguntzen zain daudela, alegia». Horren ostean, eurodiputatuak gaur bigarren bilera bat egitea erabaki zuten, arazo horri aterabidea bilatzeko asmotan.

«11:30tan bilduko gara eta aztertuko dugu Europako Parlamentuan eskaera bat egitea. Gure asmoa da Parlamentuari eskatzea hemengo

goi funtzionario bat Trebiñora bidaltzeko eskatzea, eta han Trebiñoko, EAEko eta Gaztela-Leongo ordezkariak hitz egin dezala arazoa bertatik aztertu ahal izateko», azaldu zuen Gorka Knörrrek. Horren helburua «Trebiñoko herritarren nahia eta Europako Batasuneko programak uztartzeko bidea» aurkitzea litzateke. «Pentsatzen dugu horrek lagunduko duela soluzio politiko bat bilatzen», adierazi zuen.

Knörrrek arabera, «Trebiñokoak itxaropentsu azaldu

ziren bileraren ostean», eta EAKo eurodiputatuak berak ere onartu zuen «itxaropentsu zegoela».

Trebiñoko ordezkariak, bestalde, honela azaldu zuten euren asmoa bileraren ondotik: «Deialdia egin nahi genuen, Estrasburgotik EAE eta Trebiño elkartzeko bidea bilatu zezaten. Azken batean, EAE eta Trebiño autonomia ezberdinak izanik ere, bi herriak batera bizi baitira eta bietan bizi den errealtate kulturala eta soziala ere oso antzekoak baitira».

Legutioko zinegotzi presoari gaur Zuiako Koadrilaren eraketan egotea ukatu diote

■ Koadrila horretako batzarkide gisa duen eskubide bat dela salatu du EHk

Erredakzioa / Gasteiz

ARABAKO EH taldeak Espetxe Erakundearen jarrera salatu zuten atzo. Izan ere, gaur Zuiako Koadrila osatuko da, eta Jose Antonio Hernandez Legutioko zinegotzi presoak koadrila horretako batzarkide hautatu zuten iragan ekainaren 13an. Espetxe Erakundeak, baina, ezeko erantzuna eman diote presoak bihar Zuian egoteko eskaerari.

«Espetxe Erakundeak berriro ere hautetsi presoaren eskubideak urratzen dituzte», adierazi zuen atzo EHk, hedabideetara igorritako prentsa ohar baten bitartez. Izan ere, EHk uste du Espetxe Erakundeak Espainiako Barne Ministerioaren aginduak bete baino ez dutela egiten.

Hori dela-eta, Jose Antonio Hernandez eta gainontzeko hautetsi presoaren eskubideak ez direla «errespetatzen» salatzen, Arabako Euskal Herritarrok taldeak kontzentrazio baterako deialdia egin du. Kontzentrazioa gaur arratsaldeko 19:00tan egingo dute Zuiako udaletxearen kanpoan, *Euskal Presoak Euskal Herrira* lelopean.

Ogra Sinn Fein-ek lurralde zatiketa gainditzeko izan duen ahalmena adibidetzat jo du Jarraik

■ Jarraiko ordezkari bat Dublín izan da gazte erakundearen kongresuan

Erredakzioa / Donostia

JARRAI gazte erakundeko bi kide eta Gazteriakoko beste bat Dublín izan dira iragan asteburuan, Sinn Fein alderdiko gazte erakundearen urteroko kongresuan. Euskal Herriko gazte taldeak ohorezko gonbidatu izan dira Ogra Sinn Fein taldearen Kongresuan, atzo Igor Suberbiola Jarraiko kideak EGUNKARIA-ri jakinarazi zionez. Euskal Herriko egoeraren azalpena ere egin zuten, Gazteriak taldeko kidearen ahotik.

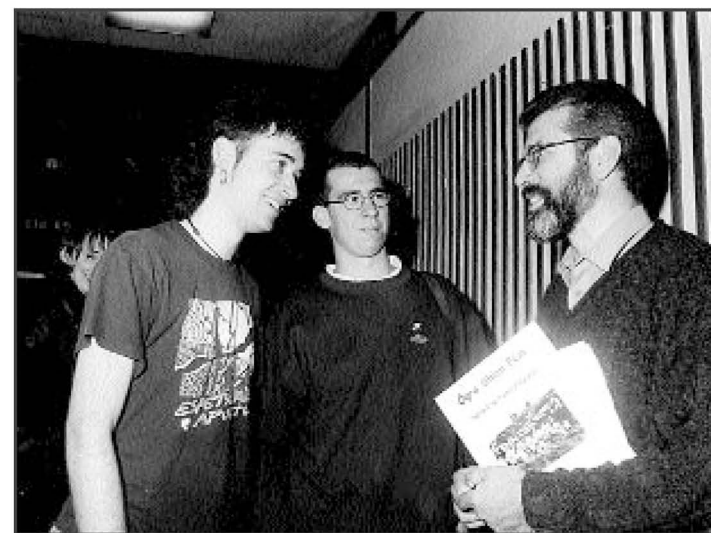
«Euskal gaztediak badu zer ikasirik Ogra Sinn Fein talde-

aren lanetik. Izan ere, Hego eta Ipar Irlandako zatiketa gaindituz, Ogra Sinn Feinneko antolakunde nazional bat izatea lortu du eta beraien dinamika ere guztiz nazionala da», adierazi zuen Suberbiolak, Kongresutik ateratutako ondorioak azaltzerakoan. Euskal Herriko gazteek ere gauza bera egin beharko luketeela adierazi zuen, egun dauden muga psikologiko, ideologiko eta politikoak gainditzeko «erronka handi bat» dela gaineratuz.

Bestalde, Suberbiolak azaldu zuen Ogra Sinn Feinek eztabaidatutako ponentzia

batetan Euskal Herriko gazte mugimenduari egin zitzaizela erreferentzia: «Nazioarteko harremanetaz hitz egiten dutenean, idatziz aipatzen dute euskal gazte mugimendua dutela Irlandako gazte mugimendua osatzerakoan irakasle eta eredu».

Ogra Sinn Feinen Kongresuan bi gazte mugimenduen proiektu politikoaren parekotasunak aipatu zituzten, bai Irlanda eta bai Euskal Herriak bizi duten egoera berria kontuan hartuz. «Bi erakundearen proiektu politikoak funtsean bera da, independentzia eta sozialismoa-

Jarraiko kideak Gerry Adamsekin, Ogra Sinn Feinen Kongresuan.

ren defentsa. Eta orain, gure nazioen etorkizuna jokoan dugun honetan, gazte erakundearen indarrak biderkatzearen beharraz ados azaldu gara», adierazi zuen Jarraiko kideak.

Bi erakundeak, bestetik, aho batez esan dute ezin dela «onartu» irekitako prozesuek atzera egitea, «urteetako borroka horretan gazteek pairatu baitituzte gatazkaren ondorio larrienak».

Marko politiko berri baterako alternatibak aztertu behar direla dio EAJren txostenak

Zuhurtasuna eskatzen du «ausartak eta politikak» diren proposamenak aztertzeke

Europa Press / Bilbo

EAJk bere Batzar Nagusi-rako prestatu duen txosten politikoan esaten denez, Gernikako Estatutua bete ez izanak beharrezko egiten du Euskal Herria beste marko juridiko-politiko batera eramango duten alternatibak aztertzea. Euskal gizarteak akordio berri bat eskatzen duela dio txostenak, izateko eta erabakitzeke gaitasuna nahi duela. «Finan, autodeterminazio eskubideaz ari gara».

TXOSTEN politikoaren zirriborroa astelehenean onartu zuen Euzkadi Buru Batzar-
rak, eta, huri batzarretan eztabaidatu ondoren, urtarri-
leko Batzar Nagusiak onetsiko du. Alderdiaren estrategia zehazten duen txostena ez da osorik jakinarazi, baina haren ildo nagusiak azaldu zituen atzo Europa Press agentziak.

EAJk onartzen du azterketa okerra egin zuela Gernikako Estatutuaren bitartez Euskal Herriko gatazka konpon zitekeela pentsatzean. «Ez haren edukiagatik, baizik eta 20 urtetan Estatuko erakundeek ez dutelako leial jokatu. Lehendabizi, kostata eta haserre hasi ziren betetzen, eta gero, transferentziak gauzatzerakoan, planto egin zuten».

Blokeo egoera horrek Euskal Herriari beste marko juridiko-politiko bat emango dioten alternatibak aztertzea behartzen du, EAJren ponentziak azaltzen duenez. Esparru berri horrek zera behar luke oinarrian: «Izaera nazionalaren eta errealitate historiko, kultural eta linguistikoren errespetua; bere etorkizuna erabakitzeke eskubidea eta, beraz, euskal herritarrek hartuko dituzten erabakien errespetua; eta herrialdeen arteko harremana eta kanpo-arekiko harremana definitzeko eskubidea». Nabarmen-tzen du euskal herritarren borondatearen ondorio izan behar duela marko horrek, eta ez alderantziz.

EAJren helburua da Euskal Herria nazioartean berezko izaera izango duen subjektu politikoa izatea. Hori lortzeko nazio kontzientzia hedatzen lan egin behar dela uste du, «proiektuarekiko bo-

GORKA BILBAO

EBBk landutako txosten politikoa huri batzarretan eztabaidatuko dute orain afiliatuek.

rondatezko formuletan oinarriturik».

Ponentziak beharrezkotzat jotzen du abertzaleen arteko lankidetzak sakontzea. Alderdien arteko kontseilu bat sortzea planteatzen du, «nazio eraikuntzarako beharrezko diren proiektuak proposatu, diseinatu eta garatzeko». Ildo

horretatik, ezker abertzaleak egiten dituen proposamenen aurrean zuhurtasuna eskatzen du EAJko zuzendaritzak, «nahiz eta ez diren arbuatu behar haien kementa eta irudimenak».

«Abertzale batentzako ausartak eta politikak diren eskaintzak aztertzerakoan kon-

tuz jokatu behar dugu, ez dutelako izaten beti praktikara eramateko gutxieneko aukera».

ETari ere kritika egin dio. «Hitza herriari emateko pistolak sobran daude. Legitimitatez hitz egiteko, herriaren babesa bakarrik behar da, botoen babesa».

■ Departamenduaren aldeko deia egin du Herriarekin apezten elkarteak

HELDU den larunbatean Baionan eginen den Euskal Departamenduaren aldeko manifestaziorako deia egin du Herriarekin Iparraldeko apezten elkarteak. «Iparraldeko herritarrekin elkartasunez, eta zerbitzatzen dugun herriaren errespetuz» egin dute deia, Ipar Euskal Herriko herritarrek Euskal Departamenduaren aldarrikatzeko antolatua den elkarretaratze handirat ager daitezen.

■ Espainiako Erregearekin bilduko da gaur Ibarretxe EAEko lehendakaria

JUAN CARLOS I.a Espainiako erregeak Zarzuela jauregian hartuko du gaur Juan Jose Ibarretxe, Eusko Jaurlaritzako lehendakaria. Bileran Ibarretxek eskatuta egingo da, eta arratsaldeko 19:00etan hasiko da. Hau izango da Ibarretxe monarka espainiarrarekin biltzen den bigarren aldia. Joan den urtarriaren 15ean, bakearen alde lan egiteko asmo sendoa agertu zion Ibarretxek, Eusko Jaurlaritzaren izenean. Gaurko bilerarako ez dela gai zerrendarik jarri adierazi dute.

DATOZEN HILABETEETAN EGINGO DUTEN BIRAREN BERRI EMAN DUTE ESTRASBURGOKO PARLAMENTUAN

Itoitz European salatuko dute 'solidarioek'

■ Itoizko urtegiko kableak moztu zituzten kideek urtegiaren paralizazioa eskatuko dute eta ardura politikoak exijituko

■ Haien kontrako epaia «politikoa» izan dela uste arren, ezereen errudun ez direla eta indulturik ez dutela eskatuko esan zuten

■ Bost hilabete barru, lortutako atxikimenduekin beste prentsaurrekoa emango dute Estrasburgoko Legebiltzarrean

Alberto Barandiaran / Estrasburgo
Berriemaile berezia

ITOIZKO 'solidarioak' publikoki azaldu ziren atzo Europako Parlamentuko egoitza nagusiaren bihotzean, iragartzeko datozen hilabeteetan Nafarroako urbiltegiaren aurka egin nahi duten jira. Bertan talde sozial, ekologiko eta politikoen sustengua lortu nahi dute, salatzeak kalte ekologikoa, «benetako arrazoen amarrua, bultzatzaileen ustelkeria, diru publikoaren xahutze justifikaziorik gabekoa, ilegaltasuna eta bertako herrientzat duen arriskua». «Itoitz ez da nahikoa entzun», atzo Julio Villanueva taldeko kideak esan zuten.

Joan den irailaren 14ean lau urte eta hamar hilabetez kartzela zigorra jaso zuten zortzi kideetako bost azaldu ziren atzo eguerdian Parlamentuko egoitzara, Euskal Herriarrok talde parlamentarioak gonbidatuta: Julio Villanueva, Txomin Yubero, Ibai Ederria, Peio Lusarreta eta Urko Hernandez.

Bilatze agindurik ez oraingoz

Han zuten zain Koldo Gorostiaga euskal parlamentarioa, prentsaurrekoaren antolaketan bideratu zuena. Kontrol guztiak gaindituta —nahiz eta zigorra betetzeko eduki, Espainiako Justiziak ez du nazioarteko bilatze agindua eman— prentsaarekin zuten hitzordura agertu ziren.

Gogoratuko denez, Itoitzekin Elkartasuna taldekoak zinpeko goardia bahitzeaz akusatatu zuen azkenean epaileak joan den irailaren 14ean ezaguna egin zen epaian, eta ez kableak mozteagatik. Lekukoek epaiean agertu zuten ordea, zinpeko goardiaren kontra ez zen bortizkeriarik erabili eta bost minutu egon zen lotuta.

Taldeko kideek berretsi zuten atzo epai politikoa izan

MIKEL MARTINEZ

'Solidarioetako' bi kide eta EHko eurodiputatu Koldo Gorostiaga, atzo Europako Parlamentuko prentsa aretoan.

Gaia Parlamentura joan liteke

■ ATZOKO agerraldian euskal parlamentarioek babesa azaldu nahi izan zieten Itoitzekin Elkartasuna taldeko kidei, eta prentsaurrekoa posible egin zuen Koldo Gorostiaga EHko parlamentarioaz gain, prentsa aretoan egon ziren ere Gorka Knörr eta Josu Ortuondo EAJ-EAko parlamentarioak. Azken honek azaldu zuenez, Itoizko gaia eraman lezake Europako Parlamentura, berdeekin duten elkargunearen bidez. «Asoziatuta gauden taldean, berdeetan alegia, badago sentsibiltate berezia ingurugiro gaiekin, eta eraman liteke gaia parlamentura, txosten guztiak ondo aztertu ondoren jakina».

Ortuondok esan zuten

bere taldekoak ez direla proiektu guztiak haste-hastetik salatzearen aldekoak, baina Itoitz «interesgarria eta garrantzitsua» zela. «Guk nahi dugu begirune osoa ingurugiroarekiko azpiegitura guztietan, eta badirudi kasu honetan, azaldu dutenaren arabera, badirela argilunak. Ikertuko dugu gaia».

Koldo Gorostiagak, bere aldetik, nabarmendu zuen taldeko kideek «izugarritzko etsenplua» eman dutela, eta babesa emateko orduan «haien esku dagoen guztia» emateko prest dagoela Euskal Herriarrok. Gorostiagak, nolanahi ere, indarra jarri zuen Itoitzen atzean dagoen arazo politiko-judiziala salatzerakoan.

MIKEL MARTINEZ

Koldo Gorostiaga EHko eurodiputatu eta Josu Ortuondo EAJ-EAko 'solidarioetako' batzuekin, atzo Estrasburgoko Parlamentuko egoitzan.

Itoitz 'Solidarioak' Estrasburgon

Lanak hamar hilabetez geldirik

Taldeak 1996ko apirilean egindako ekintzak erreakzio ugari ekarri zituen

dela beraiena. «Oso argigarria da ikustea GALEko lau kideei guri jarri diguten zigorra bera jarri dietela Segundo Marey hamar egunez atxilotuta edukitzeagatik». Zenbait taldek, horien artean Itoizko Koordinakundea eta Greenpeacek zortzi kideentzako indultua eskatu badute ere, horrelakorik egiteko asmorik ez dutela garbi utzi nahi izan zuten. «Ez gara ezeren errudun sentitzen», esan zuten prentsaurrekoan.

Nazioarteko babesa lortu

Baina epaiaren balorazioa gora-behera, taldeak datozen hilabeteetan egin nahi duen lana nabarmendu nahi izan zuen. Azaldu zutenaren arabera, eta nahiz eta ezin den xehetasunez aurreratu, sarea oraindik antolatzen ari direlako, datozen hilabeteetan Europako hainbat herrialdetan proiektuari buruz bideo hitzaldiak, jardunaldiak eta elkarrizketak eskainiko dituzte.

«Borroka mota hauen beharraz ariko gara —azaldu zuen Villanuevak— eta luraren defentsan konpromisoa duten taldeekin harremanak lotu nahi ditugu, nazioarteko babesa lortzearren».

Halaber, Europako erakundeek beraiek ardura ere badutela aipatu zuten kideek, eta gogoratu zuten 1994ean Itoizko Koordinakundek Europako Ingurugiro Batzordearen aurrean aurkeztutako kexua artxibatu egin zutela, eta 1998an Europako Arartekoak kritikatu egin zuela erabaki hura. «Garbi dago Nafarroako eta Espainiako gobernuen presioak izan zirela artxibatze eragin zutenak».

Kazetarien galderei erantzunez, 'solidarioek' proiektu honen kontra jotzera bultzatu dituzten arrazoiak aipatu zituzten, eta nabarmendu zuten azken hilabeteotan presaren segurtasunari buruz ezagutu diren dokumentuen garrantzia.

«1975. urtean jada ikerketa batek azpimarratu zuen proiektuak zuen arriskua, eta gerora zabaldu diren txostenek nahikoa garbi utzi dute arriskua onartezina dela».

Taldeak, hemendik aurrera, atxikimendu dokumentua banatuko du European zehar, eta ahalik eta sinadura gehien bildu ondoren, Estrasburgora itzuliko direla iragarri zuten atzo.

Ordurako zerbait ikusgarria egin nahi dute.

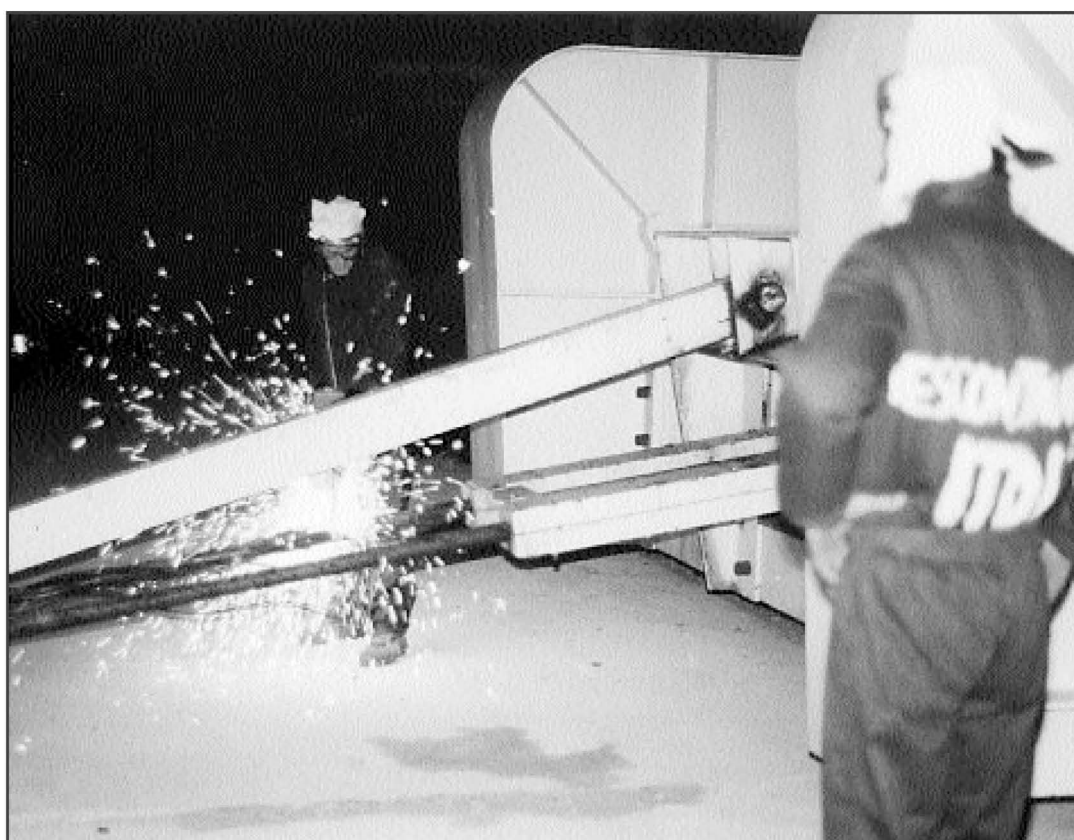
KASekin lotutako jendea, «terroristak», «hiltzaileak». Hauek izan ziren Itoitzekin elkartasuna taldekoek eginiko sabotaiak sortu zituen erreakzio-tako batzuk. Kableen mozketaren ondorioz lanak hainbat hilabetez geldirik egongo zirela egiaztatu ondoren Nafarroako eta Espainiako gobernuak gaitzespen gogorrak egin zituzten.

Ekintzaileekin elkartasun keinuak ere ez ziren txikiak izan. Solidarioen askatasuna eskatzeko Agoitzen bertan eginiko manifestazioa, herrian inoiz egindako handiena izan zen.

Ekintzak sekulako oihartzuna izan zuen, bai akzioaren beraren ikusgarritasunarengatik, bai eta kolpe latza izan zelako ere orduko —eta gaurko— gobernuaren bandera-untziaren kontra.

Goizeko zazpiak eta laurdenetan hasi zen zortzi ekintzaileen lana. Kableak zaintzen zituen zinpeko goardia menperatzea zen lehen helburua, arazoak sor ez zitzen.

Hori lortu ondoren lotu egin zuten bera zegoen etxola barruan, eta gerrian zuen pistola erantzi eta etxola gainean utzi zuten. Ekintza hau izango zen, hondarrean, taldekideak giltzaperatzeko agindua emateko erabiliko zena. Kableei eusten dien hormigoizko paretara igo eta bost motore erradialekin bost

ARTXIBOKOA

'Solidarioetako' bi Itoizko urtegiak kableak mozten, 1996ko apirilean.

minututan moztu zituzten porlana garraiatzeko erabiltzen ziren sei kableak —hamar zentimetroko lodiera eta 300 metrotako luzera zuten— urtegia ixteko hormaren gainean ehun metrotako alturan. Moztean kableek su hartu zuten eta txinparta ikusgarriak alderik alde atera ziren. Egina zegoen. Gero erradialak lurtean utzi eta zinpeko goardien zain gelditu ziren.

Hauek etorri zirenean lurtean etzanarazi zituzten

eta kolpeka hasi. Mehatxu eta irain ugari zirela, ostikada baten ondorioz Julio Villanueva taldeko kideari tinpanoa hautsi zioten. Egun hartan bertan eginiko adierazpenetan agintari ofizialek esan zuten bortizkeria erabili zela zinpeko goardia-aren kontra, eta honek sudurra hautsita eta muturrekoak zituela. Bertan ziren kazetari-ek ordea —tartean EGUNKARIAko kazetari eta argazkilaria— ziurtatu zuten zinpeko goardia atxilotutakoak zeu-

den tokira iritsi zenean oraindik lokarri puska zuela orkatiletan, eta horrekin hanka trabatu eta erori egin zela, eta horren ondorioz muturreko galanta hartu zuela.

Guardia Zibilak Agoitzera eraman zituen atxilotuak, epailearen aurrean, baina hauek uko egin zioten deklaratzeari, euskaraz egin nahi zutelako eta egun horretan ez omen zegoelako Nafarroa osoan itzultzaile bakar bat ere. Apirilaren 9an Agoizko epaitegiaren sei orduz deklaratzeko eman eta gero, bertako epaileak baldintza gabeko espetxe zigorra ezarri zien zortzi kideei, kalteak egiteaz eta lesio eta koakzio delituez.

Orduko erreakzioak

Erreakzio ugari sortu zituen 1996ko apirilko ekintzak hark.

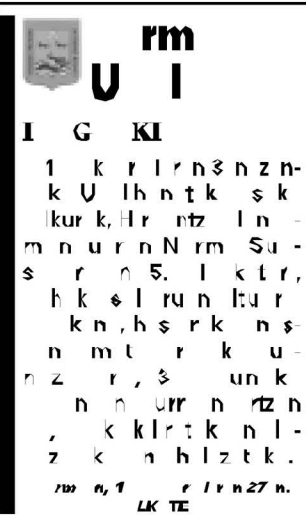
Nafarroako Gobernua • Gogor salatu zituen ekintza, eta urtegia eta ubidea eraikitze asmo sendoa adierazi zuen. «Foru Komunitatearen etorkizunerako ezinbesteko azpiegiturak dira, Nafarroako herri- tar gehienen babesa dutenak, eta komunitateko zein Estatuko instituzio demokratikoek bultzatuta. Beraz, obra hauen geroa ezin da utzi euren nahia indarrez inposatu nahi duen gutxiengoaren esku».

Itoizko koordinakundea • «Itoitzekin Elkartasunekoek guk aspaldian eskatzen genuena, hau da, lanak gelditzea gauzatu besterik ez dute egin» esan zuten koordinakundeko kideek, eta zortzi lagunek eginiko «harro» zeudela azpimarratu zuten, «hartu duten konpromisoarengatik».

Uraren aldeko Plataforma • Eragile sozial eta ekonomikoak, hainbat sindikatu eta gobernuak berak osatzen zuten plataformako kideek azpimarratu zuten sabotaiak «atentatu terroristak» izan zela, eta «estrategia batekin komunitatearen aurka egindako ekintza», eta alderdien interes politikoak alde batera utzita «indar demokratikoen arteko pakturako deia» egin zuten.

Agintari politikoak • Javier Otano orduko gobernuburuak «estrategia politiko-militar jakina» egotzi zien, eta Juan Cruz Alli lehendakariordeak «terroristak» deitu zituen. Javier Taberna Merkataritza Ganbarako presidenteak «terrorismoaren apologia» egin zutela esan zuen eta Iñaki Cabases orduko Industria sailburuak lanek jarraituko zutela ziurtatu zuen. «Itoitz ez dute geldituko, baina denbora eta diru gehiago kostako zaizkigu».

Alberto Barandiaran
ESTRASBURGO

Quebec-eko enpresak frantsesteko prozesuaren lorpen eta gabeziak azaldu ditu Bernard Salvailek

Frantses Hizkuntzaren Bulegoko zuzendariak ezinak agerian utzi ditu

Iñaki Petxarroman / Bartzelona

Duela 20 urte hasi zen Quebecoko enpresak legez frantsesteko prozesua. Herrialdeko Asanblada Nazio-

nalak hizkuntz politikaren lehentasuntzat jo zuen enpresen frantsestea, eta erakunde bat sortu zuen horretaz arduratzeko: Frantses Hizkuntzaren Bulegoa. 50 langile baino

gehiagoko enpresa guztiak bulego horretan izena ematera eta frantsestera derrigortu zituzten arren, enpresen %30ek ez dute jaso Frantseste Agiria.

BERNARD Salvaile Quebecoko Frantses Bulegoko zuzendariak azaldu zuenez, frantsesteko prozesua era oso garbian ageri zen Asanblada Nazionalak 1977an onartutako legean: 50 langile baino gehiago zituzten enpresa guztiak beren izena eman beharra zuten Frantses Hizkuntzaren Bulegoan sei hilabeteko epean; ondoren, urtebeteko epea ematen zien enpresaren egoera linguistikoa aztertze eta azterketa horren berri bulegoari emateko. Azterketa horren ondoren, bulegoak Frantseste Agiria ematen zien baldintza hauek betetzen zituztela ikusten bazuen: frantsesa ezagutzea enpresaren arlo guztietan; lanean eta barne komunikazioetan, lan agerietan, publizitatean eta kanpoko harremanetan frantsesa erabiltzea; frantses terminologia erabiltzea; eta terminologia berrietan frantsesa erabiltzea.

Salvailek azaldu zuenez, 20 urte igaro diren arren, herrialdeko enpresen %30ek oraindik ez dute lortu Frantseste Agiria, eta prozesua aurrera eramateko «zailtasun handiak» ageri dira.

Esan zuenez, 1980ko hamarkadan zehar enpresa ugari bete zituzten legearen baldintzak, baina 1990eko hamarkadan geldialdi handi bat nagusitu zen. Besteak beste, zailtasunen artean aipatu zuen enpresaren egoitza nagusia Quebecetik kanpo izatea, edota Montrealean izatea. Gaineratu zuenez, teknologia berriekin zenbat eta gehiago lan egin, orduan eta gutxiagok lortu dute Frantseste Agiria. Ildo horretan, ekonomiaren eta informazioaren mundializazioak «oztopo handiak» ekarri dizkiela azaldu zuen, prozesu horrek ingelesaren nagusitasunaren alde jotzen baitu. Halaber, kanpoko merkatuekin harreman handia duten herrialdeko enpresek besteak baino gutxiago bete dituzte legearen baldintzak.

Quebec-eko egoeraz aritu zen Bernard Salvaile, Frantsesaren Bulegoko zuzendaria.

Aitzakiak eta borondate falta

Frantsesaren Bulegoko zuzendariak azaldu zuenez, enpresek askotan prozesua atzeratzeko aitzakiak jarri izan dituzte, esaterako, krisi ekonomikoa zela-eta beste lehenetasun batzuk zituztela. Aldi berean, askok eta askok ez dute izenik eman bulegoan, eta hizkuntza azterketa ez

dute epearen barruan egin. Horrek denak prozesua atzeratzea besterik ez duela ekarri esan zuen Salvailek. Hala ere, agiria lortu ondoren ere enpresa askotan «atzeratze prozesu handiak» gertatu direla adierazi zuen. Horren adibidez jo zuen hizkuntz normalizazio prozesua zaintzeko enpresetan sortu behar ziren frantseste batzorde gehienek bilerarik ez egitea.

Egoera ikusita, 1996an Gobernuak hizkuntza politikaren ildo berriak azaldu zituen, eta haien artean inportanteenetakoa zen enpresak behartzea frantseste prozesua betetzera. Hala ere, zailtasun handiak daukela azaldu zuen Frantses Bulegoko zuzendari Bernard Salvailek, eta frantsesteari etengabe bultzada eman behar zaiola gaineratu.

Gaztelera nagusitze bidean Galizian

MODESTO A. Rodriguez Neira Santiagoko Unibertsitateko irakasle eta Galiziako Mapa Soziolinguistikoaren arduradunak ere hitzaldia eskaini du Bartzelonan antolatutako mintegian. *Galiziako Hizkuntz Planifikaziorako iturriak*: MSG izenburupean Galiziako egoera soziolinguistikoaren analisi bat egin zuen Compostelako unibertsitateko irakasleak, 1992an egindako inkestan oinarrituta. Esan zuenez, gaztelaren erabilera nagusitzen ari da Galizian, batez ere hirietan eta gazteen artean, baina baita ere betidanik galiziera nagusi izan den landa eremuetan ere.

Rodriguezek kezkarritzat jo zuen Galizian gertatu den galizieraren transmisioaren etena, eta herrialdean azken urteotan gertatu den fenomeno soziolinguistiko nagusitzat jo zuen. Ildo horretan, gaztelaren indarrari aurre egiteko Galiziako Administrazioak hartutako neurriak ez direla aski nabarmendu zuen irakasleak. Rodriguezek gaztelaren alde jotzen duten hainbat faktore aipatu zituen: landa eremuetatik hirirako emigrazioa, gaztelarazko eskolaratzea orain dela gutxi arte, gaztelaniazko hedabideen nagusitasuna, bi hizkuntzen arteko alde txikia... Rodriguezek esan zuenez, elebitasun desorekatua nagusitzen ari da Galizian, betiere gaztelaren poderioz.

Eusko Jaurlaritzaren ordezkaria Bartzelonan.

Quebecoko Gobernuak eta Kataluniako Generalitateak antolatutako lan mintegian Eusko Jaurlaritzaren ordezkaria bat ari da parte hartzen. Besteak beste, Bartzelonan dira Josune Ariztondo Hizkuntza Politikarako sailburuordea, Jokin Azkue HABEko zuzendaria eta Xabier Aizpuru Kultura Saileko Ikerketa eta Informazio zuzendaria.

Lluís Jou

KATALUNIAKO GENERALITATEKO HIZKUNTZA POLITIKARAKO ZUZENDARI NAGUSIA

■ ■ ■ Onartu du oraindik ere badaudela katalana sartu ez den eremu batzuk: justizia eta zinema edo ikus-entzunezkoak. Eta hori onartezina dela dio ■ ■ ■ Enpresaren munduan katalana sartzeko, akordioaren bidea hobesten du, baina zenbait kasutan zigorra bidezkoa dela uste du

«Bidezkoa da katalana erabiltzeari muzin egiten dion enpresa zigortzea»

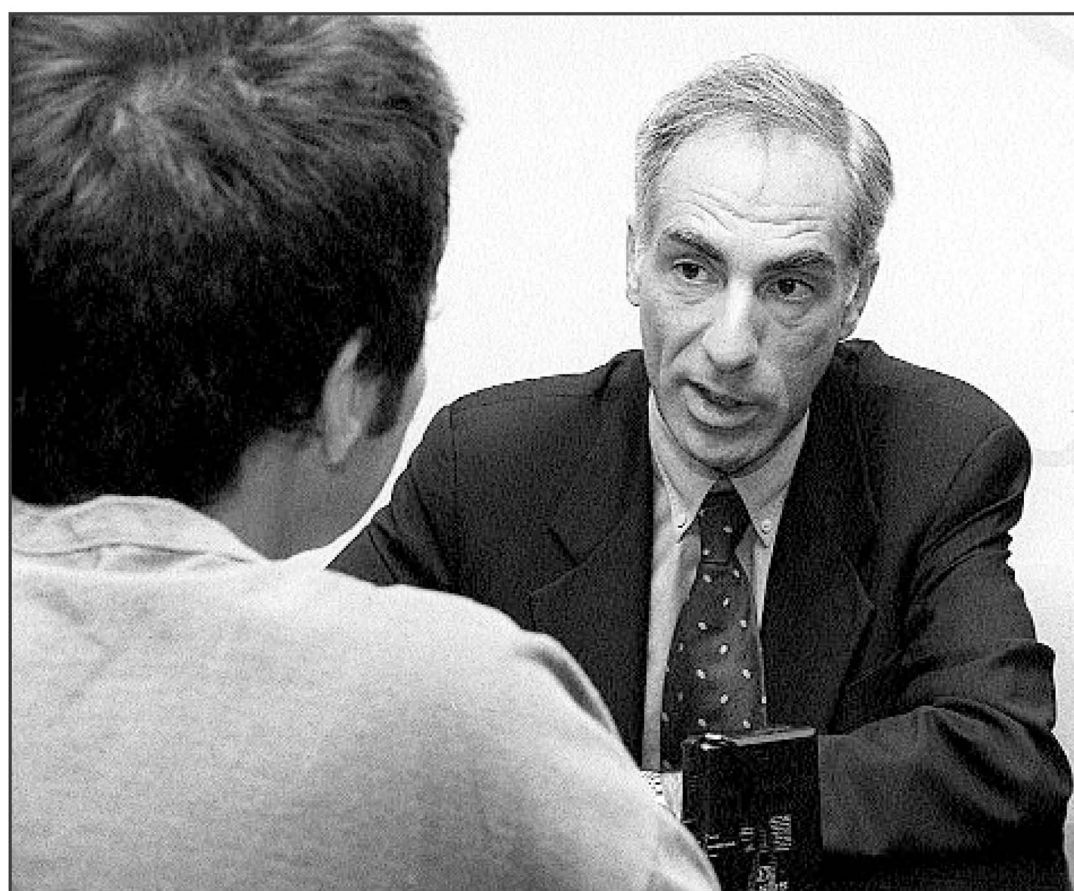
KATALUNIAKO Pirinioetan izandako lubizia hizpide genuela hasi zen elkarrizketa Kataluniako Gobernuako hizkuntz politikaren arduradun nagusiarekin, baina laster bideratu genuen hizkuntzaren arloa, ia automatikoki.

■ **18 hilabete igaro dira Katalanaren Legea indarrean sartu zenetik. Nola baloratzen duzue epe hori, eta lorpenak?**

Legearen helburua hau zen: ordurako lortutakoari eustea administrazio eta hizkuntza arloan, eta beste arlo batzuetan katalanaren presentzia bultzatzeko neurriak hartzea: enpresa munduan, komunikabide pribatuetan, eta kultur munduan. Azkenik, katalana erabiltzeko arautze zaharraren puntu batzuk aldatu zituen, erre-gistro eta notaritzetan katalanaren presentzia bermatzeko. Jakina, lege honen aplikazioa epe luzekoa denez, zaila da emaitzak epe laburrean atzematea. Hala ere, emaitza oso on batzuk ikusi ditugu. Esaterako, legearen bidez lortu da handitzea katalanaren erabilera notarioen dokumentuetan, eta baita bulego judizialean, batez ere jabetzaren erregistroetan.

■ **Komunikabideetan eta enpresetan ere aurreratu al da zerbait?**

Bai, emititzeko baimen berriek irratietan katalanaren erabilera areagotzea lortu da dekretu baten bidez. Horrela, une honetan irratien %60k denboraren erdia baino gehiago ari dira katalanez emititzen. Bestalde, enpresei dagokienez, ahalegin handia egiten ari gara haiekin, hitzarmenen bidez, katalanaren erabilera handitzeko. 30 hitzarmen baino gehiago sinatu ditugu, batzuk enpresa

CESAR MARTINEZ

espainiar oso garrantzitsuekin. Esaterako, Seat, Derby, Honda, El Corte Ingles, Telefonicaeta abarrek.

■ **Esanguratsua da Seaten autoak erabiltzeko instrukzioak edota Telefonica-ren ordainagiriak katalanez izatea. Halaber, Santander bankoak gaztelania hutsez zeuden 200 poliza baino gehiago itzuli ditu, eta El Corte Inglesek katalanez egiten ditu orain publizitate orriak... Katalanari prestigio handia ematen dio enpresa handiek erabiltzea. Arlo honetan, eta besteetan ere, baina honetan bereziki, lehentasuna ematen diogu eztabaida eta**

hitzarmenaren bidez aurrera egiteari.

■ **Dena dela, zigorrak ere aurreikusten ditu legeak.**

Bai, zenbait kasutan bidezkoa da zigortzea, esaterako araudiari muzin egiten dioten enpresa eta erakundeak. Hala ere, legeak duen eduki pedagogikoa gailentzen da. Ildo horretan, esan behar da, merkatu legearen irizpideetatik justifikatzen duela zigorra. Hau da, kontsumoaren

inguruko zenbait arlotan zigorrak aurreikusten diren bezala —garbitasuna, segurtasuna...—, betiere kontsumitzaileen eskubideen babe-

sean, bada, hizkuntzaren erabileraren arloan ere irizpide bera erabil liteke.

■ **Behin eta berriz Madrilgo komunikabide handiek eraso mediatiko handiak egiten dituzte Generalitateko hizkuntz politikaren kontra. Duela bi hilabete La Razon egunkari eskuindarraren lehen orrialdean ageri zen titulu hau izan daiteke adibide ona: «Brasilen 150.000 pertsona ari dira gaztelania ikasten; Pujolek Katalunian eragotzi egiten du ikastea».**

Tira, titular horren demagogia begi-bistan dago. Nahikoa da Bartzelonako kaleetan paseo bat ematea ohartzeko erabat faltsua dela. Katalunian askoz ere gehiago irakasten da gaztelania Brasilen baino. Eskola legeak behartzen du gaztelania katalana

bezainbeste denboran erabiltzera. Halaber, espainiar literatura eta beste irakasgai bat gaztelaniaz irakasten da. Horrez gain, unibertsitatean ere gaztelaniaren erabilera oso handia da, eta zer esanik ez masa komunikabideetan, liburuetan eta zineman. Haien presio mediatikoa logikoa da, ez bakarrik arrazoi ideologikoengatik, baita interes ekonomikoengatik ere, gaztelaniaren merkatuari eustea nahi baitute haiek ahalik eta denbora gehien.

■ **Aurkezpen ekitaldian adierazi zenuenez, beharrezkoa da horrelako lege batek herritarren onespina eta konplizitatea izatea. Baldintza horiek betetzen al dira?**

Batetik Kataluniako Parlamentuko diputatuaren %80k oniritzia eman zioten legeari. Baina, bestetik, guk ditugun inkesten arabera, hizkuntza politika da gizarteak hobekien baloratzen duen Gobernuaren arloa. Hori lortzeko derrigorrezkoa da ama hizkuntza gaztelania dutenak, populazioaren %50 inguru, ados egotea gure politikarekin, eta haien artean ere gehiago handia dira gure politikaren alde daudenak. Ageri den gatazka kutsua hedabideek era interesatuan islatzen dute, kalean ez baitago batere gatazkarik.

■ **Katalanaren erabileran oraindik ere ageri dira puntu ahulak ezta?**

Bai, jakina, eta zuzendu beharra dago, hizkuntza politika batek ezin baitu utzi eremu bakar bat ere normalizatu gabe. Hedabideen kasuan, telebistan audientziaren %30 inguru da katalana; prentsa idatzian pixkat gutxiago; liburugintzan ere antzera... Arlo ilunenak zinema eta justizia administrazioa dira, %2 eta %3tik beheti gaude, eta hori onartezina da.

■ **Nola ikusten duzu katalanaren egoera Frantziako administraziopean den eremuan?**

Azken urteotan jarrera aldaketa batzuk izan dira. Esaterako, Perpinyako alkatetik ikasi egin du katalana, eta erabili egiten du agerraldi publikoetan. Bide seinaleak ere hasi dira ele bietan jarritzen, eta helduei katalana irakasten hasi dira. Badira elementu baikorrak, eta lotuta daude batez ere gero eta gehiago Bartzelona ikusten dutelako haiek ere beren hiri-buru gisa, Montpellier baino gehiago zenbait kasutan.

Iñaki Petxarroman
BARTZELONA

Epaileak artxibatu egin ditu Biescasko hondamendiari buruzko diligentziak

Fiskalak joan den hilean azaldu bezala, delitu zantzurik ez dela aurkitu argudiatu du

Jone Larrañaga / Donostia

Biescasko Las Nieves kanpineko hondamendiaren ondoren zabaldu-

tako diligentziak bertan behera geratu dira, Jacako lehen instrukzio epaitegiak auzia artxibatzea erabaki baitu. Epailearen arabera, ez da

administrazioak arduragabekeriak jokatu zuen zantzurik. Biktimek erabaki horren aurkako errekurtsioa aurkeztuko dutela iragarri dute.

MARIANO FUSTERO Jacako lehen instantziako epaile instruktoreak bertan behera utzi ditu Biescasko Las Nieves kanpineko hondamendiaren osteko diligentziak, eta kausa artxibatzea erabaki du, Huescako fiskaltzak irailean egin dako eskaria aintzat hartuta. Epaileak argudiatu du ez dela delitu edota ardura penalen zantzurik aurkitu Aragoiko administrazio autonomoaren eta Ebroko Ur Konfederazioaren jardunean.

Las Nieves kanpineko hondamendia 1996. urteko abuztuaren 7an gertatu zen. Ekaitz gogor baten ostean ur emariari ezin eutsi eta gainezka egin zuen kanpinetik bertatik igarotzen zen erreka. Uholde handiaren ondorioz, 87 lagun hil ziren. Gertakari haien ostean, hondamendi hartako biktimek salaketa jarri zuten epaitegian, kanpina leku hartan jartzeko baimena ematean administrazioak arduragabekeriak jokatu zuela argudiatu eta erantzunkizun penala izan zezakeelakoan. Izan ere, lekuaren arriskuaz ohartarazten zuen dokumentu bat bazela jakin zen, besteak beste. Diligentziek luze jo duten arren, alde horretatik emaitzarik batere ez du ikusi epaileak.

Biktimen ordezkariak da-ramaten abokatuak, baina, ez datoz bat iritziz horrekin. Horien arabera, instrukzio epaile egin diren frogek argi erakusten dute Aragoiko Gobernuak eta Konfederazioko zenbait arduradunen aldetik balizko delituak izan zirela, Las Nieves kanpinari jardun horretan hasteko baimena eman ziotelarik.

Hori dela eta, abokatuak jada iragarri dute epailearen erabakiaren aurka errekurtsioa aurkeztuko dutela. Balizko erantzunkizun penal hori azkeneraino argi dadin eskatzen dute eta horretarako ahozko epaiketa deitu behar dela exijitzen.

Auzi penala itxi arren, zabalik da zibila

Dena den, errekurtsio horrek aurrera egiten ez badu ere, Biescasko hondamendiaren

ANDER GILLENIA

Las Nieves kanpina, hondamendiaren biharamunean. 87 lagun hil ziren bertan.

Elena Melero • BIKTIMEN ABOKATUA •

«Administrazioaren inpunitatea beste helbururik ez dute izan»

Helena Melero abokatu nafarrak Biescasko hondamendiko dozena erdi biktima ordezkatzeko kausa honetan. Besteak beste, Segio Murillo, uholde hartan gurasoak eta bi anaia galdu zituen mutiko iruindarra. Amorrubizian dago epaileak hartu duen erabakiarekin, eta oso minduta eta hunkituta bere bezeroari horren berri eman behar izan diolako.

■ Akusazioko abokatuak espero zenuten horrelako erabakirik?

Inolaz ere ez. Hain geunden sinistuta zuzenbide estatu batean bizi ginela, non artxiboarena ez genuen sekula pentsatu. Objektiboki zer gertatu zen argituko zela sinistu izan dugu beti, eta helburu horrekin aritu gara

lanean, oztopo guztien gaitik

■ Zein izan dira oztopo horiek?

Instrukzioa hasi eta urte eta erdi pasa arte froga bakar bat ere ez zuen agindu epaileak. Orduan egin zen froga nagusia: Zaragozako unibertsitateko perituek egindako txostena, hain zuzen ere. Txosten horrek onartzen du kanpinari ez ziotela eman behar baime-nik leku hartan jarduteko. Aurrez ere bazen beste bat kanpina han jartzeak zuen arriskuaz ohartarazten zue-na. Baina txosten horiek guztiak arinki eta modu partziallean bildu ditu.

■ Diligentziak artxibatuta, sententzia epaile instruktoreak berak eman duela uste duzue?

Ez dugu hala izan dadin

onartuko. Auto honi errekurtsioa jarriko diogu eta agortu egingo dugu bide judiziala. Helburua biktimen eskubideak babestea da. Eta epaileak eta fiskalak izan duten jarrerarekin ez da babes hori lortzen. Oso zantzan jartzekoa izan da izan duten funtzio konstituzionala. Biktimen alde jarri beharrean, administrazioaren alde izan dira hasieratik eta harentzat inpunitate osoa lortzea beste asmorik ez dute izan. Badirudi administrazioari ezin zaiola eskatu ez Konstituziorik, ez kode penalik ez beste legerik bete dezan, eta horretarako nahi adina txosten tekniko asmatzen dira, orain gertatu den bezala. 87 lagun hil, eta administrazioari ezer leporatzeko ez badago, hemendik aurrerako guztiak libre dira.

ondoko auzibide guztiak ez dira bertan behera geratuko. Bide penala bakarrik itxiko da, eta biktimek zabalik izan-

go dute kontentzioso administrazioaren bidetik, kalteordainak eskatzeko aukera. Aragoiko gobernuari eta Ur

Konfederazioari 3.500 milioi pezeta inguruko kalteordainak eskatzen dizkiete biktimek (140 milioi libera).

Onik aurkitu dute joan den igandetik desagertu zen mutil gasteiztarra

■ Ansoleta

industrialdearen ondoko landalurre batean zegoen ezkutatuta

Erredakzioa / Gasteiz

ONIK aurkitu zuten, atzo eguerdian, joan den igandeko goizaz geroztik desagertuta zegoen mutil gasteiztarra. Ertzaintzak Arabako hiriburuko Ansoletako industrialdearen inguruetan topatu zuen gaztea, «urdu-ri, baina osasuntsu».

Javier Rivas 25 urteko gasteiztarra Hegoalde zentro zibikoan ikusi zuten azkenekoz. Futbol partida bat jokatzen ari zela, bat-batean aldageletara irten zen korrika eta harrezkerotik ez zen bere berririk.

Poliziak desagerpen salaketa jaso bezain pronto hasi zituen ikerketak. Herenegun arratsaldean hasi zituzten bilaketa lanak, Eusko Jaurlaritzako Larrialdi Egoerarako teknikariek zuzenduta. Gasteizko komisaldegiko poliziak, Brigada Mugikorrekoak eta Ertzaintzako Txakur Unitatea mobilizatu ziren.

Lehen egunean emaitzarik lortu ez zuten arren, atzo miaketak hasi eta gutxira topatu zuten gaztea, eguerdi aldera. Barne saileko iturriek jakinarazi zuten, Javier Rivas landalurre batean zegoen ezkutatuta, bakarrik. Urduri zegoen arren, osasun onean aurkitu zuten. Hala eta guztiz ere, anbulantzia batek berehalakoan eramane zuen, Santiago erietxera, osasun azterketa sakona egin ziezaioten. Bertatik atzo arratsaldean jakinarazi zuten, gaztea ez du biolentzia seinalerik gorputzean eta espazioa eta denborari buruzko nahas-terik ere ez du.

Sekta batekiko lotura aztergai

Desagerpen kasu hau sekta batekin lotuta egon zitekeela zabaldu zen astelehenean. Atzo artean, baina, lotura hori buruzko konfirmaziorik ez zuten eman nahi izan polizia iturriek. Kasua argitze aldera, ikerketak zabalik daudela baino ez zuten jakinarazi izan nahi Ertzaintzak.

Lizarrako saihesbidea zabaldu dute

Nafarroako Gobernuak 3.075 milioi pezetako inbertsioa egin du errepide berrian

Edurne Elizondo / Villatuerta

Nafarroako Gobernuak lehendakari Miguel Sanzek Lizarrako saihesbidea inauguratu zuen atzo, Villatuertatik gertu. Lanak 1997ko urrian hasi zituzten, eta 3.075 milioi pezetako aurrekontua izan dute (123 milioi libera inguru). Hamabi kilometroko luzera du errepide berriak, eta Villatuerta, Lizarra, Aiegi eta Azketako hiriguneak saihestuko ditu.

IRUÑEA eta Logroño arteko auto eta kamioi gidariek ez dute, hemendik aitzina, Lizarrako hirigunean sartu beharrik; Nafarroako Gobernuak lehendakari Miguel Sanzek Egako hiriko saihsbidea inauguratu zuen atzo, eta, errepide berriari esker, Lizarrakoa ez ezik, Villatuerta, Lizarra, Aiegi eta Azketako hiriguneak saihestu ahal izanen dituzte ibilgailuek.

Saihsbideak ia hamabi kilometroko luzera du; 1997ko urrian hasi zen errepide berria egiten Lizarra izeneko behin-behineko enpresa elkarteak, Rio Valle, Indasa eta Azvik osatua. Obreak iraun duten bi urteotan, 3.075 milioi pezetako inbertsioa egin du Nafarroako Gobernuak. Saihsbidea, N-111 errepide zaharreko ibilbidea baino 1,7 kilometro motzagoa da.

Fitxa teknikoa

Obra: Lizarrako saihsbidea

Aurrekontua: 3.075 milioi peza (123 milioi libera).

Enpresa eralkitzalea: Lizarra, behin-behineko enpresa elkarteak. **Ezau-garri nagusiak:** errepideko % 85ean hiru bide daude. Saihsbideak 176 metro luzeko zubia du Ega gainetik igarotzeko, bi atsedeen gune, eta beste hainbat errepiderekin bat egiteko lau lotura.

zuten. Villatuertara hurbildu ziren, halaber, Nafarroako Parlamentuko buru Jose Luis Castejon, eta talde parlamentarioetako hainbat ordezkari, haien artean Isabel Arbonies, IUkoa, eta Pernando Barrena eta Aurkene

Atzo goizean zabaldu zuten Lizarrako saihsbidea.

Atzoko inaugurazio ekitaldian, Sanz lehendakariarekin batera, Jose Ignacio Palacios Herri-lan, Garraio eta Komunikazio kontseilariak, Lizarrako alkate Maria Jose Bozal eta Nafarroako Gobernuak Herrilan zuzendari nagusi Alvaro Mirandak parte hartu

Ortiz, EHko parlamentarioak.

Miguel Sanzek, Lizarrako saihsbidea Iruñea eta Logroño artean eginen den autobiarren lehen harria dela azpimarratu zuen atzoko inaugurazioan, eta Alvaro Mirandak, berriz, azken urteotako azpiegitura proiektu nagusietakotzat jo zuen errepide berria. Lizarrako alkate Maria Jose Bozalek, azkenik, saihsbidea herritarrek «aspalditik eskatutako obra» zela gogoratu zuen, eta pozik agertu zen azkenik inauguratu dutelako.

«Planifikaziorik gabeko obra»

Lizarrako EH eta CUEk (Lizarrako Hautagaitza Batua), bestalde, Lizarrako saihsbi-

dea «inolako planifikaziorik gabe» egin dela salatu zuten atzo, inaugurazio ekitaldian banatutako prentsa ohar baten bidez. «Saihsbideak eragin positiboa izanen du Lizarra, Aiegi, Villatuerta eta Azketako hiriguneentzat, baina uste dugu, bestalde, aukerutako ibilbideak hainbat gune beltz dituela; besteak beste, autobietan baimenduta ez dauden aldatuak».

EH eta CUEk, halaber, aukerutako ibilbidea «naturarako kaltegarria» dela salatu dute, eta Nafarroako Gobernuak iragarritako neurri zuzentzaileak ez dituztela oraindik martxan jarri. Gobernuak arduradunek, ordea, halako neurriak abian jartzeko 150 milioi pezetako inbertsioa egin dutela erran zuten atzo.

Eibar-Gasteiz errepideko Soraluze-Maltzaga zatiko lanak adjudikatzeko lehiaketa atera du Diputazioak

■ Bi kilometro eta erdiko errepide tartea da, eta 11.325 milioi pezetako aurrekontua izango du

Erredakzioa / Donostia

GIPUZKOAKO Diputazioak Sagar Erreka (Soraluze) eta Maltzaga arteko errepide zatiko lanak egiteko lehiaketa deitu du. Tarte hori Eibar-Gasteiz errepideko lehen zatiko B fasekoa da.

A faseko lanak —Bergara iparraldeko Sagar Erreka bitartekoa— adjudikatu

zituzten orain dela zenbait hilabete, eta jada bertan lanean ari dira makinak. Aurki hasiko diren lan horiek amaitutakoan, beraz, lehen fasea guztiz osatuko da, Bergara iparraldeko eta A-8 autobideko lotunea bitartekoa hain zuzen ere.

Gipuzkoako Diputazioak orain lehiaketa publikora atera duen errepide tarteari

2,5 kilometroko enborra eta kilometro inguruko lau adar ditu Maltzagako lotunean.

A-8 eta A-1 autobidearen arteko bidegurutze horrek eta inguruko orografia mendsuak teknikoki oso proiektu zaila bihurtzen dute hau. Guztira, bost tunel —bikoitz bat eta bide bakarrek lau— eta sei zubibide izango ditu errepideak.

Zati honetako lanek 11.325 milioi pezetako aurrekontua dute eta, gehienez, 42 hilabeteko epean bukatu beharko dira.

Eibar-Gasteiz autobidea inoiz Euskal Herrian egin den errepide azpiegitura garestiena izango da. Eibartik Gasteizera lan guztiak egiteko 100.000 milioi peza beharko direla pentsatzen da.

Euskararen Aholku Batzordea handitzea erabaki du Eusko Jaurilaritzak

■ 54 kidek osatuko dute datorren astetik aurrera, orain arte baino 15 gehiagok

Erredakzioa / Gasteiz

EUSKARAREN Aholku Batzordea 54 kidek osatuko dute datorren astetik aurrera. Hala erabaki zuen atzo Eusko Jaurilaritzako Gobernu Kontseiluak, Kultura Sailaren proposamenez.

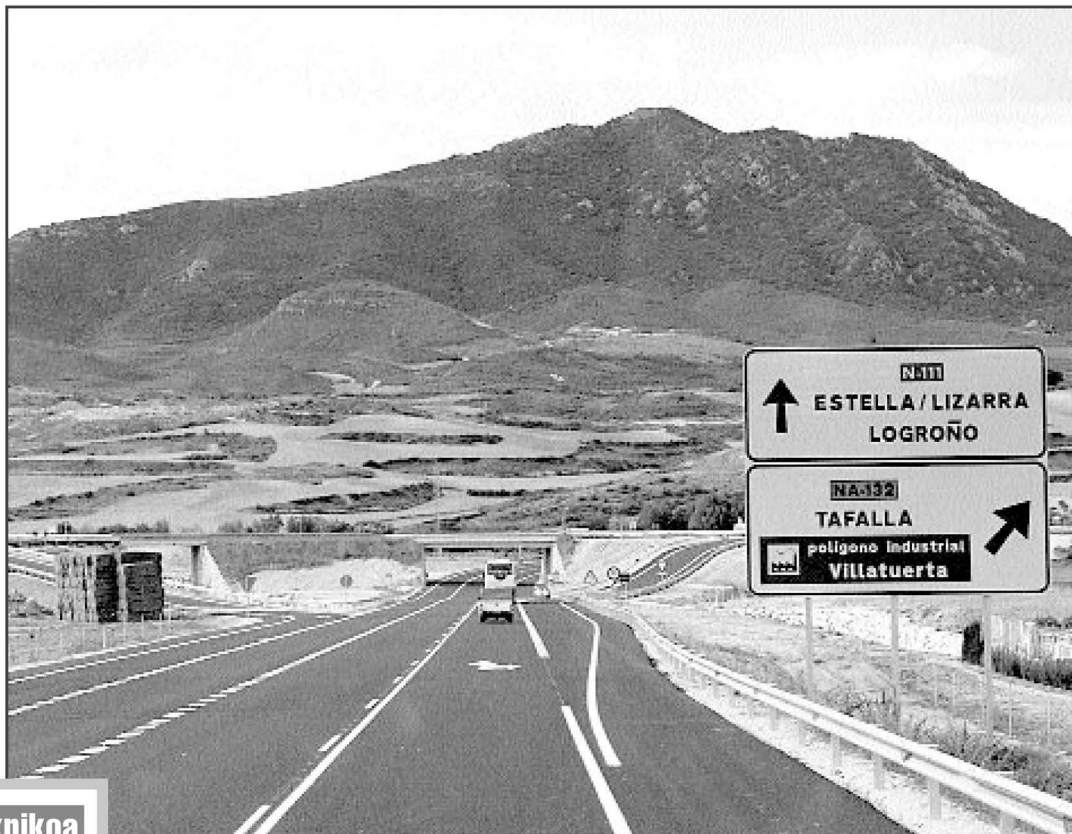
Gaur egun 39 kidek osatzen dute Aholku Batzordea: EAEko erakundeetako 13 ordezkari —Jaurilaritzako lehendakaria buru dela—, Euskaltzaindiko ordezkaria eta euskalgintzako alorretako 25 kide. Aholku Batzorde berrian ez da aldatu erakundeen ordezkari kopurua —Jaurilaritza, Aldundiak, hiriburretako udalak— eta Euskaltzaindiarena; handitu egingo da, ordea, euskalgintzako kideen kopurua, 25etik 40ra hain zuzen.

«Euskararen Aholku Batzordeak Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren jarraipenean izango duen garrantzizko papera» kontuan harturik erabaki du Jaurilaritzak «euskalgintza alorretik partaide diren kideak gehitzea». Kultura Saileko iturriek EGUNKARIARI adierazi diotenez, euskalgintzakoak ez ezik enpresaren eta sindikatuen munduko ordezkariak ere izango dira Aholku Batzorde berrian.

Biziberritze Planaren jarraipena

Jaurilaritzak atzo prentsa oharrean gogorazi zuenez, «Euskararen Aholku Batzordea 1996ko ekainaren 18ko dekretuak eraldatu zuen, eta bere egin beharren artean Hizkuntza Politikako Sailordetzari Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren proposamena egitea» zegoen. Jaurilaritzak Plan Nagusia onartu zuenetik, «Plangintzaren betetze maila jarraitzea eta ebaluatzea» dagokio Euskararen Aholku Batzordeari.

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia Eusko Legebiltzarrean aurkeztea ere erabaki zuen Eusko Jaurilaritzako Gobernu Kontseiluak atzoko bileran.

LUIS AZANZA

'Sinonimoen hiztegia' aurkeztu du UZEIk, euskara maila aberasteko tresna berria

Elkarlanean-ekin kaleratu dute liburua, eta aurki CD-Roma jarriko dute salgai

Arantxa Iraola / Donostia

Esanahi bera adierazteko hitz bat baino gehiago erabiltzeko gaitasuna hizkuntza maila jantziaren adierazgarri da. Ahalmen hori lortzen laguntzera dator *Sinonimoen hiztegia*, UZEIko lexikografia sailak egin duen hiztegi berria. «Hutsune bati erantzutera dator hiztegi hau», esan zuen atzo liburuen aurkezpenean lan talde horretako kide Miriam Urkiak.

HIZTEGI berriak, guztira, 23.285 sarrera ditu, forma sinpleak zein konplexuak. «Sinonimodun hitzak baino ez dira agertzen», zehaztu zuen atzo Miriam Urkia egileak, eta hitz bakoitzari hainbat informazio erantsi gaineratu diotela azaldu zuen. Hain juxtu, zein kategoria gramatikal duen, zein euskalkitan erabiltzen den eta zein erabilera marka duen; informazio hori guztia jasotzen du erabiltzaileak. Horregatik, lan honek harre-beroa izango duen susmoa dutela esan zuten atzo UZEIko zein Elkarlanean-eko kideek, bien artean kaleratu baitute liburua.

«Eguneroko lanean sumatutako hutsune bat betetzera dator hiztegi hau», esan zuen Miriam Urkiak, eta erabiltzaile ugari izan ditzakeela. «Erabiltzaile-talde zabala

Hiztegiaren egile eta argitaratzaileak, atzoko aurkezpenean, Koldo Mitxelena kulturune-ko atarian.

eduki dezake hiztegiak: irakaskuntza mundua, komunikabideak, itzultzaileak... euskaraz idazten duen edonorentzat lagungarri izango da».

Uste bera azaldu zuen atzoko aurkezpenean Miren Azkarate euskaltzainak, berak egin baitu hiztegi horren hitzaurrea. «Pozik egoteko eguna da», esan zuen, «urrats bat gehiago euskararen normalizazio bidean».

Sinonimoen hiztegiak erabilera ugari izan ditzaketela zehaztu zuen andere euskaltzainak, baina euskaraz

horien uztza nahikoa urria izan dela, 1988. urtean kaleratu baitzen orain argitaratu den liburu berri honen antzeko bat, baina ordutik ez baita ezer ere argitaratu.

Liburu berria Euskaltzaindiaren azken arauak aintzatzat hartuz egin dute, eta, besteak beste, Euskal Herriko Unibertsitateko Ixa taldearen lankidetzan izan dute, haien Euskararako Datu-Base Lexikala erabili baitute.

Liburua jada salgai da, eta aurki CD-Romean zein idazteko programa informatikoe-tan integratuta kaleratu nahi dute.

Elhuyarren 'Sinonimoen kutxa' datorren astean

Jon Urrujulegik atondua eta Elhuyarrek argitaratua, datorren astean beste sinonimo hiztegi bat ere kaleratuko da: *Sinonimoen eta antonimoen hiztegia*. Argitalpen horren arduradunen arabera, 21.416 sarrera ditu hiztegi horrek, eta, euskaraz ongi idatzi nahi izanez gero, oso erabilgarria da. Antonimo batzuk ere agertzen dira bertan.

Eusko Jaurlaritzak 3.000 milioi pezeta emango dizkie EAEko euskaltegiei ikasturte honetan

■ Ikasketa kurrikulum berria indarrean jartzeko unea iritsi zaie zentro horiei

Erredakzioa / Gasteiz

ATZO Jaurlaritzako Gobernu Batzordeak, Kultura Sailaren eskariz, HABE erakundeak Udal euskaltegiei zein euskaltegi pribatuei emango dizkien dirulaguntzak onartu zituen. Udal euskaltegiek, hain juxtu, 1.320 milioi pezeta jasoko dituzte (52 milioi libera), eta euskaltegi pribatuek 1.827 milioi (73 milioi libera). EAEn, guztira, 140 euskaltegi daude, 40 udal euskaltegiak dira eta gainerakoek izera pribatua dute. HABEren erabakiaren bitartez, helduen euskalduntze-alfabetatzearen funtzionamendua ere zehazten da.

Kurrikulum berria

Ikasturte honetan euskaltegiek ikasketa kurrikulum berria indarrean jartzen hasi beharko dute. Kurrikulum hori Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren ildotik dator, eta lau mailatan banatzen du euskalduntze prozesua. Berrikuntzarik handiena azkenengo maila da, arlo profesional, espezializatu eta zientifikoan euskaraz aritzeko gaitasuna bermatzera zuzenduko baita.

Duela bi urte Nafarroako Gobernuak onartu Ikasleen Foru dekretua baztertu nahi du IAK

■ Ikastetxeetan mobilizatzen aritzeaz gain, beste hainbat ekimenetan dihardute

Irene Arrizurieta / Iruñea

DUELA bi urte Nafarroako Gobernuak onartua, Ikasleen Betebehar eta Eskubideen Foru Dekretua bertan behera uzteko eskatu du Ikasle Abertzaleak erakundeak. IArene ustez, hasiera batean dekretuak ikasleen adierazpen askatasuna, eta euren kabuz antolatze-erakundeak bermatzen bazuen ere, UPN-ren Gobernuak dekretuari egin dizkion azken aldaketak hori ezabatu egin dute. Arturo Villanueva Nafarroako IAKo ordezkariaren arabera, ikastetxeak «kartzela» bihur-

tu ditu dekretuak, eta zentro-askotan zuzendari eta irakasleen papera «errepresiboa da». Besteak beste, dekretuari egin aldaketak direla eta, 16 urtez behitiko ikasleak ezin dira euren kabuz antolatu, eta adin horretatik gorakoak gai akademikoez bakanrik mintza daitezke egiten dituzten bileretan.

Horren guztiaren erantzulea Santiago Arellano Hezkuntza eta Kultura saileko zuzendaria dela salatu du taldeak. IAK Euskal Herrian ireki den prozesu berrian parte hartzeko eskubidea aldarrikatu du. «Ireki den

prozesu berrian parte hartzea esijitzen dugu, asko dugulako esateko», diote. Hori dela eta, 1997ko Foru Dekretua ezabatzeko eskatu dute, eta hurrengo asteetan egingen dituzten ekimenetan parte hartzeko deia egin diete ikasleei. Informazio kanpain bat hasiko du IAK Nafarroako 40 ikastetxe baino gehiagotan, eta atsedenaldietan kontzentrazioak deitu ditu. Halaber, heldu den astean sinadurak bilduko dituzte ikasle eta irakasleen artean, eta urriaren 27an Hezkuntza sailera eramanen dituzte.

IAko kideak, atzo Hezkuntza sailaren aurrean prentsaurrekoa eskaintzen.

Bestalde, Nafarroako sindikatu eta talde parlamentarioekin biltzen hasia da IA. Jadanik mintzatu dira Juan Cruz Alli CDNko buruarekin, eta gainontzeko taldeekin astean honetan bilduko dira. Honela Foru Dekretua atzera

botatzea lortu nahi dute. IArene iritziz, ikasleek galdu dituzten «duintasun eskubidea, adierazpen askatasuna eta polizia mehatxuak gehiago ez jasotzeko bermea» berreskuratu behar dituzte.

Bidarteko 'La Roseraie' eraikuntza ez da legezkoa

Bordeleko administrazio auzitegiaren epaia baieztatu du Estatu Kontseiluak

Iñaki Etxeleku / Baiona

BBV Bilbao-Vizcaya Bankua Eraikuntza Sozietateak, *La Roseraie* bizilekuen egileak, eta Bidarteko Herriko Etxeak Estatu Kontseiluaren aintzinean jarritako helegitea atzera bota dute, eta eraikuntza lege kanpoko dela berretsi. Bestalde, eraikitzearen aurka diren elkarteei 15.000 liberen ordaintzera kondenatu ditu bi erakundeak (375.000 pezeta).

BIDARTEKO Herriko Etxeari eta BBV Eraikuntza Sozietateari eraikuntza baimena ukatu egin zien Bordeleko auzitegiak. Erabaki haren aurka dei egin zuten Estatu Kontseilua, eta, txostena estudiatu ondoren, deia balio gabetzat hartu du orain. Ondorioz, jadanik partez eraikia izan den egoitza erraldoiaren eraikitze baimena deuseztu du.

Ilbarriz-Mouriscot defentsak komiteak eman du erabakiaren berri. Horrek zuen eskatu Bordeleko administrazio auzitegiari eraikitze baimena deusezte. Bidarteko Udalak eman zion BBVri 108 goi mailako bizilekuren egiteko baimena, itsas-bazterreko 8.585 metro karratuko eremuan. «Ikusiz baimenaren balioa auzitan zela, BBV 17 bizileku eginarazi zituen ustez eta ez zitekeela jadanik egin zen egoitza baten aurka joan», erran zigun Jean Espilondo defentsakomitearen lehendakariak.

Baina komiteak eskatu

bezala, Estatu Kontseiluko epaileak etorri ziren Bidarteko gunerorretara, eta erabakia itsas-bazterreko dagokion legeri jarraituz hartu dute. Lege horrek gunerak berezi horietan eraikuntzarako eremuak mugatzen ditu. *La Roseraie* eraikuntza erraldoiak mugatze horren heinak gaitzen zituen.

Eraikiaren haustea eskatzen du komiteak

«Erabakiaren beste deirik ez denez egiten ahal, bi aterabide gelditzen dira. Edo egin den egoitzaren haustea galdetzen da, edo diru ordainketa handiagoa», esplikatu zuen defentsakomitearen abokatu Pecassou andreak.

«Defentsakomiteak etxe erraldoiaren haustea eskatzen du zuzen den bezala», gehitu zuten komiteko kideek. «Bestela, BBV bezalako sozietateek uste ukanen dute aski dela eraikitzea hastea arazorik eta trabarik ez izateko», jarraiki zuen abokatuak.

laburrean

■ Laura Orueren kasuak sekretupean jarraituko du beste hilabete batez

IRUNE FERNANDEZ Bilboko 8. Argibide Epaitegiko epaileak beste hilabetez izango du sekretupean Laura Orue Zeberioako gaztearen erailketari buruzko sumarioa. Madrilgo Toxikologia Institutuak biktimaren errai eta ehunei buruzko azterketen emaitzak bihar jasoko ditu epaileak. Kasuak sekretupean segitzen badu ere, ikerketari buruzko hainbat filtrazio izan dira azken egunotan. Horrela, Laura Orue gaztea elikagaiak estaltzeko plastiko batekin ito zutela jakin da. Autopsiak, bestalde, agerian utzi du ez dagoela bortxaketa markarik.

TXEMA FERNANDEZ

Laura Orueren gorpua aurkitu zuten ingurua.

■ Bilboko Erakustazokaren leku aldaketari buruz informaziorik ez dagoela salatu du EHk

BILBOKO Nazioarteko Erakustazoka Barakaldoko Ansio gunera lekualdatzeko proiektuari buruzko informazio gabezia salatu zuen EHk atzo. EHk gogor kritikatu zuen Erakustazokaren jabetza duten erakundeek —Eusko Jaurlaritza, Diputazioa, Bilboko Udala eta Merkatal Gantza— ordezkarik politikokoekiko agertu duten «mesprezua», instituzio legegileetan azpiegituraren ustezko lekualdaketa berri eman ez dietelako. Erakustazoka Ansiora eramatea «alternatiba baliagarria izan daitekeen arren», EHk ezinbestekotzat jo zuen erakustazokaren benetako premiak eta lekualdaketa onorioak aztertzea.

■ Putre bat hil da Elon auto bat jo ostean

PUTRE batek auto bat jo zuen atzo, Elon, eta, kolpearen ondorioz, hilda gelditu zen bide bazterrean. Luis Cidraque 22 urteko gazteak gidatzen zuen autoa: «Errepide ondoko zelai batean zegoen putrea; bat-batean, hegan egiten hasi zen eta nire leihatila jo zuen». Leihatila apurtu egin zen kolpearen ondorioz, eta putrea hil. Gazteak Foruzaingora deitu zuen, eta foruzainek Gurelurrera eramane zuten putrea.

Bi lagun hil dira iragan asteburuan Pauen eta Alduden

■ *Jose Bidegain industri gizona eta Ramuntxo Lafitte gaztea zendu dira zaurien ondorioz*

Erredakzioa / Baiona

SORTZEZ Zuberotarra, Jose Bidegain industri gizona igande arratsean zendu da Pauen izan zuen auto isripuarengatik (Frantzia). Frantziako Saint-Gobin lantegi handiaren zuzendari izan zen Bidegain, eta Industria ministeritzan kontseilari aritu zen, Roger Fourroux ministroarentzat. Bestalde, Pariseko Euskaldunen elkar-tearen lehendakari izan zen. Seaska ikastolen elkarteak frantses estadoarekin izan zituen negoziaketetan artekari lanak egin zituen.

Jose Bidegainen ehorzketak heldu den osteguneari iraganen dira, Omizepeko elizan, goizeko hamaikak eta erditan.

Iragan igande goizean, bestalde, Ramuntxo Lafitte eta Anthony Beaudour Urepeleko gazteak auto baten kontra egin zuten mobiletarekin Aldudeko bideetan (Nafarroa Beherea). Ramuntxo gazteak bizia galdu zuen, eta Anthony bere laguna larriki zauritua da oraino.

Motor gidari bat hil da Erandion

Atzo goizean, berriz, beste motor gidari bat hil zen, Bizkaian, Erandion, C-6311 errepidean, Motorraz kamioi baten kontra talka egin zuen, eta kolpearen ondorioz hant bertan hil zen gaztea.

CFDT, FO, CCOO, UGT, ELA eta LAB SINDIKATUEK BAT EGIN ZUTEN EUROPAR MUGIMENDUARI JARRAIKI

Donibanetik Erreenteriara, kamioilariek bost orenez blokatu zuten atzo autobidea

■ Europako Batasuneko kamioilariendako araudi bateratua galdegin zuten euskal garraiolariek

■ 48 oreneko lan astea galdegin zuten garraiolariek, eta gaur egun astean 90 oren ere egiten dituztela azaldu

■ Kamioilarien lan baldintzak gero eta okerragoak direla eta horrek osasunean eta istripuetan izan dezakeen eragina salatu zuten

Hur Gorostiaga / Biriatu

ZAZPI kilometroko ilara Baiona aldera eta bertze hiru kilometrokoa Donostia aldera; mugaz bi aldeetako kamioilariek bost orenez goiti blokatu zuten atzo Donibane-Lohizune (Lapurdi) eta Erreenteria (Gipuzkoa) bitarteko autobide zatia. Europa osoan iragarritako zegoen gisan, estatuen mugak gaindituz alde bateko zein bertzeko garraiolariek bat egin zuten Europa guzira araudi bateratua galdegiteko.

Ekimen horretan, CFDT, FO, ELA, LAB, CCOO eta UGT sindikatueta kideek parte hartu zuten. Ipar Euskal Herriko CFDTko kamioilariak izan ziren lehenak mugan, goizeko seiak irian. Ondotik berriz, FO, ELA eta LAB eta urrunagotik heldu ziren CCOO eta UGTko kideak hurbildu ziren.

«Europa sozialaz hainbertze hitzaldi entzuteaz aski dugu. Legeak behar ditugu, araudi arrunt aplikagarri eta beteko direnak», zioen Christian Laflaquière CFDTko kideak. «1993tik Europako Batasunak arau batzuk finkatuak ditu lan denborari buruz, baina kamioilarien kasuan ez dago halakorik. Geroztik zain gaude eta ez da deus heldu», erran zuen Laflaquierek.

«Nekeak hil egiten du»

«48 orduko lan astea eskatzen dugu, errepide eta pausa orduak barne», gehitu zuen Pello Otegi ELAko kideak. *Nekeak hil egiten du* hainbat hizkuntzatan ageri zuen papera eskuan zuela.

Izan ere, gaur dira biltzekoak Europako estatueta garraio ministroak, eta iragarri dituzten neurrien artean, astean 78 ordu arte lan egitea agertzen dela salatu zuten. «Gaur egun atzerazineko garaipen gisa genuen igandetan ez lan egin beharra, astean gutienik 24 orduko pausaldia izatea. Egun aldiz,

BOB EDMÉ

CFDT, FO, ELA, LAB, CCOO eta UGT sindikatueta kideak batu ziren atzo Biriatuko mobilizazioan.

dena aldatu nahi dute eta kamioilari batek igande arratsan has dezake lana, ondoko igande goizean bukatzeko. Ez eta gau bat bera ere familiarekin», oldartu zen Lafla-

quiere. «Errentagarritasunaren izenean, kamioilarien lan baldintzak geroz eta okerragoak dira eta horrela ez daiteke segi», gehitu zuen, kamioilarien osasuna eta bizitza

arriskuan ezartzen zela azpimarraturik.

UGT sindikatuko Pedro Angulok «abisua» zela ohar-tarazi zuen. «Hirugarren aldia da halako mobilizazio

bat egiten duguna. Laugarrena okerrago izanen da», azpimarratu zuen Angulok, inguruan sindikatu kideen artean zegoen giroaren adierazgarri.

Mobilizazioak Europa osoko errepideetan

Europako hainbat mugatan egin zituzten mobilizazioak kamioilariek, Europako Garraiolarien Federazioak deituta. *Nekeak hil egiten du* lelopean, euren lan astearen murriztea eskatzen zuten beste aldarrikapenen artean.

Espanian, La Jonquerako eta Le Perthusen mugetan kamioiek errepidea blokatu zuten ordu batzuetan, eta noizean behin ibilgailu partikularrei zabaltzen zieten. Frantziar Rekkemen eta Estrasburgen eragin zituz-

ten blokeo handienak, Frantzia eta Alemania arteko trafikoa oztopatuz.

Italian, kamioilariek euren eskaerak jasotzen zituen informazio agiria banatu zuten; ez zuten trafikorik gelditu.

Portugalen, Vilar Formoso, Vilar de Santo Antonio egin zituzten garraiolariek ekintza nagusiak. Hala ere, bi muga horietan ez zen trafikoa arazo handirik izan, kamioiak eta auto partikularrak gelditu eta gidariei aldarrikapenak azaltzen zituen

agiri bat banatzera mugatu baitziren.

Erresuma Batuan, manifestazioetan bildu ziren milaka kamioilari, lanaldi laburragoen eske, eta Europako euren lankideei elkartasuna erakusteko asmoz.

Belgika eta Luxenburgoko errepide eta mugetan ere bildu ziren kamioilariak, batik bat ekintza informatiboetan. Hain zuzen, Belgikan, istripu larri batean kaltetutako kamioi bat erakutsi zuten garraiolariek, ordu gehiegiz lan egiteak dakartzan arris-

kuen adibide. Atzo arratsan Isabelle Durant Belgikako Garraio ministroarekin biltzekoak ziren sindikatueta-ko ordezkariak.

Luxenburgon atzo hainbat ekintza egin zituzten arren, kamioilariek gaurko iragarri dituzte mobilizazio indartsuenak. Gaur goizean hiru orduz herrialdeko muga guztiak ixtekoa asmoa dute, hain zuzen Luxenburgon bertan ordu horretan egingo baitute bilera Europako Batasuneko Garraio minis-

Zalaparta giroan ekin diote Frantziako diputatuek 'Aubry legearen' aztertzeari

35 orduz iritzi kritikoak dauzkate oposizioak eta ezkerreko gehiengoko zenbaitek

Allande Sokarros / Baiona

Girorik ez da eskas izango urriaren 19a arte, ordu arte eztabaidatuko baita Aubry lege proiektuaren inguruan. Martine Aubryk bide hertsitik ibili beharko du bere legegaiaren «koherentzia» gordezko, eskuineko oposizioaren arbuioaren eta ezkerreko gehiengoaren barruko kritiken artean. Oinarritzko testuaz gain, guztira 600 lege zuzenketa aztertuko dituzte diputatuek.

ESKUINEKO oposizioak aspalditik iragarria zuen borroka gogorrari ekinen zio-la 35 orduko lan astearen bigarren legea Legebiltzarrean aztergai zen lehen egunetik, eta halaxe izan zen atzo. Izan ere, DL, RPR eta UDF alderdiek hiru prozedura mozio prestatuta dauzkate, bigarren Aubry legegaiaren azterketa atzeratzeko asmoarekin. Eskaera horiek ez dute, haatik, onartuak izateko inolako aukerarik, ezkerreko gehiengoak kasu hone-tan bat egingo baitu mozioak atzera botatzeko.

Hargatik, ezker askotariko gehiengoak ez du jarraituko bat-egite horretan, alderdi komunistak (PCF) eta ekologistak (Berdeak) lege zuzenketa ugari aurkezteko asmo-tan baitaude, «legegaiaren hobetzeko» helburuarekin.

Komunistek, esaterako, ez dute batere ontzat hartzen enpresen gaineko karguen gutxitzea ez dadin lanpos-tuak sortzeko betebeharrarekin baldintzatua izan. PCFk, gizarte arazoetako batzorde-an izandako bozketan, lege-

JACQUES BRINON / AP

Martine Aubry atzo, Frantziako Legebiltzarrean, 35 orduko lan astearen bigarren legearen eztabaidan.

gaiaren aurkako botoa eman zuen, eta Legebiltzarreko saioan halaber jokatzeko mehatxua egin du. Berdeek ere ez diote ezkerreko politika baten itxura handirik antze-maten Aubry lege proiektuari, eta alde horretatik hobetzeko xedez, 70 lege zuzenketa aurkeztu gogo dituzte.

Strauss-Kahn: «Hazkuntza ez da nahikoa»

Eskuineko oposizioak, berriz, legegaiaren aurkako jarrera azaldu du, «lege anti-ekonomiko bat» sortaraziko duela argudiatuta. Hala, Alain Madelin Demokrazia Liberala (DL) alderdiko presidentek

esan zuenez, «lege horren aurkezteak agerian ezartzen du Frantziako gizartearen arkaismoa».

«Mundu zabaleko herri bakar batean ere ez dago horrelako hausturarik enpre-sen eta gobernuaren artean; herri bakar batean ere ez da aurkeztu lan denboraren murrizteko lege hertsakorrik; barregarria da, zinez». Hor-taz, DLko buruak gaineratu zuenez, «2002 urtean alter-nantziarik bada, lege hori desegin-gu dugu».

Kritika horiek guztiak ikusi-ta, Dominique Strauss-Kahn Ekonomia eta Finantza ministroak hauxe eman zuen aditzerat atzo: «Lege hau, ziu-raski, hobetu daiteke, bere

oreka kolokan ezarri gabe, haatik». Strauss-Kahnen iri-tzian, hala ere, «kalerat jais-teak ez dezake, ordea, testua-ren aldaketarik eragin, eta legea onartua izango delarik egonezin hauek guztiak bare-tuko dira».

Frantziako Lantegien Mugimenduak (MEDEF) plazara-tutako arbuioari dagokionez, berriz, hauxe esan zuen Strauss-Kahnek: «Aurrera-kuntza sozial bat gertatu den aldi oro ugazabek diskurtso bera izan dute». «Azken bate-an lege hau nahitaezkoa da gure herriarentzat», azaldu zuen, zeren eta «hazkundeak asko egiten badu ere langabe-zia gutxiarazteko, bera baka-rrik ez da nahikoa».

Eusko Jaurlaritzak %1,8 igo die aurtun soldata funtzionarioei

■ *Langile publikoen erosteko ahalmenarentzat kaltegarria dela esan du ELAk*

Efe / Gasteiz

EUSKO JAURLARITZAKO langileek %1,8ko soldata igoera izango dute aurtun, Gasteizko Gobernu Kontseiluak atzo hala onartuta. Josu Jon Imaz Jaurlaritzako bozeramaileak az-pimarratu duenez, igoera hori legeak aurtengo ekitaldirako baimentzen duen handiena da.

EAEko langile publikoek urriko soldatarekin batera jasoko dute urtariletik hona dagokien igoera hori. Jaurlaritzako funtzionarioek, erakunde autonometako langileek, Osakidetza-koek, Ertzaintza-koek eta Justizia Administra-zio-koek jasoko dute. Era-kunde horietako goi maila-ko kargudunek, behin-behineko langileek eta laborek igoera bera izan-goko dute.

ELA sindikatuaren ara-bera, igoera hori ez da nahikoa «kontutan izanda KPIa %2,4 haztea espero dela».

Zenbait helegite kentzeko eskatuko dio Rabanerak Aznarri

Efe / Gasteiz

ARABAKO ahaldun nagusi Ramon Rabanera Madrilgo Gobernu-ko lehendakari Jose Maria Aznarrekin el-kartuko da datorren aste-an, Madril-en. Biler horretan, Arabako Aldundiak onartutako zenbait neurri fiskalen aurkako helegite-ak bertan behera uzteko eskatuko dio Rabanerak Aznarri.

Ahaldun arabarraren hitzetan, aurrerantzean ezinbestekoa izango da neurri fiskalak onartzen direnean EAEko eta Espai-niako administrazioen arteko komunikazioa izatea, eta hala jakinaraziko dio lehendakari espainarrari.

«Foru erakundeetan, pentsatu behar dugu etor-kizunean orain baino zail-tasun gehiago edukiko di-tugula, batzuek lupaz be-girutzen digitelako», esan du.

puntuz puntu

Bigarren legearen ildo nagusiak

■ **Egutegia** • 20 langiletik gorako enpresetan 2000ko urtarri-lean bete beharreko bihurtuko da 35 orduko lan astea, eta 2002rako gainerako enpresetan. Urteko lanordu kopurua ezingo da izan 1.600 ordu baino gehiagokoa.

■ **Ordu estrak** • Egokitze epe bat egingo da, eta lehen urtean 35etik 39 ordua bitarteko ordu estrak %10 gehiago or-dainduko dira.

■ **Gutxieneko soldata** • SMIC gutxieneko soldata jasotzen duten langileei ez zaie jaitsiko soldata, legez 39 ordutik 35erako ezberdintasun osagarria enpresek ordainduko baitute. Kontratu berrietan ere berdín jokatu-ko da, eta hori indarrean egongo da 2005eko uztaila arte.

■ **Zuzendaritza alorretan** • Enpresetako agintari koadroei ez

die eragingo lanaldiaren murrizteak, baina maila txikiago guztiei bai. Kasu horretan lanaldiaren murriztea egunka zenbatuko da; guztira gehienez 217 lanegun izango dira urteko.

■ **Zergen murrizketa** • Lege berria aplikatzen duten enpre-sentzat kotizazio sozialen murrizketa bat jasotzen du bigarren lege honen 11. artikulua. Hala ere, lehen lege-arekin ez bezala, laguntzak ez daude enpleguaren sorre-rak eta lanpostuen mantetzeak baldintzatuta. Lagun-tzak: Urteko 21.500 libera (3.277 euro) gutxieneko sol-data (SMIC) jasotzen duten beharginentzat; urteko 4.000 libera (607 euro) SMIC 1,8 aldiz irabazten duten langileentzat.

Eusko Jaurlaritzak 11 urtetan industriako okupazioa hamabi puntu jaistea espero du

Lanpostuen %31,8 industrian daude egun, eta 2011 urtean %20 izango dira

Felix Iriarte / Gasteiz

Industriak gero eta lanpostu gutxiago emango ditu EAEn. 1985. urtean, enplegua ia erdi bana zuten industriaren eta zerbitzuen artean

—%40,8 eta %48,4, hurrenez hurren—, baina industriari lotutako zenbakia jaitsiz joan da, urteak pasatu ahala. Eta joera hori ez da aldatuko, Jaurlaritzak egin dituen aurreikuspenen arabera. 2011 urte-

an, industriak lanpostu guztien %20 besterik ez du eskainiko, 170.000 lanpostu inguru. Gaur egun enpleguaren %31,8 eskaintzen du industriak. Langabezi tasa %11koa izatea espero da.

INDUSTRIAK gero eta lanpostu gutxiago eskainiko ditu datozen urteotan. Langabezi tasa Europako herrien neurrira egokituko bada ere, industriari esker ez da izango, gero eta langile gutxiago bilduko baititu, Jaurlaritzak egin dituen aurreikuspenek erakusten dutenez.

Jaurlaritzak enpleguari buruzko txostena egin du Gasteizko Legebiltzarrean eztabaidatzeko, eta, bertan ageri denez, 2011. urtean lanpostuen %20 bakarrik eskainiko ditu industriak.

Okupazioaren atzerakada —%40,8 1985. urtean, %30,1 1999an eta %20 11 urte barru— moteldu egingo dela dio Jaurlaritzaren txostenak, ez dela aurreko urteetan izandakoaren parekoa.

Hiru arrazoi eman ditu atzerakada geldo hori uleratzeko: industri jardueraren eguneratu beharra onartzea; prozesuak eta jarduerak kanpora ateratzeko joera gero eta handiago izatea; eta, azkenik, industri enpresa traktore garrantzitsuak sendotu eta finkatu izana.

Zerbitzuen sektorea, aldiz, handitu egingo da. Jaurlaritzak ez du zehaztu zenbat espero duen handitzea, baina horren arrazoiak argitu ditu. «Gizarte gero eta konplexuago honek gero eta

zerbitzu berri gehiago behar-ko ditu, eta azaldu diren joera soziodemografikoek ere horretara bultzatuko dute», dio txostenak.

Guztira 850.000 lanpostu eskainiko dira 2011. urtean, eta langabezi tasa %11koa izatea espero du Jaurlaritzak, Europako beste herrien antzera. Zerbitzuen gorakadak eta industriaren murrizketak ere Europaren itxura emango du.

Okupazioaren ikuspegia

Industriak atzera egiteak gero eta obrero gutxiago izatea ekarriko du. 1981. urtean EAEko bi okupatutik bat obreroak sailean sartzen zen. Orain, industri birmoldaketa, teknologi berrien sarrera eta jarduerak kanporatzeko saioen ondorioz, %37 besterik ez da obreroen kopurua.

Joerak bere hartan segituko du, motelduko bada ere, eta 2011. urtean obreroen multzo profesionalari lotutako lanpostuen pisua enpleguaren heren bat izango da. Beherakada handiagoa ez izateko arrazoia, ordea, enpresek doikuntza prozesua eginaz edukiko dutela izango da.

Okupazioan gero eta pisu gehiago izango dute kualifikazio handiko lanpostuak.

Medikuek, ingeniariak eta ekonomialariek osatuko duten multzo honek 50.000 lanpostu eskainiko ditu 11 urteren buruan.

Okupazio «tradizionalak» jardueren hazkunde handiagoaren edo txikiagoaren arabera joango dira aldatuz, eta 200.000 pertsona inguruko okupazioa sortuko dute, enplegu osoaren %25 inguru.

Jaurlaritzako aurreikuspenen arabera, beraz, oraingo pisu bera edukiko dute.

Industriako langileekin batera, lanpostu gutxiago sortuko da lehen sektorean, ehungintzan eta arte grafikoetan. Gain behera doazen okupazioak dira. Aurreikuspenen arabera, 26.000 eta 33.000 lanpostu bitarte sortuko dira, enpleguaren %3.

EEBBetako interes tasak bere hartan utzi ditu Erreserba Federalak

Agentziak / Washington

ESTATU BATUETAKO interes tasak %5,25ean uztea erabaki zuen atzo Erreserba Federalak, espero zen bezala, inflazioa igotzeko arriskurik ez dagoelako ustean.

Erreserba Federalak bi aldiz igo ditu interesak aurtun; iragan ekainean eta abuztuan, hain zuzen ere.

Europako eta New Yorkeko burtsek gora egin zuten atzo, EEBBetako tasak ez igotzea espero baitzuten. Inbertsoreen ustez, diruaren prezioa igotzea kaltegarria izango litzateke une hauetan, maileguak garestitu eta kontsumoa moteldu egingo lukeelako.

Emakumeen partaidetza

■ EMAKUMEEN partaidetza gero eta nabariagoa izango da lan merkatuan. Jaurlaritzaren kalkuluen arabera, 2011. urtean lan egingo dutenetatik %47,8 emakumezkoak izango dira. 1996. urtean kopuru hori %36,3 zen, eta 1981. urtean %23,6 besterik ez.

Emakumeak lan merkatuan sartzeko arrazoietako bat zerbitzuen alorrak gora egitea da. Zerbitzu-gizarte bilakatzeko joerak lagundu egingo dio emakumeari.

Hirugarren sektoreak,

hala ere, 2011. urtean ez du sortuko orain baino lanpostu gehiago. Emakumeak dauden sektorea da gehienbat —zerbitzu pertsonaleko langileak, jatetxe eta tabernetako zerbitzariak edo dendetako saltzaileak—, eta 230.000 lanpostu sortzea espero da, enpleguaren %26,9.

Gizonezkoen jarduera tasa ez da asko aldatuko, baina 25 urtetik beherakoena tasa jaistea espero da, hortik gorakoena orerako.

MCI WorldCom-ek Sprint erosi du 129.000 milioi dolarretan

Orain arte egindako enpresa erosketarik garestiena da

Agentziak / New York

EEBBetako telekomunikazio alorreko bi konpainiak inoiz egindako enpresa erosketarik garestiena gauzatzeko akordioa lortu dute: MCI WorldCom-ek Sprint erosi-

ko du 129.000 milioi dolarretan, hau da, 20,12 bilioi pezeta edo 805.000 milioi liberatan. Bategitea ez da gauzatuko datorren urte erdia arte, monopoliorik izan ez dadin Europako eta EEBBetako agintarien oniritzia behar baitu.

Bernard J. Ebbers MCI WorldComeko presidentea hizketan eta William T. Esrey Sprinteko entzuten, atzo bategitea aurkezteko ekitaldian.

BEBETO MATTHEWS / AP

MCI WORLDCOM EEBBeta-ko telekomunikazio alorreko bigarren konpainia nagusia da, eta Sprint hirugarrena. Enpresa erosleak atzo jakinarazi zuenez, Sprinten akzio bakoitzeko 76 dolar ordainduko ditu. Horrez gain, Sprintek telefonia mugikorrenako duen enpresa filiala ere bereganatuko du MCIk, baita haren zorra ere. Guztira aipatutako 129.000 milioi dolarretara helduko da salerosketaren balioa.

Erosketaren ondorioz sortuko den konpainiaren izena

WordCom izango da. Haren Administrazio Kontseiluko presidentea William Esrey izango da, orain arte Sprinteko presidentea izandakoa. Kontseilari-ordezkarik eta exekutibo nagusia, berriz, MCI WorldComeko presidentea Bernard Ebbers izango da.

WordCom lehia bizian ariko da AT&Tekin, berau EEBBetako telekomunikazio alorreko enpresa nagusia baita. Bat egindako bi enpresen artean telefonia merkaturaren %30 inguru bereganatuko dute.

Nolanahi ere, bategitea ez da 2000. urteko bigarren hiruhilekoa arte gauzatuko, EEBBeta eta Europako agintaritzen oniritzia jaso behar dutelako, sor litezkeen monopolioak eragozteko.

Sprintek beste erosketak eskaintza bat jaso zuen igandean bertan, BellSouth-ek egindakoa. Eskaintza hori dirutan MCIna baino hobea bazen ere, Sprinteko zuzendariak azken hori hobetsi dute, bi enpresa hauen negozioak bateragarriagoak direlako.

laburrean

■ CCOOk aurten 7.000 langaberi lagunduko die enplegatzeko Forem zerbitzuaren bidez

CCOO sindikatuak kudeatzen duen enplegu zerbitzuak, Forem izenekoak, 6.000 langaberi lagundu zien enplegua aurkitzen 1998. urtean, eta aurten kopuru hori 6.996ra iristea aurreikusi du Jose Luis Ruiz CCOOk prestakuntza arduradunak. Foremek INEM erakundearekin hitzarmena dauka enplegu politika aktiboak eskaintzeko, hau da, langabeei argibide, prestakuntza eta laguntza emateko. INEMek langabeen %20 Foremera bidaltzen ditu zerbitzu horiek jaso ditzaten.

■ Pasaia-ko portuak 3,5 milioi tona merkantzia garraiatu ditu aurten iraila arte

PASAIKO portuak 3,5 milioi tona merkantzia garraiatu ditu aurten lehengo bederatzi hilabeteetan, iazko epealdi berean baino %21 gehiago. Garraio horren %80 porturatuak merkantziak izan dira, eta %20 ontziratuak. Horrek adierazten du Pasaia-ko portuaren jardueraren nagusia inportazioa dela. Gehien garraiatutako merkantziak txatarra eta altzairugintzako produktuak dira, 991.000 tona eta 735.000 tona hurrenez hurren.

■ EAEko abeltzainek ez dute isunik ordaindu behar izango kuota gaintzeagatik

BEHI esnea ekoizten duten EAEko abeltzainek ez dute isunik ordaindu behar izango ekoizpen kuota gaintzeagatik. Gasteizko Nekazaritza Sailak adierazi duenez, Madrilgo Gobernuak onartu egin du EAEk bertako abeltzainen artean esne kuota banatzeko eskumen osoa duela, Espainiako Auzitegi Konstituzionalak hala erabaki duelako.

MIREN SAEZ

KEseko kideak EAEko lehendakariarekin

Javier Mongelos Kontseilu Ekonomiko eta Sozialeko presidentea eta Javier Hernandez idazkari nagusia Lehendakariaren zuzendaritzan zirenekin atzo arratsaldean. Bileraren helburua Juan Jose Ibarretxe lehendakariari 1998an kontseiluak eginiko lanaren txostena azaldu eta eskura ematea izan zen.

Burtsa

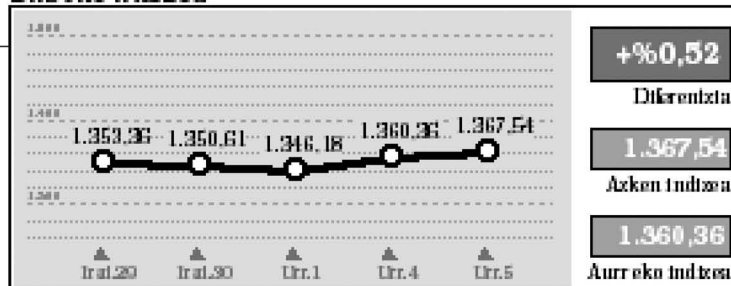
• J.B. ANDUEZA •

Hitz-aspertuan

Hitz-aspertuan, zurrumurruak komentatzen pasatzeok egun aproposa izan zen atzokoa. Zergatia? Arratsaldeko 20:00etan jakitekoa zela Estatu Batuetako Erreserba Federalak dolarraren interes tasak igotzeari buruz zer erabakitzen zuen, eta noski horrelako kasuetan, Gre-enspanek zer esan zain, ez

da komeni arrisku handirik hartzea. Irabaziak izan ziren, hala ere, besteak beste, ohiko ditugun zurrumurruek inguruan. Batetik banka sektorean (ikus eskuinaldean), eta bestetik loditu eta argaltzen maisu den txerriaren eskutik, Telepizzaren eskutik, alegia (+%4tik gora irabazi zuen atzo).

Bilboko indizea

Dibisen merkatua

	1 Euro
Pezeta	163,386
Libera	6,55
Dolarra (xxm)	1,0686
Libra Esterlina	0,6456
100 Yen japoniar	1,1398

Beste indizeak

	Indizea	%
New York (Dow Jones)	10.455,37	+0,52
Tokio (Nikkei)	17.784,15	+0,12
Madrid (IBEX-35)	9.656,30	+0,58
Paris (CAC-40)	4.661,13	+1,26
Londres (FTSE 100)	6.084,50	+0,52
Frankfurt (DAX-XETRA)	5.301,85	+1,50
Milano (Milan)	23.905	+0,29

■ NH hotel enpresak EEP bat (Erroste Eskaintza Publikoa) aurkeztu du Sotogrande enpresaren akzioen gainean. Akzioen %100 eskuratzeko asmoa du.

■ Prentsa arrosaren itxura hartzen ari dira azken egunotan burtsako kronikak. Ezkontza eta banatze zurrumurruek Guinness errekorra izango dute ziur aski BBV (+%1,93) eta Argentariak (+%3,53).

Txetxenia

Gerra Kaukason

LURRALDEAREN HEREN BAT KONTROLPEAN DUELA ETA OSOA ESKURATU NAHI DUELA IRAGARRI DU MOSKUK

Txetxeniak gerra egoera deklaratu du errusiarren aurka armada erabiltzeko

■ Errusiarren aurkako borroketan gerrillariak eta zibil armatuak aritu dira txetxeniarren aldetik, baina ez soldaduak

■ Terek ibaia arteko lur lauak menpean izan arren, Putinek iragarri du «terroristak akabatu arte» borrokatuko direla

■ Lehen aldiz, Errusiako lehen ministroak aitortu du azken asmoa dela lurralde matxinatua berreskuratzea

Erredakzioa / Donostia

GERRA egoera deklaratu zuen atzo arratsaldean Aslan Maskhadov Txetxeniako presidentea, eta errusiarren aurka armak hartzeko eskatu zien bere herritarrei. Duela hamar egunetik Txetxenia gerra zegoela garbi egon arren, deklarazio horrek eka- rriko du Txetxeniako Armada borrokan sartzea. Izan ere, orain arte errepublika inde- pendentista horretako ipa- rraldean Errusiako tropei au- rre egin dietenak ez ziren sol- daduak, Gobernuak kontrolatzen ez dituen gerri- llariak eta zibil armatuak bai- zik. Legebiltzarrak gaur ezta- baidatu beharko luke gerra deklaratzeko duen ala ez.

Txetxeniako Armadak 10.000 lagun inguru ditu eta beste hainbat lirateke errepu- blikan zehar barreiatuta dau- den gerrillariak. Errusiako Armadak 34.000 soldadu bi- dali ditu.

Maskhadovek azken unea arte itxaron du gerrarako deia egiteko, gatazka era bake- tsuan konpontzeko itxarope- na baitzuen. Groznin bilduta- ko kazetariei, Maskhadovek esan zien ordu erdiko elka- rrizketa bat izango balu Boris Jeltsin Errusiako presidente- arekin gerra bukatuko litza- tekeela. Moskuko Gober- nuak, oster, ez dio legiti- miterik onartzen Maskhadovi beraiekin negoziatzeko, eta beraien aldekoen gobernu bat osatu nahian dabil. Maskha- dovek irabazi zituen 1997an lehendakartzeko hautes- kundeak Txetxenia.

Heren bat errusiarren kontrolpean

Vladimir Putin Errusiako le- hen ministroak berak iragarri zuen atzo Armadako unitate- ak Terek ibaiaren ertzerat iri- tsi direla eta, hortaz, Txetxe- niaren herena dagoeneko be- re kontrolpean daukatela.

SERGEI SNOPOV / EPA

Iheslari txetxeniarrak, Inguxetiarako bidean.

Terek ibai horrek aldeaz alde zeharkatzen du Txetxenia, eta Errusiako Armadaren le- hendabizirikiko helburua zen bertaratzea. Horretarako, haatik, gogor borrokatu be- har izan ziren txetxeniarrak gu- dukarien aurka, Xervlionnaia hiriaren inguruan. Eskualde horretan egon dira, hain zu- zen, astelehenaz geroztik gu- duka bortitzenak. RIA berri agentziak Groznitik jakin zuenez, Terek ibaira heltzeaz gain, armadak lortu zuen ha- ren gaineko zubi baten kon- trola hartzea.

Datozen orduetan, armada federalaren erasoaldia ingu- rune horretan gelditzen bada, argi izango da Moskuren hel- buru nagusia zela Xelkovsa- kaia eta Naursakaiako distri- tuak bere mendean hartzea, seguritate eremu bat osatze- ko. Haatik, Putinek telebistan aditzera eman zuenez atzo, «seguritate hesi baten eratzea ez da oraingoz bukatu, ezta gutxiago ere; azkenengo hel-

burua da terroristekin erabat akabatzea eta euren baseak Txetxenia osoan suntsitzea».

«Lurralde matxinatua» berreskuratzea

Hala ere, atzo arratsaldean Putinek lehen aldiz adierazi zuen bere helburua zela «ma- tinatutako lurraldea Erru- siaren botere konstituziona- laren menpe berriro jartzea». Beste hitz batzuetan esanda, Txetxenia independenteare- kin amaitzea. Lehen minis- troak zehaztu zuenez, «Erru- siako herritarrak babesteko dihardugu, bakean eta segu- ritatean bizitzea merezi bai- tute; hala, bakea arriskuan jarria bada, gogor eta azkar behar dugu ekin».

Anartean, Errusiako arma- dari buru egin dioten txetxe- niarrek galerak jasanarazi dizkiote, nahiz eta Putinek 4 hil eta 22 zaurituen balantze bat baino ez zuen iragarri azken 24 orduetako.

Gerra Kaukason

J. Arriola

Mosku, iheslariak bereganatu nahian

■ TXETXENIAKO iparraldea bere kontrolpean hartuta, herri horren bitan zatitze- ko estrategia bultzatzeko aukera izango luke Mos- kuk. «Txetxeniako biztan- leak gaizkileez nazkatuta daude; ez dute nahi terro- ristak euren artean egon daitezen eta horretan la- guntza emango diegu», erran zuen atzo Vladimir Putin Errusiako lehen mi- nistroak. Bezperan, hain zuzen, bonbardaketen on- dorioz eta armada federa-

laren erasoagatik Txetxe- niatik ihes egin duten errefuxiatuentzako ba- tzorde baten sorrera ira- garri zuen. Putinek hitz eman zuen, halaber, agin- te zibil eta militarrek be- rreratuko direla eta erabil- gai ezarriko eskolak eta ospitaleak. Azkenik, sol- data eta erretiro sariak or- dainduko ditu Moskuk. Agintza hauekin, Putinek espero du 118.110 errefu- xiatuak bere menpeko Txetxeniara itzultzea.

Kultur S i k ruz
I un ut k unk r

Austria bat dator Haider «neonazia» ez dela azaltzean

Hango alderdi politikoek «kanpoko prentsaren histeria» gaitzetsi dute

Erredakzioa / Donostia

Joerg Haider-ek aurreko igandeko hauteskundeetan izandako arrakastak hautsak harrotzen segitzen du Austrian. FPOE eskuin-muturreko alderdiak bigarren postua lortu zuen boz horietan xenofobian oinarritutako kanpaina egin eta gero. Alderdi guztiak, hala ere, Haider «eskuineko populistatzat» jo dute; ez, ordea, «neonazitzat».

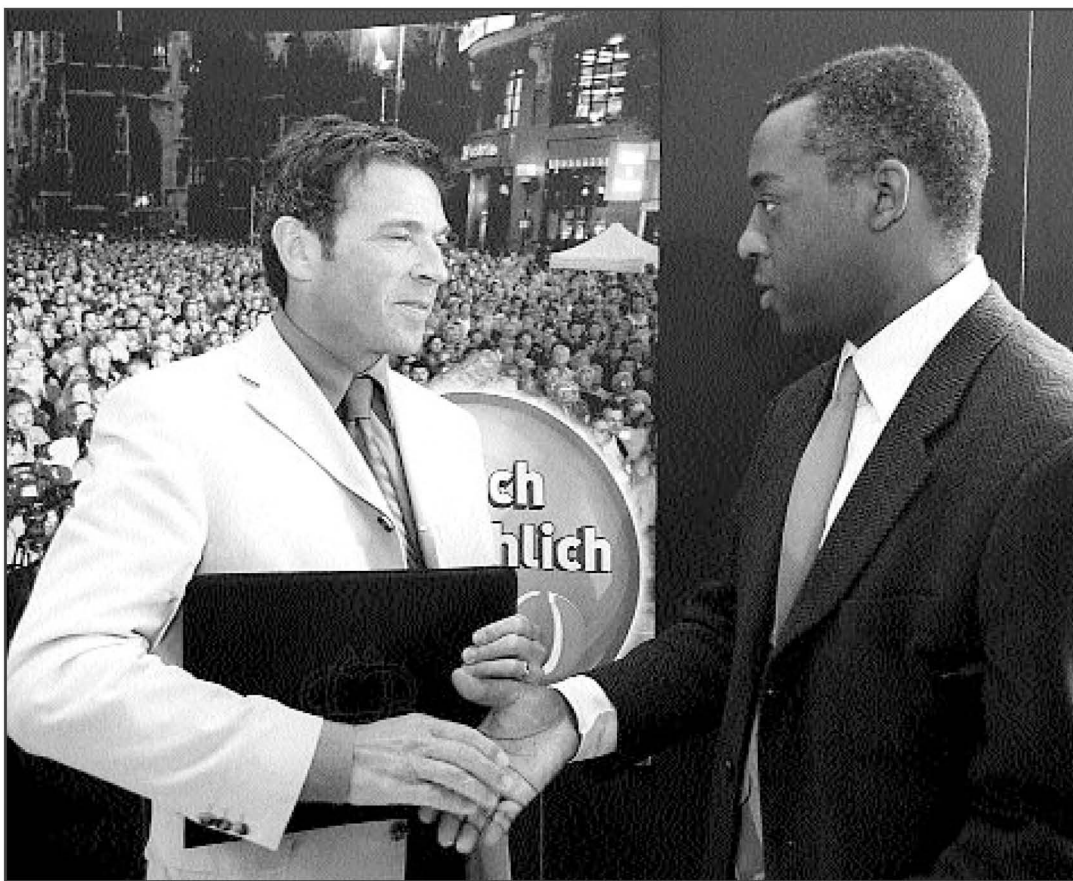
AUSTRIAKO politikariek bat egin dute «kanpoko prentsaren histeria» salatu eta Joerg Haider eskuin muturreko politikaria neonazia ez dela azaltzean. Eskuin zein ezkerreko taldeak, ñabardurak ñabardura, aho batez mintzatu dira euren herriaren irudia Europaren aurrean garbitzeko.

Viktor Klima kantzilerra izan da lehena Haiderren aukera hobetsi duten herritarrek defendatzen. «FPOEri botoa eman dioten milioi bat hautesle baino gehiago ez dira naziak», esan zuen atzo Vienan SPOEko buruzagi eta orain arteko gobernuburuak.

Berdin antzean mintzatu da Peter Kostelka sozialdemokraten talde parlamentarioko burua: «Atzerrian izandako erreakzioak ez dira fede onekoak. Haiderrek adierazpen ergelak egin ditu erregi-

men naziari buruz, baina ez da neonazia. Eskuineko populista da Haider, familian aurrekari naziak dituen». Kostelkaren arabera, Haider «neonazia izan zitekeen 1938. urtean, baina denborak aldatu egin dira, eta bere lehen helburua Austrian boterera ailegatzea da. Hau eginezina litzaioke neonazi huts bati».

Igandeko hauteskundeetan SPOE, Klima eta Kaselkaren alderdia, lehen postuan kokatu zen, boto guztien %33,4rekin. Sozialdemokratek sei aulki galdu zituzten parlamentuan, eta ordura arte bigarrena zen Alderdi Popularrak (OEPV) kontserbadore-

RUDI BLAHA / AP

FPOEko buruzagi Joerg Haider, EEBBetako ABC telebistako kazetari James Blue agurtzen Vienan.

ak hirugarren lekua lortu zuen. SPOEek ez du Haiderrekin gobernua osatu nahi eta OEV-Prekin zuen gobernu koalizioari eustearen aldekoa da. Hori hala izanda ere, SPOEek ez du Haiderren balio politikoa guztiz baztertu, Koselkaren hitzetan: «Haider gizon argia da, eta gutxienez botoen %15 lortuko lituzke erraz asko Europako edozein demokraziatan».

Austria

■ ■ ■ Politikarien arabera, Austria ez da neonazia, «herriarren %70ek Haiderri botoa eman ez diotelako»

Austriako Berdeen buru Alexander Van der Bellen

bera ere zorrotz aritu da Haiderren arrakastari behatu eta Austriako bizilagunen laurdenak teoria neonaziekin bat datozela esan dutenen kontra.

Van der Bellenek «kanpoko prentsaren histeria» salatu egin du, eta jarrera horrek bat baino gehiago harritu du Austrian, Berdeen jarrera Joerg Haiderren aurka beste edozein alderdi politikorena baino nabarmenagoa izan baita beti.

OEPVko idazkari nagusi Maria Rauch Kallatek, bestalde, Austria demokrazia dela agertu du, «non %70etik gora herriarrek Haiderri botoa eman ez dioten».

Waldheim aferaren mamua

Austriako prentsak Haiderren garaipenak Waldheim aferaren errepikapena eragingo ote duen beldurra agertu du. 1986-92. urteak bitartean Austria isolatuta egon zen nazioarteko politikagintzan Kurt Waldheim bere lehendakariaren iraganagatik. Presidentea bigarren mundu gerran Wehrmacht alemaniarreko ofiziala izan zela jakin zen, eta horrek eskandalu itzela sortu zuen.

Orain, Haiderren arrakastaren ondorioz Austria antzeko egoerara bihurtu litekeela uste dute zenbaitek.

ALASTAIR GRANT / AP

26 hildako Londresko tren talka ikaragarrian. Bi trenek elkar jo zuten atzo goizean Londresen, Paddington geltokitik hurbil. Atzo arratsaldean hogeita sei ziren ezbeharrean hildakoak, baina kopurua igo daiteke, 150 zaurituen artean 25 larri daudelako. Istripuak berriro piztu du Erresuma Batuko trenbideei buruzko polemika, duela bi urte beste zazpi lagun zendu baitziren inguru horretan bertan. Biktimen abokatuen arabera, trenbideak eta konpainiak guztiz pribatu izateak okertu egin du haien egoera, eta istripu txikiak eta atzerapenak ohikoak bihurtu dira.

ADRIAN DENNIS / EPA

Ipar Irlandako bake prozesua arriskuan dagoela onartu du Mitchell bitartekariak

Adamsek ez du aurrerapausorik espero UUPren asteburuko biltzarra arte

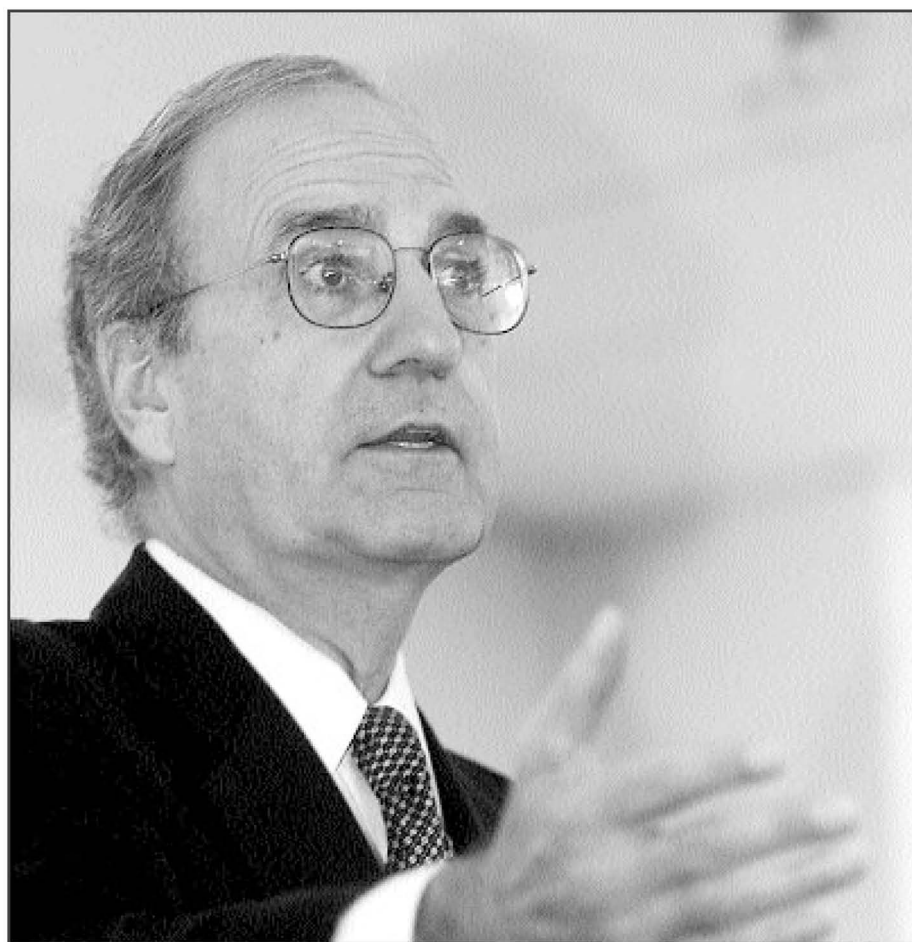
Erredakzioa / Donostia

Ipar Irlandako bake prozesua kinka larrian dagoela ziurtatu zuen atzo George Mitchell bitartekariak. Estatu Batuetako senadore ohiaren arabera, bake elkarrizketek aurrera egiten ez badute zer gertatuko den iragaritzea ezinezkoa da. Prozesuaren porrot arriskuaz mintzatu da Gerry Adams Sinn Feineko buruzagia. Aurrerapausorik ez du espero UUP alderdi unionistak asteburu honetan egingo duen biltzarra arte.

BELFASTEKO Stormont gazteluko negoziazioetan berriro murgildu aurretik, Mitchelllek hitzaldi bat eman zuen atzo goizean Dublinen, nazioarteko bankarien aurrean. Horretan, bitartekariak azpimarratu zuen porrot arriskua benetakoa dela. «Prozesua kinkan dagoela esatea ez da, inondik ere, exajerazioa. Benetako arriskua dago aurrera egiten ez badu», adierazi zuen.

Duela hilabete hasi ziren iazko Ostiral Santuko bake ituna berriro aztertzen, baina epe horretan ez dute aurrera egin, Mitchelllek berak onartu zuenez. Alta, Estatu Batuetako senadore ohiak akordio horren aldeko apustua egin zuen: «Akordio hori da aspal-dian bakerako itxaropen handiena. Martxan jartzen ez bada, Ipar Irlandako herritarrek izango duten etorkizuna ez dago aurreraterik».

Iazko neguaz geroztik, prozesua etenik dago, eta desblokeatzeko negoziazio luzeak egin arren, ezer gutxi

George Mitchell bitartekari estatu batuarra, joan den uztailen, Stormontera itzuli zenean.

PETER MORRISON / AP

aurreratu da. Funtsean, UUP alderdi unionista nagusiak ez du onartzen Sinn Fein alderdi errepublikanoari dagozkion bi ministerioak ematea Ipar Irlandako gobernu autonomikoan, baldin eta aurretik IRAk armak entregatzen ez baditu. Argudio hori «bote-rea ez partitzeko aitzakia hutsa» dela erantzun dio Sinn Feinek, armen entrega ez baita gobernua osatzeko baldintza.

UUPren kongresua

Joan den astelehenean, UUP eta Sinn Feineko negoziazio-tzaileak bigarren aldiz elkar-rrizketatu ziren. Bilerak, ordea, ordubete baino gutxia-

go iraun zuen, talde bakoitzak bereari eutsi ziolako. Bilera gehiagorik ez da espero datorren astea arte. Izan ere, hurrengo asteburuan biltzarra egingo du UUPk, eta borroka gogorra espero da negoziazioak erabat uztearen eta jarraitzearen aldekoen artean. Ikusteke dago ere David Trimble unionistaren lidergoa sendotu ala apaltzen denetz.

Sinn Feinen aldetik, ezkor azaldu da Adams liderra. «Ostiral Santuko Ituna sinatu genuenetik urte eta erdi igaro da, baina oraindik ez dira instituzio politikoak martxan jarri, beste neurriak harri horren gainean abian jarri behar diren arren. Krisi

politikoan gaude. Inertziak hil dezake Ituna», ziurtatu zuen Sinn Feineko liderrak astelehenean, *Irish Times* egunkarian.

Bestetik, Ipar Irlandako RUC Poliziak operazio zabala egin zuen atzo Belfast mendebaldean loialisten bonba bat aurkitzeko. Berri agentzia batera egindako deian, Esku Gorriaren Defendatzaileak izeneko talde armatuak ziurtatu zuen taxi bati eraso egin nahi izan ziotela, baina lehergailuak ez zuela eztanda egin eta han utzi zutela. Esku Gorriaren Defendatzaileak iazko udan sortu zuten su-etenaren errespetatzen duten UFF eta LVF talde loialist- etako kritikoek.

Igandeko bozen emaitzak onartuko ez dituela esan du Madeirako presidentek

■ Timorko gaiarekin sozialistek «iritzi publikoa toxikatu» dutela salatu du

Efe / Lisboa

ALBERTO JOAO JARDIM Madeira uharteko presidenteak ziurtatu duenez, bere eskualdeko gobernuak ez ditu onartuko Portugalgo Legebiltzarre-rako bozetako emaitzak. Madeirako lehendakaria PSD oposizioko alderdi nagusiko kide da, eta ezta-baida handia sortu zuen joan den irailean, Ekialdeko Timorreko herriari ez ziola lagunduko iragarri zuenean.

«Ez ditut hauteskundee-tako emaitzak onartuko, iruzurrez beteta baitaude eta iritzi publikoa toxikatu dagoelako Timorri buruz hitz egiteko sortuta-ko propagandarekin», adierazi du Jardimék. Azken hilabeteotan Ekialdeko Timor izan da gai nagusia Portugalen, hauteskunde kanpainaren aurretik, portugese-ek elkartasuna adierazi nahi ziotelako beren kolonia izandakoari.

Jardimen arabera, bote-rean dagoen PS alderdi sozialistak bere probetxu-rako erabili du Ekialdeko Timorreko elkartasuna, eta horregatik iragartzen diote azken inkestek gehiengo osoa. Gai horretan PSD alderdiko buruzagi Jose Manuel Duraore-kin bat egin du Madeirako lehendakariak.

Azken hitzaldietan, Jardimék «okupazioko indar kolonialez» hitz egin du, eta Lisboako kazetariak sartu ditu talde horretan.

laburrean

S E R B I A

■ Oposizioak Draskovicen aurkako atentatuaren tesiari eutsi dio

SERBIAKO oposizioko alderdiek atzo berretsi zuten, Vuk Draskovic SPO alderdiko buruzagiak atentatua jasan zuen igandean. Kamioi bat gainera etorri zitzaion Draskovicen eta bere taldekide batzuen autoei, eta talkaren ondorioz lau lagun hil ziren. Kamioila-riak ihes egin zuen, eta artean ez dago oso garbi atxilotu duten ala ez. Atzo, SPOko 600 lagunek omenaldia egin zieten hildakoei, eta atentatuaren

tesiarri eutsi zion Draskovicek. Oposi-zioko prentsak azpimarratu duenez, kamioilaria hainbat ordu egin zituen geldirik kafetegi batean, baina telefono dei bat jasotzean ekin zion bideari.

T U R K I A

■ Ehun lagun zauritu dira lurrikara batean, hego-mendebaldean

GOIZALDEKO lauretan lurrikara batek astindu egin zuen Marmaris hiri turistikoa, Turkiako hego-mende-baldean. Atzo arratsaldeko datuen arabera, lurrikarak 103 lagun zauritu zituen, baina horien artean bakarra

zegoen larri. Alta, 5,2 graduko lurri-karak izua eragin zuen, abuztuko hondamendi handia gogoan zutelako denek. Abuztuko lurrikararen azken balantzeak dio 15.826 lagun hil zirela.

TXEKIAR ERREPUBLIKA

■ Erregimen sozialistaren aldekoen kopurua handituz doa inkestetan

TXEKIARREN %35ek nahiago dute 1989. urte bitartean izan zuten erregi-men sozialista, gaur egungo demokra-zia parlamentarioa baino. STEM agentziaren azken inkestaren arabera, % 34k nahiago dute oraingo erre-

gimen politikoa, eta % 21ek uste dute biak parekoak direla. KSCM alderdi komunistak ere gora egin du boto asmoetan.

E S P A Ñ A

■ Miravete sarjentuaren kartzela zigorra berretsi du Gorenak

AUZITEGI GORENAK berretsi egin zuen atzo Juan Carlos Miravete sar-jentuaren aurkako 15 urteko espetxe zigorra. 1997an, mozkorturik zegela, Miravetek pistolaz hil zuen Samuel Ferrer kaboa Candanchuko kuartelean.

ISRAELGO ETA PALESTINAKO AGINTARIEK IZENPETU DUTE BI LURRALDE PALESTINARRAK LOTZEKO ITUNA

Gaza eta Zisjordania batzen dituen igarobidea irekitzeko akordioa sinatu da

■ Bi lurraldeak zeharkatuko ditu, eta palestinarrak bertatik igaro ahalko dira datorren astetik aurrera

■ 47 kilometro dituen pasabidea Israelgo agintarien kontrolpean egongo da

■ Segurtasun neurriei buruzko desadostasunak nabari dira bi aldean artean

Erredakzioa / Donostia

ISRAELGO Gobernuak eta Palestinako Aginte Nazionalak (PAN) atzo sinatu zuten Jerusalemen Gaza eta Zisjordania batzen dituen igarobide segurua zabaltzeko akordioa. Lurretik pasatuko den igarobide segurutik ubili ahal izango dira palestinarrak bi herri horien artean. PANgo presidente Jasser Arafat eta Israelgo lehen ministro Ehud Barakek joan zen irailaren 4an sinatutako Xarm el-Heikh Akordioaren barruan sartzen da igarobidea.

Atzoko sinatze ekitaldian PANen Gai Zibiletako buruzagi Jamil Tarifi eta Israelgo Barne Segurtasunerako ministro Shelomo Ben-Ami izan ziren. Arafatek, gauean akordioa aztertu ondoren, sinatzeko baimena eman zien bere ordezkariak. Hala ere, pasabidea datorren astean inauguratuko da.

Igarobideak 47 kilometro izango ditu, eta egunero hamar orduz irekita egongo da palestinarentzat. Israelgo hegoaldean dauden ibilbideetatik igaroko dam eta Israelen kontrolpean egongo da. Alde batetik bestera pasatzeko bi ordu beharko direla uste dute agintariek. Epe horren barruan sartzen dira segurtasun arrazoiengatik bidaiariei egingo zaizkien inspektzioak.

Txartel magnetikoa bidaiarientzat

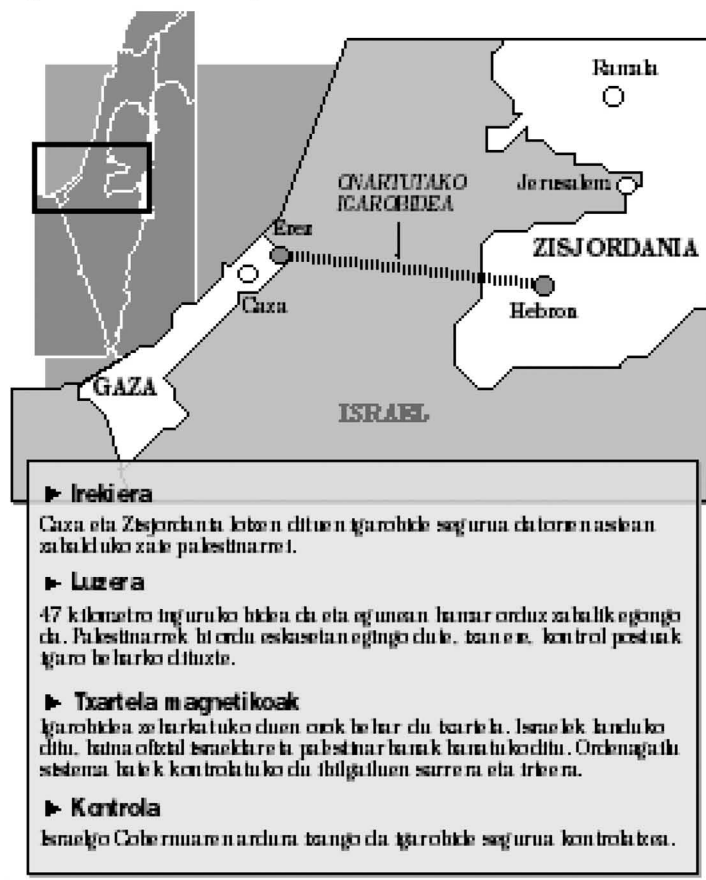
Bidaiariak txartel magnetikoak beharko dituzte. Urtebete-ko balioa izango duten txartelek, eta agintari israeldarrek emango dizkiete palestinarrak. Gainera, ibilgailu palestinarren sarrera eta irteera guztiak kontrolatuko dituzte ordenadore sistema baten bitartez.

Igarobide berria palestinaren mesederako izango da, orain arte baimen bereziak eskatu behar baitzituzten Israelgo lurraldera sartzeko. Oraindik, hala ere, ezadostasunak daude bi aldean artean. Hala, batzuen ustez, poli-

NATI HARNIK / AP

Igarobidea palestinarentzat

► Irekia

Gaza eta Zisjordania lotzen dituen igarobide segurua datorren astean zabaltuko zate palestinarrak.

► Luzera

47 kilometro inguruko bidea da eta egunero hamar orduz zabalik egongo da. Palestinarrek bi ordu eskasetan egingo dute, baina ere, kontrol postuak igaro beharko dituzte.

► Txartel magnetikoa

Igarobidea zeharkatuko duen erak behar du txartela. Israelgo lurraldean dagoen, baina ez du Israelgo lurraldean sartu behar. Ordenagailu sistema baten bitartez kontrolatuko da ibilgailuen sarrera eta irteera.

► Kontrola

Israelgo Gobernuaren ardura izango da igarobide segurua kontrolatzea.

I. ARAZKOLA

ziek ibilgailu palestinarrak eskoltatu beharko lituzkete eta besteen esanetan, igarobidetik askatasun osoz pasatu ahalko lirake.

Talde armatuetako kide izateagatik susmagarriak diren pertsonak atxilotzeko aukerari buruz ere iritzi ezberdinak zituzten bi alde-

Israeldarrek atzo Jerusalemen egindako protestaldian izan ziren bi haur, Arafaten irudia atzean eta Israelgo bandera aurrean dutela.

ek. Zenbait berrik zioten israeldarrek ezingo lituzkete la susmagarriak diren palestinarrak atxilotu pasabidean dauden bitartean, kanpoan baizik.

Dena dela, Israelgo Poliziak iraultzaileen kontrako unitateak indartu ditu igarobidea pasatzen den herrietan. Aginte militarrek ere «ibilbide seguruaren unitatea» sortu dute. Berrogeita hamar soldadu izango ditu. Batzuk Gazako iparraldean dagoen Erezeko kontrol postuan egongo dira eta besteak, Tarkumiekoan, Hebrongo barrutian.

«Palestinaren azken estatutuari buruz egingo diren elkarriketak hasteko giro ona sortaraziko du akordio honek», adierazi zuen Ben-Amik. «Pasabidea Israelgo subiranotasunaren pean dago», esan zuen, nahiz eta palestinaren lurraldetasunetik kanpo uztea eskatu zuten.

Turkiak PKK-ko zortzi kide auzipetu ditu

■ Turkiako segurtasun indarren esku utzi zituzten beren buruak asteburuan

Agentziak / Ankara

PKK Kurdistango Langileen Alderdiko zortzi kide auzipetzeko agindu zuen atzo Van probintziako —Turkiaren menpe dagoen Kurdistan— estatuaren segurtasunerako epaitegi batek. Ondoren, Mus probintziako kartzelara eramane zituzten zortzi lagunak. Han egongo dira berriro galdekatu arte.

Joan den larunbatean joan ziren Vanera kurduak. Iraken kontrolpean dagoen Kurdistandik sartu ziren bandera zuria eskuan zituztela. Gutun bat ere bazuten Turkiako agintariak zuzendua: Suleiman Demirel lehendakari, Bulent Ecevit lehen ministro eta Huseyin Kivrikoglu Estatu Gorenko buruzagiarentzat.

Yuksekovako Poliziak galdekatu zituen zortzi kurduak larunbatean bertan. Ondoren, helikopteroz eramane zituzten Vanera. Zortzikotea gidatu zuen Ali Sapanek, urteetan PKK-ren Europako buruzagiak. Kurduen exilioko Legebiltzarreko kide ere izan zen, hori PKK-k duela gutxi desegin arte.

Kurduen bake keinua

Abdula Ocalan PKK-ko buruzagiaren deia kasu eginez entregatu ziren kurduak. Armak eskuan hartuta Turkiara itzultzeko eskatu zuten Ocalanek gerrillariei orain aste batzuk. Kurduen bakera-ko deia benetakoa zela erakutsi nahi zuen Ocalanek, eta zortzikotearen entregak hala adierazten zuela gaineratu zuen.

PKK-k betiko armak uzteko eskatu zuen Ocalanek joan den hilean. Guztiek armak 2000. urtean uztea balitekeela esan zuen buruzagi kurduak, baldin eta kurduen auzia konpontzen bada: amnistia orokorra kartzelan dauden gerrillarientzat eta errepublika demokratikoa kurduentzat.

Turkiako Imrali kartzelan preso dago Ocalan heriotzara zigortuta. Ape-lazio tribunala bihar hasi-ko da zigorra aztertzen.

Kaxmirko independentisten burua eta 10 kide atxilotu ditu Pakistango Poliziak

Aman Ullah Khan-en 50 bat jarraitzaile heldu dira Kontrol Lerro ondora

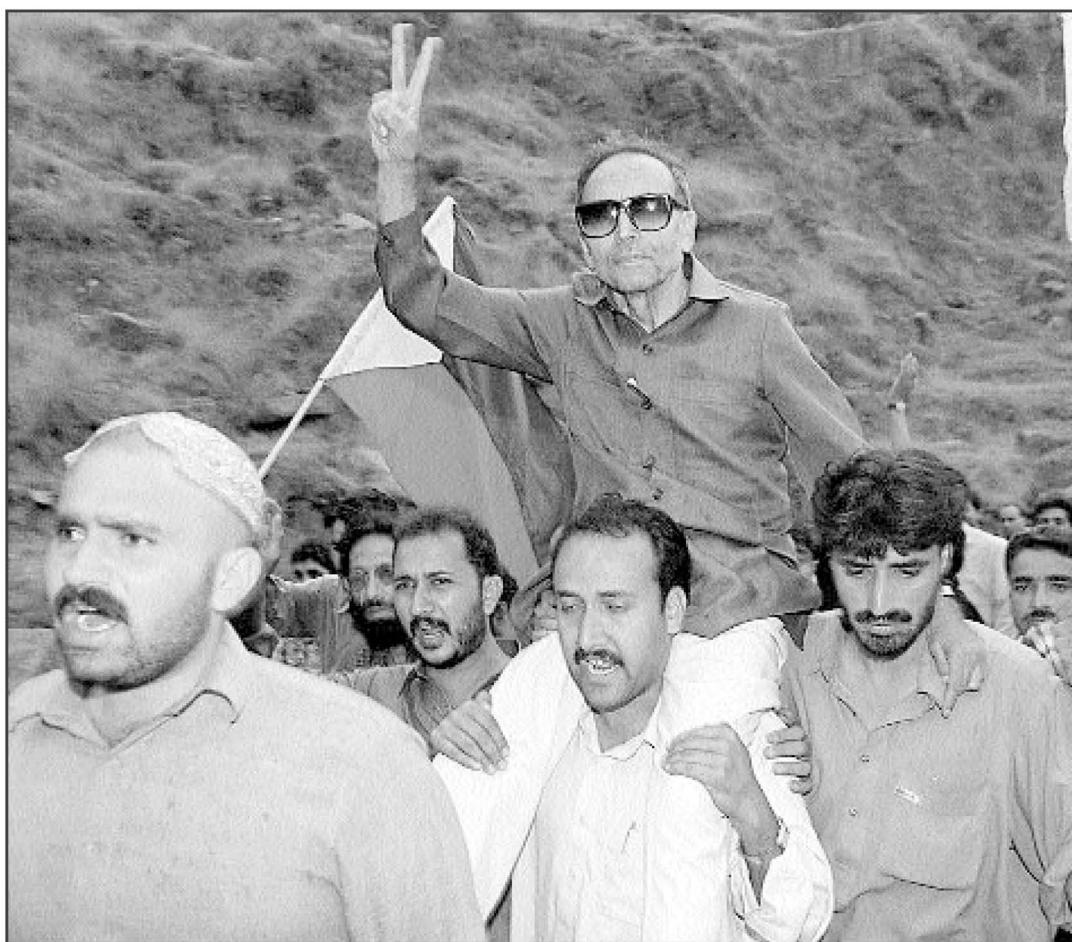
Erredakzioa / Donostia

JKAF Jammu eta Kaxmirren Askapenerako Fronteko buruzagi Aman Ullah Khan atxilotu zuen atzo Pakistango Poliziak. Buruzagi independentista ezkutatuta egon da azken egunetan Hajira herri ondoko basoetan —Pakistanen menpeko eremuan—. Atzo, jarraitzaileekin batera, Kontrol Lerroko ibilaldiari ekin zion, eta orduan atzeman zuten.

KAXMIR banatzen duen Kontrol Lerroa zeharkatzen saiatu zen Aman Ullah Khan buruzagi independentista, ez berak ezta gidatzen duen JKAF erakundeak ere ez dutelako onartzen muga hori. Kontrol Lerroak bitan zatitzen du Kaxmir: Pakistanen menpe dago Azad Kaxmir eta Indiaren kontrolpean Jammu eta Kaxmir.

Hajira herritik abiatu zen Ullah Khan, fronteko hainbat jarraitzaile lagunduta. Kontrol Lerroetik 10 kilometrorara dago herria, eta ibilbidea hasi bezain pronto atxilotu zuen Pakistango Poliziak. Airera tiro egin zuten poliziek buruzagi independentista atzematerakoan, eta horren jarraitzaileek ere airera egin zuten tiro eta harriak jaurti zizkieten poliziei. Azkenean, buruzagi independentistaz gain, 10 jarraitzaile atxilotu zituzten segurtasun indarrek.

Atxilotetari buruzko informazioa berehala zabaldu zen Hajiran. JKAFko jarraitzaileak kalera irten ziren haserre

USMAN KHAN / AFP

Aman Ullah Khan buruzagi independentista, jarraitzaileen bizkar gainean, Kontrol Lerroa bidean, atzo.

eta manifestazioa egin zuten. Poliziak jendetza sakabanatu zuen gas negarrarazleak erabiltuta, eta liskarrak gertatu ziren bi aldeen artean. Herriko mertakatariek, berriz, saltokiak itxi zituzten istiluen beldur.

50 bat jarraitzaile independentistak, ordea, lortu zuten Kontrol Lerroa inguratzea. Hortik 100 metrora zeuden eta Indiako segurtasun indarrak zain zituzten 250 metro ingurura. Indiarrak alerta egoeran daude lerroa inork igaro dezan eragozteko. Mugaren alde horretara —Indiak kontrolatutako ere-

mura— igarotzen den orori tiro egiteko agindua dute.

Indiako eta Pakistango segurtasun indarrak alertan

Baina astelehen gauean Indiako segurtasun indarrek artilleriarekin erantzun zieten jarraitzaile independentistek, Pakistango Poliziak atzo esan zuenez. Izan ere, JKAFko kideak zeuden alde-
ra sei mortero jaurtiki zituzten Indiako segurtasun indarrek.

Badaezpada ere, Pakistan-
go 1.000 polizia inguru heda-

tu ziren atzo Kontrol Lerroan. Kaxmirko independentistak saio berria egingo dute Kontrol Lerroaren beste aldera igarotzeko, Pakistango Poliziaren iritziz.

Horren ustea du, atzo baino lehen ere independentistak saiatu direlako Kontrol Lerroa zeharkatzen. 1992an egin zuten lehen ahalegina eta herenegun bigarrena.

Kontrol Lerroa zeharkatzeko ibilaldia eragozteko asmoz, asteburuan atxiloketa ugari egin zituen Poliziak. JKAFko 90 kideetik 100ra bitarte atzeman zituen igandean.

22 langile kaltetu dira Hego Koreako zentral nuklear batean izandako ur astunaren ihesean

Agintariek kanpora ez dela isuririk izan adierazi dute

Efe / Seul

HEGO KOREAKO zentral nuklear batean tritioz betetako ur astunaren ihesa gertatu zen atzo, eta barruan zeuden 22 langile erradiozio maila handiak kaltetu zituen.

Istripua atzo arratsaldeko 19:00etan jazo zen (goizeko 10:00ak Euskal Herrian), Seulgo hego mendebaldetik 400 kilometrotara, Wolsongeko zentral nuklearraren 3. zenbakiko erreaktorean. Erreaktorea hozteko ur-
ponpetan lanean ari zirenean gertatu zen istripua.

Zientzia eta Teknologia Ministerioak jakinarazi zuenez, 45 litro isuri ziren eta langileek 0,006 eta 4,5 milisierbets bitarteko erradiozio maila jasan zuten, urtebete baldintza normaletan pertsona batek jasaten duena baino gutxiago.

Gobernuak ihesaldia izan zela onartu zuen eta kalteak ahalik eta txiki-
nak izateko, segurtasun neurriak hartu zituela iragarri zuen. «Zentraletik kanpo ez da ihesik izan. Beraz, atmosfera eta ingurugiroarengan ez du eraginik izango. Ez dago arriskurik», esan zuen ministerioko bozeramaileak. Erradiozio maila handiena hartu zuten bi langileei zentral nuklearreko lanak eten zitzaten agindu zien Hego Koreako Elektrizitatearen konpainia nazionalak.

laburrean

EKIALDEKO TIMOR

■ Errefuxiatuen laguntzak bizkortu dira euriteen arriskuen beldur

EKIALDEKO TIMORRERA joandako errefuxiatuei laguntza emateko hasitako lanak azkartu ditu Nazio Batuen Erakundeak (NBE), hilaren amaierarako euriteen hasiera iragartzen delako. Atzo Mendelbaldeko Timorrera bi hegazkin iristekoak ziren Australiatik denda eta plastikozko estalkiekin. Bestalde, NBEko idazkari orokor Kofi Annanek Ekialdeko Timorren aldi baterako Administrazioa jartzeko eskatu zion atzo Segurtasun Kontseiluari. Hala, bi edota hiru epealditan Portugalgo kolonia zaharra indepen-

dentziara eramango luke Administrazio horrek.

E G I P T O

■ Mubarak bere karguaren zina egin du beste sei urterako

EGIPTOKO presidente Hosni Mubarak bere karguaren zina egin zuen atzo Herri Asanblearen aurrean. Mubarak beste sei urtez izango da, beraz, presidente. Laugarren agintaldia du Mubarak, 1981ean lehen aldiz kargua hartu zuenetik. Joan zen irailaren 26an izandako erreferenduma aise irabazi zuen, botoen %93,79 eskuratu baitzuen. Atzoko ekitaldian garapen sozio-ekonomikoa sustatzeko programak bultzatu eta ustelkeria-

rekin amaituko duela eta egiptoarren gehiengoaren bizi baldintzak hobetuko dituela agindu zuen.

ERRESUMA BATUA

■ Pinochet agerraldia erabakitzeko bilduko da gaur Londresko auzitegia

AUGUSTO PINOCHET ostiralean entzutegiaren aurrean agertzeko gai izango den erabakitzeko bi aldeak bilduko ditu gaur Ronald Bartle epaileak Bow Street auzitegian. Pinochet abokatuek epaileari eskatu zioten diktadore ohia auzitegira ez deitzeko, osasun arazoak dituela eta. Gaurko bistan, Bartle epaileak defentsari eta fiskaltzari euren arrazoiak ager ditzaten eskatuko die. Ostiraleko agerrald-

dian erabakiko da Txileko diktadore ohia Espainiara estraditatu duen ala ez. «Agerraldiak ez du inolako zentzurik», adierazi zuen atzo Txileko Berradiskidetzarako Mugimenduko kide Fernando Barrosek, honek ere Pinochet osasun arazoak gozoan.

N A T O

■ Javier Solanak NATOko idazkaritza orokorreko kargua utziko du gaur

IPAR Atlantikoko Tratatuaren Erakunde idazkaritza orokor izateari utziko dio gaur Javier Solanak, eta George Robertson Erresuma Batuko Defentsa ministro ohiak hartuko du kargu hori. Solana lau urtez egon da kargu horretan.

• **Futbola**

Athletic: Taldeak konfiantza behar duela esan du Luis Fernandezek, baina ez dagoela urduri → **33**

Alaves: Azken bi partiduetan golik egin ez arren, taldea ondo ikusten duela esan du Manek → **34**

• **Txirrindularitza****Munduko Txapelketa:**

Jan Ullrich da faborittoa gaur profesionalen arteko erlojupekoa irabazteko → **36-37**

Tau Baskonia ♦ Denboraldiko lehenengo azterketa zaila bikain gainditu zuen

Tau haziz doa

Racing taldearen zaintza onari eutsi eta azken minutuetan nagusitu zen

Tau Baskonia ● **Parisko Racing**

61 **55**

Tau Baskonia.- Bennett (5), Lisard Gonzalez, Foirest (3), Morales (9), Mills (20); Esteller (3), Espil (19), Garbajosa, Winters, Javi Rodriguez (2).

Parisko Racing.- Sciarra (5), Asceric, Rippert (11) Howard (12), Hall (13); Julian (6), Dumas, Parker (2), Zig (6).

ATSEDENEAN: 27-29.

ARBITROA: Koukoulekidis (Grezia) eta Jamac (Slovakia). Kanporatua: Julian (38 m.).

Luis Karlos Garcia / Gasteiz

TAU BASKONIA lider jarri da Saporta Kopako ligaxkan, atzo Araban Parisko Racing talde bikainari ondo kostata irabazi ondoren. Frantziako taldeak kanpoko joko baskonista geldiarazita zuen (puntu guztien erdiak Morales eta Mills pibotek egin zituzten atzo), eta horrela, aurea hartuta zuen beti markagailuan. Hala ere, Tauk ongi gainditu zuen heldutasun frogan: eusten jakin zuen, itxaron, eta bigarren zatian egindako doikuntzazko zonak bertan behera laga zuen Racingen erasoan

Hasieratik partidua baldintzaturik zihuan

Partidua oso zail zegoen baloia jokoan jarri baino lehenagotik ere. Izan ere, Parisko taldeak ekimena zeraman partidua hasi aurretik: Maldonadok ohiko eskema aldatu behar izan zuen eta Lisard kantxaratu Howard hegaleko

finazaintzeko. Ongi pentsatua, baina kale bikoitza: Racingeko jokalaria gupidarik gabe aritu zen erasoan, eta gainera, iniziatiba aurkariarentzat hasieratik.

Racing talde handia zen, baina Tau haziz doa, baliabideak ugalduz doazelako. Atzo hegalekoak tokiz kanpo zeuden: Esteller falten eraginez, Foirest herriminak jota nonbait eta Lisardek aski zuen patua iraintzearekin. Soilik Espil, baina ez zen nahiko, eta horregatik, Millsek nahiz Moralesek (hain kritikaturik arestian) erantzukizunari zuzen heldu eta partidua salbatu egin zuten. Espilen lana ere estimagarria, eta Bennetten 9 asistentziek erakutsi zuten base baskonista ere berotuz doala. Baina bakoitzaren partiduen gaintetik, gakoa izan zen kolektiboak erabaki zuela bigarren zatiko zonaren bidez. Eta hor ere Maldonadok berak badauka erru

nahikoa. Abian da Baskoniaren hazkundea.

hitz bitan

Baskoniaren zona: Parisko taldeak kontrolpean zuen partidua, harik eta Tauk bigarren zatiko 5. minutuan zona jarri zuen arte. Ondorioz, Racingek 26 puntu soilik egin zituen bigarren zatian.

MIREN SAIZ

Mills izan zen atzo Tauko jokalaririk onena.

Maldonado: «Lasai aritu gara une zailean»

■ SALVA MALDONADO entrenatzaile baskonistak neurketaren ondorengo prentsaurrekoan Parisko Racing taldeak «saskibaloia azkarra» egin zuela nabarmendu zuen, baina partiduko momentu kla-beetan Tauk eutsi egin ziola: «Jakín dugu une kritikoetan burua altxatu eta atzean gogortzen».

Bestetik, Baskonia nagusitzeko hain garrantzitsua izandako zonako defentsaren eragina erlatibizatzen egin zuen. «Zonako defentsa ongi doa jokalariek sinesten badute, eta horrela, guretzat garrantzitsua izan da taldeak zuen fedeari esker, nahiz eta hiruko bat hartu eta bi errebote defentsibo kendu dizkiguten». Maldonadoren ustez, taldea «lasai izan da une zailean», eta horrek adierazi zuen neurri handi batean atzoko garaipena. Horrezaz gainera, Tauk lehenengo zatian Millsi esker aurkariari eutsi egin ziola.

Arabak hartuko du Kopa urtarrilean

L.K.G. / Gasteiz KOPAKO fase finala Araban jokatu da datorren urtariraren 27tik 30era bitartean. Izan ere, ACBk atzo hartu zuen erabaki ofiziala hasieran Malagan egin behar zen txapelketa Gasteiz igarotzeko Unicaja taldearen pabilioian sumatutako matxura larrien eraginez. Ondorioz, denboraldi hone-

tako Kopa Gasteiza, eta beraz, Tau sailkatuta dago txapelgoari etxean eusteko.

«Aurrerapausoa» dela dio Kerejetak

Saski Baskoniak «pozez» hartu zuen ACBk deliberatutakoa. Josean Kerejeta Saski Baskoniako buruak «aurrerapauso garrantzitsu-

tzat» jo zuen Kopa hartzea txapelketaren egoitza izateak duen «proiektzioa» dela eta. Gasteizko bertako nahiz nazioarteko «arretagune» bilakatuko dela nabarmendu zuen.

Era berean, FIBAk hemendik hilabetera Araba 2001. urteko Lauko Finaleko egoitza izendatzea espero duela aipatu zuen.

Dena den, Baskoniak Alfonso Alonso alkatearekin eta Ramon Rabanera diputatuarekin «bildu beharra» duela agertu du. Arazoa da Arabako aparkaleku, sarbide nahiz barruko instalazioei buruzko obrak egin gabe daudela eta oso presaka jardun beharko dutela garaiz bukatzeko: hiru hilabete eta erdi dituzte.

Athletic ♦ Egin dituen aldaketekin, taldeak behar duen konfiantzaren bila ari da entrenatzailea

«Konfiantza behar dugu»

Urduri jartzeko arrazoirik ez du ikusten Luis Fernandezek

Erredakzioa / Bilbo

ATHLETIC-EK azken urteetako Liga hasiera kaskarrena egin du, eta egoera horretara iritsi den taldearen diagnosia egin zuen atzo Luis Fernandezek, goizeko entrenamendu saioaren ostean. Egoera ez dela berak nahi lukeena onartu zuen Athleticen entrenatzaileak, baina lasaitasuna eskatu zuen, eta zuloatik irtengo direla agindu: «Taldea dagoen espirituarekin, hau aurrera aterako dugu. Hala pentsatzen dugu. Horretarako, baina, lasaitasuna behar dugu. Inor ez dadila urduri jarri».

Azken boladan zenbait aldaketa egin ditu Athleticen entrenatzaileak. Jokalari aldaketa horiek helburu jakin batekin egin dituela jakinarazi zuen atzo: «Konfiantza behar dugu. Eta aldaketak egiten badituzte, zerbaiten bila ari naizelako da. Konfiantza emango digun emaitza bat behar dugu, eta ni hori lortzen saiatu naiz, egin ditudan aldaketekin. Taldea bere buruaren bila ari da, eta aldaketak ez dira erroztazioak izan: ez ditut egin jendeari atsedena emateko».

Jokoa sortu eta egituratzeko orduan Deportiboren aurka akatsak ikusi zituela esan zuen Fernandezek, eta erantsi zuen alor hori lantzen ari direla. Halaber, partidu osoan talde baten jokoa behar duen «jarraikortasuna» ez dutela oraindik erakutsi esan zuen zuri-gorrien entrenatzaileak.

Jasotako gol gehienak, akatsen ondorio

Athleticeki bederatzi gol sartu dizkiote Ligan jokatu dituen sei partiduetan, eta gehienak ekiditeko modukoak zirela uste du Fernandezek: «Egin dizkiguten goletatik, %80 edo gure akatsen ondorio izan dira. Despiste

XOUSA SIMAL

Taldean dituen jokalariegan konfiantza osoa duela esan du Luis Fernandezek: «Hau aurrera aterako dugu».

Aldaketak

■ ■ ■ «Konfiantza behar du taldeak, eta aldaketak egin ditut konfiantza emango ligukeen emaitza on hori lortzeko. Ez dira erroztazioak izan»

Akatsak

■ ■ ■ «Sartu dizkiguten gol gehienak hutsen ondorio izan dira. Kontzentrazio eta arreta handiagoa izanez gero, ekidin zitezkeen»

Bittor Alkiza

■ ■ ■ «Oinarritzko jokalaria izan da Bittor Alkiza guretzat, Bilbora etorri zenetik, eta haren hutsa nabaritu egin du taldeak»

horiek ekidin daitezke, kontzentrazio eta arreta handiagoa izanez gero».

Bittor Alkiza ere gogora ekarri zuen Athleticen entrenatzaileak. Erdilari donostiarra lesionatuta dago, eta haren hutsa asko nabaritu dutela esan zuen Luis Fernandezek. Izan ere, Bilbora

iritsi zenetik oinarritzko jokalaria izan da.

Jaitsiera postuetatik puntu bakarrera egon arren, esku artean duen plantillak bere konfiantza osoa duela nabarmendu zuen Fernandezek: «Egoera iraultzeko gaitasuna ikusten diot nire plantillari».

Bestalde, adiskidantzazko partidua jokatu du gaur arratsaldean Athleticen, Sondikaren aurka, Basozabal. Normalean aritzen ez diren jokalariei jokatzeko aukera emango die Luis Fernandezek. Bizkaiko Prefereente mailako taldea da Sondika.

Reala ♦

Bonilla Anoetan izango da Racingen aurkako partiduan

Bere selekzioak baimena eman dio gelditzeko; urriaren 20an jokatu du Kolonbiarekin

Erredakzioa / Donostia

VICTOR BONILLA bere aginduetara izango du Bernd Kraussek urriaren 13an, Racingen aurkako partiduan, Kolonbiako selekzioak Donostian gelditzeko baimena eman baitio. Egun horretan Argentinaren aurka jokatzeko deitu zuten Kolonbiatik, baina, azkenean, Realeko jokalaria Donostian geldin eginiko eskaerari jarraian egin dio Kolonbiako selekzioak, eta Bonilla Anoetan jokatzeko moduan izango da.

Dena den, urriaren 13an ez, baina astebete beranduago bai, Kolonbiako selekzioarekin jokatu du Victor Bonillak. Izan ere, Kolonbia eta Mexikoren arteko lagunarteko partida jokatu du urriaren 20an Estatu Batuetako San Diego hirian, eta Javier Alvarez Kolonbiako selekzionatzaileak Realeko jokalaria bere aginduetara nahi du ordurako.

Barkero, Kuhbauer eta Sa Pinto kanpoan

Barkero, Sa Pinto eta Kuhbauer ere selekzioekin jokatzeko deitu dituzte. Barkero Espainiako 21 urtez azpikoen selekzioarekin ariko da urriaren 9an, Zipreraren aurka. Egun berean, Sa Pintok Hungariaren kontra jokatu du Portugalen, eta urriaren 10ean Kubhauerrek Zipreraren aurka Austriarekin.

Bestalde, Cvitanovicen aferaren epaiketa gaur izango da, 10:30etan, Donostiako Gizarte Gaietako epaitegian.

Mane ez dago kezkatu

Golak sartzea bainoago, lehiakorrak izatea da garrantzitsuena haren ustez

Ivan Santamaria / Gasteiz

AZKEN bi partiduetan Alavesek ez du golik egin. Denboraldia bikain hasi eta gero, lehortxe txiki horrek ez du *Mane* entrenatzailearengan inolako kezkarik sortu. Aldiz, pozik dago Balmasedakoa, Alaves talde guztien aurka nor baino nor aritu delako. «Garrantzitsuena lehiakorrak izatea da, beste gauza guztien gainetik. Batzuetan, aukera asko sortzen dituzu, eta ez duzu golik sartzen. Bestee-tan, Valentzian kasu, aukera gutxi batzuk nahikoa dira irabazteko», adierazi zuen.

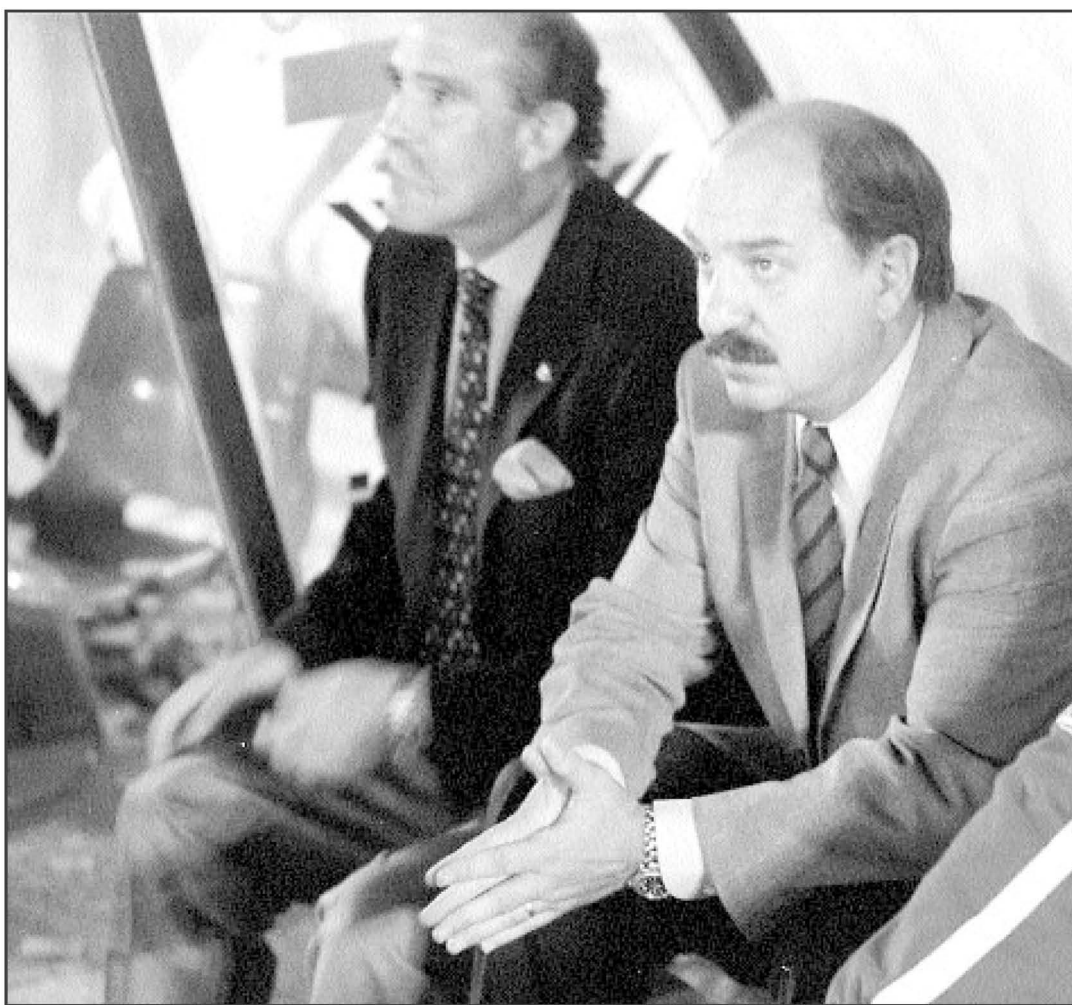
Maneren irudiko golik ez jasotzea golak sartzea baino garrantzitsuagoa da, «zure lanaren, antolaketaren eta aurkariari ematen diozun erantzunaren alde asko esaten duelako». Arestian aipatutakoaren adibide moduan Sevillaren kontrako partidua erabili zuen. «Halako partiduetan oso erraza da etsitzea eta lekua galtzea partidua irabazteko grina izateagatik, eta azkenean galdu egiten duzu», esan zuen.

Defentsa lan horretan berebiziko garrantzia izaten ari dira Alaveseko zentralak. Lau futbolari ditu Alavesek bi postutarako, eta nork jokatu behar duen eztabaida sortzen ari da zaleen artean, Eggenek eginiko partidua biribilaren ondoren. Manek ez zuen esan zein ariko den Atletico de Madriden aurka, baina guztiak jokatzeko prest izatea «oso gauza ona» dela nabarmendu zuen, «haien errendimendua hobea delako».

Gutxi jokatzeko duten futbolarientzat ere mezu argia izan zuen entrenatzaileak. Futbolariek kexuka ibiltzeko inolako eskubiderik ez dutela uste du Manek: «Alavesen eta Lehen Mailan egotea aski da pozik egoteko. Hogeita bi jokalaria daude plantilan, eta hamaikak soilik joka dezakete. Hortaz, besteen lanak zelairatzen direnak txalotzea izan behar du», azaldu zuen misterrak.

**«Atletico de Madrid
arriskutsua izango da»**

Hurrengo partiduari dagokionez, Atletico talde «arriskutsua» izango dela iritzi du Ma-

JOSEBA OLALDI

Azken bi partiduetan Alavesek golik egin ez arren, Mane ez dago kezkatuta.

Saio bikoitzak gaur eta bihar

I. S. / **Gasteiz**
ATLETICOK partidua aurre-
ratzeko egin zuen eskaintza
onartu ondoren, hurrengo
asteartean jokatu du Ala-
vesek Calderonen
(18:00etan). Asteburuan
partidurik ez dagoenez,
entrenamendu saio bereziak
prestatu dituzte taldeko
entrenatzaileek.

Gaur eta bihar saio bikoi-
tza izango dute jokalariek,

goizez eta arratsalde. Ostiralean eta larunbatean, berriz, atsedena hartuko dute, igandean berriro entrenamenduetara itzuli aurretik.

Azken saioa astelehen goizean egingo dute, eta arratsaldean bertan Madrilera bidaiatuko dute.

Partidu horretarako Meho Kodro osaturik egotea espero du Manek. Contra erru-

maniarra ere igandean itzul-
tzea espero da. Errumania-
rekin larunbatean partidua
izan ostean, Madrilen joka-
tzeko garaiz iritsiko da atze-
laria.

Aleticok ez du, ordea. internazionalekin horrenbeste zorterik izango. Chamot eta Gamarra atzelariak partidua dutelako hilaren 13an, eta ez dira zelaian izango Alavesen kontra.

JOSE MANUEL ESNAL MANE

■ ■ ■ *«Irabazteko grina gehiegi izateagatik, erraza da etsitzea, eta Sevillaren kontrako partidua bezalakoa galtzea»*

■ ■ ■ «Jokatzen ez dutenak ezin dira kexatu,
Alavesen eta Lehen Mailan izatea aski baita
pozik egoteko»

nek, baina aurretik Rainieri
ren ideiak barnerratu behar
ditu. «Sistemak fruitu ona
eman diezaike. Atzean sar-
tuta espazio ugari ireki ahal

dituzu; eta ongi baliatzen badiuzu, iaz Valenciak bezala, jokatzeko oso modu eraginkorra izaten da», amaitu zuen Alaveseko entrenatzaileak.

hor zain

Gaur egingo da Kopako bigarren kanporaketarako zozketa

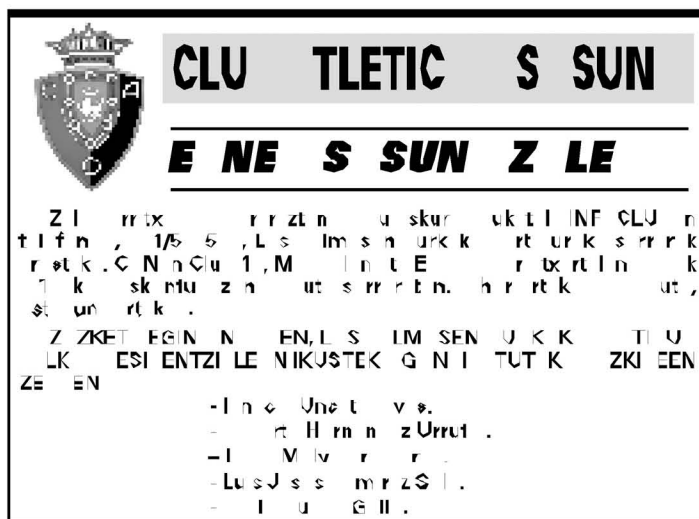
Espainiako Futbol Federazioaren egoitzan egingo da gaur eguerdiko 13:00etan Kopa Txapelketako bigarren kanporaketarako zozketa. Alaves, Athletic eta Realak, Lehen mailako hiru euskal taldeak, zozketan sartuko dira, lehen kanporaketa gainditu zuten 16 taldeekin eta Lehen eta Bigarren mailako beste 29rekin batera. Bigarren kanporaketa azaroaren 10ean eta abenduaren 1ean jokatuko da.

Christian Vieri Italiako Ligako jokalaririk onena

Italiako Futbolarien Elkar-
teak atzo jakinarazi zuen
nortzuek irabazi dituzten
1998-99 denboraldiko Os-
car sariak. Inter Milan tal-
deko Christian Vierik ira-
bazi du jokalaria onenaren
saria, bai eta jokalaria ita-
liarrik onenaren saria ere,
eta Fiorentinako Gabriel
Omar Batistuta argentina-
rrentzat izan da atzerri-
tar onenarena.

Rauli isuna jarriko dio Real Madriderik, txuliaketa batean parte hartzeagatik

Esplainiako selekzioako arduradun Jose Antonio Camachok txuliaketa bat antolatu zuen herenegun bere jokalarientzat Cuencako lursail batean. Ikusi zutenek bigantxekin ongien aritu zena Real Madrیدهko Raul izan zela aipatu dute, baina bere taldeko buruzagiei ez zaie batere gustatu Camachoren ideia eta are gutxiago Raulen jarrera. Isuna jarriko diote jokalaria.

Portland ♦ Cangas taldea hartuko du gaur Arrosadian, Ligako hirugarren jardunaldian

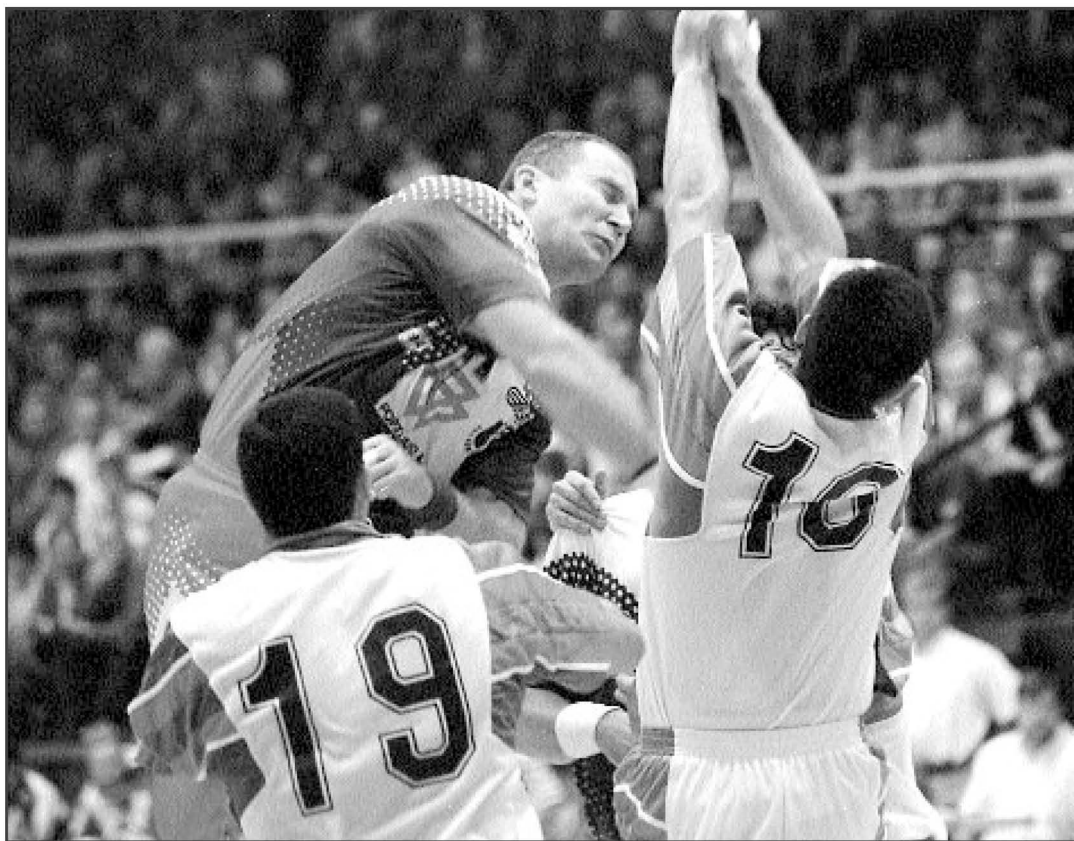
Erne galiziarrekin

lakimovitx eta Garralda gabe, iazkoekin jokatu dute nafarrek

20:30	
PORTLAND-CANGAS	
Ekisoain	Dzokic
12 Buligan	1 Soliño
3 Mainer	2 Demovic
18 Errekondo	15 Garabaya
6 Barbeito	3 Camacho
10 Martin	5 Martinsson
11 Kisselev	6 Marne
9 Villaldea	7 Lvov
1 Norklit	16 Torrego
8 Olalla	8 Soliño
17 Ambros	19 Fontan
7 Jauregi	9 Alemany
13 Raul	11 Gestido
Epailleak • Muro eta Rodriguez	
Pabilioia • Arrosadia	

Gorka Zabaleta / Donostia

IA entrenatzeko astirik izan ez badute ere, San Antonioko jokalariek partidua dute gaur arratsaldean. Errekopako kanporaketa alde batera utzi beharko dute oraingoz —larunbata arte—, berriro Ligako norgehiagokari heltzeko. Eta ez dute lasaitzeko betarik izango, aurten ezuste bat baino gehiago emango duen talde bat izango baitute aurrean: Cangas. Galiziarrek ez dute iazko estuasunik izango mailari eusteko, taldea nabarmen indartu dute eta: Torrego, Marne, Garabaya eta Demovic, Ademarren aritutakoak denak; Valladolid deko Alemany beteranoa, Pilotes Posadako Lvov jaurtizaille bikaina eta Martinsson

JOXE LACALLE

Portlandek ezin du gaur huts egin Cangasen aurka Ligan goian izan nahi badu.

suediarra. Sailkapenean erdialdean izango dira, Europako posturen bat lortzeko ametsarekin.

Portlandi dagokionez, ez dago aparteko berririk. Eki-soaiek iazko taldearekin ekingo die hurrengo partiduei, lakimovitx eta Garralda lesionaturik baitaude. Baliteke lakimovitx Superkoparako prest egotea, baina Garraldak ezingo ditu jokatu urriko partidu garrantzitsuak.

Nafarroan diferituan ikusiko da

San Antoniok eta Nafarroako TVEk Iruñean jokaturiko partidua diferituan eskaintzeko akordioa sinatu dute. Hala, gaurko partidua bihar ikusiko da Nafarroa osoan, arratsaldeko 19:00etatik aurrera. Bestalde, larunbatekoa — Errekopako Portland-kadeteen partidua— zuzenean emango du La2

kateak, arratsaldeko 16:30etatik aurrera. Barcelonaren aurkako Superkopa ere telebistan ikusteko aukera izango da.

3. jardunaldia

Bidasoa-Chapela (9/10)
Granollers-C. Cantabria (gaur)
Galdar-Valladolid (8/10)
Ciudad Real-Teucro (gaur)
Valencia Airtel-Ademar Leon (gaur)
Portland-Cangas (gaur)
Barcelona-Garbel Zaragoza (9/10)

Atletismoa ♦ Hortik gorako partehartzea arriskutsua izan daitekeela uste dute antolatzaileek

11.000 atleta gehienez Behobia-Donostian

Erredakzioa / Donostia

AZAROAREN 9an, aurtengo Behobia-Donostian, 11.000 dortsal baino gehiago ez bantatzeko erabakia hartu dute CD Fortunako antolatzaileek, segurtasun arazoak izan daitezkeela eta. Egia esan, Behobia-Donostia proba 1919tik orain arte ez da inoiz iritsi 11.000 partehartzaileraren kopuru horretara, baina iaz 10.900 korrikalari izan ziren bertan, eta gehiagorekin atleten segurtasuna kolokan jarzitekeela konturatu ziren an-

tolatzaileak. Parte hartu nahi duenak, badaezpada, lehenbailehen eman dezala izena: gaurtik azaroaren 6a arte dauka aukera.

Lasterketako helmuga tokia dela eta, bestalde, ikamikan dabilta CD Fortunako antolatzaileak eta Donostiako udala. Boulevardeko lanak hasi aurretik, han bukatzen zen Behobia-Donostia, eta orain, lanak amaitu ostean, berriro ere hala egin nahi dute Fortunakoek. Baina Donostiako udalak ez dio horretarako baime-

nik eman, eta helmuga Zurriolako Moneoren kubotan jartzea aholkatu dute. Antolatzaileen ustetan, ordea, «hala egitera, lasterketak 19,5 kilometroko luzera besterik ez luke izango, eta gainera, atleten denborak behar bezala hartzeko arazok egon daitezke».

Diego Garcia bertan izango da, azkeneko aldiz

Diego Garcia Behobia-Donostian izango da azaroaren 9an.

Lasterketa horretako azken parte-hartzea izango du gainera, atzo jakinarazi zuenez, datorren urteko urriaren 31an atletismoa utziko baitu. Atletismoa lehena izatekotan zen azpeitiarra, baina bere esanetan, «2000. urtean korritzeak ilusioa» egiten dio. «Azkenaldian nahiko ondo ikusi dut neure burua, eta beste piska bat jarraitzea erabaki dut». Donostiako maratoin ere parte hartuko duela jakinarazi zuen atzo Diego Garciak, Fukuokakoan ez bezala.

SASKIBALOIA

■ Charles Barkleyk urtebeterako berritu du Houston Rocketsekin zuen kontratua

SCOTTIE PIPPENEK Houston Rockets taldea uzteak mesede egin dio Charles Barkleyri, taldeko zuzendaritzak bere kontratua urtebete luzateko erabakia hartu baitu. Erabaki hori eskertzeko, gutxienez iazko emaitzak berdintzea agindu du Barkley, hau da, partiduko 16,1 puntu lortzea, eta 12,3 errebote jasotzea.

TXIRRINDULARITZA

■ Euskaltel-Euskadi Diaz de Cerio errioxarra «fitxatzeko zorian»

MIGUEL MADARIAGA Euskaltel-Euskadiko patroia esanetan, haren taldea Ruben Diaz de Cerio «fitxatzeko zorian» dago: «Diaz de Cerio gurea etortzeko % 99 aukera daude». Fitxaketa gauzatzaren den ala ez gaur bertan jakingo da ziurrenik, De Cerio, Madariaga eta Gorospe elkartzeak baitira.

TENISA

■ Agassi eta Kafelnikov sekurtatuta dute Masterserako txartela

MASTERSERAKO txartela ziurtatuta dute jada Andre Agassi eta Yevgeny Kafelnikov —abendua 23an jokatu da—. Izan ere, azkenaldian lortutako emaitzei esker, ATPko lehen zortzi postuak ziurtatuta dituzte bai Agassik eta bai Kafelnikov. Une honetan haiekin egoteko aukera gehien dituzten tenislariak Pete Sampras, Todd Martin eta Gustavo Kuerten dira. Hala gertatzean, azken horren debut izango litzateke, gainera, mastersean.

TXIRRINDULARITZA

■ Escartin Zaragozako kriteriumean parte hartzekotan da

BALITEKE, urriaren 13an, Zaragozako kriteriumean berriz hasia lehiatzen Fernando Escartin Espainiako, Vueltan min hartu zuenetik lesionatuta egon ostean. Antolatzaileak, ordea, ez ziren atzo hori ziurtatzen ausartu. Besteak beste, Igor Galdeano, Heras eta Jimenez izango dira kriterium horretan.

Vueltako urrezko elastikotik erlojupeko urrezko dominara

Jan Ullrich alemaniarra da Eliteko erlojupekoan gailentzeko faborito nagusia

Xabier Usabiaga / Gasteiz
Berriemaile berezia

ALVARO GONZALEZ DE GALDEANOREKIN ari gara solasean, gasteiztarra bere burutazioak adierazten ari baita ozen, prentsaren aurrean. Goizeko 10:50ak dira, urriaren 5a (atzo irakurlearentzat). Aldamenean, Espainiako hautatzaile Paco Antequera jardun berean ari da beste kazetari batzuekin, eta telefonoak jo du. Aldendu eta berehala itzuli da lehengo lekura, baina irribarrerik gabe, serio. Mikel Zarrabeitia ezingo dela etorri esan berri dio, bronkitisa duela. Antequera, Alvaro Gonzalez de Galdeanorengana hurbildu da, eta adierazi erlojupekoaz gain iraupeneko proba ere jokatu beharrean izango dela, ez dagoela beste erre-mediatorik. Alvarok aurpegia okertuz erakutsi du haserrea, haren hankak ez baitaude dantzarako, denboraldiaren zama gorputzean bezalaxe sumatzen baitu buruan.

Edozein moduz ere, Vitaliciokoa oraindik ez dabil arrastaka, ilusioa badu. Zuhurtzia ere bai, eta horregatik ez du hautsik saldu

MICHAEL PROBST / AP

Jan Ullrich da gaur urrea eskuratzeko faborito nagusia. Argazkian, Jens Voigt selekzio kidearekin entrenatzen.

nahi: «Zortzigarren postua ona da niretzat», dio. Badaki ez dela faboritoa, ez dagoelako sasoi betean, besteak beste. Badaki Jan Ullrich dela hautsi beharreko gizona, Vueltan ikusi zuelako alemaniarren pedaleo irmoa, El

Tiemblo eta Avila arteko denborak argi adierazten duela Telekomekoa sasoi betean dagoela. Hortaz... Ullrichi, ordea, ez zaio aurkaririk faltako, hemen izango baitira Chris Boardman eta Alex Zulle, 1994 eta 1996ko Mun-

duko erlojupeko txapeldu-nak hurrenez hurren. Boardman aurten ez dabil joan diren urteetan bezain ondo, lau garaipen baino ez baititu eskuratu, eta emaitza ahula da hori urtero ia doblea lortzen ohitutako

ziklista batentzat. Hala ere, ibilbidea laua da (muino bat edo beste baino ez du), oso azkarra, eta gizonik aerodinamikoena izaki, ezin da ezabatu faboritoen zerrendatik. Are gutxiago, Nazioetako sari nagusian bigarren (Gontxarrendik sei segundo-ra) sailkatu zela jakinik.

Gontxar, apustu segurua

Zullerekin eta Maurirekin batera, Sergei Gontxar ukrainarra apustu seguru samarra da podiumerako. Aurreko bi urteetan, hirugarren (1998an) eta bigarren (1997an) izan zen. Gainera, Munduko Txapelketa bereziki prestatu du Nazioetako sari nagusiko garaipenak iragartzen duen legez, eta, bestalde, oroitzen ere inori baino gehiago lagunduko diote, aurtengo Giroan ia ibilbide berean (orduan 45 kilometro izan ziren, gaur 50,6) gailentzea lortu baitzuten. Orotara 57 lagun ari dira (Alvaro Gonzalez Galdeano 15:20an irtengo da), bi minutuz behin, eta proba 13:48an hasiko da. Ibilbidea 50,6 kilometrokoa izango da.

Alvaro Gonzalez Galdeano • VITALICIOKO ZIKLISTA •

«Zortzigarrena ona da niretzat»

NEKATUA sentitzen da. 112 lasterketa egunen zama handia baita, Alvaroren moduan izerdia latz bota eta ia beti ahalegin betean arituz gero. Podiumarekin ez du amesten; fikzio hutsa litzateke, ia miraria. Berak esfortzurik borondatetsuena bakarrik agintzen du Munduko Erlojupeko Txapelketaren estreinaldian.

■ Zein da zure helburua, Alvaro?

Nire asmoa postua ona eskuratzeko da, nahiz eta ez den batere erraza izango, jende ona datorrelako. Ullrich, Gontxar, Zulle, Boardman,

Mauri eta beste batzuk ere hemen izango dira, eta horiek menderatzea zaila da. Nekatua nago, baina ilusioa ere bete-beteko da, eta dudan guztia emango dut. Nik uste zortzigarren postua ona dela niretzat.

■ Hainbeste lasterketa egunekin, eta Vueltan ibili eta gero, Mundiala prestatzeko betarik izan al duzu?

Itzuli handi bat jokatu eta gero balantzea egin ohi da, eta nire emaitza da nekatua nagoela. Ez dut esango indarrik gabe nagoenik, batez ere Gasteizen atsedena hartu

eta gero uste baitut Vueltan baino indartsuago nagoela. Vueltan uste dut oso ona dela Mundialean sasoi betean aritzeko, baina, bestalde, nik orain dudan indarra baino gehiago beharko nuke bete-betean izateko.

■ Bistakoa da, beraz, ez zaudela Tourrean bezain ondo?

Hango bi erlojupekoetan zazpigarren eta zortzigarren egin nuen, eta Vueltan, aldiz, lehenengoan 15., eta bigarrenengoan Igor [anaia] zen nire kezka bakarra. Hala moduzko kalkuluak eginez gero, Tourreko sasoiarekin

GARI GARAIALDE

hemen, igual, hirugarren egin nezakeen.

■ Ibilbideak ez du koska handirik. Horrek ez dizu kalterik egingo, ezta?

Zirkuitua ez da gogorra, dena plater handiarekin egiteko modukoa da, oso desarrollo handiak mugitzeko egokia da. Beraz, garrantzitsua izango da kadentzia ondo zaintzea.

■ Faborito nagusia Ullrich al da?

Haren morala oso handia dela uste dut El Tiemblo eta Avila arteko erlojupekoa eta gero. Alex Zulleri bi minutu baino gehiago atera zion eta hori alde handia da. Bere helburua lortuko duela uste dut.

Xabier Usabiaga
VERONA

Txirrindularitza Munduko Txapelketak Italian

Van Moorsel, mendi guztien azpitik

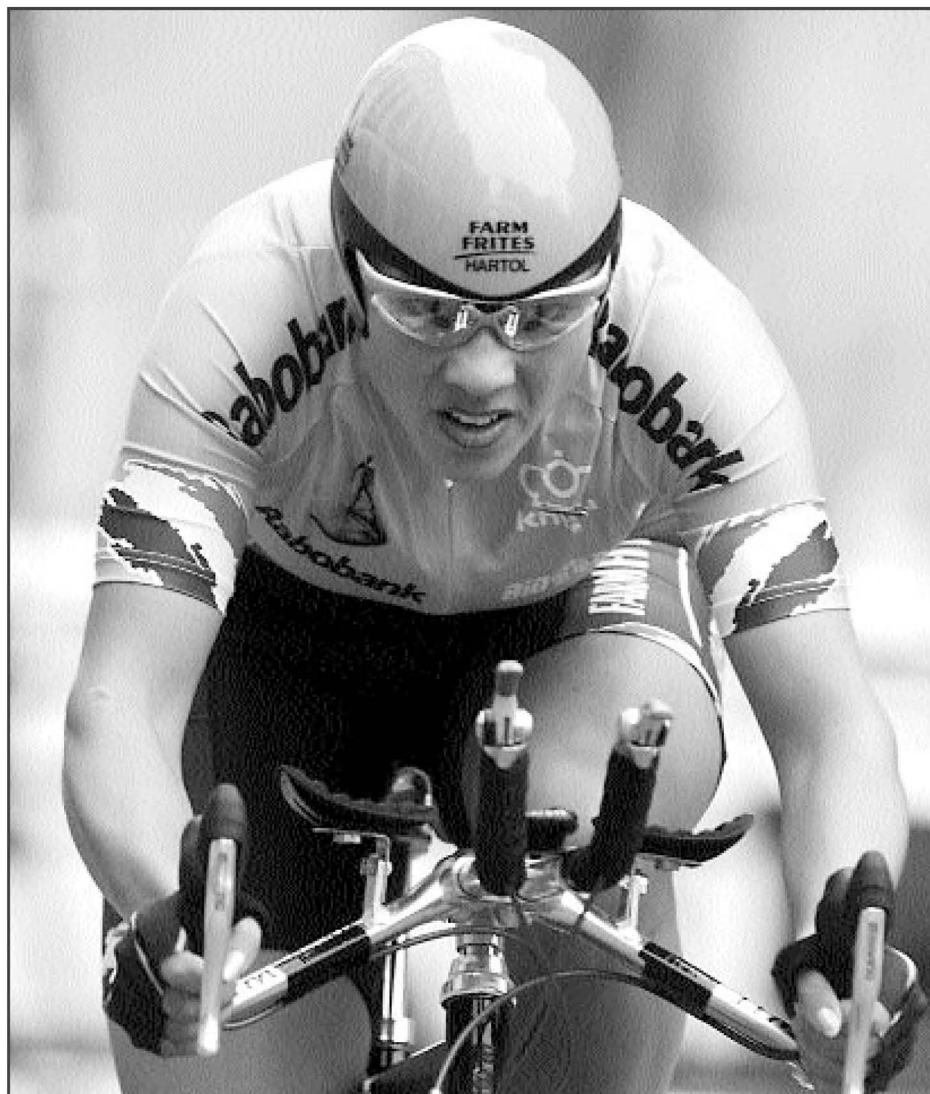
Ziklista holandarrak bigarren urtez jarraian lortu du urrea erlojupekoan

Xabier Usabiaga / Verona
Berriemaile berezia

HARRIDURA aurpegiak nagusitu ziren prentsa aretoan Leontien Zijlaard-Van Moorselek (lehen abizena ezkon- dutakoan hartu zuen) bigarren urtez jarraian urrea lortu zuela jakin zenean. Paperak astintzeari ekin zioten kazetari batzuek, baina ez zuten holandarrik topa- tzen. Soil-soilik, Munduko Kopako zortzigarren proban (bederatzi dira orotara), irai- laren 12an, bigarren postuan ageri zen. Beste postu aipa- garri guztiak (hiru garaipen) etxean zituen eskuratuak. Paper haietan erruz ageri zen Anna Wilson australiarra, atzo bigarren sailkatu zena. Wilson izan baita emakume- rik erregularrena aurten. Munduko Kopako lehen proba —martxoaren 7an, Australian— harentzat izan zen, eta azkenekoa ere —irai- laren 26an, Embrachen— berak irabazi zuen. Esan beharrik ez da Munduko Kopa harentzat izan dela.

Adore mugagabea

Paperetan baino gehiago, ordea, garaipenaren arrastoa historiak adieraz zezakeen. Arrazoi gutxiagorekin erdietsi baitzuen garaipena iaz trope- leko dama politenak. Bizikle- ta utzi egin zuen depresioak

Van Moorsel holandarrak irabazi du, bigarrenaz jarraian, Mundialeko erlojupekoa.

MICHAEL PROBST / AP

jota, eta hiru bat urtez ezer egin gabe egon ondotik, urre- aren jabe egin zen iaz Valken- burgen. Hori argudiatzeko modu bakarra dago: gaitasun fisiko apartaren jabe izan eta helburuak lortzeko adore

mugagabea izatea. Leontien Zijlaard-Van Moorselek etxe- an prestatu du Munduko Txapelketa, eta Holandatik irten nahi ez izanak badu arrazoirik, atzo azaldu zue- nez. Ez ditu gustuko men-

diak, haiek gainditu gabeko ziklismoa du gogoko. Akaso, mendiek gehiegi argalarazi zutela etorriko zaio gogora, Tourra prestatzeko ikaraga- rri ihartu baitzen hamarka- da honen hasiera aldera, eta

gero, depresioak jo eta ikara- garri gizendu zen, berriz. Aurten, esate baterako, Tou- rrera ez zen joan, oso mendi- tsua zelako, eta heldu den urtean mendi askorik ez bada bakarrik joango dela adierazi zuen, Pantani, Ola- no eta tankerakoen aldarri- kapenak berdinuz. Aldiz, ibilbide lauan ez du arazorik, pistako txapelketak ere pre- tatu baititu, eta Berlinen izango da aurten, eta heldu den urtean Joko Olinpikoe- tan ere jazarpen proba joka- tu nahi du. Tourrera joan gabe, Munduko Kopa probe- batik urrun, eta inori bere sasoiaren zantzurik eman nahi gabe (ez zen joan Nazioetako sari nagusia jokatzera), bere senarraren entrenamenduetan oinarri- tuz etxean prestatu du erlo- jupekoa txapeldunak. Hark eman zizkion erreferentziak atzo, hark esan noiz estutu eta noiz lasaitu. Baina peda- lak berak eman zituen, eta garaipena berea da beste inorena baino gehiago.

sailkapena

Eliteentzako erlojupekoa (E)

1. L. Z. van Moorsel (Hol)	32:31
2. Anna Wilson (Aus)	4ra
3. E. Pucinskaite (Lit)	31ra
4. Z. Zabirowa (Errus)	37ra
5. H. Kupfernagel (Ale)	49ra
8. D. Ziliute (Lit)	51ra
9. Jeanni Longo (Fra)	54ra

Canzellara, logikaren indarraz

Xabier Usabiaga / Verona
SUITZARRAK Junior mai- lako urrea eskuratu zuen, erraz eta iragarpenak betez. Joan den urtean, Valkenburgen, Holandan, 17 urterekin urrea leporatu bazuen, zein zailtasun izan behar zuen Fabian Canze- llarak (1981-03-18) aurten, urtebete gehiagorekin eta iazko aurkari serio guztiak afizionatueta direla Mun- duko Erlojupeko Txapelke- ta irabazteko? Batere ez, dio logikak. Emaizta bera emango luke matematikak. Urtebete gehiago, indar gehiago, eskarmentu gehiago; garaipena, beraz,

errazago. Baina nor ausar- tzen da ziklismoa matema- tika dela esatera? Zein leku du logikak kirolean? Adibi- deak zernahitarako daude. Horra hor, urrutira joan gabe, emakume juniorren kasua. Trixi Worrackek iaz garaipena eskuratu zuen Holandan, aurten hiruga- rrena izan da. Urtebete gehiago, indar gutxiago, eskarmentu... garaipena zailago. Eta beste hainbat. Ordea, Fabien Cancellarak, suitzarrak izaki, zehaztasu- na maite du, ez du ezerk hutsegiterik nahi, ez behin- tzat matematikak eta logi- kak, eta haien indarrean

oinarrituta erdietsi zuen mailako bigarren urrea. Joan den urtean baino askoz errazago gailendu zen Cancellara. Holandan, bi segundora sailkatu zitzaion Hiekmann alema- niarra eta zazpita Pozzato italiarra. Aurten Kaioumov errusiarra eta Knees ale- maniarra ez ziren suitzarrak urduritzeko gauza izan. Lehenbizikoak 42 segundo gehiago behar izan baitzi- tuen, eta 49 gehiago beste- ak. Hasiera-hasieratik izan zen onena Cancellara. Lehen mugarrin (8,6 kilo- metroa) 14 segundoko aldea kentzen zion Kaiou-

movi eta 20ekoa Kneesi. 17. kilometroan, aldea 27 segundokoa zen errusiarra- rekiko, eta 42koa alema- niarrarekiko. Fabian Can- zellara Suitzako juniorrik onena da. Aurten sei garai- pen erdietsi ditu (atzoko urreez gain) Suitzan eta handik kanpo (nazioarteko probetan), eta iraupeneko probetan hamar garaipen baino gehiago ageri dira haren palmaresean. Haien guztien artean garrantzi- tsuenak Bakearen Itzulia (juniorrena, jakina) eta Tour du Pays de Vaud dira, Suitzako itzulirik onenetar- rikoa.

MICHAEL PROBST / EFE

Fabian Cancellara.

sailkapenak

Jubenilen erlojupekoa (G)

1. Fabian Canzeralla (Sui)	39:36
2. R. Kaioumov (Erru)	42ra
3. Christian Knees (Ale)	49ra

Izarrak ari dira agertzen

Sona handiko jokalariai txukun aritu ziren lehen jardunaldian

Koldo Alduntzin / Cardiff

Berriemaile berezia

LAU URTEZ behin jokatzeko da Munduko Kopa, eta aurreko Mundialean aritu ziren jokalariai gehienak ez dira aurten ari. Horietako batzuk izar bihurtu ziren, eta oraindik ez ditugu inolaz ere ahantzi. Hego Afrika izan zen txapelduna, eta selekzio hartan aritu ziren hainbat jokalaria mito bihurtu da dagoeneko. Guztien gainetik François Pienar kapitaina dugu. Bikain jokatzeko gain, txapeldunen kopa jaso zuen, eta aurtengo Mundialaz jardun duten aldikari guztiek dakarte 3. lerro hego afrikarren berri.

Zeelanda Berria izan zen txapeldunordea, eta talde hartan aritu ziren Zinzan Brooke, Seam Fitzpatrick eta Kirwan giblekoa. Ingalaterratik, Dean Richards —hiru Mundial jokatu ditu—, Tim Rodber, Underwood eta Rob Andrew aipatuko genituzke. Frantziatik Jean-Michel Gonzalez, Ro-

driguez —hiru Mundial jokatu ditu— eta Philippe Sella. Australiak ere jokalariai eman zituen: David Campese (gero Italian aritu zen), Ofahengaue 3. lerroa (1991 eta 1995), Simon Poidevin, Lynagh...

1995eko Munduko Kopan aritu zen hainbat jokalariai, laugarren honetan ere ari da. Aipagarrienak: Ian Jones, Jonah Lomu, Jeff Wilson eta Josh Kronfeld, Zeelanda Berrikoak; John Eales, Tim Horan eta Phil Kearns, Aus-

traliakoak; Neil eta Gari Jenkins Galeskoak; Tuigamala eta Pat Lam Samoakoak; Lisandro Arbizu, Argentina-koa; Emile Ntamack, Abdelatif Benazzi eta Christian Califano, Frantziakoak; Diego Dominguez, Italiakoak; eta Gary Armstrong, Kenny Logan eta Doddie Weir, Eskoziakoak.

Aurtengo Mundialean jokatu diren hamar partidak kontuan hartuta —Multzoko bakoitzean bi—, dozena erdi bat jokalaria dagoeneko aipa-

garri bihurtu dira; batez ere 20 urteko Jonny Wilkinson joko zabaltzaile ingelesa. Italiari 32 puntu egin zizkion, eta marka berria ezarri du. Jonah Lomu Zeelanda Berriko hegala bi entsegu egin zizkion Tongari. Hiru Nazioetako torneoan ez zuen hasieratik jokatu, baina Tongaren kontra bai, eta bere joko indartsua erakutsi zuen.

Bestetik, Joost Van der Westhuizen Hego Afrikako uztartze erdiak primeran gidatu zuen taldea Eskoziaren

kontra, eta Pieter Rossouw hegala jokaldi ugari egin zituen. Eskozian Gary Armstrong, Logan eta Metcalfe aipatuko genituzke. Nolanahi ere, Samoako hiru jokalariai hartu beharko dira kontuan, Stephen Bachop joko zabaltzaile, eta, Briam Lima eta Afato So'Oalok —bina entsegu Japoniari—.

Euskal jokalariei dagokienez, soilik Oskar Astarloak (Baiona) jokatu ahal izan zituen minutu batzuk, Uruguairiaren kontra.

ARTXIBOKOA

Keith Wood orpokatzaile irlandarra —burusoila—, taldeko jokalariz inguratuta.

Keith Wood orpokatzaile irlandarrak lau entsegu

AURRELARIEN artean Irlandako Keith Wood orpokatzailea azpimarratu behar da derri- gor. Garryowen taldean jokatzeko du, 27 urte ditu, 108 kilo, eta 1,83 metro. Oso gutxitan ikusten ohi da 3. lehen lerroko batek entsegua egitea. Bada, Wood-ek lau egin zituen EEBBei, eta, gainera, izugarritzko partida egin zuen. Wood-ek oso joko indartsua

egiten du, azkarra eta agresiboa. Irlandar gehienek bezala, zelai osoan jarduten du, eta mandeuli baten gisakoa izan ohi da kontraioarentzat. Lehen lerrokoen artean entsegu errekorra lortu zuen, eta, aurrelari- en artean, Greg Cornelsen australiararen (1978) eta Brian Robinson irlandar- ren markak (1991) berdindu zituen.

Australiako Toutai Kefu 3. lerroak ere langile jardun zuen Errumaniaren kontra. Queensland taldekoa da, 25 urte ditu, 106 kilo eta 1,91 metro. Hiru entsegu egin zituen, eta, Mundiala hasi aurretik, jokalariai sonatu izateko ospearekin abiatu zen irlandarra. Lerro berean Zeelanda Berriko Josh Kronfeld dugu. Otago taldean dihardu, 28

urte ditu, 102 kilo eta 1,84 metro. Tongaren kontra entsegu bat egin zuen, eta Mundial honetan berrirori bere dohain apartak erakutsiko ditu.

Norm Maxwell ere zeelandarra da: Canterbury taldean dihardu, bigarren lerroa da, 23 urte, 100 kilo eta 1,98 metro. Hiru Nazioetan lerro horretako onena izan zen, eta Tongaren aurka

oso entsegu ikusgarria egin zuen.

Gainerako aurrelari- en artean, Neil Back eta Richard Hill (Ingalaterra), Olivier Magne (Frantzia), Diego Ormaetxea (Uruguai), eta Martin Leslie (Eskoziak) nabarmendu dira. Horiek guztiek entsegu bana egin zuten, baina ez genituzke ahaztu nahi Pat Lam eta Trevor Leota (Samoa).

Hego Afrika harro samar lehen jardunaldian

Munduko txapeldunek giro nahasiarekin ekin zioten Mundialari. Azken emaitza txarrekin, eta taldean gero eta beltz gehiago sartu beharrek, badirudi nahastu egin dituela Springbooksak. Eskoziaren kontra bi beltz zelairatu zituen Mallet entrenatzaileak. Kayser hasieratik zelairatu zen, baina bigarren zatian Pulsenek ordezkatu zuen. Bestetik, ereserkien garaian, hegoafrikarrak berea entzun ondoren, eskoziarrena jo zuten bitartean ez ziren geratu, eta batek txandala kentzen ere jardun zuen.

Pienar, Fitzpatrick eta Hastings esatari lanean

Munduko jokalaririk onetsuenak izandakoak, François Pienar, Seam Fitzpatrick eta Gavin Hastings aritu ziren komentari- rista lanetan Eskoziako telebistan Eskoziak eta Hego Afrika partidaren. Pienar eta Fitzpatrick elkarrekin egon ziren Samoa-Japonia partida ikusten gainerako kazetari- riokin, partida komentatzen hasi aitzin.

'Streaker'-ak estaltzeko sistemak huts egin zuen

Samoa-Japonia partidaren gizonetako eta emakume- to bat irteten ziren zelaira erabat biluzik, *streaking*-a egiten alegia, eta han jardun zuten jira eta buelta, patxada ederrean. Txapel- keta hasi aurretik estalki bat aurkeztu zuten larru gorritan irteten zirenak berehala estaltzeko, eta ederki asko iragarri zuten. Galesko Wrexham zelai- raino ez zen heldu non- bait, eta denbora luzez ikusi ahal izan genuen irudia; gehienez neska.

Grau argentinarra eta Charvis galesa zigortu dituzte elkar jotzeagatik

Roberto Grau argentinarra eta Colin Charvis galesa muturrekoka aritu ziren lehen partidaren, eta Munduko Kopako diziplina batzordeak zigortu egin ditu: Grau 21 egunerako, eta Charvis 14 egunerako.

Pilota ♦ Bernak behera egin zuen hondarrean, eta Titin bikain aritu zen aurreko koadroetan

Bigarren zatian, Elgoro

18-10 galtzen joan eta 20-22 irabazi zuen Olaizola II. arekin Agurainen

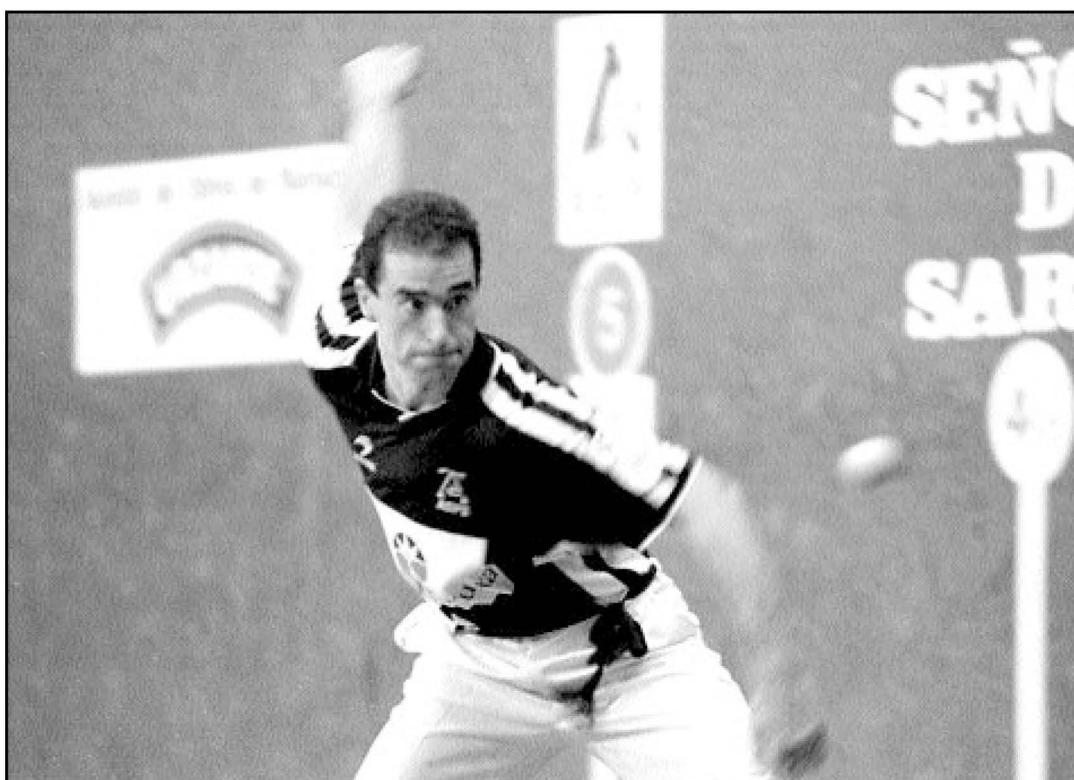
Enekoitz Telleria / Donostia

EDERRA joan zen atzo Agurainen jokatuak partidu nagusia. Erruz bildu zen jendea, eta gozatu ederra hartu zuen Titin III.a eta Aimar Olaizolaren joko biziarekin lehenengo, eta Aitor Elkorok partiduari buelta emateko erakutsitako joko sendoarekin ondoren. Bernak ezin izan zion Elgetako atzelariaren erritmoari eutsi azken txanpan, eta, errioxarrak 18-10 irabazten jarri eta partidua aurrera aterako zutela zirudienean, 20-22 irabazi zuten Aimar Olaizolak eta Aitor Elkorok.

70 minutuko partidua izan zen. Erabat berdindua hasieran, 8nako berdinketa arte. Hortik aurrera errioxarrak aurrerratu ziren, ordea, 11-8, 12-9, 15-9 eta 18-10. Norgehiagoka kontrolpean zutela zirudien, baina Aitor Elgoro hasi zen jotzen. Hark jo eta Aimar Olaizolak tantoak bukatu. 20na berdindu ostean, urdinentzat partidua.

Gaur, Atarrabian, Titin eta Mikel Goñi

Atzo Agurainen Aimar Olaizola izan zuen Titin III.ak kontrario; gaur Atarrabian, berriz, Mikel Goñi. Santirekin jokatu du aurrelari errioxarrak, eta Fernando Goñirekin Mikelek.

Aitor Elkorok erakutsitako sendotasunari esker eman zioten buelta urdinek atzo partiduari.

Atxa eta Gonzalez aurrera Lau T'erdian

■ ATZO Agurainen jokatuak jaialdiko lehengo bi partiduak, Euskal Herriko Lau t'erdiko txapelketakoak izan ziren. Lehenengoa erraz irabazi zuen Mike Atxak Jon Miliakuren kontra (9-22), eta Tolosa III.aren kontra jokatu

beharko du hurrengo kanporaketa, etzi, Iruñean.

Sebastien Gonzalezek arazo gehiago izan zituen bigarren partiduan Mikel Iparagirre leitzarra mendean hartzeko, baina 22-16 gailendu zen azkenean. Cerroren kontra jo-

katuko du hurrengo.

Datozen egunotan jokatu diren txapelketako beste zenbait partidu ere iragarri dira. Zearra eta Pinedok igandean jokatu dute Agurainen, eta Barriola-Barela eta Salaberria-Fuertes kanpo-

raketak Leitzan jokatu dira datozen asteartean.

Larunbatean jokatu dute Apeztegiak eta Esnalek Hernanin, eta larunbatean Agurainen Zabalak eta Legorburuk. Igandean, Legution, Ansotegik eta Beloki II.ak.

txokoan

Ezkurak erabaki zuen Euskalekoa

Patxi Zeberio eta Lizasok ez zuten berehalakoan amore eman, baina 40-31 galdu zuten atzo Ezkurra eta Zubeldiaren kontra Euskalen. Hasiera berdindu baten ostean, irabazleek nahiko abantaila erosoak izan zituzten (15-8, 20-10, 27-20), baina hurrena 28-26 hurbildu ziren galtzaileak. 31-26 egin zuen ihes Ezkurak eta 32-30 hurbildu ziren berriro. Kotetok erabaki zuen azken txanpan (40-31).

Gipuzkoako Baque Torneoan 180 pilotari ariko dira buruz buru

Tolosa, Urretxu, Bergara eta Antzuolan jokatuak partiduekin hasi zen atzo, Gipuzkoako Baque Torneoan. Buruz buru eskuz huska —kadete eta gazteetan— eta paleta larruz —22 urtez azpikoetan— jokatu da torneo, eta eskuzkoan 180 pilotarik hartuko dute parte, errekor guztiak apurtuz. Abenduan jokatu dira finalak Irunen. Aurten ez, baina datorren urtean, Baque Torneoaren Bizkaia-Gipuzkoa final bat ere jokatu da. Bizkaiko txapelketan Arabako pilotariak aritzen dira, eta Nafarrak Gipuzkoakoan.

Endika Abril txapelketaren finala igandera atzeratu dute

Joan den igandean jokatu behar zuten Ustaritzeko Kapito Harri eta Baiona taldeek Endika Abril Errebote Txapelketako finala Zubietako plazan, Gipuzkoan. Eguraldi txarrarengatik, ordea, atzeratzea eta igande honetan jokatzearabaki zuten.

gaurko partiduak

ATARRABIA. 19:00.

• Ortiz-Gastesi / Dani-Gabari II.a
• Titin III.a-Santi / Goñi II.a-Goñi III.a.

ZALDIBIA. 19:00.

• Haritz-Sukia / Gabari-Auxkin.

biharko partiduak

GALARRETA. 16:00.

• Zeberio I.a-Amenabar / Sarasua-Urko.
• Ezkurra-Auzmendi / Altuna II.a-Eizagirre
• Zeberio II.a-Etxabe / Urretabizkaia I.a-Iriarte
• Bitoria-Imaz / Kalonge-Mendizabal

BILBO. 17:00.

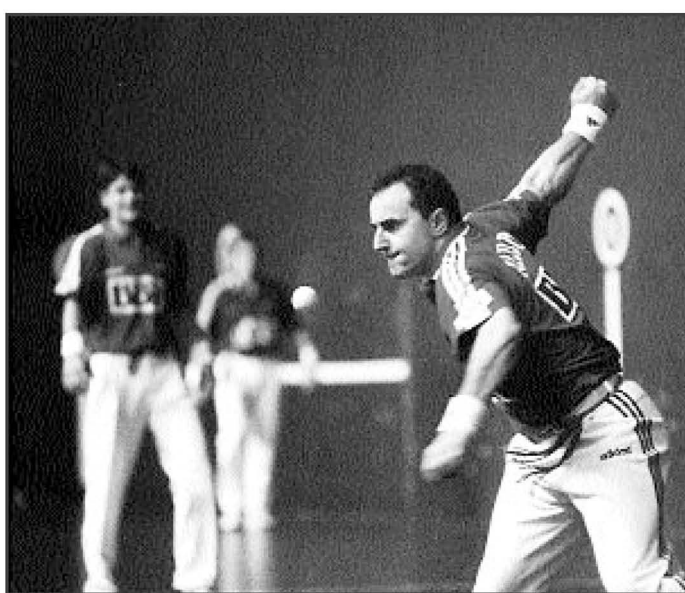
• Ermua-Beldarrain / Zabalza-Ibarra
• Sanchez-Juan Pablo / Urkia-Rekalde
• Iriondo-Garrido / Daniel-Torre.

Alustiza eta Errasti nola apurtu?

E. Telleria / Donostia
UNEOTAN Asegarce-Altik jokoa jar dezakeen bikoterik sendoenetakoa da Unanuek eta Belokik osatutakoa. Inor gutxi dira haiei irabazteko gai, baina Martin Alustizak eta Jokin Errastik aparteko arazorik gabe lortu zuten balentria hori atzo Atarrabian (11-22). Beloki atzean Errastiri nagusitzen zitzaion apurretan, ezin zuen Unanuek tantorik bukatu. Hitz batean esateko: Alustizak aspertu egin zuen Unanue. Hark egindako eraso ahalegin guztiei erantzun zien Segurakoak. Berari gustatzen zaion eremura eraman zuen nor-

gehiagoka, eta tokitik atera zuen aurrelari kontrarioa. Atera kontuak: 10na berdinduta joan ziren, eta tanto batarra baino ez zuten egin hortik amaitu arte Unanuek eta Belokik. Jokin Errastik goi mailako atzelaria dela erakutsi zuen, beste behin.

Jaialdiko lehenengoa, Agirrek eta Raik irabazi zuten Koka eta Patxi Ruizen kontra (19-22). Hotz ekin zion oso partiduari, ordea, Imanol Agirrek, eta 10-3 ere joan ziren aurreratuta galtzaileak. Arteako aurrelaria partiduan sartzearekin bat, asko aldatu ziren gauzak urdinen alde.

Martin Alustizak partidu handia jokatu zuen atzo Atarrabian.

Gasteizko 24. Antzerki Jaialdia

KULTURAKO AGINTARIEK ARRAZOITU DUTE «IKUSKARI GUTXI» EGITEN DELA EUSKARAZ

Sail nagusian iaz baino euskarazko lan gutxiago dago

■ Iazko ekitaldiak bi opera eta bi antzezlan programatu zituen, eta aurrekoak denetara hiru

■ Aurtengo festibalean Txaloren *Celimene* eta *Kardinala* eta Bergarako Orfeoaren *Oliver* daude

■ Udaleko Kultura Sailak dio euskaraz dagoen «gehiena» Gasteiza ekartzen dutela urtean

Luis Karlos Garcia / Gasteiz

EUSKARAZKO emanaldiak erdira jaitsi dira aurtengo Gasteizko Antzerkialdian, iazkoarekin alderatuta. Izan ere, 1998ko festibalean —aspaldiko onena izan zen, Principal antzokiko programazioko euskarazko eskaintzari dagokionez— bi antzezlan eta bi opera izan zituen: Tanntakaren *Dakota* eta Ur konpainiaren *Trabajos de amor perdidos*, antzerkian; eta *Leidor* eta *Iziar* musikaldian.

Aurtengo egitarau nagusiak, berriz, antzezlan bat eta opera bat eskaintzen ditu, besterik ez. Programa urri samarra da, baita 1997ko ekitaldiarekin parekatuta ere: duela bi urte Maskarada, Tanntaka eta Bederen 1 konpainien lan bana eman zuten.

Udaleko Kultura Saileko informazio iturriek diote «ahaleginak» egiten dituztela euskarazko ikuskariak egitarau nagusian sartzeko, baina «oso gutxi» egiten direla. Nolanahi ere, jaialdian ez bada ere, urte osoan «euskaraz dagoen gehiena» programatzen dutela arrazoitu dute. Ildo horretan, Felix Petite Gasteizko Antzerkialdiko programatzaileak «euskarazko eszena dezente ongi» ezagutzen duela esan dute.

Aforo txikiak izatea ez da arrazoa

Iaz, euskarazko lau funtzioek ikusle kopuru polita bildu zuten, baina ez gaztelaniazkoetan izaten den adina (batez beste %82 bete zen obra guztiak aintzat izanik). Adibidez, Ur konpainiak %30 baino ez zuen lortu, Tanntakak %43, eta, opera emanaldietan gehixeago izan bazen ere, gaztelaniazko antzezlanetako zenbakietatik urrun izan zen. Kulturako ardura-dunek, ordea, ukatu egin

Juan Echanove eta Nati Mistral aktoreak, atzo, Gasteizen.

Echanovek aktorearen lana txalotu du

■ JUAN ECHANOVE aritu zen atzo eguerdian Gasteizko Jaialdiaren inaugurazio ekitaldian eta aktorearen aldeko hitzalditxo bat botatu zuen. Echanovek lan aktoralari buruz hitz egin zuen «inbertsio nahiz azpiegitura handiek baizik mintzatzen ez den antzerkigintzaren garai honetan».

Aktore espainolak antzerkiaren sena

defendatu zuen azken bolada honetan zine eta telebista bezalako alorren eragina egundokoa dela onartuta ere: «Antzerkiak ez ditu behar audientzia handiak. Nahikoa du publiko apur bat baina aukeratua izatea, eta gero, hurrengo ahalegintxoak egin dezala. Besterik ez!».

Echanovek mintzalditxo konpletoa

eskaini zuen, eta une batez, politikara ere hurbildu zen aurtengo festibaleko programak «Euskal Herrian ezezik, estatu espainol osoan ere hazitzen hasia den elkar ulertze politiko-soziala» islatzen duela esatean.

Aktorea, iazko ekitaldian Federico Garcia Lorca egin zuena eta ezkerzale deklaratu dena,

Espainiako betiko eskubitarren ikurretako baten parean lasai eta pozik ageri zen. Izan ere, Nati Mistral (atzo aritu zen *Celestina* egiteko) ondoan zuen: Echanove ezkerrean eserita eta Mistral eskubian. «Hau alkate gazte eta guapo Gasteizen daukazuena!», zioen aktoreak Alfonso Alonsoren (PP) aurrean.

dute ikusle kopuru txikiak izatea aurtengo murrizteko arrazoa, eta berriro ere euskarazko antzerkigintzak ale gutxitxo ematen dituela argudiatu dute. Halaber, Jaialdiko beste atal batek

«ganorazko eskaintza» egiten duela gogorarazi dute; esate baterako, gizarte etxeetako antzokitxoetan eskaintzen diren formatu txikiak lanak.

Dena den, kulturgintzako

hainbat sektorek haserre hartu dute beherakada, eta batzuek Gasteizko Udaleko agintari berria seinalatu dute zioak bilatzean. Kultura Sailean gezurtatu egin dute hori.

Lotura Films ekoiztetxeak ikastaro bat zuzenduko du Galizian

■ *Canal Sur*-ekin batera 10 film luze egitekotan ere badabil Donostiako ekoizpen etxea

Juanma Sarasola / Donostia

DONOSTIAKO Lotura Films ekoiztetxeak Ourenseko Limaia Produccions ekoiztetxearekin jardungo du Galizian ekoizpenerako egitura finko bat eraikitzen, bertan emango duen ikastaroaren bitartez.

Ikastaroak bederatzir hilabete iraungo du, eta Juanba Berasategi, Loturako zuzendariaren arabera, «bertan, ordenagailu egitura, lantegi operatiboa, muntatzen lagunduko dugu, eta lan talde majo batekin ariko gara. Galiziarren oinarri tekniko zein artistikoa finkatzen lagunduko dugu, geure esperientzia gehituz».

Aurrerago, Limaia Produccionsek marrazki bizi-dun luzemetraia egiteko proiektua du, eta ikastaroa proiektu honen lehenbiziko urratsa izango da. Proiektuaren alde ekonomikoa Bruselak babestuko du, izan ere, 19 milioi pezetako dirulaguntza eman baitie galiziarrei.

Luzemetraia izenaz *Uretako lorea* izango da, eta Galiziako folklorea eta hango ahozko literaturaren oinarrituko da. Hain zuzen ere, Ourense inguruan zegoen laku baten inguruko kondairak —lakua 1975an idortu zuten— izango ditu abiapuntutzat. Luzemetraia galizieraz izango da, eta zinemetan botatzeko asmoa badago ere, telebistan izango omen du hedapenik handien.

Etengabe lanean

Ekoiztetxe donostiarrak dagoeneko 3 luzemetraia burutuak ditu Juanba Berasategiren zuzendaritzapean. Berriki, Irusoin etxearentzat Joxean Muñoz eta Txabi Bazterreteren *Karramarroen uharte* luzemetraia bukatu du, Inazio Mujikaren gidoiarekin.

Bestalde, Lotura Filmsekoak Andaluziako Canal Sur telebistarekin negoziatzen dabil, telebistarako film bat egiteko.

Arkeologia Museoaren proiektua landuko du agintaldion Bizkaiko Foru Aldundiak

Ana Madariaga diputatuak lan taldea eta jarraituko dituen ildoak aurkeztu ditu

Montse Arregi / Bilbo

Ana Madariaga Bizkaiko Kultura diputatu berriak 1999-2003 agintaldirako bere sailak jarraituko dituen ildo nagusiak aurkeztu zituen atzo Ba-

tzar Nagusietan egindako agerraldian. Oinarrian, aurreko agintaldiko kultur politikaren ildo bera jarraituko du lan talde berriak. Orain arte legezt, hainbat ekimen finantziatuko dira Diputazioetik kultura sortu eta hedatze-

ko, elkarteei eta udalei laguntza eskainiko zaie, liburutegiak biziberrituko dira eta museoan autofinantzaketak bultzatuko da. Arkeologia Museoa sortzeko proiektua ere landuko da, eta Foruko aztarnategia irekiko da.

BIZKAIKO Batzar Nagusietan agintaldiko estreinako agerraldia egin zuen atzo Ana Madariaga Kultura diputatu berriak. Kultura batzordekideen aurrean berak zuzendutako duen sailaren ildo nagusiak aurkeztu zituen. Berrikuntza gutxi jasotzen dute 1999-2003ko agintaldirako Kultura Sailean prestatutako ildo nagusiek. Ildo bakoitza aurrera eramateko orduan erabakiko dira unean unekoak, baina, oro har, Tomas Uribeetxebarriak zuzendutako taldearen ildo bera jarraituko du berriak.

Kulturaren hedapena eta sustapena sailaren barruko Kultur Ekintza zerbitzuaren jardunaren oinarrietako bat izango da, Foru Liburutegiarekin batera. Hedapenaren barruan Madariagak atzo azaldu zituen egitasmoen artean bada aurreko agintaldian ezinezkoa zen puntu baten garapena: Euskalduna jauregian egingo diren kultur ekitaldiena. Diputazioako Kultura Sailak «oso interesgarriak diren ekintzak antolatzeari aurreikusten du, «kalitatezko kultur eskaintza eginez, Bilbon eta Bizkaian ohiko ez diren ekintzen birtartez».

Bestalde, Ondare Zerbitzuaren barruan, Kopia Artistikoen Museoaren eta Euskal Museoaren eraiki-

Ana Madariaga Kultura diputatua, erdian, atzoko Batzar Nagusietako agerraldian.

nen zaharberritzea iragarri zuen Madariagak. Euskal Museoan Arkeologia atala bereizi behar dela eta, agintaldion Kultura Sailak Museo Arkeologikoaren proiektua landuko du. Ondare arkeologikoa dagokionez, Foruko indusketak amaitu eta jendearentzat irekiko da gunea.

Kultura diputatu berriak aldamenean izango duen lan taldea aurkeztu zuen atzoko agerraldian. Kol-

do Narbaiza izango da Kultura Zuzendaritza Nagusiko arduraduna, Luis Solar Kirol eta Gaztedi atalekoa eta Gortzon Lobera Euskararen Sustapenekoak. Izan ere, hiru atalek bat egingo dute Kultura sailaren barruan.

Madariagak «elkarriketarako prestutasuna eta Kultura Sailak zabal jokatze-

duen borondatea» azpimarratu zituen atzoko aurkezpen ekitaldian. EHko batzarkideek euskal kurturguneak sustatu beharra azpimarratu zuten, eta baita aurreko agintaldian gauzatutako proiektu handien «ateak ireki beharra». PSE-EE zein PPko kideek «kultura guztiak» kontut hartzeko eskatu zuten.

Berrikuntzarik ez ildo nagusietan

Ana Madariagak, Bizkaiko Kultura diputatu berriak, eta bere lan taldeak aurreko agintaldiko bideari eutsiko diote kultur politikan. Honakoak dira 1999-2003 agintaldiko ildo nagusiak:

Kulturaren sustapen eta hedapena • Kultur sorkuntza bulzatu eta herri-tarrei kultura eskuragarri egitea xede duten ekimenak bultzatuko dira, udalekiko elkarlana tartean.

Kultur elkarteei laguntzak • Aurreko puntua-ren barruan, besteak beste Eusko Ikaskuntza, Barandiaran Fundazioa, Koral Elkartea, Labayru Ikastegia edota Euskal Herriko Adiskideen Elkartea lagunduko dira.

Sorkuntza artistikoa suspertzea • Bekak, erakusketak edota kontzertuak antolatuko dira artista hasierentzat.

Kultur hedakuntza sustatzea • Besteak beste Bilbao Orkestra Sinfonikoa, Bilboko Kantu Lehiaketa edota Ziortzako Kontzertuak finantziatuko dira.

Bizkaia buruzko jakitea hedaraztea • Bizkaia-ekin lotutako kultur intereseko lanak argitaratuko ditu Diputazioak.

Foru Liburutegia • Eraikina zaharberritu eta edukia osatuko da.

Ondare zerbitzua • Museoentzako ez da diru gehiago egongo, berezko errekurtsuak lortzeko bidean jarri nahi dira.

F LKL E t KULTU
T IZI N L I U UZK
XV.IH UN L I K

L KIKET N
Tr z r n kus t
Er kusk t

Iru k Err l nTx k (se lz s 72). Urr r n 2tk l r
n l l z n u L untz n ut

ORITZADA

Ik rt l n rr n n Mus
Mus r ucc n s rt st c s l

J n r k munk lz n z , mus r kn
z rkusrk z ut n rr z n tk t rru
n t k Gz rt z ntr r n l n k r l t ,
s urt sun m nt ntz k , Inst tuz h u
s t r ntz t tx t n l t rr n
urr r n st tk z r kn r z rt .

M rr zk t sk l r kt m nt n uk .

Rementeria: «Geure burua hobeto ezagutzeko modua da margoa»

Artista eibartarraren 'Margoak' erakusketa Bilboko Windsorren ikusi ahal da

Montse Arregi / Bilbo

Alberto Rementeriak azken urteotan landutako margoak ikusteko aukera dago azaroaren 6a Bilboko Windsor Kulturgintza aretoan. Margogintza «geure burua apur bat hobeto ezagutzeko modu gisa» erreibindikatu nahiko luke artista eta irakasle eibartarrak. Bere burua behin eta berriro agertzen da koadrootan, «barne bilaketa dagoela-ko oinarrian».

ALBERTO REMENTERIAK bere margogintzaren azken urteotako bilakaera azaldu nahi izan du *Margoak* izeneko erakusketan. Lan berriena ekarri du Windsor Kulturgintza aretora (Juan Ajuriagerrera, 14), aurreko etapakoaren aldean ezberdina, aspaldiko margotzearen gozamenaren berreskuratzeko bidean egin-dako atzera-begirada.

Margoa «norbere buruari egindako begirada eta gozamenarako zein lasaitasunerako elementua» da Rementeriarentzat, «nahiz eta erakusketan badiren itxuraz gogorak diren irudiak».

Artistaren beraren irudia behin eta berriro agertzen da haren margoetan, batzuetan ikusleak ezagutzeko moduan eta ezkutuago beste batzuetan. Ez dela inondik inora narzizismo ekitaldia izan ziurtatu zigun atzo. Bere burua margootan islatzea «ispilura begiratzea bezala da, begirada bakoitzean pertsona ezberdina ikusten duzu», azpimarratu zuen. Ez

Alberto Rementeria, atzo, Windsor Kulturgintza aretoan, bere margolanetako baten aurrean jolasean.

omen dira autorretratu «errealak». «Oso jende gutxi konturatzen da ni naizela koadrootan agertzen dena». Gainera, margotzen zuen bitartean berak beste pertsona bat ikusten omen zuen. «Horrela, eraso egin behar banion lasai egiten nuen, sudur gorria jarri edota begiak hustu».

Pinturarekin gozatu

Margolanotan murgiltzea «oso atsegingarria» izan dela ziurtatu zuen Rementeriak. «Pinturarekin gozatu egin dut». Azken urteotako lanotan bere burua «berraurkitu» du Rementeriak, «garai zoro-

ago edo anarkikoagoen ondoren». Nolbabaiteko «psikoanalisia» izan dira margook, baina ez dela prozesu gogorra izan uste du artistak, «atsegi-na baitzik». Azken finean «margotzea nork bere burua hobeto ezagutzeko modua» dela uste du.

Aurreko garaietako kolore garbiak utzi eta ilunetara jo du Rementeriak azken lane-tan. «Grisaren bitartez xehe-tasunak adieraztera eraman nau kolorearen aukeraketak», azaldu zuen. Hala ere, kolore biziak dituzten margoak ere paratu ditu ilunen aldamenean Windsorren. «Kontrastearekin jolastea asko atsegin dut. Musikan melodia

bat konposatu eta musika tresna arras ezberdinekin interpretatzea bezala da».

Alberto Rementeriak hainbat erakusketa egin ditu 70eko hamarkadatik hona. Bakarka egindako erakusketen artean, azpimarragarriak dira Madrilén Gamarra y Garrigues galerian egindakoa eta Zarauzko Sanz Enean burututakoa. Kolektiboki Madrilgo Arco azokan sarritan izan da partaide, baita Bizkaiko Artea eta Gure Artea ekimenetan ere. Azken horretan irabazle ere izan da, bai margo atalean zein grabatu arloan. Imajina Ezazu Euskadin ere lehen saria eskuratutakoa da.

Tretiakov galeriaren XIX. mendeko errusiar artelanak Bilbon ikusi ahal izango dira heldu den abenduan

■ Errusiako arte galeriako eta BBV erakundeko arduradunek atzo zabaldu zuten erakusketa bera Madrilén

Erredakzioa / Bilbo

BBV erakundeak atzo zabaldu zuen, Madrilén daukan erakustaretoan, Errusiako Tretiakov Galeriararen XIX. mendeko errusiar margogintzako 52 artelanez osaturiko erakusketa. Heldu den abenduaren 10era arte izango da zabalik erakusketa hori Madrilén, eta ondoren Bilbora eramango dute.

Paisaiak, pasarte kostunbristak, etxe barruko margoak, itsas girokoak, kritika sozial kutsu nabarmena duten lanak, eta erretratuak ikusi ahal dira erakusketan. Pertsonaia ezezagunen erretratuak eta baita hainbat idazle edo musikari ospetsu-rena ere: besteak beste, Tolstoi, Grigorovitx, Musorgski, eta Rimsk-Korsakov. Egileen artean dira Fiodor Alexandro-

vitx Vasiliev, Mijail Vasilievitx Nesterov, Victor Mijailovitx Vasnetsov, Nikolai Nikolaeovitx Gue, eta Vasili Vasilievitx Vereschaguin.

Errusiar arteari buruzko Moskuko museo garrantzitsuena da Tretiakov galeria, eta, egun, XI. mendetik arte modernora bitarteko guztira 100.000 mila obra inguru dauzka, margo, marrazki eta eskultura lanak kontuan iza-

nik. Lidia Iovleva, Tretiakov Galeriarako zuzendariordea, Madrilén izan zen atzo, inaugurazioan, eta berak azaldu zuen museoa 1892an sortu zuela Pavel Tretiakov. Lino merkataria, literaturan eta artean oso jantzia zen Tretiakov, eta berak eta bere garai-ko beste hainbat intelektual errusiarrek uste zuten arteak hobetu ahal izango zuela herritarren bizimodua.

David Cronenberg zuzendariaren 'eXistenZ' filmak irekiko du Sitgesko zinemaldia

■ Hogeita hamar film luze eta labur lehiatuko dira sail ofizialean

Erredakzioa / Donostia

DAVID CRONENBERG zinemagilearen *eXistenZ* filmak irekiko du gaur Sitgeseko XXXII. zinemaldia. Sail ofizialean lehiatuko da Cronenbergren filma beste 17 film luzerekin batera, esate baterako: Daniel Myric eta Eduardo Sanchezen *The blair wick project*, Jaume Balaguero zuzendari kataluniarraren *Els sense nom*, Hiroyuki Nakanoren *Samurai fiction* edota Miguel Bardemen *La mujer mas fea del mundo* lana.

Film laburrei dagokienean, 12 izango dira lehian, besteak beste: Tinieblas Gonzalez gas-teiztarraren *The raven... nevermore* -Donostiako zinemaldiko sail ofizialean aurkeztu zen-. David Mameten *El caso Winslow* filmak emango dio amaiera Sitgesko zinema jaialdiari urriaren 16an.

Lehiaketaz kanpo, Gran Angular sekzio ofizialean edozein jenerotako beste 17 film izango dira ikusgai. *El caso Winslow* filmaz gain -Canneseko zinemaldian laudorioak jaso zituen kritikariengandik-, Philippe Garrelen *Le vent de la nuit* -Catherine Deneuve aktoreak hartzen du parte-, *Blade Runner*-eko gidoigilearen *The Minus Man*, eta *Scream* zein *Scream2* filmeen gidoigile Kevin Williamsons-en *Secuestrando a la señorita Tingle* emango dituzte.

Sail ez-ofizialak

Sei sail ez-ofizial eta bi atzera begirako ere izango dira Sitgesen. Film klasi-koak, estreinatu gabeak, animaziozkoak eta bideo ekoizpenak ikusi ahal izango dira sekzio horietan.

Europar musikalaren sortzaile izan zen Jaques Demy zuzendari frantziarra eta Dario Argento *thriller* italiarraren sortzailea omenduko ditu aurten Sitgeseko zinemaldiak, eta haien lanari buruzko atzera begirako bana emango dira.

Euskal Herriko argitaletxeak ere Madrilen izango dira

I G		K I M E		K E		K 3 3		2 2 2	
31 x 33 mm		31 x 33 mm		x 33 mm 2 M UL (E z r k rr) E un 5. st (un) . 2 st (12 un) . Hl t (2 un) 2.		x M UL (E z r k rr) E un 11. st (un) . 2 st (12 un) . Hl t (2 un) 5.		L t tzul n tz n nrgbz : : g lal t l l n k l g n k : qz nk l t TL 3553 Fx 3523	
31 x 33 mm M UL (l rr l) E un l. st (un) 2.1. 2 st (12 un) l. Hl t (2 un) 55 l.		31 x 33 M UL (r -N f rr) E un 2.1 st (un) 1. 2 st (12 un) 1.5 Hl t (2 un) 1.1		31 x 33 mm M UL (E z r k rr) E un 2. st (un) 2.2 2 st (12 un) 2. Hl t (2 un) 1.		31 x 33 mm M UL (l rr l) E un l. st (un) 2.1. 2 st (12 un) l. Hl t (2 un) 55 l.			

Kalitate sinfonikoa

Orkestra: Bilbao Orkestra Sinfonikoa.
Zuzendaria: Jerzy Semkow. Egitaraua:
Mozarten *Jupiter 42*, Sinfonia eta
Brucknerren *Zazpigarren Sinfonia*. Tokia:
Bilboko Euskalduna Jauregia.
Ikusentzule kopurua: 1.600 lagun.

DENBORALDIKO bigarren emanaldian, Euskalduna Jauregian, Bilbao Orkestra Sinfonikoak (BOS) zorioneko uztarketa lortu du: musika maisu-lanek, gonbidatutako zuzendariak eta sasoiaren dau-den joleek bat egitea hain zuzen.

Jerzy Semkow poloniar maisu zuzendaria eskola zaharreko handiekin ikasia dugu, dagoeneko ezaguna beste batzuetan bilbotarren aurrean izateagatik. Betiko moduan, partitura barik, buruz, arkitektura handiko sinfoniak zuzendu zituen, dotoreziaz azaletik eta baita barrutik ere. Nahiz eta gure sinfonilariak zalantzakor hasi Mozarten 42. Sinfonian, maisuak zuzendaritza oroja-kilea zabaltu zuen: talde edo instrumentu guztien sarrerarirteerak markatuz, esaldatzekak biribilduz, edota intentsitatearen erreguladoreak neurritz zehazteko bizia duen abiadura ezarriz lehen joaldian. Kantagarritasunez bete zuten harizkoek bigarren ibiltaria, *crescendo* arinak eta

Bilboko
Orkestra
Sinfonikoa.

XOUSE SIMAL

indarraren gora-beherak landuz, bai egurrezkoek edota harizko grabeeek, samurtasunera igarotzeko *menuetto*an eta ironia barregarria trio politean.

Jupiter izengoitiaz ezagutzen den Sinfonia hau laugarren mugimendu handitik dator. Maila ona adierazi zuten musikariek bost azpimugimendu dituen idazkera kontrapuntistikoaren barrena. Antzokiko akustikari dagokion sinfonia zela azalduz ikuspuntu erromantiko samarretik begiratuta.

Zailtasunak ditu Bruckne-

rren Zazpigarren Sinfonia jotzeak. Arkitektura handiko sonoritatea izanik, geldi doazen armonia trinkoetan oinarritzen da, Beethovenen sinfonietan ez bezala, azkeneko erromantizismo brukneriarrean gaiak ez dira muturjoka jartzen baizik eta oposaketarik egin gabe batetik bestera doaz igarobide atseginetan. Bilbotar musikariek jarduna biribildu zuten lehenengo joaldi luzearen hiru melodietan barrena. Wagnerri eskainitako *Adagio* elegiakoan harizkoek modu ederrean eraman zuten

nagusitasuna, metalezko haizezkoei utziz gailur sonoroak, tuba wagneriarrak barne.

Hirugarren joaldiko dantza moduko *scherzo*an orkestraren talde desberdinek jolastu egin zuten intentsitatearen gora-beherekin. Laugarren joaldian talde guztiek soinu orekatsua adierazi zuten, harizkoak kantagarriak eta haizezkoak indartsu eta ziur korralaren barrena azken apoteosira arte.

Jesus Mari Begoña

laburrean

ONDAREA

■ Katalanezko testuen lehenengo liburutegi birtuala sortu da

JOAN LUIS VIVES Institutuko unibertsitateen sareak sortu du katalanezko testuen lehenengo liburutegi birtuala. Institutuko lehendakari eta Lleidako Unibertsitateko errektore Jaume Portak eta Alacanteko Unibertsitateko errektore Andres Pedreñok atzo sinatu zuten hitzarmenaren arabera, katalanezko kultur ondareko 500 idazlan interneten irakurri ahal izango dira dohainik.

ZINEMA

■ Antonio Zulueta, Donostiako Zinemaldiaren lehen zuzendaria, zendu da

ANTONIO ZULUETA BESSON, Donostiako Zinemaldiaren lehenengo zuzendaria eta Ivan Zulueta zinemagilearen aita, igandean zendu zen 91 urte zituela. Antonio Zulueta 1957tik 1960ra bitarte zuzendu zuen Donostiako Zinemaldia, eta haren gidaritzapean Zinemaldiak A maila lortu zuen. Ordura arte, idazkari nagusia izaten zen Donostiako Zinemaldiaren arduraduna.

LEHIAKETAK

Erretereria Hiria XIX Ipuin Lehiaketa • Ereintza kirol eta kultur elkarteak antolatu du, Udalaren babesarekin • Edonork har dezake parte • Lanak urriaren 31a baino lehen aurkeztu behar dira

'Erretereria Hiria' ipuin lehiaketa

EREINTZA kirol eta kultur elkarteak Erretereria Hiria XIX Ipuin Lehiaketa antolatu du, Udalaren babesarekin. Baina Erretereriakoa ez denak ere parte har dezake.

Euskaraz zein erdaraz idatzitako ipuinak aurkez daitezke, eta parte-hartzaile bakoitzak ipuin bat baino gehiago aurkez dezake. Hala ere, idazlan bakoitzak ezin ditu hiru folio baino gutxiago izan, ezta zortzi baino gehiago ere, eta makinaz idatzita aurkeztu behar dira.

Ipuinak argitara gabeak izan behar dute erabat, eta beste inongo lehiaketatan saritu bakoak. Urriaren 31a baino lehen aurkeztu behar dira lanak, eta erabakiaren berri abenduaren 11an emango dute. Lan horretarako epaimahaia zenbait idaz-

lek osatuko dute. Lehenengo sariaren irabazleak, bai euskarazko eta bai erdarazko ipuinarentzat, 100.000 pezetakoa izango da. 25 urtetik beherakoen ipuin onenarentzat ere izango da saririk: 25.000 pezeta. Eta baita Erretereriako autoreen ipuin onenarentzat ere: 10.000 pezeta.

Ipuinak Ereintza kirol eta kultur elkartera bidali behar dira: Juan de Olazabal kalea, 23, Posta Kutxatila 301, Erretereria, Gipuzkoa. Ezizen bat erabiliz bidali behar ditu egileak ipuinak, baina, horrekin batera, gainean ezizena duen plika itxi bat jarri behar du. Plika horren barruan datu pertsonalak jarri behar dira: izena, abizenak, helbidea eta telefonoa.

Ipuin sarituak elkarte era-

Erretereriakoa ez denak ere har dezake parte lehiaketan.

tzailearen eskuetan geratuko dira, eta argitaratzeaz berau arduratuko da. Sariak eman eta hilabete gabe egileek saritu gabeko lanak eska-

tzen ez badituzte, bota egingo dituzte.

I. Basterretxea
DONOSTIA

MUSIKA

BILBO

- **Piztiak.** Kafe Antzokian, 11:30etan.

DONOSTIA

- **Stareolab eta Gorki's Zigotik Minci** (Galesko taldea). Gastezena aretoan, 20:00etan.

ZALDIBIA

- **Kristina eta Amaia** trikitilariak dantzaldia plazan 20:00etatik aurrera. Santa Fe jaia.

BERTSOLARITZA

ZALDIBIA

- **Maialen Lujanbio eta Jokin Sorozabal.** Plazan, 12:00etan. Santa Fe jaia.

DANTZA

ZALDIBIA

- **Iztueta dantza taldea.** Plazan 17:00etan. Santa Fe jaia.

ANTZERKIA

BILBO

- **Entiéndeme tú a mí.** Ayala antzokian, 20:00etan.

LEIOA

- **Bendetta.** Leo Bassi. Unibertsitatean, 12:00etan.

ZINEMA-BIDEOA

BILBO

- **San Andres Sacamchem, la profecía de los pobres.** Bideo emanalkdia, Deustuko Bidarte gizarte etxean (Lehendakari Agirre etorbidea, 42), 18:30etan. Txipasi elkartasuna erakusteko Hirugarren Mundua ta Baakea taldeak antolatutako ekimena.

IRUN

- **Mendia kirol eta maitasun bihurtzen denean.** Diaporama emanaldia Manolo Canada eta Gorka Obesorekin Ospitale zaharrean, 19:30etan. Antolatzailea: Irungo AEK euskaltegia.

HITZALDIA

IRUÑEA

- **Programa neurolingüística.** Hizlaria: Iñaki Olaskoaga psikologoa. Kultur etxean (Navarrería kalea, 31), 20:00etan.

LEGAZPI

- **0-6 urte bitarteko haurren gan irakurzaletasuna nola suspertu.** Hizlaria: Juan Carlos Alonso psikologoa. Kultur etxean, 18:00etan. Udal liburutegiak antolatuta.
- **Lo egiteko arazoak.** Hizlaria: Estibaliz Andrio Elorza. Jubilatuen etxean, 18:00etan. Buztindegik antolatuta.

- **Aguifes-en inguruko hitzaldia.** Kultur Etxean, 15:30etan. Iratzarri Etxekoandreen Elkarrekin antolatuta.

LEHIAKETAK

ARRASATE

- **Jokin Zaitegi XIII. Itzulpen laburren sariketa.** Munduko edozein hizkuntzatik itzulitako idazlanak aurkez daitezke, baina jatorrizko testuen lehen argitalpena 1996, 1997, 1998 eta 1999 urtetan argitaratua egon behar du eta itzulpen-lanak orijinala eta inoiz argitaratu gabea izan behar du. Testuaren luzerak gutxienez 15 eta gehienez 30 orrialdekoa izan beharko du. Lanak helbide honetara bidaliko dira urriaren 29a baino lehen: AED elkarte / Jokin Zaitegi sariketa / Pablo Uranga kalea, 4 behe / 20.500 Arrasate. Argibide gehiago 943-771228 telefonoan.

- **Gazteak eta 2000. urtea argazki lehiaketa.** Bi kategoria: a) Deba-Garaiko 14-18 urte bitarteko gazteak. b) 19-35 urteko edozein. Argazkiak lema batez aurkeztu behar dira, urriaren 8a baino lehen. Aurkezten diren argazkiekin erakusketa egingo da urriaren 15etik 30era.

ARRIGORRIAGA

- **Arrigorriagako Udalaren XII. Argazki lehiaketa.** Lanak txu-

ri-beltzez edo kolorez izan daitezke, 40x50 zmtako neurriarekin. Azaroaren 25a baino lehen kultur etxean edo Abusu aretoan aurkeztu behar dira argazkiak. Argibide gehiago 94-6712361 telefonoan.

AZKOITIA

- **Bizenta Mogel 18. ipuin lehiaketa.** Lanak Udaletxera bidali beharko dira goiburu batez izenpeturik, eta bere azalean goiburu berdina daraman itxitako kartazal batean egilearen xehetasunak. Lanak bidaltzeko epea urriaren 31n amaituko da. Epaimahaikoen erabakia eta sari-banaketa azaroaren 29an egingo da Udaletxean.

BARAKALDO

- **Kontaketa Laburren IV. Lehiaketa.** Ekintza-Aluviz elkarteak antolatuta. Gaia honakoa izango da: *Gazteak: teknologia berriak, jokoarekiko atxikipen berriak*. Lanak urriaren 8a baino lehen bidali behar dira honako helbidera: Ekintza-Aluviz / San Juan kalea, 26 / Posta 224-48901 Barakaldo. 94-4388665.

BERMEO

- **Euskal esakera barrien lehiaketa.** Nahi beste esakune bidali daitezke, baina sari bi baino gehiago ez dira emango pertsona bakoitzeko. Bermeoko Gazte Informazio Zerbitzuan edo Euskara Zerbitzuan aurkeztu behar

BILBO

- **XII. Bilbo Hiria pop-rock lehiaketa.** Taldeek abenduaren 31a baino lehen, grabaturiko hiru kantaz maketa zein disko batez gain, taldearen biografia txikia, harremanetan jartzeko telefonoa, helbidea aurkeztuko diren musika mota eta taldearen historialea honako helbidera bidali beharko dute: Bilboko Udaletxea / Gazteria Sailsa / Ernesto Erkoreka plaza z/g, 48007 Bilbo. 94-4151306.
- **Kabi Goitia bertso-paper lehiaketa.** Bi atal: 17 urte bitartekoentzat eta 18 urtetik gorakoentzat. Nahi adina bertso bidali daitezke, baina neurria gehienez sei puntukoa izango da. Bertsoak urriaren 25a baino lehen bidali behar dira helbide honetara: Matxintxu AEK Euskaltegia / V. Bertso-paper lehiaketa / Ramon y Cajal 8, behe / 48014 Deustua (Bilbo). Argibide gehiagorako 94-4752233.

DEBA

- **XVII. Tene Mujika Narrazio Laburren Literatur saria.** Lanak hiru ale Debako Udaletxera bidaliko dira azaroaren 26a baino lehen. Gaiak libreak izango dira. Argibide gehiago Udaletxean.

DURANGO

- **Argazki txapelketa.** Izena Akiakula topagunean eman behar da. Txapelketako argazkiak jaiek irauten duten bitartean atera beharko dira, urriaren 8tik 15era.

IRUN

- **Zine eta Bideo Gaztea IV. Lehiaketa.** 1964-1981 bitartean jaiotako zinegileek parte har dezakete. Obra bakoitzaren iraupena gehienez 20 minutukoa izango da, eta fikiziozkoa izan beharko da. Lanak azaroaren 10a baino lehen bidali behar dira Irungo Udalera. Argibide gehiagorako 943-649309 telefonora deitu.

LEIOA

- **XIII. Argazki lehiaketa.** Argazkiak bai zuribeltzean bai koloretan aurkez daitezke. Gaia libre izango da. Argazkiak 30 x 40 zmkoko euskarri zurrunaren gainean aurkeztuko dira. Lanak aurkezteko epea azaroaren 12an amaituko da. Argibide gehiago 94-4804660 telefonoan.
- **XIV. Bertso paper lehiaketa.** Bertsoak errima eta gai librekoak izango dira. Bertsoak postaz bidali daitezke azaroaren 12a baino lehen honako helbidera: Leioako Kultur Aretoa / Koordinazio kulturala / Sabino Arana kalea, 67-behea/ 48940 Leioa / Bizkaia. Argibide gehiago 94-4804660 telefonoan.

ARABA

GASTEIZ

GURIDI. Una terapia peligrosa: 17:30 - 20:00 - 22:30. La lengua de las mariposas: 17:30 - 20:00 - 22:30. El secreto de Thomas Crown: 17:30 - 20:00 - 22:30. Volaverunt: 17:30 - 20:00 - 22:30. Austin Powers: 17:00 - 19:45 - 22:30. American Pie: 17:00 - 19:45 - 22:30. Locos en Alabama: 17:00 - 19:45 - 22:30.

MIKELDI. Inspector Gadget: 17:30. American Pie: 20:00 - 22:30.

MIKELDI ZINEMAK. La novena puerta: 17:30 - 20:00 - 22:30. Eyes wide shut: 17:15 - 20:30. Una terapia peligrosa: 17:30 - 20:00 - 22:30. The Haunting: 17:30 - 20:00 - 22:30. Austin Powers: 17:30 - 20:00 - 22:30.

SAMANIEGO. Novios: 19:45 - 22:30. Cruelles Intenciones: 17:00. El amor apesta: 17:00 - 19:45 - 22:30. Eyes wide shut: 18:00 - 21:00. Star Wars: la amenaza fantasma: 17:00 - 19:45 - 22:30.

BIZKAIA

BILBO

CAPITOL. Eyes wide shut: 17:00 - 20:15. Volaverunt: 17:00 - 19:45 - 22:30. Locos en Alabama: 17:15 - 20:00 - 22:30. La Guarida: 17:00 - 20:00 - 22:30.

COLISEO ALBIA. No respire: el amor está en el aire: 17:30 - 20:00 - 22:00.

IDEALES. American Pie: 17:30 - 20:00 - 22:30. Austin Powers 2: 17:30 - 20:00 - 22:30. Cruelles intenciones: 17:30 - 20:00 - 22:30. El amor apesta: 17:30 - 20:00 - 22:30. La lengua de las mariposas: 17:30 - 20:00 - 22:30. Inspector Gadget: 17:30. Terapia peligrosa: 17:30 - 20:00 - 22:30. París Tombuctú: 20:00 - 22:30. El secreto de Thomas Crown: 17:15 - 20:00 - 22:30.

MIKELDI. La novena puerta: 17:15 - 20:00 - 22:30. Eyes wide shut: 19:30 - 22:30. Una terapia peligrosa: 17:30 - 20:00 - 22:30. Star Wars: La amenaza fantasma: 17:00. The Haunting: 17:15 - 20:00 - 22:30.

MULTI. 200 cigarettes: 17:30 - 19:45 - 22:30. Novios: 17:15 -

19:45 - 22:15. Instinto: 17:15 - 19:45 - 22:15. Un dulce olor a muerte: 17:30 - 20:00 - 22:30. Buho gris: 17:15 - 19:45 - 22:15. American Cousine: 17:30 - 20:00 - 22:30. Volaverunt: 17:15 - 19:45 - 22:15. Celos: 17:30 - 20:00 - 22:30.

BARAKALDO

MAX CENTER. Inspector Gadget: 17:15. Cruelles intenciones: 20:00 - 22:30. The Haunting: 16:45 - 19:45 - 22:30. Locos en Alabama: 16:45 - 19:45 - 22:30. Austin Powers: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. Una terapia peligrosa: 17:00 - 20:00 - 22:30. El secreto de Thomas Crown: 16:45 - 19:45 - 22:30. Volaverunt: 16:45 - 19:45 - 22:30. Eyes wide shut: 16:30 - 19:30 - 22:30. American pie: 17:00 - 20:00 - 22:30. Star Wars: la amenaza fantas-

ma: 17:00 - 19:45 - 22:30. La lengua de las mariposas: 17:15 - 20:00 - 22:30. El amor apesta: 17:00 - 20:00 - 22:30.

BASAURI

BILBONDO. Eyes wide shut: 20:15. Austin Powers: 20:00 - 22:30. Inspector Gadget: 17:15. Volaverunt: 17:00 - 19:45 - 22:30. Star Wars: La amenaza fantasma: 17:00 - 19:45. El secreto de Thomas Crown: 17:00 - 22:30. The Haunting: 17:00 - 19:45 - 22:30. Locos en Alabama: 17:15 - 19:45 - 22:30. American Pie: 17:15 - 20:00 - 22:30. Terapia peligrosa: 17:15 - 20:00 - 22:30.

SOCIAL ANTZOKIA. The Haunting: 20:00 - 22:30.

GETXO

LAUREN. El secreto de Thomas Crown: 16:15 - 18:20 - 20:25 - 22:35.

(*Samaniego*), *Bilbo (Ideales)*, *Iruñea (Golem Yamaguchi)*.

EI SECRETO DE THOMAS CROWN. EEBB, 1999. Zuz.: John McTiernan. 111m. Thomas (Pierce Brosnan) aberatsa da, eta bizitzari emozioa jarri behar diola erabaki du. Catherine Banning (Rene Russo) ikertzaileak uste du New Yorkeko museo batean egin duten lapurretaren atzean dagoela Crown. El caso Thomas Crown filmaren —1998. urtean Norman Jewisonek zuzendua— remake bat da. *Baiona (Marine)*, *Gasteiz (Curidi)*, *Bilbo (Ideales)*, *Donostia (Garbera)*, *Warner Lusomundo*, *Iruñea (Golem Baiona)*, *Príncipe de Viana*.

EYES WIDE SHUT. EEBB, 1999. Zuz.: Stanley Kubrick. 159 m. William Hartford doktorea da (Tom Cruise) eta Alice emaztea (Nicole Kidman) arte galeria baten jabea. Gaur egungo New Yorken bizi dira, eta glau batean jai dotore batetik irten eta gero eztabaidan hasiko da bikotea. Alicek beste gizon batzuekin fantasia sexualak dituela aitortuko dio senarrari, eta hura, bere alderdi ilunari

Cruelles intenciones: 16:20 - 18:25 - 20:30 - 22:35. La novena puerta: 16:15 - 19:15 - 22:15. Star Wars: La amenaza fantasma: 16:30 - 19:30 - 22:30. Nivel 13: 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15. París Tombuctú: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Locos en Alabama: 16:10 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Austin Powers 2: 16:45 - 18:45 - 20:45 - 22:45. The Haunting: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. American Pie: 16:15 - 18:20 - 20:25 - 22:35. Eyes wide shut: 16:30 - 19:30 - 22:30. Una terapia peligrosa: 16:00 - 18:00 - 20:20 - 22:45.

AREETAKO GRAN CINE-MA. El amor apesta: 17:30 - 20:00 - 22:30.

LEIOA

CINESA ARTEA. Locos en Alabama: 16:00 - 18:15 - 20:30 -

22:45. Una Terapia peligrosa: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Volaverunt: 16:30 - 19:00 - 22:00. Star Wars: La amenaza fantasma: 16:15 - 19:15 - 22:00. El secreto de Thomas Crown: 16:00 - 20:00 - 22:30. Inspector Gadget: 16:00 - 18:15. Eyes Wide Shut: 17:45 - 20:45. American Pie: 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:30. Austin Powers 2: 16:15 - 18:15 - 20:30 - 22:45. La novena puerta: 16:00 - 19:00 - 22:00.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA. Novios: 17:30 - 20:00 - 22:15.

SANTURTZI

SERANTES. The haunting: 17:15 - 19:45 - 22:15. Austin Powers 2: 17:30 - 20:00 - 22:15. Locos en Alabama: 17:15 - 19:45 - 22:15.

GIPUZKOA

DONOSTIA

ASTORIA. The Haunting: 17:00 - 19:30 - 22:30. La lengua de las mariposas: 17:15 - 20:00 - 22:15. Eyes Wide Shut: 16:45 - 19:45 - 22:45. American Pie: 17:00 - 19:30 - 22:15. Austin Powers 2: 17:15 - 20:00 - 22:45. Locos en Alabama: 17:00 - 19:45 - 22:30. Volaverunt: 16:45 - 19:30 - 22:15. ANTZOKI ZAHARRA. No respire: 17:30 - 19:45 - 22:30.

TRUEBA. The killing: 17:30 - 19:45 - 22:00. Novios: 17:30 - 19:45 - 22:00.

PRINCIPE. la novena puerta: 17:00 - 19:30 - 22:15. Locos en Alabama: 17:00 - 19:30 - 22:15. Novios: 17:15 - 19:45 - 22:30. Volaverunt: 17:15 - 19:45 - 22:15. Austin Powers 2: 17:30 - 20:00 - 22:30. American Pie: 17:30 - 20:00 - 22:30.

GARBERA. The Haunting: 17:00 - 19:45 - 22:30. American Pie: 17:30 - 20:00 - 22:30. Una terapia peligrosa: 17:15 - 19:45 - 22:15. El secreto de Thomas Crown: 17:00 - 19:30 - 22:15. Inspector Gadget: 17:15. Eyes wide shut: 19:30 - 22:30. Star Wars: la amenaza fantasma: 17:00 - 19:45 - 22:30. Austin powers: 17:30 - 20:00 - 22:15.

WARNER LUSOMUNDO. Eyes wide shut: 18:30 - 21:30. El secreto de Thomas Crown: 16:00 - 18:15 - 20:45 - 23:00. París Tombuctú: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. El amor apesta: 16:00 - 18:00 - 20:00. La lengua de las mariposas: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:50. Una terapia peligrosa: 16:00 - 18:10 - 20:20 - 22:50. The Haunting: 17:00 - 19:45 - 22:15. Star Wars: La amenaza fantasma: 17:50 - 20:20 - 23:00. American Cousine: 16:30 - 18:30 - 22:00. Inspector Gadget: 16:45 - 18:30 - 20:40. Notting Hill: 22:30. Unos peques geniales: 16:00. Locos en Alabama: 16:15 - 20:30 - 22:50.

EIBAR

UNZAGA. Eyes wide shut: 19:30 - 22:15.

IRUN

TXINGUDI. The Haunting: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Eyes wide shut: 16:00 - 19:00 - 22:00. El ins-

hiriburuetako filmak

AMERICAN PIE. EEBB, 1999. Zuz.: Paul Weitz. 93 m. Jim (Jasson Biggs) buru duen ikasle talde batek ikastetxeko neskekin larrua jotzea du helburu bakarra. Filmaren izenburuak Estatu Batuetako tradizioetako baten inguruko jokoa egiten du: American pie tarta bati deitzen diote. *Gasteiz (Curidi)*, *Mikeldi)*, *Bilbo (Ideales)*, *Donostia (Astoria)*, *Príncipe de Viana*, *Garbera*, *Iruñea (Olive)*.

AUSTIN POWERS. EEBB, 1999. Zuz.: Jay Roach. 95 m. Mike Myers doktoreak denboran aurrera eta atzera egiteko balio duen makina ekarri du. Bere bidez, Austin Powers 60. hamarkadara itzuliko da, bere aurkariari aurre egiteko, mundua salbatzeko eta berea dena erreperatatzeko. *Gasteiz (Curidi)*, *Mikeldi Zinemak)*, *Bilbo (Ideales)*, *Donostia (Astoria)*, *Príncipe de Viana*, *Iruñea (Olive)*.

200 CIGARETTES. EEBB, 1999. Zuz.: Risa Bramon. 101m. Monica, antolatzen duen Gabon Zahar gaueko jaira bi gonbidatu agertu dira bakarrik. Bere lagunak onena, eta mutil-lagun ohia. Bitartean, New Yorkeko Gabon

Zahar gauean pertsonaia desberdinen arteko elkartzak gertatuko dira. *Bilbo (Multi)*.

BUHO GRIS. EEBB, 1999. Zuz.: Richard Attenbrough. 117. Pierce Brosnane Archie Belaneyren rola beteko du filme honetan. Archie, Sussexkoa zen izatez, baina 17 urte zituela etxetik alde egin eta bere burua Canadako Indio bihurtu zuen. Txabola batetan bizi zen, ehizan eginez, eta inguruetan defentsan aitzindaria izan zen oraindik modan ez zegoenean. Britainia Handiko eta Canadako Gobernuak India zela sinestarazi zieten aita Eskoziarra eta ama apatxea zuen gazte honek. *Bilbo (Multi)*.

CRUELES INTENCIONES. EEBB, 1999. Zuz.: Roger Kumble. 95m. Katryn, (Sarah Michelle Gellar), eta Sebastian, (Ryan Phillippe) Manhattan bi ikasle gazterik aberatsenatarikoak dira. Manipulatzaila finak dira, eta sexuaren inguruan apustu krudela egingo dute. Apustu honen biktimak, Cecile Cadwel (Selma Blair) eta Annette Hangrove (Reese Witherspoon) izango dira. *Gasteiz*

jarraituz, hiriko txokorik ilunenetara joango da sexu harreman berrien bila. *Baiona (L'Atalan, Marine)*, *Gasteiz (Samaniego)*, *Mikeldi zinemak)*, *Bilbo (Capitol)*, *Mikeldi)*, *Donostia (Astoria)*, *Garbera)*, *Warner Lusomundo)*, *Iruñea (Golem Baiona)*, *Príncipe de Viana)*.

INSPECTOR GADGET. EEBB, 1999. Zuz.: David Kellogg. 77m. John Brown (Matthew Broderick) zinpeko guarda inozoa da, eta munduko polizia onena izatearekin amets egiten du. Bere bidean Sanford Scolex (Rupert Everett) gaizkile maltzurra gurutzatzen denean, hiltzat emango dute. Baina ospitalean Brenda Bradfordek (Joely Fisher) erabiltzeko errazak diren 14.000 gailu ezarriko dizkio gorpuztean. Brown esnatzen denerako, Inspector Gadget bihurtuta egongo da. *Gasteiz (Mikeldi)*, *Bilbo (Ideales)*, *Donostia (Garbera)*, *Warner Lusomundo)*, *Iruñea (Golem Baiona)*, *Príncipe de Viana)*.

LA NOVENA PUERTA/A NEUVIÈME PORTE/. EEBB, 1999. Zuz.: Roman Polansky. Johnny Depp aktoreak betetzen du film honetako protagoni-

nistaren papera. Lucas Corso (Johnny Depp) liburu zaharren bila-tzailea da, eta bildumagile aberatsentzat aritzen da lanean, liburu bila. Orain, haren misioa Satan gurtzeko bi eskuliburu zahar aurkitzea eta benetakoak direla frogatzea izango da. *Baiona (Marine)*, *Gasteiz (Mikeldi zinemak)*, *Bilbo (Mikeldi)*, *Donostia (Príncipe de Viana)*, *Iruñea (Yamaguchi)*, *Príncipe de Viana)*.

LES ENFANTS DU SIECLE. 1999. Zuz.: Diane Kurys. 135 m. George Sandek, emakume gazte aske eta independenteak, idazle izatea erabaki du. 1833ko ekainean, bere bidean Musset 23 urteko poeta gaztearekin egiten du topo. Paristik Veneziaara joango dira, eta maitasun istorio sutsu eta lazgarria biziko dute. *Baiona (Vauban)*.

LA TETE DANS LE CARTON A CHAPEAUX / LOCOS EN ALABAMA. EEBB, 1999. Zuz.: Antonio Banderas. Askatasunari, emakumearen eskubideei eta arrazakeriari buruzko istorio hunkigarria da. 1.965. urtean gertatutako istorioa kontatzen du. Gazte batek, bizitzari buruzko ikas-

gai ugari jasoko ditu bere izebaren-gandik. *Baiona (Marine)*, *Gasteiz (Curidi)*, *Bilbo (Capitol)*, *Donostia (Astoria)*, *Príncipe de Viana)*, *Warner Lusomundo)*, *Iruñea (Golem Baiona)*.

MA PETITE ENTREPRISE. Frantzia, 1999. Zuz.: Pierre Jolivet. Protagonista Ivan izeneko gizona da. Lantegitxo bat du, eta aurrera ateratzen du emaztearen eta langileen laguntzaz, emaztea gimnasiako maisuarekin joan zaion arren. Behin batean, su hartuko du lantegiak, eta aseratu gabe zeukatenez, porrota eragingo die. *Baiona (Vauban)*.

NO RESPIRES. Espainia, 1999. Zuz.: Juan Potau. Oscar Ladoire, hiritar eszeptikoa da, diru galera baten ostean bere buruaz beste egiteko asmotan dagoena. Bartzelonetan galduko da eta han asmo bereko bat aurkituko du. Oscarrek salbatu egingoo du, eta bere familia aurkeztuko dio, batez ere bere arreba seduzitzailea. *Bilbo (Coliseo Albia)*, *Donostia (Antzoki zaharra)*.

NOTTING HILL. EEBB, 1999. Zuz.: Roger Michell. 124 m. William Thacker

zinema

pector Gadget:16:00. El secreto de thomas Crown:18:15 - 20:30 - 22:45. American Pie: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. La novena puerta: 17:00 - 19:45 - 22:30. Locos en Alabama: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Terapia peligrosa: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.

LAPURDI

BAIONA

L'ATALAN. Ghost dog: 11:30 - 14:00 - 21:00. Eyes wide shut: 16:15. Kadosh: 19:00. VAUBAN. La debandade: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Maffia blues: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Chilli con carne: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Coup de foudre a Notting Hill: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Les enfants du Siecle: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Ma petite entreprise: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Ghost dog: La voie du samorai 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. MARINE. La tête dans le carton a chapeaux: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Me myself 1: La chance da ma vie: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Le deshonneur d'Elisabeth Camprell: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Eyes wide shut: 14:30 - 20:30. La neuvieme porte: 16:30 - 22:15. Thomas Crown: 16:30 - 22:15. La maladie de Sachs:14:00 - 19:45. Chilli con carne: 14:00 - 19:45.

DONIBANE LOHIZUNE REX. La debandade:16:00 - 21:00. Chilli con carne: 16:00. Les convoyeurs: 21:00.

HENDAIA

LES VARIETES. Le roi et moi: 15:00. Les enfants du siecle:20:30.

MIARRITZE

ROYAL. La debandade: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Les enfants du Siecle:14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Ma petite entreprise:16:30 -19:45. Chilli con Carne: 14:00 - 22:15.

NAFARROA

IRUÑEA

GOLEM (BAIONA). Una terapia peligrosa: 17:30 - 20:10 - 22:45. Locos en Alabama: 17:15 - 20:10 -

estreinaldiak

La Debandade filma Claude Berrik zuzendu du.

■ **LA DEBANDADE.** Frantzia, 1999. Zuz.: Claude Berri. 100m. Protagonista Mary izeneko emakume batekin ezkondata dago, eta zoriontsua da azken hamabost urteetan. Baina berrogeita hamar urte baino gehiago ditu, eta behin emaztearekin maitasuna egin ondoren gauza batekin konturatuko da: bere erekzioa ez da lehengoa. *Baiona (Vauban), Miarritze (Royal), Donibane Loitzun (Rex).*

■ **GHOST DOG.** EEBB, 1999. Zuz.: Jim Jarmusch. 116m. Ghost Dog izeneko hiltzaile bakarti eta zuhurra da protagonista. Oso ona da bere lanean, eta antzinako samuraien kode moralari jarraituz bizi da. Egun batean, mafiako kideak kode hori apur dezan ahaleginduko dira, eta orduan mafiari aurre egingo dio. *Baiona (Atalante, Vauban).*

■ **ME MYSELF 1.** Australia. 1999. Zuz.: Pip Karmel. 94m. 30 urteko neska bat gaztetan zituen ametsak ez dituela bete konturatzen da. Ezkondu egingo zela, seme-alabak izango zituela... amets egiten zuen, baina ez zaizkio bete. *Baiona (Marine).*

■ **THE HAUNTING.** EEBB, 1999. Zuz.: Jan De Bont. 114m. Mendixka baten gainean duela 130 urte eraikitako etxe zahar bat dago, heriotzari eta ezbeharrei buruzko kondairaz inguratua. Etxea hutsik dago, edo hala dirudi behintzat, harik eta David Marrow (Liam Neeson), beste hiru lagunekin, bertara joaten den arte. *Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Bilbo (Capitol, Mikeldi), Donostia (Astoria, Garbera, Warner Lusomundo), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo, Social Antzokia), Getxo (lauren), Santurtzi (Serantes), Irun (Txingudi), Tuter (Cinemax).*

■ **EL AMOR APESTA.** EEBB, 1999. Zuz.: Jeff Franklin. Telebista-ko gidoigile arrakastatsua da Seth Winck (French Stewart). Behin batean, Chelsea Turner (Bridgette Wilson) ezagutuko du, eta emakume perfektua aurkitu duela irudituko zaio: sexu harremanek izugarri betetzen dute, eta inguratzen dituen denak magikoa dirudi. Chelseak ez dio ihes egiten utzi nahi, eta aldarrera eramateko plana egingo du. Hortik aurrera izango dira kontuak. *Gasteiz (Samaniego), Bilbo (Ideales), Donostia (Warner Lusomundo), Iruñea (Olite), Barakaldo (Max Center), Getxo (Areetako Gran Cinema), Portugalete (Java).*

■ **VOLAVERUNT.** Espainia-Italia-Frantzia. 1999. Zuz.: Bigas Luna. 108m. Albako Dukesak galazko afaria eskaini du bere jauregi berriaren inagurazioan. Afarian daude besteak beste, Francisco de Goya; Manuel de Godoy lehen ministroa; eta Pepita Tudo, Godoyren amorante eta Goyarekin modelo lanetan jardundakoa, honek *La maja desnuda* margotu zuenean. Afariaren hurrengo goizean Albako Dukesa hilda agertuko da. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Capitol, Multi), Donostia (Astoria, Principe), Iruñea (Golem Yamaguchi), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Lizarra (Los Llanos), Tuter (Versalles).*

■ **AMERICAN CUISINE.** Frantzia. 1999. Zuz.: Jean Yves Pitoun. 90m. Loren Collins Estatu Batuetako gaztea da. Ez du sukaldaritza ikasketarik, baina Armadarentzat lana egiteaz gain, pizza negozioia zuen familia batetik dator, eta bere ametsa Louis Boyer Frantziako sukaldaririk onenarekin lana egitea da. *Bilbo (Multi), Donostia (Warner Lusomundo).*

■ **UNA TERAPIA PELIGROSA/MAFIA BLUES.** EEBB, 1999. Zuz.: Harold Ramis. 103m. Paul Vitti New Yorkeko gangsterra da, gogorra eta kupidarik gabea. EEBBetako ekialdeko kostako mafiako aita jaun bihurtzeko bidean da. Baina familiako lidergoa hartu behar duenean, estutasun krisiek erasango dute, amesgaiztoek, negarraldiek: lotsazko egoera, noski, hain gizon gogorarentzat. Ben Sabel psikologo aspergarri eta etxezaleak salbatuko du. *Baiona (Vauban), Gasteiz (Guridi, Mikeldi Zinemak), Bilbo (Ideales, Mikeldi), Donostia (Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea, (Golem Baiona), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Getxo (Lauren), Leioa (Artea), Irun (Txingudi).*

22:45. La lengua de las mariposas: 17:30 - 20:10 - 22:45. Eyes wide shut:19:45 - 22:45. Inspector Gadget:16:30 - 18:30. El secreto de Thomas Crown: 17:15 - 20:00 - 22:45. Star Wars: La amenaza fantasma: 17:00 - 20:00 - 22:45.

GOLEM (YAMAGUCHI). Volaverunt: 17:30 - 20:00 - 22:30. Instinto: 17:15 - 20:00 - 22:30. París Tombuctú: 17:30 - 20:00 - 22:45. Cruelles intenciones: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. La novena puerta: 17:15 - 20:00 - 22:30.

OLITE. Austin Powers 2: 17:30 - 20:15 - 22:45. El amor apesta: 17:30 - 20:15 - 22:45. Star Wars:La amenaza fantasma: 17:15 - 20:00 - 22:45. American Pie: 17:30 - 20:00 - 22:45.

PRINCIPE DE VIANA. Eyes wide shut: 19:00 - 22:30. El secreto de Thomas Crown: 17:30 - 20:00 - 22:30. La novena puerta: 17:30 - 20:00 - 22:30. Inspector Gadget: 17:00.

LIZARRA

LOS LLANOS. Volaverunt: 17:30 - 20:10 - 22:30. Locos en Alabama: 17:45 - 20:00 - 22:30. Austin Powers 1:8:00 - 20:00. Eyes wide shut: 22:30.

TUTERA

VERSALLES. Inspector Gadget: 18:00. Volaverunt: 20:15 - 22:30.

CINEMAX. París Tombuctú:18:00 - 20:15 - 22:30. The Haunting: 18:00 - 20:15 - 22:30. American Pie: 18:00 - 20:15 - 22:30. Star Wars: la amenaza fantasma:18:00. La lengua de las mariposas: 20:30 - 22:30. Locos en Alabama:18:00 - 20:15 - 22:30. El secreto de Thomas Crown: 18:00 - 20:15 - 22:30. Eyes wide shut: 19:00 - 22:00. Austin Powers:18:00 - 20:00 - 22:30.

NAFARROA BEHEREA

DONIBANE - GARAZI

VAUBAN. Big daddy: 15:00. La vie ne me falt pas peur: 21:00.

DONAPALEU

ARGITZE. Buena vista social club: 20:30.

tsonaia bitxiak aurkituko ditu, eta Afrikarako ihesa bertan behera utzea erabakiko du. *Bilbo (Ideales), Donostia (Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Yamaguchi).*

STAR WARS: LA AMENAZA FANTASMA. EEBB, 1999. Zuz.: George Lucas. 133 m. Qui-Gon Jinnnek eta Obi-Won Kenobik planeten artean egiten duten bidaia kontatzen da. Biak Nabao planetara bidalikotutze, han arazo politikoa baitute Komertzioko Federazioarekin: planetako bide komertzialen arantzelak igo ditu. Gainera, Nabao planetan euren presentzia komertziala, bermatzea nahiko dute. *Gasteiz (Samaniego), Bilbo (Mikeldi), Donostia (Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea (Colem Baiona, Olite).*

UNOS PEQUES GENIALES. EEBB, 1999. Zuz.: Bob Clark. 100m. Komedia Honako hau du abiapuntu: haur-txoak oso azkarrak dira, eta euren artean komunikatzeko gaitasuna dute. Mediki azkar batek ahaliak eta etekin gehien atera nahiko dio horri. *Donostia (Warner Lusomundo).*

horoskopoa

Uxue Agirre

A R I E S marboak 21 - apirilak 20

Gogoetarako parentesia egin asmo duzula zure bizitzan? Beno, beno...

T A U R U S apirilak 21 - maiatzak 20

Akatsik ez duela? Perfektua dela? Hurrengo astean hitz egingo dugu...

G E M I N I maiatzak 21 - ekainak 20

Bakea sinatu duzuela? Ea oraingo hontan gehiago irauten duen.

C A N C E R ekainak 21 - uztailak 20

Beti susmoekin dabilela? Ez duela zugar konfiantzarik? Arraroa iruditza al zaizu?

L E O uztailak 21 - abuztuak 23

Egutegian ohartxoak jartzea ez da txarra. Hori bai, ostean irakurri egin behar dira.

V I R G O abuztuak 24 - irailak 23

Zer dela eta hain atsegin berearekin? Ez al zenuen gorrotatzen? Zuk jakingo duzu.

L I B R A irailak 24 - urriak 23

Ez al nizu esan etxean gelditzeko? Hurrengorako ikasiko duzu.

S C O R P I U S urriak 24 - azaroak 23

Akabo! Guztia pikutara bota duzu. Kostako zaizu berriz horrelako bikotea aurkitzea.

SAGITTARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Barre egitea osasungarria dela? Galdetu zinemaren zure aurrean zegoenari.

CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Telefonikako akzioak erosi al dituzu? Ikusiko duzu kontua helzten denean.

A Q U A R I U S urtarrilak 21 - otsailak 18

Noiz iristen zaion heldutasuna gizonari? Lasai, zurea kasu berezia da.

P I S C I S otsailak 19 - marboak 20

Oraindik ere erantzunaren zain dago. Denbora agortzen ari zaizu.

efemerideak

Companysen aldarrikapena

1934. urteko urriaren 6an Lluís Companys Kataluniako lehendakariak Espainiako Errepublikak Federalesko Estatu Kataluniarra aldarrikatu zuen Generalitateko jauregiaren balkoian. Izugarrizko jendetza bildu zen Errepublikaren plazan Companysen aldarrikapena entzuteko. **1793.** Txomin Garat Lapurdiko ordezkaria Uztaritzen bahitua izan zen. **1844.** Ariel egunkari ezkertiarren lehen alea kaleratu zen Baionan.

SANTUAK Zigor, Bruno, Erroman.

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: URIBARRI, Posta kalea, 2. CARRETER, Arriagako atea, 41. MUJIKKA, Done Jakue kalea, 51. *Gauzez:* GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. **LAUDIO.** *Gau eta egun:* AIS, Gasteizko errepidea, 2. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** *Gau eta egun:* CACERES, Udaletxe plaza, 19 (Aiara).

Bizkaia

BILBO. 09:00-20:00: APRAIZ, San Mames, 49. CABALLERO, Atxuri kalea, 13. CEBREIRO, Colon Larreategi, 41. GALDIZ, Zumarraga kalea, 1. JUTGLAR, Zamakola kalea, 114. DE LA PEÑA, Langaran kalea, 10 (Otxarkoaga). 22:00etatik aurrera: ARIETA-ARAUNABENA, Agirre Lehendakariaren etorbidea, 1. EGI-RAUN, Hurtado Amezaga, 10. **ARRATIA.** *Gau eta egun:* ZAMALLOA, Askatasuna kalea, 15 (Areatza). **BARAKALDO.** *Gau eta egun:* SOLAUN, Pakea poligonoa. **BASAURI.** *Gau eta egun:* CARRAL, Agirre Lehendakariaren kalea, 65. **BERMEO, MUNDAKA.** *Gau eta egun:* MUNIOZ-GUREN, Askatasun Bidea, 15. **DURANGALDEA.** *Gau eta egun:* ETXEBARRIA, Montevideo etorbidea 2 (Durango). **ERANDIO-TXORIERRI.** *Gau eta egun:* GARCIA L. BUSTAMANTE, Asua-Unbe errepidea, Km 9 (Loiu). **GALDAKAO.** 09:00-22:00: DOISTUA, Ibarluze kalea, 2. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** *Gau eta egun:* VITORIA, Urtarrilak zortzi kalea, 7. **GETXO.** *Gau eta egun:* SARRIA, Telletxe kalea, 1 (Algorta). **LEIOA.** 09:00-22:00: SAN ANDRES, Larramendi plaza, 2 (Erromo). **LEKEITIO-EA.** *Gau eta egun:* ARRIETA, San Cristobal plaza (Lekeitio). **MEATZALDEA.** *Gau eta egun:* LORAN WEIBLE, San Lorenzo kalea z/g (Las Carreras).

MUNGIALDEA. *Gau eta egun:* GOLZARRI, Olerkari Lauatxeta, 12 (Mungia). **ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA.** *Egunez:* BEREZIBAR, Artibai kalea, 36 (Markina). *Gauzez:* URRUZUNO, Kantxope, 12 (Ondarroa). **PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO.** *Gau eta egun:* CALLEJA, Abaro etorbidea, 20 (Portugalete). *Egunez:* GARCIA RODEJA, Mamari-ga z/g (Santurtzi). NUNEZ BABARRO, Txabarril kalea, 22 (Sestao). **URIBE-KOSTA.** *Gau eta egun:* IRUSTA, Aitz-Gane, 1 (Berango). **ZORNOTZA.** *Gau eta egun:* GOIRIA, Sabino Arana, 6.

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: RUIZ DE AZUA, San Martin kalea, 14. SARASOLA, Carlos I etorbidea, 20 (Amara). REZOLA, Mirakruz, 13 (Gros). IRADI, Larratxo, 37. *Gauzez:* ETXEBERRIA, Txurruka kalea, 5. **ANDOAIN.** *Gau eta egun:* ZATARAIN, Arteta kalea. *Gauzez:* URBISTONDO, San Frantzisko kalea, 1 (Lasarte). **ARRASATE.** *Gau eta egun:* ZABALA, Zarugalde kalea, 42-44. **AZKOITIA, AZPEITIA.** *Egunez:* BERISTAIN, Urbitarte auzoa, 3 (Azpeitia). *Gau eta egun:* RUIZ, Kale Nagusia, 13 (Azkoitia). **BEASAIN, ORDIZIA.** *Egunez:* CUESTA, Nafarroa etorbidea, 39 (Beasain). *Gauzez:* ATORRA-SAGASTI, Pakea auzoa (Ordizia). **BERGARA.** *Gau eta egun:* ESTELLA, Matxiategi kalea, 5. **VILLABONA, ANOETA, IRURA, ASTEASU, ZIZURKIL.** *Gau eta egun:* AZPIROZ, Amaro auzoa, 9 (Tolosa). **DEBA, MUTRIKU.** *Gau eta egun:* PORTILLO, Astillero, 2 (Deba). **EIBAR, ERMUA.** *Gau eta egun:* AZKUE, Toribio Etxebarria, 4. **ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO.** *Gau eta egun:* ZABALETA, Kalebarren, 9 (Soraluze). **ERRETERIA, LEZO, PASAIA.** *Egunez:* PEÑA-AZPILIKUETA, Galtzaraborda, 51. Beraun (Erreterria). *Gauzez:* PAGES, Biteri kalea, 11 (Erreterria). **ESKORITATZA, GATZAGA.** *Gau eta egun:* ITURRALDE, Mitarte kalea, 18. **HERNANI, URNIETA.** *Egunez:* GOMEZ, Kale Nagusia, 15 (Hernani). *Gauzez:* URBISTONDO, San Frantzisko kalea, 1 (Lasarte). **HONDARRIBIA.** *Gau eta egun:* IRAOLA MARTINEZ, San Pedro kalea. **IRUN.** *Gau eta egun:* JAUREGI, Inazio Loiola, 1. **LASARTE-ORIA, USURBIL.** *Gau eta egun:* URBISTONDO, San Frantzisko kalea, 1 (Lasarte). **OIARTZUN.** *Gau eta egun:* IRAGORRI, Mikel-etak z/g. **ONATI.** *Gau eta egun:* BARRENETXEA, Kale Zaharra, 1. **TOLOSA.** *Gau eta egun:* AZPIROZ, Amaro auzoa, 9 (Tolosa). **URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI.** *Gau eta egun:* MENENDEZ, Gernikako Arbola, 4 (Urretxu). **ZARAUTZ, ORIO, AIA.** *Gau eta egun:* ZULAIKA, Bizkaia kalea (Zarauz). **ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA, AIZARNAZABAL.** *Gau eta egun:* OTANO, Gurrutxaga plaza, 4 (Zumaia).

Nafarroa

IRUÑERRIA. 09:00-22:00: EZKIETA, Urdazeko Monastegia, 51 (Donibane). RUIZ-PUERTAS, San Cristobal kalea, 16 (Txantrea). BURGES, Bergamin kalea, 2. ARRESE, Eulza etorbidea, 1 (Barañain). ERDOZAIN, Ricardo Bel kalea, 12 (Atarrabia). 22:00-09:00: AGINAGA, Zapateria kalea, 25. ARRESE, Eulza etorbidea, 1 (Barañain). Iruñea aldeko farmazietara jotzeko SOS Navarra: 22 60 00.

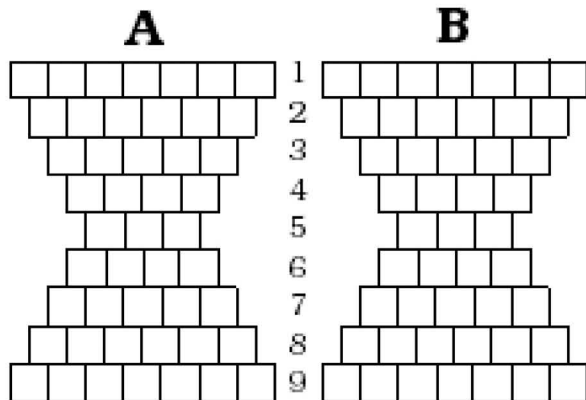
Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiko farmazien izenak ematea debekaturik dago. Guardia farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizia komisariara deitu beharra dago derrigorrez.

[illegible]

denborapasa ♦

GOITIBEHERA

Aurkitu beharreko hitz bakotza letra bat gaitago edo guixtago duen aurreko edo ondorenko hitzaren anagrama da.

A- 1. Beteakiko mendia. 2. So
egun! 3. Harrera. 4. Barik. 5.
Nafarroako ibata. 6. Aretoa.
7. Harri txintxar. 8. Kaikua.
9. Legeen multzoa.

B.- 1. Ardien zatindari. 2. Itsusia. 3. Trapu. 4. Zauko. 5. Barazki-mota. 6. Arabako ibata. 7. Igurisa. 8. Gatztoa. 9. Arghunak.

Aufrekonstruieren: Skulptur

●	○	●	○	●	○	●	○
E	M	A	K	U	M	E	A
●	E	Z	A	B	A	T	U
A	N	E	●	E	R	O	A
●	A	R	A	L	A	R	●
○	L	I	B	A	●	K	E
●	D	A	●	K	A	I	N
P	I	K	O	●	U	N	E

telefonoak ♦

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA		Errepidetako informazioa		945222058		• Santa Marina		944006900		• RENFEko geltokia		943283599	
• Kostaldeko ospitalea	59443535	• Ertzaintza-Arkaute	945282000	• Gurutzetako ospitalea	946006000	• Sondikako aireportua	943869301	• RENFE	944238633	• Eusko Tren	943450131	• Easo Taxiak	943466676
• SAMU	15/59633333	• Miñoika	945135500	• Goardia Zibila	945256100	• Euzko Tren	944338008	• Biskaia irriti taxiak	944162222	• Radio Telefona	943266422	• Donosti Gas	943450200
• Pozoindatze kasuetan	56.96.40.80	• Txagorritxoko Ospitalea	945007000	• Santigangoko O. Orokorra	945007600	• 'Radio Taxi'	944448888	• 'Tele Taxi'	944442333	• Tolosagasa	943650782	• Gas Hernani	943330928
• Suhiltzaileak	18	• Ospitale Militarra	945136577	• Poliklinika	945140900	• Naturgas 902- 123456/ 900- 400523	• Aholkholiko Anonimeko	944150751	• HIESari aurro egiteko	• Informazio sexuala	943320444	• Donostiako suhiltzaileak	080
• Suhiltzaileak BAmen	59635555	• Poliklinika	945140900	• Arana Eritetxea	945282800	• Hiritar Elkarteak, T-4	944221240			• Gipuzkoako suhiltzaileak	088		
• Polizia	17	• 'Nai. S. Esperanza'	945252500	• Asepeyo klinika	945274655/66								
• Baionako Suprefetura	59590919	• Araba klinika	945142100	• SNC'ko trenbideak	59555050								
• Elektriara-gas arazak	14/59521018	• Forondako Aireportua	945163591	• Errepidetak berri	596963333								
• Errepidetak berri	596963333	• Gasteizko RENFE	945230202	• Kontseilu Orokorra	59257840								
• Kontseilu Orokorra	59257840	• geltokia	945230202	• Miarrirtzeako aireportua	59239066								
• Miarrirtzeako aireportua	59239066	• Autobus geltokia	945258400	• SNC'ko trenbideak	59555050								
• SNC'ko trenbideak	59555050	• 'Radio Taxi'	945273500	• Meteo zerbitzua	59238415								
• Laborantza Ganhara	59295043	• Elbarrituentzako taxiak	608870144	• Meteo zerbitzua	59238415								
• Baiona Taxi	59594848			• Baiona Taxi	59594848								
HEGOALDEA		BIZKAIA		G I P U Z K O A		N A F A R R O A							
• SOS Deiak	112	• Diputazio	949422800	• DYA	943464622	• SOS Deiak/foruzaingoa	112						
• Udaltzaingoa	092	• Bilboko suhiltzaileak	944233000	• Gurutze Gorria	943222222	• Iruñeko suhiltzaileak	948222222						
• Polizia Nazionala	091	• Gurutze Gorria	944222222	• Itasoko Gurutze Gorria	943272222	• DYA	948177777						
• Orduta telefonoz	093	• DYA	944319200	• Ospitale Probintziala	943006000	• Gurutze Gorria	088						
• Telefono argibideak	1003	• Ertzaintza	944441444	• Erresidencia	943007000	• Errepidetako informazioa	948237000						
		• Larrialdiak (Osakidetza)	944007474	• Gurutze Gorria (Donostia)	943214600		948427500						
		• Basurtuko ospitalea	944006099	• Gurutze Gorria (Irun)	943611203	• Goardia Zibila	948221100						
		• Galdakako eritetxea	944007000	• Poliklinika	943462200	• Egungo Psikiatr. O.	948273812/61						
				• Deba Garaiako eritetxea	943035300	• Nafarroako Ospitalea	948422100						
				• Zumarragako ospitalea	943035000	• Bideko Ama Birjina O.	948429400						
				• Bidasako ospitalea	943007700	• Noaingo aireportua	948168700						
				• Mendarako ospitalea	943032800	• Iruñeko Autobus	948223854						
				• Amarako ospitalea	943007400	• RENFEko geltokia	948130202						
				• Ertzaintza	943288888	• Radio Taxi	948221212						
				• Goardia Zibila	943211100	• Teletaxi	948232300						
				• Hondarribiko aireportua	943642240								

zozketak ♦

Bonoloto				Lotería primitiva

telebista ♦ irratia

«Herri eta une bakoitzean ikasten da zerbait berria»

Joserra Plaza 'Elkartasun bideak' saioako produktorearentzat «erakusteko asko» dago

Erredakzioa / Donostia

Afrika eta Asiako hainbat herrialdetara egindako bidaien berri emango du bere laugarren denboraldian *Elkartasun bideak* saioak (ETB). Lehenagotik ere herri horietako batzuetan izanak diren arren, Joserra Plaza saioko produktoreak «oraindik ere erakusteko asko» dagoela nabarmentzen du, «herri eta une bakoitzean ikasten baita zerbait berria».

TANZANIA, Malawi, Mozambique, Benin, Boli Kosta, Kamerun, Bangladesh, Kanputxea, India, Tibet eta Filipinetan grabatutako irudiekin egindako hamairu dokumental eskainiko ditu bere denboraldi berrian *Elkartasun bideak* saioak. Laugarren denboraldi honetan, larunbat eguerdietan emango da saioa ETBko bi kateetan, eta orainartean bezala, Eusko Jaularitzako Kanpo Harremanetarako Sailak zenbait herrialdetan burutzen dituen kooperazio planen berri emango du.

Hainbat herrialdetako egoeraren berri emango du bere laugarren denboraldian *Elkartasun bideak* saioak.

Hainbat herrialdetako kultura eta bizimodua ikusleei helarazteko asmoarekin jarraitzen du halaber denboraldi berrian saioak. Ildo horretan, herriketako jendea-

rengana iristeko GKEtako kideek zein misiolariak emandako laguntza nabarmentzen du Joserra Plaza saioko produktoreak, «askotan arrotzak zaizkien bisita-

riekin harremanetan sartzeko uzkurak izaten baitira». Irudiak «bereziki zaindu» dituztela dio Plazak, «irudi batek 1.000 hitzek baino gehiago esaten baitu».

txoritxoari mokoka

♦ Ines Intxausti

Laratza eta sarda

dago onartzea CM-ren errebisio euskalduna egiten saiatu direla *Sorginen laratza* saioko lankideak. Beren lana, zalantzarik gabe, ETBk orain arte egindako duinena eta interesatena baita egungo telebistaren proposamenei dagokienez. Mementu honetako telebista hortik doa. Xabier Euskitzek, bere alkondara deserosoa eta bere artasun bilotsu natural bezain saihestinarekin, bikain betetzen du bere lana. Eta Sardarena baino askoz ere neurtuagoa da bere jarrera. Ez da bate-re histrionikoa eta ez du energiari gal-tzen aurreiritzi faltsuko aurpegiak jartzeko orduan. Oso ondo.

Hala ere, azkoitiarraren joerak ez du meritu handirik. Ez da alferrik eta Euskal Herriko bertsolaria estoikoena. Baina zer diozue *Klaudio* Landari buruz? Inoiz baino hobeto hartu dio bere irudi katodikoari neurria eta pun-

tua. Eta Euskitzek baino zailago zuen garatu duen oroimen *drag-stridentea* atzean utzirik. Silvia Solarekin udan zehar egin duen lana ere ez da makala izan. Agian bere ordua heldu zaio. ETBk behar zuen pertsonaia friboloa Landa da. ETB1ek, noski. 2. katean informatiboetako ere friboloak baitira... Borisena egiten duenean garden baino gardenagoa dabil pantailaren bidrioaren planoan. Ez du zergatik ukatu azken fenomeno telebisiboa izan den venezuelakoaren eskolako dela. Are gehiago, Klaudiok itsatsi dio aparailuari bere identitate profesionala. Laratza ahoko sapaian sartuta darmanez, saioaren lehen jarraitzaileen kluba antolatzekotan nabil. Batez ere pisu berean bizi direnen ikasleen esketak egiten dituen gidoigilearena. Ikusi ditudan atalen arteko bakar batzuek *Goenkale*-ren 1.000k baino askoz ere gehiago balio dute. Kalitatea ez da kantitatea ezta Lecquio-Aldasoro? *Sorginen laratza*, esker 10 aldiz.

laburrean

Aspeko pilotarien kontzentrazioa 'Bertatik Bertara' saioan

ETB1eko *Bertatik Bertara* saioak Aspeko pilotariak Etxalarren egindako kontzentrazioaren inguruko erreportaia emango du 21:10etik aurrera. Euskal Selektzioaren ereserkiaren grabazioak ere lekua izango du Andoni Aizpuruk aurkeztutako saioan. Grabaketan hainbat kirolari eta kantari ezagunek hartu zuten parte. Azkenik, Iñaki Beraetxe aktorea eta Esti-txu Fernandez bertsolaria kontu kontari arituko dira *Bertatik bertara*-n.

Komunismoaren historia eta bilakaera aztergai Arte katean

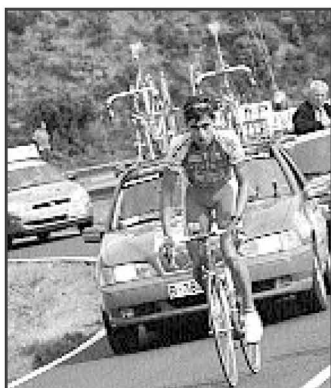
Arte katean, *Les Mercredis de l'Histoire* saioan, tragedia izugarri baten kontakizuna egingo zaigu, *Mende bateko fedea* deitutako dokumentalarekin. Izan ere, mundu hobe baten aldeko fede itsua behar zen, komunismoak eragindako ikaragarrikerien aurrean ezer jakin nahi gabe eta entzugor geratzeko. Gizarte aztertzaile ororentzat ulertezina izango da beti nola milioika lagunek —munduko biztanleriaren erdiak, azken finean— tinko eutsi dioten erregimen totalitarioak eragin dituen ideologia bati. Lau zatitan —asteazken arratseko 20:45 eta 21:35 bitartean, gaurtik hasita— zabalduko den dokumental interesgarri honen egileak ere, Patrick Babçris eta Patrick Rotman, komunistak izan ziren, iruzur itzel baten errealtateaz ohartu ziren arte. Hargatik, egin duten lana ez dabil antikomunismo hutsalaren bidetik; ulermerako gauza dela erran daiteke, ordea.

telebista ♦ irratia

Erlojupeko munduko txapelketa

La2/F2 •
13:55/16:05etan

Erlojuaren aurkako munduko txapelketa eskainiko dute gaur arratsaldean, Italiako Trevisotik, zuzenean.

Dover taldea protagonista

La2 • 22:30etan

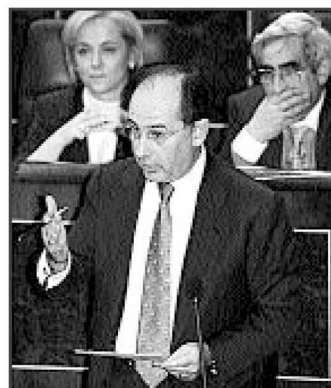
Miguel Bosek aurkezten duen saioan, *Séptimo*-n, Dover taldeak beteko ditu gaur gaueko minuturik gehienak.

Rodrigo Ratori elkarrizketa

A3 • 09:30etan

Isabel San Sebastianek aurkezten duen saioan, *El primer Café*-n, Rodrigo Rato Espainiako Ekonomia ministroari egingo diote elkarrizketa.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
07:30: Telediario matinal.
09:00: Los desayunos de TVE. Gonbidatua: Alvaro Gil Robles Europako Batzordeko Giza eskubideen komisarioa.
09:50: Luz Maria.
11:20: Saber vivir.
12:45: Así son las cosas.
13:35: Noticias.
13:45: Informativo territorial. Albistegia.
14:30: Corazón de otoño.
15:00: Telediario 1. Albistegia.
15:55: El tiempo. Eguraldiari buruzko albistegia.
16:05: Calle nueva.
16:45: Rosalinda.
19:15: El precio justo.
20:00: Gente.
21:00: Telediario 2.
22:00: Zinema.

Muerte súbita.
Zuz.: Peter Hyams. Aktoreak: Jean-Claude Van Damme, Powers Booth, Raymond J. Barry. 1995.

00:10
Hora Punta

Magazina.

01:20: Telediario 3.
02:05: Savannah.
03:00: Corazón de otoño.
03:30: Telediario-4.
04:00: Peligrosa.
04:45: Gente.

LA 2

06:00: Euronews.
06:30: El sur.
07:30: TPH Club.
09:30: Alatul.
10:00: TV Educativa.
11:00: Zinema.
Duelo en el Amazonas.
Zuzendaria: Eugenio Martín. Aktoreak: Pierre Brice, Emma Penella, Gil Delamare. 1965.
13:00: THP Club. Hurrentzako saioa.
13:55: Txirrindularitza. Munduko Txapelketa. Erlojuaren aurkako proba.
17:15: Al habla. Lenguaie taurino.
17:55: Premios Rey Jaime I.
19:00: El callejón del trueno.
19:30: Nido vacío.
20:00: Informativo territorial.
20:30: Ellen.
21:00: Quatro.
21:30: Infelices para siempre.
22:00: La2. Noticias.
22:25: El tiempo.
22:30: Séptimo.
00:00: La Mandragora.
01:00: Metrópolis.
01:30: Conciertos de Radio 3.
01:55: Zinema.
Buenas noches, señoras y señores.
Zuzendaria: Age, Benvenuti, Comencini, De Bernardi, Loy, Macca. Aktoreak: Marcello Mastroianni, Vittorio Gassman, Ugo Tognazzi. 1976.
03:45: Zinema.
Rifi en Amsterdam.
Zuzendaria: Terence Hathaway. Aktoreak: Roger Brown, Michel Rivers, Umberto Raho, Frank Ressel. 1967.

TF1

05:40: Elisa, un roman photo. Telesaila.
06:05: Des filles dans le vent. Telesaila.
06:30: TF1 info.
06:35: Météo.
06:40: TF! Jeunesse. Telesaila.
11:15: Chicago hope. Telesaila.
12:10: Tac o tac tv.
12:15: Le juste prix.
12:50: A vrai dire.
13:00: Le journal.
13:45: Météo.
13:55: Les feux de l'amour. Foiletoia.
14:40: Les vacances d l'amour. Telesaila.
15:40: Cinq sur 5! Telesaila.
16:40: Medicopter. Telesaila.
17:35: Melrose place. Telesaila.
18:25: Exclusif.
19:05: Le bigdil.
19:55: Clic & Net.
20:00: Le journal.
20:30: Météo.
20:50: Combien ça coûte? Magazina.
23:10: Telefilma:
Columbo.
Zuzendaria: Leo Penn. Aktoreak: Peter Falk, Anthony Andrews.
00:50: TF1 Nuit.
01:05: Clic & Net.
01:10: Très pêche.
01:55: Reportages.
02:25: Ernest Leardée, ou le Roman de la biguine. Dokumentala.
03:25: Histoires naturelles.
04:25: Musique.
04:45: Histoires naturelles.

FRANCE 2

05:50: La chance aux chansons.
06:30: Télématin.
08:35: Amoureuement votre. Telesaila.
09:05: Amour, gloire et beauté. Telesaila.
09:30: DKTV.
11:00: Motus.
11:40: Les Z'Amours.
12:20: Pyramide.
12:55: Météo.
13:00: Le Journal.
13:55: Inspecteur Derrick. Telesaila.
14:45: Le renard. Telesaila.
15:50: Tiercé.
16:05: Txirrindularitza. Munduko Txapelketa.
17:10: Cap des pins. Foiletoia.
17:45: Rince ta baig-noire.
18:20: Une fille a scandales. Telesaila.
18:50: Friends. Telesaila.
19:20: Qui est qui?
19:55: Tirage du loto.
20:00: Le journal. Albistegia.
20:55: L'Institut. Telesaila.
22:40: Ça se discute.
00:45: Le journal.
01:10: Des mots de minuit.
02:20: Mezzo l'info.
02:35: Emissions religieuses.
03:35: Loubards des neiges.
03:50: Les Z'Amours.
04:20: 24 heures d'info.
04:30: Météo.
04:35: Outremers. Magazina.

FRANCE 3

06:00: Euronews.
06:40: Les minikeums.
11:25: Comment ça va aujourd'hui?
11:30: A table!
11:55: Le 12-13.
13:20: Une maman formidable.
13:50: Corky, un enfant pas comme les autres.
14:35: Keno.
14:40: Nautilus.
14:55: Assemblée nationale.
16:05: Les minikeums.
17:40: C'est pas sorcier.
18:10: Comment ça va aujourd'hui.
18:20: Questions pour un champion.
18:50: Un livre, un jour.
18:55: Le 19-20.
20:05: Fa si la.
20:35: Tout le sport.

20:55

La marche du siècle

Magazina.

22:55: Soir 3.
23:30: Les dossiers de l'histoire. Dokumentala.
00:30: La case de l'once doc.
01:25: Nocturnales.
02:00: Amaiera.

A 3

07:15: Sally la maga.
07:35: Club Megatrix. Ingrid Asensio gida-tutako umeentzako saioa.
09:15: Noticias.
09:30: El primer café. Gonbidatua: Rodrigo Rato.
10:25: El cronómetro.
11:00: Como la vida misma.
12:25: Se ha escrito un crimen. Telesaila.
13:35: Padres forzosos (Nafarroan). Telesaila.
13:35: Informativo territorial (EAEn).
14:00: Nada es para siempre. Telesaila.
14:30: Sabrina: cvosas de brujas. Telesaila.
15:00: Noticias.
15:55: El tiempo.
16:00: Sabor a ti.
19:00: Alta tensión. Constantino Romero aurkeztutako lehiaketa.
20:00: Los Simpson.
20:25: Nuevo Impacto TV.
21:00: Noticias.
22:00: Compañeros. Telesaila.
23:30: Ver para creer.
01:35: Noticias.
02:15: Chicago Hope. Telesaila.
03:10: Televenta.
05:05: Punto de vente.
05:35: Zinema.
Eliminar a McCall.
Zuzendaria: Tony Zaridast. Aktoreak: Ted Zaridast. Aktoreak: Ted Prior, Cristine Lunde. 1988.

T 5

05:45: Avance de programación y espacios promocionales.
06:30: Informativos Telesinco. Albistegia.
10:00: Vacaciones en el mar. Telesaila.
11:00: Día a día.
14:00: El juego del eurromillón.
14:30: Informativos Telesinco. Albistegia.
15:25: Al salir de clase. Telesaila.
16:15: Zinema.
Desaparición en la sombra.
Zuzendaria: Paul Schneider. Aktoreak: Patty Duke, Kelly Rowan, Robert Floyd. 1997.
18:15: ¿Quiere ser millonario?
19:00: Diagnóstico asesinato. Telesaila.
20:00: El Super. Telesaila.
20:30: Informativos telesinco. Albistegia.
21:30: Telecupón.
21:35: El informal.
22:00: Zinema.
Arma letal.
Zuzendaria: Richard Donner. Aktoreak: Mel Gibson, Danny Glover, Gary Busey. 1987.
00:35: Crónicas marcianas.
02:00: Informativos Telesinco. Albistegia.
02:45: Infocomerciales.
04:40: Zinema.
La ley de la mafia
Zuzendaria: Robert Ellis Miller. Aktoreak: Jamey Sheridan, Sela Ward, Peter Dobson. 1992.

M 6

06:50: M comme musique.
08:00: M6 express.
09:05: M6 boutique.
09:50: Chérie, j'ai rétréci les gosses.
10:40: Gargoyles.
11:00: Disney kid.
11:55: Météo.
12:05: Madame est servie.
12:35: La petite maison dans la prairie.
13:30: M6 kid.
17:05: Fan de.
17:25: Highlander.
18:20: Le flic de Shanghai.
19:20: Unisexe.
19:54: 6 Minutes.
20:05: Mode six.
20:10: Une nounou d'enfer.
20:40: Avant 1er.
20:55: Ally McBeal. Telesaila.
22:35: Telefilma:
Peur bleue.
Zuzendaria: Stuart Cooper. Aktoreak: Corbin Bernsen, Nia Peeples.
00:20: Capital.
02:05: M comme musique.
03:05: Unisexe.
03:25: Sports evenement.
03:50: Fréquentstar.
04:30: Fan den.
04:50: Plus vite que la musique.
05:15: Turbo.
05:40: E = M6.

CANAL + (e)

08:00: CNN+ Noticias.
08:20: Generacion.
09:10: Lo + Plus.
10:00: Zinema: Solo en casa 3.
11:38: Zinema: MASH.
13:30: Los 40 principales.
14:00: Más deporte.
14:55: CNN+. Noticias.
15:00: El secreto de Verónica. Telesaila.
15:30: Viaje al cuerpo humano. Dokumentala.
16:21: Zinema: Selena.
18:24: Zinema: Ojo por ojo.
20:00: Lo + Plus.
21:00: De repente Susan. Telesaila.
21:25: Contrareloj.
21:30: Redaccion. Noticias.
21:52: Las noticias del Guíñol.
22:00: Documental naturaleza.
22:54: Zinema: El desafío.
00:47: La noche + corta.
01:48: Zinema: Los comediantes.
03:51: Zinema: Billy Bathagte.
05:34: Zinema: Pasion obsesiva.

CANAL + (f)

07:05: ABC News.
07:30: Teletubbies.
07:55: Ça cartoon.
08:25: Bunny et ses amis.
08:30: La legende de Calamity Jane.
09:00: Zinema: Le testament du dr Mabuse.
10:30: Telefilma: La chevau-chée des hères.
12:00: La semaine des guignols.
12:30: Le journal du cinéma.
12:40: Un autre journal.
13:35: Le journal de l'emploi.
13:40: C+ Cleo.
14:50: H. Telesaila.
15:15: Spin City.
15:35: Seinfeld.
16:00: Total recall 2070.
16:45: Telefilma: L'evasion parfaite.
18:20: Nulle part ailleurs.
20:30: Le journal du cinéma.
21:00: Zinema: The Big Lebowski.
23:00: Zinema: Souviens-toi... l'été dernier.
00:35: Zinema: Dormez, je le veux!
02:10: Zinema: Insomnia.
03:40: Surprises.
03:50: Les superstars du catch.
06:20: Blague a part.

LA CINQ

03:00: Les écrans du savoir.
04:40: Les grands documents de la cinquième.
05:35: Les amp-his de la cinquième.
06:25: Méthode Victor.
06:45: Au mon de la loi (52/94).
07:15: Debout les zouzous.
08:15: Ça tourne Bromby.
09:10: C'est mercredi.
11:45: Le monde des animaux.
12:15: Cellulo.
12:45: 100% question.
13:10: Pi = 3,14...
13:40: Le journal de la santé.
14:00: Jangal.
14:30: En juin, ça sera bien...
16:00: T.A.F.
16:35: Alf.
17:00: Cinq sur cinq.
17:15: Culture basket.
17:30: 100 % question.
17:55: La male du climat (4/6).
18:25: Météo.
18:30: Le monde des animaux.

ARTE

19:00: Demain les sciences. Dokumentala.
19:50: Arte info.
20:15: Planete mode.
20:45: La Foi du siècle. Dokumentala.
21:35: Les 100 photos du siècle.
21:45: Zinema: Zanzibar.
00:30: Highway. Dokumentala.
01:25: Telefilma: Pepe Carvalho.
03:00: Amaiera.

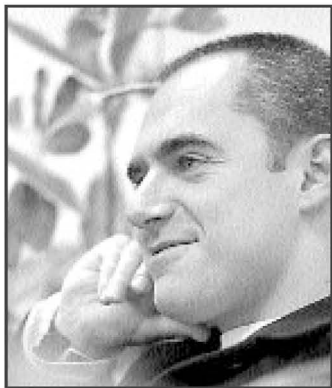

telebista ♦ irratia

Pasaiaiko
polizioiak

ETB1 • 22:30etan

Sorginen Laratza magazinean Pasaian dauden polizoiei buruz ariko dira gaur, beste gauza batzuen artean. Xabier Euzkitzek aurkezten du saioa.

gaurko filmak Ane Muñoz

■ THE BIG LEBOWSKY.

Telebista pribatuko seinalea dekodetu dezakezuenei soilik zuzenduta dagoenez, ez naiz luzatuko Coen anaia interesgarrien azken abentura eder hau iruzkintzean. *Barton Fink* eta *Fargo* harribitxien egileek filmatua da, eta bi lan zoragarriren miresleek oso gustura ikusiko duzuela ziur naiz. Turturro eta Goodman jatorrak bildu dituzte kameraren parean, *Barton Fink*-en bezala, eta nahikoa rol bereziak eskaini dizkiete Bridges protagonista-ren alboan antzezteko. Bestetik, ez zaio falta elementu fantastikorik film kurioso honi.

■ RIFI EN AMSTERDAM.

Jules Dassinek arrakasta handiz sortutako sail baten atal honek ez du zerikusirik hasierako lanekin. Italiak eta Espainiak elkarrekin ekoitzia da. Agente sekretu baldarrak, porrot egindako lapurretak, bahitutako zientzialari bat eta bi emakume lirain biltzen ditu filmak, azpijenerora ez berririk ekarri gabe. Gainera, zaharkitu samarra geratu da.

■ LA LEY DE LA MAFIA.

Robert Ellis Miller zinemagileak zuzenean telebistarako egin zuen zinta arrunt hau. Biolentziaz jositako uneak dira nagusi, eta mafiaren munduan murgiltzen diren hainbat pertsonaiaren gorabehera ugari erakusten ditu filmak, izenburuarekin erraz asma dezakezuen bezala. Aktoreek ere ez dute lan nabarmenik osatu, eta inor entretenitzeko tan, mafiazaleen kontuak atsegin dituzuenak izango zarete.

■ MUERTE SUBITA.

Ezin dut esan Peter Hyamsen lanen artean nabarmentzekoa denik, Jean-Claude Van Damme gihartsuaren luzimen-

Marcello Mastroianni da *Buenas noches, señoras y señores* filmeko aktoreetako bat.

Italiako maisuak, telesaio txarrei barre

■ BUENAS NOCHES, SEÑORAS Y SEÑORES. Italiar komedia korapilatsu hau, Mastroianni handiak protagonizatua, aitzindaria da telesaio txar eta merkeei kritika egiten dieten film multzo zabalean. Oso aktore ospetsuek antzeztua dago, Mastroianniz gain. Hark Vitorio Gassman, Ugo Tognazzi eta Nino Manfredi ahaztezinak ditu alboan, eta txukun dabilta, gainera. Oso pertsonaia dibertigarriak jokatzen dituzte. Istorioa zenbait ataletan banatuta dago, eta guzti-guztiek gizarte italiarrari barre egiten diote, telebista saio moten azterketa bihurri bat osatuz. Italiako zinemagintzan nahikoa garrantzitsuak izan diren zenbait maisuk zuzendu zuten; Ettore Scolak, Luigi Comencinik eta Mario Monicellik, adibidez, atal bana filmatu zuten. Oso lan arin eta entretenigarria da.

Le testament du Dr. Mabuse

1962, Werner Klinger, 75 m. 09:00 C+ (f)

Duelo en el Amazonas

1990, Steve Kloves, 110 m. 11:00 La2

Desaparición en la sombra

1997, Paul Schneider, 90 m. 16:15 T5

The Big Lebowski

1998, Joel Coen, 110 m. 21:00 C+ (f)

Muerte súbita

1995, Peter Hyams, 106 m. 22:00 TVE1

Han visto a mi hijo

1996, Paul Schneider, 88 m. 22:00 ETB2

Arma letal

1987, Richard Donner, 105 m. 22:00 T5

Una espía en mi alcoba

1990, Gene Quintano, 89 m. 23:50 ETB2

Buenas noches señoras y...

1976, Age, Benvenuti..., 106 m. 01:55 La2

Rifi en Amsterdam

1967, Terence Hathaway, 87 m. 03:45 La2

La ley de la mafia

1992, Robert Ellis Miller, 89 m. 04:40 T5

Eliminar a McCall

1988, Tony Zaridast 05:35 A3

♦ TXARRA ♦ ♦ ESKASA ♦ ♦ ♦ BALEKOA ♦ ♦ ♦ ♦ ONA ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ BIKAINA

ETB 1

07:10: **Superbat**. 'Pottokiak', 'Ninja dortokak', 'Tom eta Jerryren ikuskizuna', 'Candy Candy', 'Kazetari ausartak'.

09:10: **Euskal Herritik**.09:40: **Hitzaro**.10:10: **Sorginen laratza**.11:30: **Ikusgela**.12:25: **Elkartasunaren bideak**.12:55: **Iparraldearen orena**.13:05: **Pantera arrosa**.13:30: **Gaur egun**. Albistegia.14:10: **Bruno Gaztea**. Marrazki bizi-dunak.14:30: **Tex averyren marrazki bizi-dunak**. Marrazki bizi-dunak.14:40: **Porky txerrixoa**. Marrazki bizi-dunak.14:50: **Bizirik irautea arrezifean**. Dokumentala.15:15: **Goenkale**. Telesaila.16:00: **Egin kontu**. Magazina.17:35: **Bidaide**. Dokumentala.19:05: **Borroka taldea**.19:25: **KTM!**.20:30: **Gaur egun**.21:10: **Bertatik bertara**.21:45: **Goenkale**.22:30: **Sorginen laratza**.00:00: **Bonjour tubabu**. Dokumentala.00:30: **Bakarrik**.02:00: **Egin kontu**.03:30: **Ibilbideak**. Dokumentala.04:00: **Benta berri**.04:25: **Bidaia txundigarriak**. Dokumentala.04:55: **Ikusgela**.05:50: **Amama sukaldari**.06:10: **Urak handi**.

ETB 2

07:50: **Del país de los vascos**.08:25: **Oficios tradicionales**.08:55: **Empresa vasca**.09:30: **El Punto...** Gonbidatua: Luis María Valle. Jaurilaritzako Lan zuzendaria.10:00: **Forum**. Gonbidatua: Nekane Agirre. Jaurilaritzako Hezkuntza saileko Pedagogia Berritzeko zuzendaria.10:30: **Entre 2 fuegos**. 11:00: **Esta es mi gente**.12:10: **El show de Jeff Foxworthy**.12:35: **Patrulla de rescate**.13:30: **Ned y Stacey**.13:55: **La niñera**.14:28: **Teleberri**.15:45: **Lo que faltaba**.17:50: **Esta es mi gente**.19:30: **Pacific Blue**.20:25: **Da la talla en la pantalla**.20:58: **Teleberri**.22:00: **Exclusivas ETB**.**Han visto a mi hijo**.

Zuzendaria: Paul Schneider. Aktoreak: Lisa Hartman, William Russ, Jameson Parker. 1996.

23:50: **Zinema**.**Una espía en mi alcoba**.

Zuzendaria: Gene Quintano. Aktoreak: Kim Cattrall, Robert Hays. 1990.

01:35: **Testigo silencioso**.02:25: **Lo que faltaba**.04:20: **Forum**.04:50: **Amaiera**.

irratia ♦

Bizkaia Irratia. Jabi Onaindiak eta Dorleta Alberdik *Aupa Bizkaia* saioa aurkeztuko dute. Bertan, goizeko 08:40an, Bakearen aldeko Koordinakundeko kide Xabier Hoyori elkarriketa egingo diote. *Jirabiran* magazinaren barruan, 11:15etan, Bernardo Mandaluniz sendagilearekin hitz egingo dute. 12:05ean, Labayru ikastegiko Akaitze Kamiruagak ezkontzako eta heriotzako erri-toei buruz hitz egingo du. 14:05ean, Kepa Uriartek eta Libe Agirrek kirol irratsaioa

egingo dute. Arratsaldean, berriz, 18:30etatik aurrera, *Idatz eta mintz* saioa eskainiko dute *Bilintzi Balantza* magazinaren barruan. Tarte hori Labayruk, Jabi Onaindiak eta Miren Ezkurak aurkeztzen dute.

Bilbo Hiria Irratia. Elkarriketa ugari izango dira gaur goizean Bilbo Hiria irratiko *Ibaizabal* izeneko magazinean. Besteak beste, Asisko Urmenetarekin hitz egingo dute, eta baita Euskal Herriko Kontsumi-

tzaileen Elkarteko kide Joseba Zinkunegirekin ere. Bazkalostean, arratsaldeko 16:00etan, Anje Duhaldek aurkeztzen duen *Nor da nor* magazina entzuteko aukera izango da. Ondoren, 17:00etatik 20:00etara, *Ziutateaz* magazinaren tarte izango da. Bertan, Agustin Urzelaiarekin antzerkiari buruz hitz egingo dute, Jon Iñaki Artetxe komikiari buruz mintzatuko da, eta kontseiluko kide Jone Dorronsorerekin ere hitz egingo dute.

ZAKILIXUT

© Olarraagak

Pello Errota Obabakoa zen, eta bera jakin gabe

■ Obaba izena jarri zioten udan Bernardo Atxagaren jaioterriko kale bati

Tanta lodiek zintzilik zirauten arma arma sareetan. Zeruia, beltz eta grisa, jaitzia zegoen Obabaren goi auzoko teilatuetaraino. Eta, berdea eta bustia izateaz gain, bakartia ere bazen paisaia hura: bideetan ez baitzeibilen inor, gu besterik; ez baitzen, uraren burrundaraz gain, beste soinurik aditzen. Bakar-dade hartan, elizaren dorre zorrotza zen nagusi. Arbelezkoa, arbelak ilunki distiratzten zuen.

Illobate, Muino, Pepene, Arbe, Legarra, Zumargain, Etzeberri, Ostatu, Motse... atzean utzi genituen haurtzaroen hainbeste aldiz ikusitako etxe haiek, eta harrizko eskaileretara iritsi ginen. Erretratuan bezala segitzen zuten: zahar eta serio, beren pitzadurekin, zirkuituetan belar gogor eta zakarrak zituztela.

Laguna eta biok korri egin genuen magnoliaren azpiraino, eta ez hainbeste osabaren esanak jarraitzearen, baizik eta eguraldiak horretara bultzatzen zuelako-itzala ematen zigun zuhaitzak hitz egiten hasi ginen: magnoliak, eta bai halaber palmondoak Ameriketako egondako jendearen etxe atari guztietan egoten zirela eta hor bakarrik, ez beste inon; eta zein ote zen joera horren arrazola.

Obabako azunerik urrunenak Albania zuen izena, eta ez zeukan ez karreterarik, ez eskolarako etxe berezirik; eta, hala, beste aukerarik ez, bertako emeek auzuneko ostatuaren goiko bizitzan ikasten zituzten A B C eta gainerako letra guztiak, eta bai halaber non zeuden Dinamarka eta Pakistan, edota zenbat osatzen zuten berrogeitasei eta hogeitazazpi zenbakiek.

Aspaldi, artean gazte eta berde ginel, erretratu bat egitera hotsegin ziguten eskola tikian genbiltzan gustioi. Eta hala, kontent, ardaila batean ustekabeko atsedendali hura zela eta, maistrari jarraitu gintzaizkion elizako zimenterioaren arkupe-taraino, mailetak airetara botaz, zilipurdika, harrapatzen genituen putzu guztiak zapalduz.

NORK esango zion Pello Errota bert-solariari Bernardo Atxagak Obaba izeneko herri bat asmatu eta bere haurtzaroko oroitzapenak han kokatu zituela; nork esango zion Errotari Asteasun Obaba izeneko kale bat izango zela. Bada, bai, udaletxearen eskuin aldean dago Obaba, Pello Errotaren bustotik ez oso urrun.

Obabako bost etxe berriek —zahar bat ere badago— Obabakoak liburuaren pasarte bana dute plaka batean. «Zeruia, beltza eta grisa, jaitzia zegoen Obabaren goi auzoko teilatuetaraino. Eta, berdea eta bustia izateaz gain, bakartia ere bazen paisaia hura: bideetan ez baitzeibilen inor, gu besterik; ez baitzen, uraren burrundaraz gain, beste soinurik aditzen. Bakar-dade hartan, elizaren dorre zorrotza zen nagusi. Arbelezkoa, arbelak ilunki distiratzten zuen», dio Obaba kaleko etxe bateko plakak. Atxagaren gogoetek ederki deskribatzen dute Asteasuko herria udazkeneko eguerdian. Izan ere, herritarrak lanean, ikastetxean edo bazkaltzen egoten dira; inor gutxi kalean eta soinurik ere ez dago apenas.

Goian, sega dema irudikatzen duen eskultura, Tranpazulo parkean. Behean, Pello Errotaren bustoaren irudia.

Atxagak esan zuen ez zukeela Obabakoak liburuia idatziko Pello Errotaren alaba Mikaela Elizegiren esanak zekartzan liburu bat irakurri izan ez balu. Gertaera harrigarriak kontatzen zituen Elizegik liburuan, esaterako; Ibarreko etxe batean azeria zegoela. Atxagak azaldu zuen txakurrari azeri esaten zitzaioela garai batean Ibarren. Gauza harrigarriak irakurri zituen Atxagak, eta bere haurtzaroko toki eta gertaera batzuk hartu zituen oinarritzat ipuinak idazteko.

Atxagak Asteasun utzi duen ekarpena ez da Obaba kalean amaitzen, alboko parkean idazlearen ideia batetik ateratako eskultura baitago.

Eskulturak sega dema bat irudikatzen du. Tranpazulo parkean dago eskultura, eta gaia noski azpijokoa da, tranpa. Izan ere, Asteasun apustu ugari egiten ziren garai batean, batez ere sega apustuak, eta tartean tranpak ere bai.

Ainara Mendiola
ASTEASU

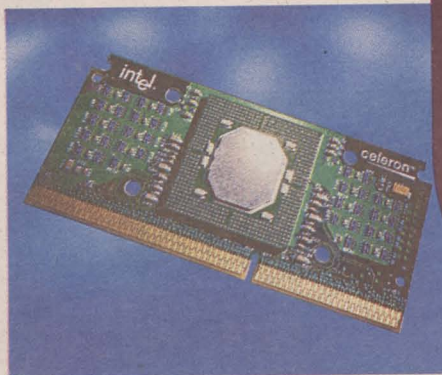
Obabakoak Asteasuko etxeetan. Bernardo Atxagaren Obabakoak liburuaren bost pasarte irakurgai dira Asteasuko Obaba kaleko beste hainbat etxetan. Joan den maiatzean inauguratu zuten kalea Atxagaren jaioterrian.

Informatika

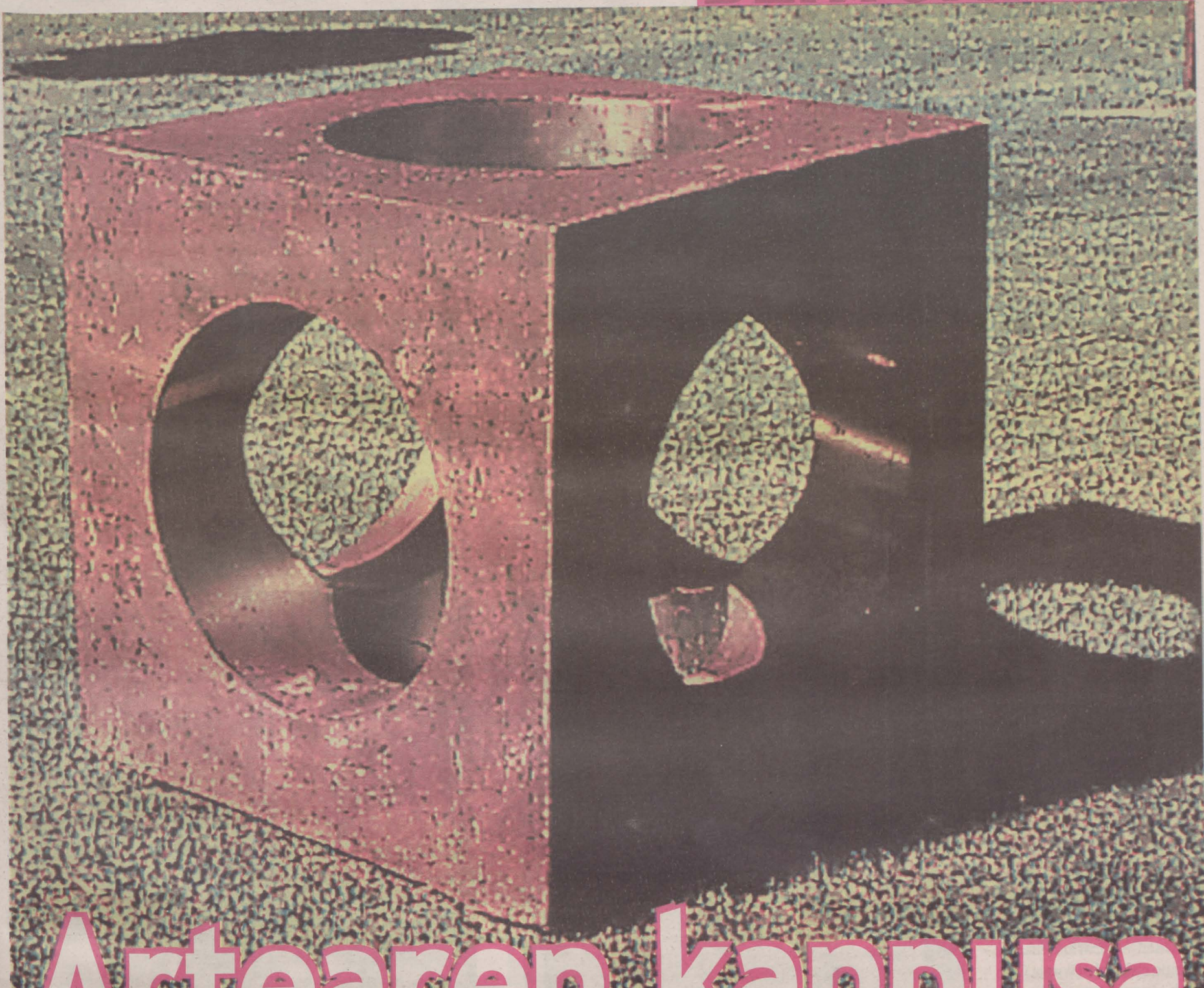
Oinarrizko plaken garrantzia

Ordengailuaren eragiketa guztiak baldintzatzen dituzte • 4

UNI

BERTSITATEA

Artearen kanpusa

Hainbat artistaren lanak bildu dituzte NUPen

eta gainera

Erakusketa

Sebastiao Salgadoren 'Terra' Leioan ikusgai

Bihar arte izango da, Liburutegi Nagusian • 8

Enpatia II • HENRIETTE BOUTENS VAN UDEN

- Brontzezko eskultura
- Liburutegi nagusiko sarreran dago

«Obrak erakutsi nahi ditu, bere bolumen positibo eta negatiboen bitartez, bizitzak berak dituen argi-ilunak. Obraren eta norberaren bizitzaren arteko enpatia sortzea nahi da»

NAFARROAKO UNIBERTSITATE PUBLIKOA

Unibertsitatea arte galeria

Arrosadiako campusean Euskal Herriko 18 artistaren beste hainbeste lan daude ikusgai

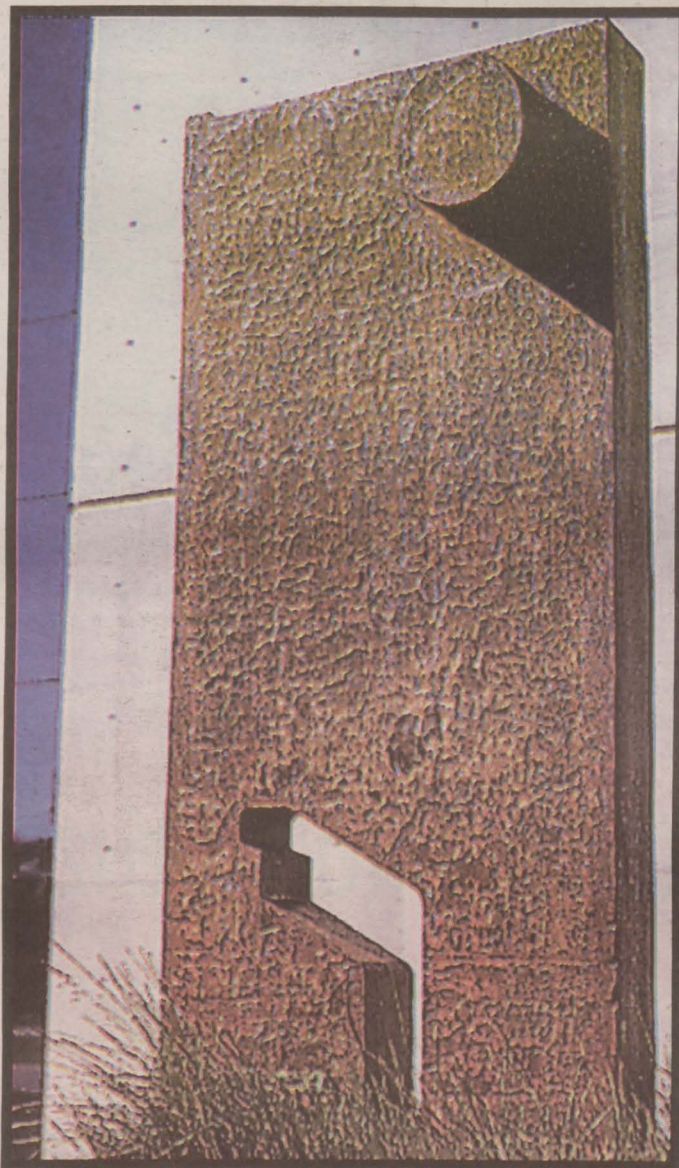
Inigo Olabarri • Iruñea

POESIAREN BRANKA-JOAN BROSSARI OMENALDIA izena du duela gutxi Ricardo Ugarte Zubiarrainek Nafarroako Unibertsitate Publikoari (NUP) utzi dion eskulturak. Orain 18 daude NUPen barreiatuta.

Jorge Oteizaren *Diedroen konjuntziozko partitura berezia* lana paratu zen lehenik Arrosadiako campusean. Orduz geroztik beste hamazazpi artistak lan bana jarri dute: Soledad Aragonek, Faustino Aizkorbek, Henriette Boutens Van Uden-ek, Carlos Zirizak, Antonio Eslabak, Blanca Garnicak, Juan Gorritik, Ricardo Laspideak, Jorge Martinez Uhartek, Javier Murok, Clemente Otxoak, John Otazuk, Dora Salazarrek, Josetxo Santosek, Jose Ulibarrenak, Xabier Lakak eta, arestian aipatu bezala, Ricardo Ugarte Zubiarrainek.

Unibertsitatearen X. urteurrena zela eta, eskultore zenbaiti gutuna idatzi zien Pepe Blascok, NUPeko kultur koordinatzaileak. «Hasiera batean lan batzuk jarri eta, denborarekin, ordezkatzeko zen asmoa. Baina artista batzuek campuserako egin dituzte beren beregi eta hemen uztea erabaki dute». Ekimenak jarraipena izango du, Pepe Blascoren berarena izango baita hurrengo lana.

Ondoren, artelan horietako batzuren argazkiak eta azalpenak daude, Blascoren edo artisten beraien hitzetan.

Pentsamenduen tokia • CARLOS ZIRIZA

- Berunezko eskultura
- Administrazio eta kudeaketa eraikinaren aurrean dago

«Irudi honek betiko galdera bat islatzen du. Hormigoizko oinarria, altzairuzko egitura, belarrezko ohandak eta eta zinez zer dakigun etengabe galdetzen ari den irudia»

Teobaldo • ANTONIO ESLABA

- Harri eta burdinazko eskultura
- Liburutegi Nagusiko irakurgelara dago

«Irudia mitoetan kokatu behar da. Haren hizkuntza hutsuneetan eta sintesi sakoneko bolumenetan kokatu behar da. Jarrera komunikatzaile eta bideratuak erritmo jakin bati jarraitzen dio»

Mailoei omenaldia • JUAN GORRITI

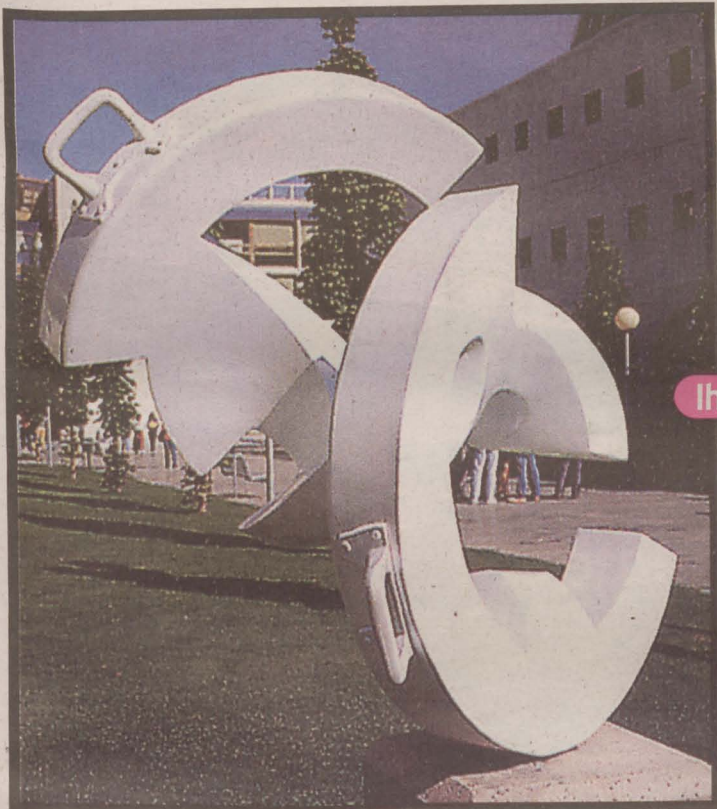
- Egurrezko eskultura
- Olivos eraikinean dago

«Araizko haraneko baserriek belarra mailoetatik ekartzen zuten, 500 eta 1.000 metro bitarteko kableekin. Kableari eutsi eta tenkatzen duen ardatzean oinarrituta dago»

Jose Ulibarrena • HARRIJASOTZAILE

- Zeramikazko eskultura
- Madroños eta Magnolios eraikinen artean dago

«Nire irudiak ez dira ikusi eta ukitu ezin daitekeenaren gaineko teoria. Kontraste, erritmo eta bolumen egokien proportzioak dira»

Ihesa • JAVIER MURO

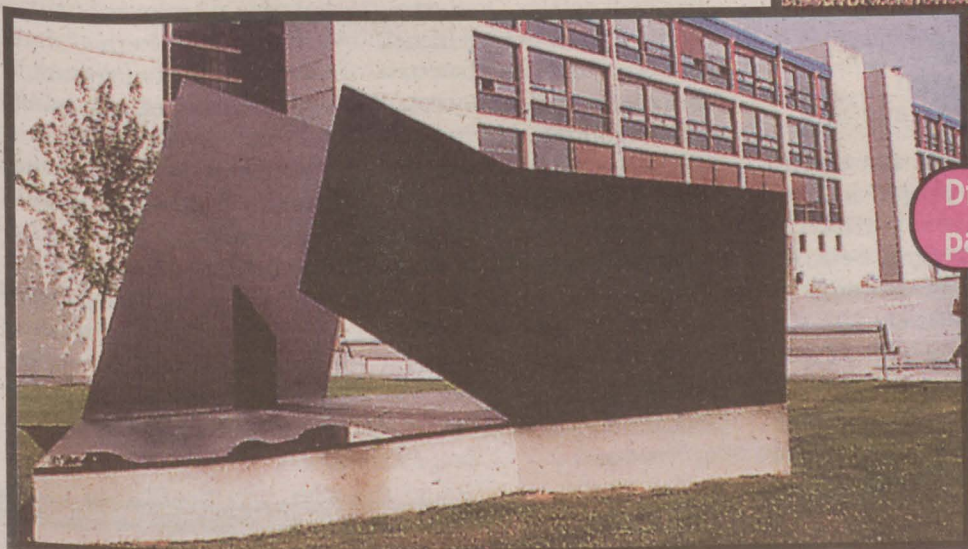
- Aluminiozkoa
- Madroños eraikinaren kanpoaldean dago

«Eskultura horrek objektu fisiko batean du oinarria. Benetakoa eta ezaguterraza da —lapikoa—, eta haren garapena azken muturreraino eramanda dago»

Izenburu bakoa • RIKARDO LASPIDEA

- Burdinazko eskultura
- Pinos eta olivos eraikinen artean dago

«Espazioaren ideiak liluratuta, gizakiak espazioaz zer pentsatzen duen, nola ulertzen eta jasotzen duen, eta nola irudikatzen duen planteatzen dut»

Diedroen konjuntziozko partitura berezia • JORGE OTEIZA

- Burdinazko eskultura
- Aularioaren eta Acebosen artean dago

«Burdinazko eskultura hori tolestutako bi pieza handiz osatua dago. Zientzia eta kultura zabaltzen dituen liburu irekia sinbolizatzen dute»

laburrean

■ NUP

110 ikerketaren truke 158 milioi

Nafarroako Unibertsitate Publikoak 158 milioi peze-ta —6,30 milioi libera inguru— jaso ditu 110 enpresa publiko eta pribaturi ikerketa lanak egitearren. Alfonso Carlose-na NUPeko ikerketa sailko ordezkariak adierazitakoaren arabera, «enpresek eta erakunde-ek NUPi agindutako ikerketa lanen kopuruak harri-garriro egin du gora. Zazpi urtean hiru lan iza-tetik ehundik gora izatera igaro dira». Lan horiek egiteko orduan Nekazari-tza Ingeniaritza eta Tele-komunikazio eskolek iza-ten dute eskari gehien.

■ NUP

Antzerkikoen lantegiak martxan

Urriaren 2an hasi zen lanean Nafarroako Uni-bertsitate Publikoko Antzerki Taldea. Lantegi bi jarri dituzte martxan: bata, antzerki teknikan trebatzen hasi nahi dute-nentzat, eta bestea, antzerki lanek behar duten muntatze lanaren gainean. Informazio gehiago nahi duten ikas-leek Ikasleen Errektoreor-detzara jo dezakete (tele-fonoa: 948 22 92 39).

■ DEUSTUA

2.146 ikasle berri

Deustuko Unibertsitateak 2.146 ikasle berriekin ha-si du ikasturtea, ikasturte berriaren aurkezpenean jakinarazi zutenez. 8.000 milioi pezetako aurrekon-tua izango du esku artean Deustuko Unibertsitateak.

■ EHU

Kultur ekitaldiz jositako hiru hilabete

Euskal Herriko Unibersi-tateak hainbat kultur eki-taldi iragarri du, ikasturtea hasi eta abendura bitarte-an. Besteak beste, ikusgai eta entzungai izango dira *Edipo errege* antzez-lana, Benito Lertxundi kantaria eta Carmen Palomeroren *Denbora, memoria, nortasuna*. Elkarrizketak *Rauschenbergekin* erakuske-ta.

Oinarritzko plakak Prozesagailuak

Ezezagun garrantzitsua

Oinarritzko plakak ordenagailuaren eragiketa guztiak baldintzatzen ditu • Bere funtzioa elementu guztien arteko harremana ziurtatzea da

Laurentzi Garmendia • Donostia

—Zer ordenagailu daukazu?

—Pentium III 450 MHz bat.

—Eta zenbateko memoria dauka?

—64 Mb jarri dizkiot duela gutxi.

Normalean, informatikari buruzko elkarrizketak ez dira urrunago iristen, eta biek uste dute primerako ordenagailua dela. Baliteke hala izatea, mikroprozesagailuak eta memoriaren tamainak adinako garrantzia dute horien inguruan jartzen ditugun gainerako elementuek. Izan ere, ordenagailu baten errendimendu eta abiadura uste baino faktore gehiagoren araberakoa da.

Inoiz aipatzen ez diren horietako faktore bat oinarritzko plaka da. Bertan doaz mikroprozesagailua, memoria, grafiko txartela, soinu txartela, disko gogorrak eta asma daitezkeen beste guz-

tiak. Plaka horren funtzio nagusia ordenagailua osatzen duten elementu guztien arteko harremana ziurtatzea da, baina hori lortzeko modu asko daude, eta horretantxe dago marken arteko diferentzia.

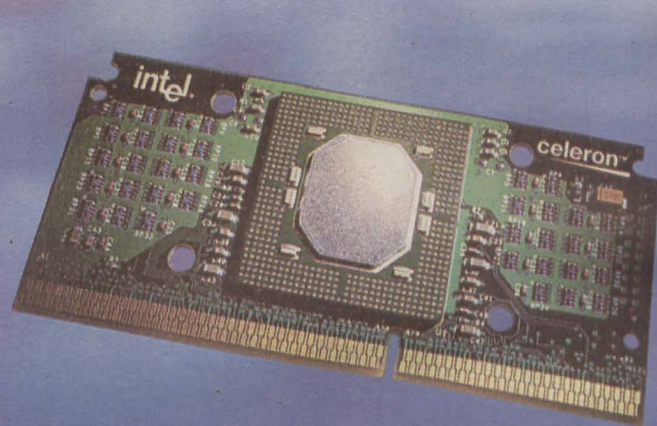
Etxe asko dira munduan oinarritzko plakak egiten dituztenak, baina gehienak Taiwangoak dira: Asus, MicroStar, iWill, Gigabyte eta Supermicro dira agian ezagunenak, eta horietako bat erostean ziur egon gaitezke kalitatekoak direla. Baina zerk egiten du plaka bat bestea baino hobea izatea?

Hasteko, plaka guztiak *chipset* izeneko txip elektronikoko batzuetan oinarritzen dira, eta horiek dira ordenagailuaren elementuen arteko komunikazioa antolatzen eta gauzatzen dutenak. *Chipset* ezagunenak Intel, AMD, VIA eta ALI dira, eta ez dute zeri-kusirik mikroprozesagailua-

rekin, nahiz eta egileak kasu batzuetan berak diren. *Chipset* horiek baldintzatzen dituzte gure ordenagailuak izango dituen ezaugarri asko: memoria mota, mikroprozesagailua, AGP edo PCI grafiko txartela edo plakaren beraren abiadura, besteak beste.

Prozesagailuaren abiaduraren baldintzatzaile

Plakak berak lan egiteko abiadura propio bat du, mikroprozesagailuarena baino txikiagoa beti, eta gaur egun ezagunenak 66 MHz, 100 MHz eta 200 MHz dira. Baina *chipset*-az gain, oinarritzko plakak baldintzatuko du gehienez zein abiadura izan dezakeen bertan joango den mikroprozesagailuak, eta zenbat disko gogor kontrola ditzakeen.

Marketin kanpainen mikroprozesagailuaren markari bakarrik begiratzea lortu dute

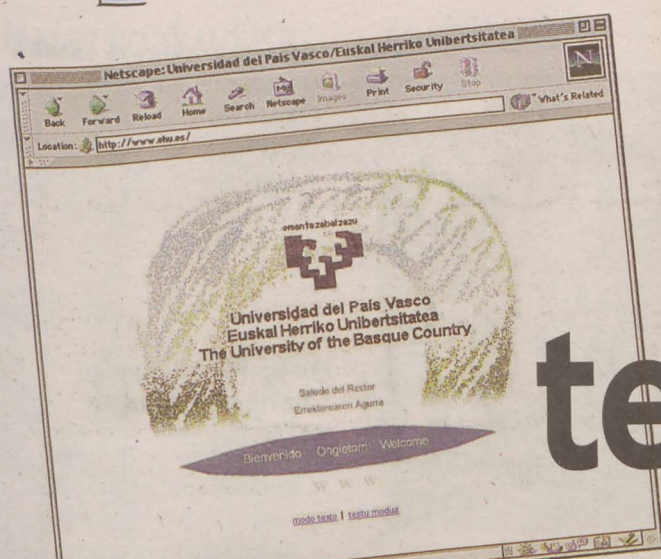
Adibide batzuk baino ez dira, bere garrantzia zein handia den ikusteko. Oraingo oinarritzko plaka berri gehienek ATX espezifikazioak betetzen dituzte, eta modu horretan ordenagailuetan hain kritikoa den beroa hobeto kanporatzen laguntzen du, plakako osagaiak modu egokiagoan kokatuta. Gainera, ordenagailua software programen bidez itzal daiteke —Windows-ek nahi duenean itzal dezake, adibidez— edota telefono dei bat jasotzean piztu.

Horregatik, oinarritzko plaka bat edo beste izateak erabat alda ditzake ordenagailuaren aukera edo ezaugarriak, eta Pentium III edo Athlon batek ezin izango dute euren indar guztia erakutsi beren tankerako oinarritzko plaka bat ez badiete ezartzen. Marketin kanpainen mikroprozesagailuaren markari bakarrik begiratzea lortu dute, baina ez ezaiozue amuari kosk egin, eta begiratu ongi ordenagailuak osagai onak dituela arlo guztietan.

ORDENAGAILUEI EDO INFORMATIKARI BURUZ DITUZUN ZALANTZAK ARGITU NAHI DITUZU?

Bidali galderak unimatika@egunkaria.com helbidera eta argituko dizkizugu.

info UNIBERTSITATEA

EHUK Campus birtuala eskaintzen du.

EHUra etxetik irten gabe

joan gaitezke jada, Campus Birtualaren bidez

Jabi Zabala • Bilbo

Interneteko aplikazioetarik bat irakaskuntza telematikoa da. Eskolak jasotzeko Unibertsitateko ikastegirainoko bidea egitea nekeza da urrun bizi direnentzako, eta denbora asko ematen dugu garraioetan, batera eta bestera. Sarriegi, irakaslea etorri ez delako edo bere bulegoan aurkitu ez dugulako bidaia debaldekoa izaten da. Diru, pazientzia eta denbora galtze hori ez omen da gertatzen, ordea, unibertsitate birtualean. Irakaslea beti bere bulego birtualean aurkituko dugu, eta egun batetik bestera erantzungo die gure mezuei. EHUn jada hainbat ikasgai jaso daitezke modu horretara, Campus birtuala izeneko esperientzian. Iaz hasi eta aurtun emendatu da esperientzia hori.

Irakaskuntza ez presentzia-

la deritzo mota honi eta, ikaslea han ez egotea gorabehera, beste guztia antzekoa da. Internetarako konexioa duen edozein ikasle bizi dezake ikastegi birtuala, modu honetan eskaintzen diren ikasgaietako batean matrikulatuta baldin bada. Erabiltzaile izena eta pasahitza sartuta, menu bat ageriko da, eta bertatik ikasgelara sar daiteke ikaslea, ikasgai bakoitzaren gaiak, irakaskuntza planak, lanak, azterketak, emaitzak... Berari zuzendutako mezuak irakur ditzake, baita edozein irakasleri galderak edo kontsultak egin. Kanpus

honetako taberna birtualean, berriz, denbora errealean chat edo berriketa egin dezake irakasle eta ikaskideekin.

Katalunian irakaskuntza mota honetan UOC Universitat Oberta de Catalunya izan da aitzindaria, eta harekin lankidetzan garatu zuten iragan kurtsoan erabilitako eredua. Aurtun, aldiz, sistema propioa garatu du EHUK, Manuel Benito Campus honen alderdi teknikoaz arduratzen den irakasleak azaldu digunez: «EHUren beharretara egokitu

dugu kanpusa, behar ez ziren gauzak kenduta. Iazkoaren antzekoa izango da egitura, baina erabiltzeko errazagoa eta zerbitzu gehiago dituela».

Datorren ikasturtean karreraren bateko ikasturte oso bat eskaintzeko prest egon nahi dute

info EuskaraZ [www. www. www. www. www. www.](http://www.ueu.org/euskaraz.htm)

Ziberapunteak eta irainak EuskaraZ zerrendan

Jabi Zabala/Bilbo • El Rincon del Vagoren gaineko informazioak (duela bi aste argitaratu genuen hori) eragina izan du EuskaraZ posta zerrendan —internauta euskaldunak biltzen ditu horrek—. Hainbat mezu agertu dira euskaldunontzat antzeko zerbitzua sortzea proposatuz, materialak ikasle internauten eskuetan jartzeko. Angel Bidaurrezaga irakasleak, aurtengo UEUn plazaratutako gaia izan zela aipatu ondoren, proposamena plazaratu du: «Agian euskararen inguruan gabiltzan unibertsitariok, ikasle zein irakasleok, prestatu beharko genituzke testuak falta diren ikasgaietan dauden apunteak edo itzulpenak modu egoki eta zuzen batean aipatutako Web bat sortzen». Adibide moduan medikuntzan histologiako apunteak eskaintzen dituen webgune bat aipatu du. Beste irakasle baten aldeko iritzia jaso du ekimenak, osasunaren psikologiaren gaineko webgune baten berri emanez. Beste ikasle bik, aldiz, kontrako iritzia plazaratu

dute, euskarazko apunteak jasotzeak ikasleei kalte egingo liekeela argudiatuz. Polemika piztuta dago, baina jada plazaratu dira ekarpen praktikoak ere.

Bestalde, ezusteko galanta izan da zerrenda horretako hainbat kiderentzat irainez betetako mezuak jasotzea. Antza, zerrendan harpidetza kendu nahi zuen William Knox izeneko estatubatuarrek, baina ez zekien nola egin eta irainak bidaltzea otu zitzaion zerrendako arduradunek zerrendatik egotziko zutelakoan. Hala egin zuten, baina askoz errazagoa zen, harpidetza kentzeko azalpenak ingelesez baitatzen eGroups webgunean.

Histologiako apunteak

<http://158.227.9.135/Histologia/Histo>

Osasunaren psikologia

<http://www.sc.ehu.es/scrwwwpt/osasuna.htm>

EuskaraZ zerrenda

<http://www.ueu.org/euskaraz.htm>

Kampus telematikoa

Ibermatica enpresaren laguntza izan dute EHUKo Hezkuntza Zientzien Institutuan sistema propioa garatzeko. Iaz, fisikoki, Campus Birtuala UOCen zegoen, eta aurtun, berriz, Leioan bertan dago.

Iragan kurtsoaren balantze positiboa egiten du Benitok: «Gainditu dutenen indizea irakaskuntza presentzialaren antzekoa da». Lehenengoan 160 inguru ikasle izan ziren eta oraingoan 720 ikasle izango dira EHUK eskainiko dituen 13 ikasgaietan. Kopuru horri zazpien taldea delakoan dauden unibertsitateek eskaintzen dituzten lau ikasgai gehitu behar zaizkio, Errioxa, Uvieu eta Balearietako unibertsitateek ikasgai bana eskainiko baitute EHUKekin batera. Canterbury eta Renoko unibertsitateekin ere ikasgai banatan adostea espero du Benitok. Datorren ikasturtean karreraren bateko ikasturte oso bat eskaintzeko prest egotea nahi lukete, baina ez dago erabateko ziurtasunik. Bitarteko teknologikoen eta oraingo esperientziaren araberakoa izango da ezarpena, baina, nolahi ere, hazteko joera izango du, dudarik gabe, EHUn ikasketa telematikoak egiteak. Plan berrietako hainbat ikasle eman dezakete izena Campus Birtualean. Informazio gehiago, EHUKo Idazkaritzetan edo 94-6012255 telefonoan.

Campus Birtuala

www.cv.ehu.es

WEBGUNEAK

Doan sartzeko

Sarean doan sartzeko ez da, jada, zerbitzaria ordaindu behar. Telefono enpresa berriek Internetarako doako zerbitzua eskaintzen hasi zitzaizkien berriki euren bezereiei, baina bezere ez direnek ere badute dagoeneko aukera zerbitzu horiek hogorlekori ordaindu gabe erabiltzeko.

Seguruenik, gehiago egongo dira, baina guk alta eman eta probatu ditugun bi zerbitzuren berri emango dizuegu: Canal 21 eta Jazztel enpresek eskaintzen dituztenak. Webgune hauetara jo, lagunen baten ordenagailua erabiliz, eta laster izango duzue etxetik konektatzeko sarbidea. Canal 21en alta emateko datu batzuk sartuta, laster etorriko zaizue etxera pack bat, opari eta guzti. Jazztelen, berriz, alta automatikoa da, eta ez dute inongo datu pertsonalik eskatzen. Biak Infovia plus erabiltzen duen edozein zerbitzari baino askoz azkarragoak direla frogatu dugu.

Canal 21

www.canal21.com

Jazzfree

www.jazzfree.com

ZURE DENDA BIRTUALA

Liburuak, diskoak, bideoak...

120.000 artikulua baino gehiago etxetik mugitu gabe.

WWW.JALGI.COM/MEGADENDA

eta Turismo Saila. Telefonoa: 945 018000

Hizkuntz normalakuntzarekin zerikusia duten gaiak ikertzeko beka bi

Deitzailea: Eusko Jaurlaritza.

Baldintzak: Unibertsitateko goi titulu baten jabe izatea; titulu 1996ko ekaina baino geroago ateratakoa izatea. EGA tituluaren jabe izatea.

Iraupena: Urtebete (urterik urte berrizta daiteke).

Diru laguntza: Urtean 1.672.000 pezeta.

Bekadunek proiektuak eragiten dituen ikerketarako 200.000 pezetako beste laguntza bat ere jasoko dute. Diru hori ikerketak ekartzen dituen gastuetarako da.

Edukia: Beka hauen helburua da doktore tesiak egitera bideratutako ikerketa proiektuak burutzea. Proiektu horien gaiak EAEko administrazio publikoetako hizkuntz normalakuntzarekin zerikusia izan behar dute. Bekek EAEko edozein unibertsitatetako edozein departamentutan izango dute balioa.

Eskaerak aurkezteko epea: 1999-10-14.

Informazioa: Eusko Jaurlaritzako Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea (HAEE-IVAP). Wellingtongo dukea, 2. Telefonoa: 945 188000

Iturria: 1999-09-14ko EAEko Agiri Ofiziala. 15.704. orrialdea.

Nekazaritzan eta arrantzan teknologoak eta ikertzaileak prestatzeko beka

Deitzailea: Eusko Jaurlaritza.

Iraupena: Urtebete (beste urtebete luza daiteke).

Baldintzak: EAEen erroldatua egotea 1998. urtea baino lehen. Nekazaritza, arrantza eta naturarekin zerikusia duten gaietan lizentziaduna, ingeniari tekniko edo goi mailako ingeniaria izatea 1995etik aurrera; ingeniariak ikasturte bukatuak proiektua gainditua izatea; atzerriko beketarako, hango hizkuntza jakitea.

Ikasketa eta ikerketarako Jesus Gangoiti Barrera fundazioaren 30 beka

Deitzailea: Jesus Gangoiti Barrera fundazioa.

Baldintzak: Goi mailako unibertsitario tituludunak izatea.

Diru laguntza: 1.200.000 pezeta beka bakoitzeko (48.000 libera inguru).

Edukia: Gai eta arlo askotarikotako ikerketak eta ikasketak egin ahal izateko beka dira.

Aurkeztu behar diren agiriak:

—Goi mailako ikasketen ziurtagiri akademikoa.

—Tituluaren fotokopia.

—Naren fotokopia.

—Beka eskatzen duenaren argazki bi.

—Egin nahi duen ikerketa edo ikasketaren proiektua (gehienez 20 orrikoa). Proiektu hori hautaketa egiteaz arduratuko den batzordean aldeztu beharko du beka eskatzen duenak.

—Bekadunek egiten dituzten lanak bikoiztuta aurkeztu beharko dituzte Fundazioan 2001. urteko lehenengo hiruhilekoan.

Epea: 1999-10-30.

Informazioa: Jesus Gangoiti Barrera Fundazioa. Rodriguez Arias, 23-2-7. atala. 48008 Bilbo. Telefonoa: 94 421 57 54. Faxe: 94 421 57 54.

1999-2000 ikasturterako Hezkuntza Berezirako beka eta laguntzak

Deitzailea: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

Baldintzak: Gaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialak gutxi-tuak dituzten ikasleak.

Gaia: Hezkuntza berezia.

Eskaerak aurkezteko epea: 1999-10-21.

Informazioa: 1999-08-20ko Nafarroako Agiri Ofizialean.

EUROPA

Europako Batasuneko emakumeentzako WITEC beka

Deitzailea: Europako Batasuna.

Baldintzak: Deialdira aurkeztu nahi dutenek 28 urtetik beherakoak izan beharko dute, eta, ahal dela, ikasketa tekniko edo zientifikoak eginga eduki behar dituzte (ingeniaritza, biologia, fisika, kimika, informatika eta abar).

Diru laguntza: Beka bekaduna doan tokiko egoaldiak eragiten dituen mantenu gastuak betetzen ditu, baita joan eta itzultzeko bidaiak ere.

Edukia: WITEC beka ikasketak unibertsitateko egin eta lehenbizi lanpostua aurkitu ez duten edo prestakuntza jarraitu nahi duten emakumei daude zuzenduta.

Epea: 1999-12-31.

Informazioa: Union Europea. Institut Catalá de Tecnología. Departamento de programas Europeos. Ramón Berenguer, 1-3. 080020 Barzelona.

Europako Batasuneko ikertzaileek Japonian ikertzeko beka

Deitzailea: Europako Batasuna.

Baldintzak: Ikerketa lan bat egin behar da edozein zientzia natural edo zehatzetan. Beka bertako hizkuntza lantzeko ikastaro trinko bat sartzen da. Europako Batasuneko biztanle izan eta 32 urtetik behera dituztenek har dezakete beka.

Indarrean dauden deialdiak: 2000-3-1etik aurrera lehenengoa, 2001-3-1etik aurrera bigarrena eta 2002-3-1etik aurrera hirugarrena.

Diru laguntza: 1,5 milioi euro 2000-3-1etik aurrera jasotzen dutenentzat. 1,6 milioi euro 2001-3-1etik aurrera jasotzen dutenentzat. 1,7 milioi euro 2002-3-1etik aurrera jasotzen dutenentzat.

Iraupena: 24 hilabete.

Epea: 2002-3-1.

Informazioa: Europako Batasuna. Europako Batasuneko ikertzaileentzat Japoniarako beka. ICFP599B2TF01 rue de la Loi/Wetstraat 200 B-1049 Brussela. <http://www.uv.es./cde/cfc/convocatorias/>

EUSKAL HERRIA

Praktikak euskal enpresek atzerrian dituzten lantokietan

Deitzailea: Eusko Jaurlaritzako Industria, Merkataritza eta Turismo Saila.

Baldintzak: EAEen erroldatua egotea, eskaera aurkezteko unean gutxienez 12 hilabete; batxilergoa gainditua izatea eta kanpoko merkataritza edo marketinean aditu zarela erakustea agiriaren bitartez; 25 urtetik beherakoa izatea; ingelesez jakitea; beste hizkuntza batzuk jakitea ere kontuan hartuko da.

Beka hauek ezin izango dituzte eskatu aldez aurretik antzeko eduki edo helburuko beka jasotzen dituztenak.

Gehienez 20 beka emango dira.

Iraupena: 6 hilabete.

Eskaerak aurkezteko epea: 1999-10-01.

Informazioa: Eusko Jaurlaritzaren Industria, Merkataritza

EUSKAL HERRIA

Garapenean laguntzeko profesionalak espezializatzeke 6 beka

Deitzailea: Eusko Jaurlaritza.

Baldintzak: Lizentziaduna izatea. Zuzenbidean, ekonomian, informazioen zientzian eta soziologian lizentziatutakoak hobetsiko dira. Lehenago beka hauek jasotzeko ez izatea.

Iraupena: 12 hilabete.

Diru laguntza: 1.868.000 pezeta (74.720 libera inguru). Bekadunari lau epetan ordainduko zaio.

Edukia: Beka horiek garapenean laguntzeko profesionalak espezializatzea eta trebatzea dute helburu.

Eskaerak aurkezteko epea: 1999-10-21.

Informazioa: Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Orokorra. Nafarroa, 2. 01006 Gasteiz. Telefonoa: 945 188137.

Iturria: 181. EAEko Agiri Ofiziala. 1999-09-21, 15.928. orrialdea.

EAE

Erradiodiagnosiako teknikarientzako hiru lanpostu Nafarroako Osasun Zerbitzuan

EDURNE KOCH

Deitzailea: Nafarroako Gobernua. **Baldintzak:** Lanbide heziketako bigarren mailako tituluaren jabe izatea, osasun adarrean eta erradiodiagnosian espezializatuta, edo Diagnosirako Irudian goi mailako teknikari izatea, edo pareko titulua izatea. Tituluaren jabe izan ez arren, epea bukatu aurretik titulua eskuratzeko aukeran dauden guztiek ere eskakizuna bete ahal izango dute. **Edukia:** Erradiodiagnosiako teknikari espezialistentzako hiru lanpostu Nafarroako Osasun Zerbitzurako-Osasunbidean. **Epea:** 99-10-27. **Informazioa:** Nafarroako Osasun Zerbitzua-Osasunbidea. Irunlarrea, 39. Iruñea. **Telefonoa:** 948 428 800. **Prezioa:** 1.000 pezeta agiria eta azterketa egin ahal izateko. **Iturria:** 120. Nafarroako Agiri Ofiziala. 1999-9-27. **Tokia:** Iruñea.

Araba

Udaltzain-ofiziala

Erakundea: Lantziegoko Udala.
Informazioa: Lantziegoko Udala (941 60 80 41).

Garbitzailea

Erakundea: Asparrengo Udala.
Baldintzak: Eskola agiria izatea.
Informazioa: Irailaren 9ko Euskal Herriko Aldizkari Ofizialean, 173. zenbakian.

Bizkaia

Laguntzaile sozial plaza bat Durangoko merindadeko mankomunitatean

Deitzailea: Durangoko merindadeko mankomunitatea.
Baldintzak: Gizarte laguntzaile, gizarte lan edo pareko titulu baten jabe izatea, edo eskakizunak egiteko epea bukatu aurretik titulua lortzekotan izatea.
Edukia: Aukeraketa lehiaketa bitartez egingo da. Lan-

postuak 3. hizkuntza eskakizuna eskatzen du. Baldintza hori 2002-12-31 baino lehenago bete behar da.

Epea: Espainiako Agiri Ofizialean agertu eta 20 egun.
Informazioa: Durangoko merindadeko mankomunitatea. Astola auzoa, 26. Abadiño. Telefonoa: 94 681 81 16-94 620 16 21.

Informatikako teknikari laguntzailea eta gestiorako teknikariak (2)

Erakundea: Santurtziko Udala.
Informazioa: Irailaren 6ko Bizkaiko Aldizkari Ofizialean.

Idazkaria, arkitekto tekniko eta operarioak (2).

Erakundea: Ondarroako Udala.
Informazioa: 1999-04-20ko Bizkaiko Agiri Ofiziala. Ondarroako Udala (94 683 03 50).

Udaltzaina

Erakundea: Gernika-Lumoko Udala.

Informazioa: Gernika-Lumoko Udala (94 627 02 00).

Ofiziotako langilea

Erakundea: Zeberioiko Udala.
Informazioa: Zeberioiko Udala (94 648 10 79).

Liburutegiko langilea

Erakundea: Zallako Udala.
Informazioa: Zallako Udala (94 639 00 01).

Gipuzkoa

Enplegu monitorea

Erakundea: Oñatiko Udala.
Baldintzak: LH2 edo batxilergoa edukitzea.
Informazioa: Gipuzkoako Aldizkari Ofizialaren 112. zenbakian (1999-09-08).

Familiaren babesik gabeko adin gutxikoak zaintzeko zentro biren kudeaketa emateko lehiaketa

Erakundea: Gipuzkoako

Foru Aldundia. Gizartekin-tza.

Iraupena: Kontratua indarrean jarri eta 2002. urteko abenduaren 31 arte. Hortik aurrera urtero-urtero luzatu ahal izango da kontratua, baina gehienez 10 urtez.

Edukia: Familiaren babesik gabeko adin txikikoak zaintzeko zentro biren kudeaketa.

Epea: 99-10-11.

Informazioa: Gipuzkoako Foru Aldundia. Zarategiko Gizartekin-tza Teknikoa, 99. Donostia.

Telefonoa: 943 482688.

Prezioa: 7.248 pezeta egunean betetako plazagatik. 5.642 pezeta eguneko bete gabeko plazagatik.

Iturria: 1999-09-14ko Gipuzkoako Agiri Ofiziala, 13.887. orrialdea.

Irungo Udaleko osasun teknikari lanpostua betetzeko deialdia

Deitzailea: Irungo Udala.

Baldintzak: Medikuntzako lizentziaduna izatea. Nahikoa izango da 2. hizkuntz eskakizuna gainditzea, baina 18 hilabete igaro baino lehenago gainditu beharko du 3.a.

Edukia: Irungo Udaleko osasunerako hezkuntza teknikari lanpostua betetzeko deialdia.

Epea: Agiri ofizialean agertu eta 20 egunen barruan egin beharko da eskakizuna.

Informazioa: Irungo udaletxea. Herritarren arretarako zerbitzua, La Cruz, 2. Irun. Telefonoa: 943 649 200.

Irungo Udaleko artxiboko laguntzaile lanpostu bat betetzeko deialdia

Deitzailea: Irungo Udala.

Baldintzak: Batxilergoa, LH II edo parekoa izatea. Bigarren hizkuntza eskakizuna.

Edukia: Irungo Udaleko artxiboko laguntzaile lanpostu bat betetzeko deialdia.

Epea: Espainiako Agiri Ofizialean agertu eta 20 egunen barruan egin beharko da eskakizuna.

Informazioa: Irungo udaletxea. Herritarren arretarako zerbitzua, La Cruz, 2. Irun. Telefonoa: 943 649 200.

Nafarroa

Nafarroako Osasunbiderako 6 fisioterapeuta lanpostu

Deitzailea: Nafarroako Gobernua.

Titulazioa: Fisioterapeutak, fisioterapeuta espezialitatea duten erizainak edo lortzekotan daudenak.

Informazioa: Nafarroako Osasun Zerbitzua-Osasunbidea. 948 428800. Webgunea: www.cfnavarra.es/BON/999/99910012.htm.

Eskaerak egiteko epea: 1999-10-10.

Iturria: 1999-09-10eko Nafarroako Agiri Ofiziala.

Tokia: Iruñea.

Kontu-hartzailea, udal zerbitzuen arduraduna, atezaina eta administraria

Erakundea: Noaingo Udala.

Informazioa: 1999-08-18ko Nafarroako Agiri Ofizialean. Noaingo Udala (948 31 72 03).

Psikiatra lanpostu bat Osasunbidean

Deitzailea: Nafarroako Gobernua.

Baldintzak: Medikuntza eta kirurgiako lizentziaduna izatea eta psikiatria espezialitatea izatea.

Edukia: Nafarroako Osasun Zerbitzurako Osasunbiderako lanpostuak dira.

Epea: 1999-10-08.

Informazioa: Nafarroako Osasun Zerbitzua-Osasunbidea. Irunlarrea, 39. 31071 Nafarroa. Telefonoa: 948 428800.

Erreumatologia, anatomia eta psikiatria alorretarako lau deialdi Osasunbidean

Erakundea: Osasunbidea.

Baldintzak: Lizentziaduna izatea.

Informazioa: Nafarroako Aldizkari Ofizialaren 111 eta 112 zenbakietan.

Eskaerak aurkezteko epea: 1999-10-08.

UNI

BERTSITATEA

HAU

ASTE!

'Terra', lurrik ez dutenen ispilua

Sebastiao Salgadoren argazki erakusketa bihar amaituko da EHUKo Leioako Campusean

Irigo Olabarri • Leioa

Sebastiao Salgadoren *Terra* argazki erakusketak ikusteko azken aukerak izango dira gaur eta bihar, EHUKo Leioako Campuseko Liburutegi Nagusiko erakusketa aretoan. Argazkilaria brasildarrak bere Leica kamarekin ateratako irudietan Brasilgo *Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra* sortzeko dauden arrazoiak agertzen dizkigu.

Azken urteetan, Pertsiar Golkoko gerran bere argazkiek jaso zuten tratamendua zela-eta Magnum agentziarekin izan gorabeheren ostean, munduko miseria eta injustizia batzuen berri eman du Salgadok: pateretan Gibraltarko itsasartearen igoeraren duten afrikarrak, *Terra*-n agertzen diren lurrik gabekoak...

Liburutegi Nagusiko erakusketa aretoan jarrita dau-

den zuri-beltzeko argazkietan mina agertzen da gehienbat. Goldatzen duen lurra baino zimur sakonagoak dituen amonaren mina, akituta dagoelako poliziari aurre egitea erabaki duen nekazariarena, lanabesak eskuan hartu eta zerura jasoz protesta egiten duten lurrik gabekoena, haur baten hilketazuriaz lurperatzekotan dagoen familiararena... Hilketak behin eta berriro agertzen dira argazkietan, heriotza nekazari horien bizitzan etengabe present dagoen adierazgarri.

Bisitari gutxi

Iragan astean jende gutxi zebilen unibertsitatean, ikasleek ez baitute ohiko erritmoa hartu. Hori dela eta, erakusketa hasi zenetik —irailaren 27a— bisitatu dutenak ez

dira han dauden argazkiek inerezi duten beste pertsona izan. Bisitatzen dutenak, ordea, hunkituta geratzen dira. «Haurren argazkiek lilaratu naute gehien. Begi goibel-goibelak dituzte, eta ez diote irribarrerik egiten kamerari. Hilda eta aurpegia

odoletan duen gizonarena ere oso gogorra da», zioen Anderrek, bisitari urrietako batek.

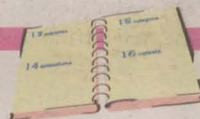
Terra da abendua arte Leioako Campusean izango diren lau erakusketen artean lehenengoa. Ondoren Txotxongilo artegintza, Carmen Palomeroren *Denbora*, memo-

ria, nortasuna. *Elkarrizketak Rauschenbergekin*, eta artista askoren arteko beste erakusketa bat izango dira. Horiek iritsi aurretik, hala ere, Salgadoren lanez gozatzeko azken aukerak daude nahi duten guztiak, gaur eta bihar.

PABLO S. QUIZA

UNIBERTSITATEKO

AGENDA

Antzerkia

Koribantes taldean sartzeko frogak Nafarroako Unibertsitatean. ■

Koribantes antzerki taldean sartzeko frogak egingo dira bihar Nafarroako Unibertsitatean, Gizarte Zientzien eraikineko 5. gelan. Ordutegia: 18:00etatik 20:00etara.

Edipo errege EHU. ■ *Edipo errege* antzezlan eskainiko dute urriaren 13an EHUren Leioako Campuseko Areto Nagusian, 12:00etan.

Jardunaldiak

Gazteak eta lan merkatua NUPen. ■

Gazteak zatitutako gizartean: lan merkatura igoeraren izenburupean jardunaldiak egingo dira Nafarroako Unibertsitate Publikoan urriaren 14 eta 15ean, El Sario eraikinean.

Blondel eta teknologia jardunaldiak Nafarroako Unibertsitatean. ■

Blondel eta teknologia jardunaldiak egingo dira etzi, ostirala, Nafarroako Unibertsitateko Areto Nagusian.

Bestelakoak

Ikasturte hasiera Mondragon Unibertsitatean. ■ Mondragon Unibertsitateak ikasturtea hasiko du modu ofizialean urriaren 7an. Ekitaldia Arrasateko Amaia antzokian izango da.

Hitzaldiak

Budismoa hizpide Deustuko Unibertsitatean. ■ Matthieu Ricard monje budistak hitzaldia eskainiko du urriaren

13an, Forum Deustok antolatuta, Bilbon: *Budismoa norberarengan eta munduan eskuhartzeko modu bezala.*

Tesiak

Zahartzearen arazo ekonomikoak Nafarroako Unibertsitatean. ■

Nafarroako biztanleen zahartzeak dakartzen arazo ekonomikoak tesia irakurriko du gaur Pedro Ziordia Burundak Nafarroako Unibertsitatean, Castaños eraikineko 5. Gelan, 18:00etan.